

מבחר עלונים

כי תצא
שנת תש"פ

| ר"ת | בעלזא | מוצ"ש | ער"ש | |
|-------|-------|-------|-------|-----------|
| 08:24 | 08:02 | 07:44 | 06:32 | ירושלים |
| 08:21 | 07:59 | 07:46 | 06:47 | בני ברק |
| 08:23 | 08:01 | 07:46 | 06:39 | חיפה |
| 08:21 | 07:59 | 07:46 | 06:48 | אשדוד |
| 08:23 | 08:01 | 07:45 | 06:31 | בית שמש |
| 08:22 | 08:00 | 07:46 | 06:49 | קרית גת |
| 08:23 | 08:01 | 07:45 | 06:42 | נוף הגליל |



כסף פס ואירות נפגשים...

רח' אהלי יוסף 5, ירושלים 📍 שעות פתיחה: א-ה. 19-10 רצון, יום שישי 12-10
טל. 02-5337722 | פקס. 02-5383018 ✉️ g5337722@gmail.com

מארכפוט 
דפוס דיגיטלי מהיר ומקצועי

כשכואב

מתפללים
גם עבור אחרים
שכואב להם

רק אחד שבאמת כואב לו, מבין ויודע
כמה חשוב להתפלל בכדי לזכות לרפואה
וזה בעצם כל הרעיון מאחורי המיזם המיוחד

קו התפילות

ולא לחינם כבר אמרו חז"ל
כל המתפלל בעד חברו הוא נענה תחילה

הרעיון פשוט מאוד:

אתם תתפללו עבור חולה אחר והוא יתפלל עבורכם

נא האשיכו
להתפלל עבור
השק אותו הנכח
אקבלים לפחות
30 יוק!


מאוחדים
יחד למען עם ישראל

לפני החיוץ הכינו את השק לתפילה
חייגו עכשיו ל'קו התפילות' ופעלו לפי ההוראות:

02-6325070

לפניות בנוגע לפעילות מאוחדים חייגו: 054-845-8815

נמצאים בבידוד? עם הספרים המרתקים "שבת טיש" ו"מידות טיש", לא תהיו מבודדים!

גיליון מס' 411
שנה 8

פרשת כי תצא, ט' באולול תש"פ

שבת טיש

מתוך סדרת ספרי "שבת טיש"

ספורים ואגדות • פנינים ופרפראות • מדות והליכות

פנינים

כיצד למלחמה על־אויביך (כא, י) - בפסוק זה נרמזה התשובה באולול, שכן סופי התבות הם בגימטריה אלוּל, וכן דרש האריז"ל את הפסוק וּבָכְתָה אֶת־אֵבִיךָ וְאֵת אִמֶּךָ יוֹדח ימים, על חדש אלוּל, שֶהבָכִיָּה טובה בו לתשובה. וראשי תבות הפסוק עם ונתנו הם בגימטריה תענו, לרמוז שאם תשובו בתשובה בחדש אלוּל, תענו בתשרי לשנה טובה. (מחמדי שמים)

תצ"א נוטריקון איש צדיק תמים, כי היוצאים למלחמה הם צדיקים, שכן הירא ורף־הלבב מהעברות שגידו כבר שב לביתו, ונמצא שרק צדיקים גמורים יצאו למלחמה. (תפוחי חיים)

במלחמת היצר הכתוב מדבר, ותבת כ"י נוטריקון כ"יום, כי בכל־יום מתגבר היצר הרע על־האדם וצריך להלחם בו. (פחד דוד)

סופי התבות כ"תצא למלחמה הם תבת הי"א, שהיא נוטריקון חכובש את־יצרו שהוא הגבור האמתי במלחמה. (חסד לאברהם)

ושבית שביו (שם) - נוטריקון ומיחדים שמך בכל־יום תמיד ואומרים באהבה שמע ישראל, בדברי רבי יוחנן בשם רשב"י, אמר הקב"ה לישׂרָאֵל, אפלו לא קימתם אלא קריאת שמע שחרית וערבית, אי אתם נמסרים בגדס, ולכן זוכים לידי ונתנו ח' אלוקיך בידך. (ברכת אברהם)

התבות **כ"תצא למלחמה על־אויביך** ונתנו ח', בגימטריה משכּוּהוּ לבית־המדרש, בדברי חז"ל שאם פגע בך מנוול זה משכּוּהוּ לבית־המדרש. וראשי תבות למלחמה על־אויביך בגימטריה ק"א, שהרוצה להלחם בשכּוּהוּ ישנה פרקו ק"א פעמים, וזוהי שיתקיים בו ונתנו ח' אלוקיך בידך, בבחינת ותלמודו בידו. (איל וצבי)

אשת יפת־תאר והשקתָּה (כא, יא) - נוטריקון א־דוּי שפּתְּי תפתח, פי יגיד תהלתך, אל תשיבנו ריקם, חננו ועננו שמע קול תפלתנו, כי בתפלה מתגברים על־היצר. (אמרי מרדכי)

כי בגימטריה שלשים לרמז לשלשים ימי החדש אלוּל, תצא נוטריקון תקיעה - ראש השנה, צום - יום הכפורים, אל"ף - רמז לספוט שנקרא ראשון שנאמר ולקחתם לכם ביום הראשון, ושבית גימטריה התשובה. (אור תורה)

ספורים בפרשה

השב תשיבם לאחיד (כב, א)

רבי אברהם ועקינן, מימירי בני ירושלים, היה נוהג לקבץ תינוקות של־בית־רבן בשבת־קדש אחר הצהריים, אל בית־הפנסות, והיה אומר עמם פרקי תהלים, מחלק לקם מיני מתיקה ומספר באזנייהם ספורי צדיקים ומדות נאצלות. פעם ספר לילדי החמד על איש עני אחד ברוטובים, שמצא שרשרת זהב יקרה בבית־הפנסות. בקש האיש לקים מצות השבת אבדה, ותלה מודעות על דבר המציאה, אך במשך שנה תמימה לא הופיע אף אחד לדרש אותה. יום אחד, קרא אדם אחד את המודעה הישנה, ובא לדרש את־האבדה על־פי סמניה. שמע המוצא את־הסמנים, ובקש ממנו להמתין מעט, עד שיבדק אם הסמנים נכונים. לאחר זמן קצר יצא ואשר פי אמנם הסמנים נכונים, אבל במקום להשיב לו את־השרשרת מידי, בקש מהמאבד להמתין מעט עד־שובו. לאחר זמן־מה שב לביתו עם מאכלים שונים, ואחריו השתרכו שמונה אנשים, אותם לקט מרחובות העיר ובקש מהם להשתתף בסעודת מצוה. אף אחד לא הבין לאיזו סעדה פנתו, אולם פלם נטלו את־ידיהם והסבו לסעדה, בלי להבין על־מה ולמה. לפתע קם בעל הבית, שלף מפיסו את שרשרת הזהב, ושאל שוב את המאבד על־הסמנים שלו, והראה לכל המסבים כי הסמנים נכונים. לאחר מכן עצם את־עיניו, ואמר בהתרגשות "לשם יחודי, הריני מוכן ומזמן לקים מצות עשה מר־התורה של השבת אבדה", ומתוך שמחה עצומה של־מצוה, נתן את האבדה בגדיו של האורח. בספור נפלא זה, בקש רבי אברהם ועקינן להשריש בקרב צעירי הצאן, את השמחה הגדולה שיש לחוש באשר מקימים בלי־מצוה, ולא לעשותה בלי בונה פמצות אנשים מלמד־ה.

לא־יבא ממוז בקהל ח' (כג, ו)

לאחר שרבי איזיל חרף התמנה לרבנות העיר סלונים, באו אליו רבים מבני העיר בתלונות על אחד מפרנסי הקהל, עשיר מפלג ותקוף בדתו, אשר מקרב הוא לרשות, ולכן מתעמר הוא בקהל ועושה בהם ככל העולה על־רוחו. הפרנס היה ממשפחה שפלה, ואף רנוו אחריו שאינו מזרע פשר, ומעולם אף לא נבחר לכהנותו, אלא המליך את־עצמו בכח הזרוע והקמון. כשבא רבי איזיל עמו בדברים על המשרה שנטל לעצמו בגולה, טען הלה בחצפה ואמר: "הקהל - זה אני! נענה רבי איזיל ואמר מידי: "מעשה בשלשה שבאו בטרייה לפני הקב"ה, תפלת עלינו לשבח' וטענתה בפיה למה קבעו אותה בסוף התפלה, ואנשים המקמרים הופכים אותה לתפלה חטופה; הסעדה השלישית בשבת התלוננה על שאות שתי הסעדות הראשונות מכבדים בבשר ודגים, ובה אוכלים רק צוות חלה ודג מלוח; וכן בא האסור לבוא בקהל וטען שלא הוא חטא אלא אבותיו, ומדוע עליו להעניש על לא עול בכפו? נענה להם הקב"ה, וכדי להפיס את־דעתם תקן כך, את תפלת 'עלינו לשבח' וקבעו באמצע תפלת מוסף של הימים הנוראים, ויאמרו אותה בחיל ורעדה. את הסעדה השלישית פיסו בקהלות החסידים המרבים בה בתורה ובזמרה ומרוממים את כבודה ומעמדה, ואלו האסור לבוא בקהל יתמנה בכח עצמו לפרנס קהלת סלונים, ואם אין הממוז בא בקהל, יבריו אותו פרנס על־עצמו ויאמר אני הקהל..."

היה היה

השב תשיבם לאחיד

"גאונים רבים הפרתי, צדיקים וקדושים, ומפלם לא ראיתי צדיק גרבי זלמן בהר"ד. שהיה קדש קדשים, עולה תמימה". במלים נשגבות אלו, התבטא רבי שמואל אהרן יודלביץ בעל "מעיל שמואל", על הצדיק רבי שלמה זלמן ויספיש, בנו של רבי דוד בהר"ן, שנקרא עלישם אביו הצדיק הנוהג רבי נחום לעוי משאדיק, עליו אמרו זקני ירושלים שהיה אחד מל"ו הצדיקים ששתל הקב"ה בדורו, ועל מצבתו בהר הזיתים נחרתו תארים נשגבים ובלתי שכיחים בירושלים של-מעלה: "איש קדוש וטהור, בן שמונה שנה החל לדרש ה', והקדיש פליימי בתורה ועבודה ובתענית וסגופים במסירות נפש, לא פסק פומה מגרסא יום וליל, זכה ללמד וללמד והעמיד תלמידים הרבה". מאז לדתו בשנת תרמ"ד, נכר היה כי מקנת ברבי זלמן נשמה גבוהה ועלאית, ומילדותו התבלט בגונו קשה ופרישות. שאיפה עזה היתה לו לילד, להתברך מפי רבי יהושע ליב דיסקין מבריסק, אולם אביו שהיה תלמידו של הרב מבריסק, לא החיו בנפשו לבוא ביום גיל ולתסריד לשם-כף את גאון ישראל. מה עשה הילד? המתין לשעת הפשר, ובגיל הספר לא השיב את האפיקומן לאביו, עד שהבטיח לו שיקח אותו לרבי יהושע ליב כדי להתברך מפיו. "מוצא שפתך תשמר", והאב קים את-הבטחתו. באחד הימים, הלך עמו לביתו של הרב מבריסק, אך כשעמד ליד פתח הבית, התמלא רבי דוד חרדה ואימה מרוב הגדול, ופנה לחזר על-עקבותיו. כשראה זאת זלמן הקטן, פרץ בבכי עד שהרבינית מבריסק אמרה: "אם בוכה הוא בשביל להתברך מפי הרב, ראוי הוא באמת לכך", והכניסה אותו אל רבי יהושע ליב. הביט בו הרב מבריסק בעיניו הסהורות, וברכו "הי רצון, שתהיה יהודי אמתו וכשר". ברבתו של צדיק עשתה רשם, והכל נבאו לו גדולות ונצורות.

באחד מימי חל המועד סבות, נפל רבי צבי מיכל שפירא בעל "ציץ הקדש", מגאוני ירושלים הנוהגים, ואבד את-הכרתו, בעודו יושב בסכתו. נרעשו תלמידיו ובני-ביתו, ואחזו בו כדי להכניסו לביתו, אך לפליאתם התגבר רבי צבי מיכל, שהכרתו טרם שבה אליו כליל, ודרש שלא ימישוהו ממקומו ויותירוהו בספה. ירושלים היתה פמרוקה, ועקה גדולה קמה ורבים אצו אל הבתל המערבי כדי לעזר רחמים לבריאיו ושלמותו של הצדיק. עברה שעה ארבה, והפלת הרבים בקעה וקיעים, ורבי צבי מיכל פקח את-עיניו. "חשבתו שהגיעה שעתו", הסביר למקבריו, "ואלו הם רגעי האחרונים, ולכן בקשתי לנצלם עד-תם במצות סבה, ולהוסיף לעצמי עוד מצות לכף המאזנים טרם עלוטי לעמד לפני בית-דין של-מעלה לתן וחשבון וחשבון על פל-מעשי". לכן בקשתי להותיר בספה ולא חפצתי להגנם הביתה", הטעים רבי צבי מיכל באזניהם.

המתפללים שבו מן הבתל המערבי, אחרים חזרו מציוני הצדיקים בהר הזיתים, לשם הלכו כדי לשפך שיח לבריאיו של רבי צבי מיכל הצדיק, אולם הנער זלמן איננו. בדאגה המתונה הוריו ובני משפחתו, ואמרו כי בודאי הרחיק לכת עד מערת שמעון הצדיק, כדי להתפלל שם על-קברו של הכהן הגדול משיירי הנכנסת הגדולה, אולם הערב כבר ירד והנער איננו. הביט האב וראה, כי גם הלולב של בנו נעלם, ופליאתו נברה. הלילה עבר, וגם הבקר שלמחרת, ורק בשעות הצהרית חזר הנער. הלולב בימינו, האתרוג בשמאלו, ונעליו מתחת לבית-שחיו. "היכן היתה?" תהו בלם, "ומדוע נעליו תחת ידיו ולא על-רגליו?" פתח זלמן וספר את-קורותיו: "אמש, כאשר שמעתי את הבשורה הקשה על-עלפוננו של רבי צבי מיכל, הצטערתי מאד והחלטתי לצאת לעיר האבות חברון. יחד עם חברי, כדי להתפלל לרפואתו במערת הפכפלה, ולהרעיש עולמות בקברי אבותינו הקדושים, למען רפואתו של-הצדיק. חברי שכר חמור לרכיבה, וכשהגענו לחברון, עמדנו כל הלילה בתפלה ובתחנונים. לפנות בקר, ירדתי לטבל במקנה של רבי אליהו מני, רבה שלי-חברון, יחד עם מתפללי מנין הותיקון. לאחר שהתפללנו שחרית, עלינו על החמור לשוב לירושלים, והנה באמצע הדרך אני חש כי דבר-מה ארע לנעלים שלי והן אינן נוחות לרגלי. התבוננתי בהן, ולצערי גליתי, כי בחשקה שהיתה בבית הטבילה באשמרת הבקר, החלפתי את נעלי עם אדם אחר, ומיד בקשתי מחברי לעצר את-החמור ולשוב לחברון, כדי להשיב את הנעלים לבעליה. אולם החבר טרב לבקשתי, וטען בפני, כי הוא שכר את-החמור ליממה אחת, ואם נשוב לחברון, נאחר את מועד השבת החמור, ונצטרך להכפיל את דמי השכירות. לא היתה לי אפוא הבררה, וחלצתי את הנעלים, שכן שואל שלא מדעת הבעלים דינו בגזלן, ולא רציתי להכשל בעון הגזל".

התפעלו בני הבית ממדותיו הנאצלות של בנם היקר, שטרח לנסע עד חברון הרחוקה כדי להתפלל לרפואת הצדיק, ואף חזר יחד את-פלי-הדרך הארבה, כדי שלא להכשל חלילה בשמוש בדבר שאינו שלו, אולם לפתע התערב האב רבי דוד בהר"ן, שצדקותו היתה לשם דבר, ואמרו: "מה תרוץ הוא זה, שיש להשיב את החמור פמועד? היה לך לרדת מעל החמור, להניח לחברך לשוב לירושלים כדי להתחזר, ולעשות את-דרךך ברגלים יחפות עד-חברון, כדי לחפש את-הנעלים ולהשיבן לו. והרי עליך נאמר 'מצוה הבאה לידך, אלי-תחמיצנה'". "עזון לא מאחר", אמר הנער בתמימות ובטהר-לב, ומיד סב על-עקבותיו כשהוא יחד, הנעלים תחת בית-שחיו, ופנה לעשות את-דרךך וגלי עד חברון, כדי לקים את המצוה הבאה לידך, מצות השבת אבדה....

מאורות

רבי יצחק גאטינו מאיזמיר
ליום ההולולא י"ד באלול תק"ס

מגדולי רבני איזמיר, ההכם השלם והכולל פנתרת על-מצבתו שם. תלמידו המובהק היה רבי חיים פלאגא מאיזמיר, והוא מזכירו פעמים רבות בספריו בתארי כבוד "אדוני מורי הקדוש", וכן "מורי הרב המובהק". אביו רבי אלקים גאטינו, היה מגדולי רבני איזמיר וחבר קמה ספרים, בהם הספר "תועפת רא"ם" על ספר המזרחי לפדוש רש"י, וכן "צחק יונן" על-הרמב"ם. גם רבי יצחק הלך בדרך אביו להתעסק בדברי רש"י עם דברי המזרחי, כפי שמספר רבי חיים פלאגא: "כד הוינא טלנא, בהיותו תלמיד קטן לפני עטרת ראשי, מורי הרב המפלא בעל ספר בית יצחק, דגם הוא אחז מעשה מר אביו הרב תועפת רא"ם, ללמד בכל-שבוע בסדר רש"י ורא"ם והחונים עליו, אז גם אני נכנס חשק בלבי, והיה לי חבר על הרא"ם בדרך שקלא וטריא בארבה, שהייתי לומד עם אחד מגדולי תלמידיו, והייתי כותב משמו גס-כרן קמה דברים טובים ונכוחים". אביו-אביו רבי יצחק, הקדיש את-בנו רבי אלקים לתורה משחר ילדותו, ובשנת תק"ב באשר פרצה שרפה בעיר איזמיר וכל בתי המדרשות שבה היו למאכלת אש, לא חס על-זקנותו בהיותו בן שבעים שנה, ונסע לשלונגי, בה שהה כעשרים חדש, כדי שהבן יוכל ללמד תורה עד שהחיים חזרו למסלולם באיזמיר. רבי יצחק נודע בגאונו וחקמתו, וכתב חדושי תורה רבים, בין חבוריו נמנים: "בית יצחק" - חדושים על הרמב"ם, "בית מועד" - חדושים על מסכתות הש"ס ודרושי, והספר "מינון לשמחה".

יוסיף דעת

תאריך פרוץ מלחמת העולם השנייה, י"ז באלול תרצ"ט, חל תמיד בסמוך לפדוש כ"י תצא שבסופה נצוינו על זכירת מעשה עמלק ומחיותו. בקיץ תרנ"ח, ביקר הקיסר הגרמני וילהלם השני בארץ ישראל, והקהילה היהודית הקימה לכבודו שער כבוד מפואר, ורבים יצאו לקראתו וברכו עליו "שנתן מבורו לבשר דום", אולם רבי יוסף חיים מנובל, לימים רבה של ירושלים, לא יצא לקראתו, מפני ששמע מרוב מהר"ל דיסקין, שנפטר זמן-מה לאחר מכן, כי מסורת נירו בשם הגר"א מוילנא כי האומה הגרמנית היא מזרע עמלק, ונתן סימן לכך, שטיבם של העמלקים להתהדר כלפי חוץ ותוכם מלא ארס ושנאה כלפי ישראל. מסופר, כי רבי צבי מיכל שפירא, מגדולי ירושלים בעל "ציץ הקדוש", התלבט אם לצאת לקראת המלך ולזכות לברכה הנדירה, אך באותו יום נשפך עליו קומקום של מים חמים, והבין כי מן-השמים עיכב בערו. חז"ל במגילה דרשו את הפסוק "וממו אל-תפק" - זו גרמניה של-אדום כגרת הגר"א והיעב"ץ שהוסיף "זו אשכנז" הגר"י מבריסק סיפר, כי זקנו רבי חיים מוולוז'ין הגיע פעם אל הצאר הרוסי בפטרבורג, ובזמן שהמתין לו בערו שם שני נערים, ואחד מהם סטר בחוצפה על-פני הרב היהודי. כששב רבי חיים לביתו, אמר למקורביו שראה באותו נער את כל הסימנים שקיבל מרובי הגר"א מוילנא, והכיר בו שהוא מזרע עמלק, וזהו כי עם ישראל יסובל צרות רבות מאותו נער. לימים, התפרסם הנער כצאר ניקולא, שהצר לישראל יותר מכל מנהיגי רוסיה, ועמד מאחורי התוכנית השטנית של הקנטוניסטים. אחרים מוסיפים לספר על רבי חיים, שכבר בעת לידתו של הצאר ניקולא, התנבא כי עתיד להיות צורר היהודים, שכן שמו מתחיל בגו' כמו צוררי ישראל לדורותיהם, נמרוד, נבוכדנצר, נבזראדן ונירון קיסר. רבי אלחנן וסרמן כתב אף הוא בשם רבו "החפץ חיים" כי אנשי ה"קסקציה" - המחלקה היהודית במלגה הקומוניסטית ברוסיה, בה היו מתבוללים רבים, הם מזרע עמלק.

משפחה

אחד מיסודי ירושלים, היה ר' שלמה אליהו פרומן, ששמש כמורה שנים רבות לשמש בית הכנסת הקרובה בירושלים העתיקה, וכשומר נאמן בקבר רחל שבבית לחם. את זכרונותיו המעניינים העלה על-הכתב, ומהם נפרט מדותיו הנאצלות וישורתו הכללית מצויה. בין הספורים הוא מספר על מצות השבת אבדה שזכה לקיים, שלא על-מנת לקבל פרס, ומר-השמים שלמו לו את-שכרו בעולם הזה והקנו כקמת לו לעולם הבא. וזה הוא מספר: "בשנת כבוש ארץ ישראל בידי הבריטים, בקרו בירושלים כמה חילים יהודיים ששרתו בצבא הבריטי. יום אחד יצאתי מהעיר לרגל עסקי, וכשהגעתי למלון 'גרנד הוטל', מצאתי ארנק גדול. הרחוב היה דחוק באנשים, ואף אחד לא הרגיש בשהומתי את-המצויאה. הכנסתי את-הארנק תחת מעילי, מגלי לבדק מה יש בפנים, שכן וראיתי לפתח את-הארנק באמצע הרחוב, שמא יבחינו בי. בשהגעתי קרוב לשער יפו, עבר ליד קצין יהודי, וראיתי שפניו חזרות פסיד והוא מחפש דבר שצאב ממנו. הלכתי אחריו, וראיתי עולה אלי-המלון הנזכר, שבסמוך לו מצאתי את-הארנק. אינני יודע עדי-היום מדוע משך אותי לפי לראותו ולהרגיש בצער, אולם עליתי אחריו ושאלתי את בעל המלון מדוע הקצין היהודי כה נרגש, ואמר לי שצאב ממנו דבר-מה ואינו מספר מה אבד. עליתי לקומה השנייה, דפקתי על-דלתו, וראיתי אדם שנגראה כמת. נכנסתי ואמרתי: 'לא באתי לבקש ממך שום דבר, אלא לטובתך', ומיד הוצאתי את הארנק הגדול מתחת מעילי. בשהקצין ראה את-הארנק שלו, נפל על-צווארי וזכה מרב שמחה. הוא הזמין אותי לשבת, ונשמה חדשה נכנסה בו. לאחר שפתח את הארנק וראה, כמובן, שאף אחד לא נגע בו, הוציא שטר כדי לתת לי. אפילו לא שמתי לב כמה היה, חמש, עשר או חמשים לירות, ומיד אמרתי לו להכניס את-הכסף בחזרה לארנק, מפני שבעבור מצות השבת אבדה, לא מקבלים שום שכר. הקצין הודה לי שוב ושוב, ואמר לי שאם לא הייתי בא בעצמי, לא היה יכול למצוא את-הארנק, מכיון שלא היה בו שום סמנים, לא תמונות ולא גיזות אחרים, רק שטרות כסף, וכמובן שלא שאלתי אותו באיזה סכום מדבר. אחרי שהתאושש, שאל אותי איך ידעתי לבוא אליו כדי להחזיר לו את-הארנק, מבלי שפתובה שם כתבת, וספרתי לו שבאשר באתי בחזרה אלי-המקום בו מצאתי את-הארנק, ראיתי את-פניו שהיו לבנות פסיד, והוא ממשש בכיסיו, והבנתי כי הארנק שלך לא הקצין בקש ממני שוב שאקבל ממנו מתנה, אולם אמרתי לו שאפילו פרסתי אחת לא אקבל, ולא בכל-יום מודפנת לי מצוה חשובה כזו של השבת אבדה והצלת נפש מישׂראל. אחרי כמה חדשים, שלם לי הקב"ה על-המצוה. היה זה במוצאי שמחת תורה, ובכיס היי שמונה שרשראות של מרנגליות וקורות מהסוג המשבח ביותר. אותן בקשתי להראות לתור אחד שהתעניין בדבר. הלכתי למלון אמדורסקי, ושם שמחתי בשמחת התורה, עד ששכחתי מענין המרנגליות. בשעה אחת-עשרה בלילה, ראיתי שפיסי קרוע והמרנגליות נעלמו. ערפן היה כמה מאות לירות מצריות, כסום גדול מאד שלא היה ביכולתי לשלמו, והיתה לי עגמת נפש גדולה, שכן המרנגליות היו של אשה אלמנה שספדה אותן ביד. התחנקה ולא התיאשתי, ובטחתי בה שיעשה לי נס. וידתי בחצי הלילה, והלכתי דרך רחוב השלשלת, רחוב בו מתגוררים ערבים רבים, ובמעלה הרחוב נפלת. והנה אני חש כי ידי נמצאת על מטפחת הבר שלי, ובה כל-המרנגליות. מאות אנשים דרכו עליה בקושף שעות הלילה, ואף אחד לא הרגיש בשויה. חוטי השרשראות היו קרועים מדי-רסת רגלי העוברים ושבים, אולם כל-המרנגליות היו במטפחת, ואף אחת מהן לא הלכה לאבוד. אמרתי לעצמי, מה רבו מעשיך ה', בלם בחכמה עשיתי, ואין הקב"ה מקפח שכר כל-בדויה ומשלים לאיש כמעשהו.

מטעים

את-חמור אחיד או שורו (כ.כ.ד)

בקומא ואזלא, כי מצוה אתה לתקדים ולקבלת לסייע בפריקה וטיעויה, אף אם בעל החמור הוא שונא, והטעמים מהפך פשטא מרמזים שצריך להפך רצונה הפשוט שלא לסייע לו ולבטל שנתתה כלפיו. ויש לסייע רק עם בעליו עמו, ולכן נפלים בדרך בקוף קטן, לסייע לו מעט עמו. (מנחת אברהם)

נשף כל-דבר אשר ישף

(כ.כ.ה)

אמרו חז"ל במסכת בבא-מציעא: תניא, רבי שמעון ברי-האי אומר, מפני לנושה בחבירו מנה ואינו רגיל להקדים לו שלום, שפאור להקדים לו שלום? תלמוד לומר, כל-דבר אשר ישף, אפילו דבור אסור. ולכן מטעמת תבת נשף בקוף גדול, לרמוז שהרביית כה חמורה, עד שאפילו דבור והקדמת שלום אסורים, שהם רביית דברים. (ויקום על-התורה)

אשר קרף בדרך

(כ.כ.ו)

בטעמי קומא ואזלא רביעי, לרמוז לדברי רש"י שעמלק היה הראשון שהקדים ובא להלחם עם ישראל, כאותו קרבליעל שקפץ לתוך האמבטי הירוחתת וקרחה בפני אהר"ם. ושעם הרביעי מרמוז על שבט דן, שעליו דרשו חז"ל את הפסוק ויזנב בך כל-הנהשלים אחריו, זה שבט דן, ששלטו הענין מפני שהיו בהם עובדי עבודה זרה, וזו היה הדגל הרביעי והאחרון לנסיעת הדגלים. (פני יוסף)

מדגש

פתגם שגור הוא בפי הבריות: "מדחציף כלי האי, שמע מנה ממוז הוא". למרות שהפתגם מובא בספרים רבים בשם חז"ל, הרי שהנחם המדק בנבא מציעא הוא: "שמע מנה רשיעא הוא". ה'תוספות יוסטוב' מביא פתגם זה בפרושו לתענית וכתב "בדאמרו", ויתכן שהיתה לו גרסה כזו בגמרא, אך הפתגם נחשב בין הפתגמים השגורים בפירוש, ומקורם אינו מדברי חז"ל, וכעין זה כתב גם הרשב"ם שהם עזי-פנים. על הרוב ר' השיל מקרקא מספרים שלא נשא פנים לעשירים, והסביר פעם בדרך צחות את דברי חז"ל "קסוף מטהר מזוהרים". ותמוה, כיצד יתכן שכסף יוכל לטהר אסור מן-התורה? אלא שפתגם שגור הוא שמי שהוא חצוה ועדי-פנים הוא ממוז, אולם זה רק באדם עני, אבל בעשיר כבר אמר שלמה ויעשיר ויגנה עזות, ונמצא אפוא, שהכסף טהור...

ממלכה

החסיד רבי פרוץ מוצ'קין, מחשובי משפיעי הב"ד, היה אומר שכל מטרתה של התועדות בין חברים מבקשי ה', היא לחיות את-עצמו בעבודת הבורא ולהתייחס אחרים, וכדי לעזור את-התהלכות והחיות, שותים מעט משקה חריף. פעם ישב והתעוד עם חברו רבי יוחנן גורדון, ועסקו בלחט בדברי תורה וחסידות. בקש רבי יוחנן לטעם מעט לחיים, ואמר בדרך צחות שהוא מעדיף משקה לבן שהרי נאמר "עם-לבן גרתי"... נענה רבי פרוץ לעמיתו ואמר: "נכון הוא, אלא שאין לתעב גם משקה אדם, שהרי נאמר "לא-תתעב אדם, כי אחיד הוא"...

הגרי"ז מבריסק הלך פעם עם רבי איסר זלמן מלצר ברחובות ירושלים, והנה למרגלותם מטפחת זרוקה, שנגלה כנראה מכיסו של מארדהו. החלו השנים לפלפל ביניהם בדיון "זקן ואינה לפיי-כבודו", ובין הדברים אמר רבי איסר זלמן: "חבל שרבנו החפץ חיים, לא עשה לקוט על חשן משפט ועל הלכות השבת אבדה, כי זוהי היינו מוצאים את זיינו ורגלנו בהלכות אבדה המסעפות". כששמע הרב מבריסק את התאר לקוט' מפי רבי איסר זלמן, השתנו פניו, ואמר: "אספר למר מעשה שהיה בבית אבא (רבי חיים מבריסק). כשעמד החפץ חיים' להעלות על-הכתב את חבורו המפרסם 'משנה ברורה', בא עם כמה קנטרסים מחבורו לאבי, כדי להראות את-מפעלו וחכה לשמע את חות דעתו הגדולה. התפעל אבא מן-החבור הנפלא, עד שגם אני שהייתי בחדר הסמוך, נקראתי על-ידו לראות את מלאכת המחשבת של החפץ חיים. הצצתי גם אני בעלי הספר, ונקראתי בהתפעלות 'לקוט' יפה! כששמע אבא את-דברי, פנה אלי בתוקחה, 'לקוט!?' 'זכי זה לקוט? הלא זוהי עבודה גדולה ומלאכת נתיח נושא' הלכתי בהלכה, למן הראשון שבראשונים ועד לאחרון שבאחרונים? והנה נכר מובן דבריו. כי מלה זו נחשבת לפחיתות כבוד לפי רוב ערכו של-הספר". ומאז, "סיים הגרי"ז את-דבריו, "איננו יכול ואינו מסגל לשמע את התאר לקוט", על הספר החשוב הלזה".



אל ביתו של רבי יחזקאל שרגא משינובה, הגיע פעם חייט אחד, ומיד בראותו אותו, אורז פניו שלי-הרבי. בשמחה עצומה הושיט את-ידו לכיסו, ושלף משם כמה כפתורים שהיו קשורים בחוט, ומסר אותם מתוך שמחה של-מצוה אל-החייט. התברר, כי לפני זמנך תפר אותו חייט את-מעילו שלי-הרבי, וכאשר הביאו אליו, מצא בכיס המעיל כמה כפתורים, אותם שכח החייט. מני אז, שמר הרבי את-הכפתורים, ומיד כשגא החייט לפניו, שמח לקיים את מצות השבת אבדה, לה יחל וצפה זמן כה רב, ושמה על שעלה בידו לקימה.

"ביידיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו" - למה נעשה בנו סורר ומורה, שפר מן-הדרך והוא מצער את-אביו מולידו? מפני ש"איננו שמע בקול אביו", שהאב עצמו איננו שומע בקול אביו שבשמים, ומדה כנגד מדה, אף בנו איננו שומע בקולו... (תולדות יעקב יוסף)

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תצא

"כי תצא למלחמה על אויבך" (כא, י)

כתבו הראשונים שהתורה מרמזת כאן על מלחמת האדם עם אויבו הגדול - הוא יצרו הרע, ולכן נאמר "כי תצא" בלשון יחיד ולא "כי תצאו" בלשון רבים, כיון שבמלחמת יחיד הכתוב מדבר. מוסיף החתם סופר לבאר עפ"י זה את המשך הפסוק: "ושבית שביו" למד מדרכי היצר הרע את דרכי המלחמה שלו, ובאותה מידה של זריזות ועקשנות שהוא משתמש נגדך, תשתמש נגדו וכמו שאין היצר מסייך בפעם אחת להטותך מדרך הטוב לדרך הרע, כי אם היום אומר לך עשה כך, ומחר אומר לך עשה כך, עד שמטה אותך לדרכו, אף אתה, אם הינך חפץ לנצחו אל תעשה קפיצות, אלא עלה ממדרגה למדרגה עד שתגיע לתכליתך. מסופר על רבינו החפץ חיים זצ"ל שלעת זקנותו בבוקר סגריר אחד, כשהתכוון לקום ממיטתו כדי להתפלל בהשכמה כדרכו, בא אליו היצר הרע לפתותו שלא ילך להתפלל, כי הקור עז בחוץ והוא זקן ועלול להתקרר, לחלות ולמות ח"ו,

ועליו לקיים את הפסוק "ונשמרתם לנפשותיכם", ואונס התורה פוטרת וכו'...

סיפר החפץ חיים שכמעט ששמע לו, אבל מיד הרגיש מי הוא זה המפתה אותו - היצר הרע, ואז התגבר כארי ואמר לו: מומך אני לומד, אף שהינך זקן הרבה יותר ממני.. וכמו שאתה לא התעצלת אפילו בקור עז זה לקום ממשכבך ולבוא ממרחקים לפתות אותי, ולא המשכת לישון ולא עזבת את תפקידיך, על כן דווקא מומך הנני לומד, וגם אני לא אעזוב את תפקידי! התגבר וקם והלך להתפלל כדרכו.

"וחשקת בה ולקחת לך לאשה" (כא, יא)

לפעמים, מתיר הרופא לחולה לאכול איזה דבר שלא ראוי לו, מפני שהחולה מפציר מאד והרופא רואה שזו הדרך היחידה לשכנע את החולה שהדבר אכן מזיק לו. יאכל קצת, יזק מעט, ויבין שהרופא צודק.

אומר המגיד מדובנא, כך הוא גם במצות התורה המתירה לקחת אשת יפת תואר. היצר הרע מסית את האדם כאילו התורה מונעת ממנו דברים רבים, מועילים וערבים לגוף, ולכן גזרה התורה להתיר לאדם פעם אחת דבר שנפשו מתאוה לה ביותר,

וכולנו מכירים את דברי חז"ל שסופה של אותה אשה להיות שנואה, והבן שיוולד ממנה יהיה בן סורר ומורה ואז ידע ויבין האדם שכל המצוות כולן נתנו מאהבת הבורא יתברך ולא מונעים מאיתנו שום דבר טוב.

"איננו שומע בקולנו" (כא, כ)

היה אחד מהם... חרש אינו נעשה בן סורה ומורה שנאמר איננו שומע בקולנו... ולא חרשין (סנהדרין ע"א).

מה ראייה היא זו, שאם אחד ההורים חרש הוא אינו נעשה בן סורר ומורה, והלא הכתוב "אינו שומע בקולנו" מוסב על הבן? אלא, כשאדם מטיף מוסר לזולת אין הוא עשוי להשפיע עליו אלא אם כן הוא עצמו שומע את אשר פיו אומר והוא עצמו מקיים את אשר הוא דורש מחברו, כי אז הרי אלו דברים היוצאים מן הלב והם נכנסים אל הלב.

אם אחד ההורים "חרש" הוא ואיננו שומע בעצמו את אשר הוא דורש מבנו, מן ההכרח שיהיה הבן "איננו שומע" ואין האשמה תלויה בו, וממילא אי-אפשר לדון אותו בתור סורר ומורה, שכן האשמה תלויה בהוריו

על כן, מכיוון שאמרה תורה: "איננו שומע בקולנו" - מחמת שחיתותו ורשעותו, הרי משמע מזה

שההורים עצמם אינם "חרשין" ושומעים הם מה שיוצא מפיהם, שכן אלמלי היו "חרדין" ובעצמם לא היו מתנהגים ביושר ובהגינות, הרי לא היה ה"איננו שומע" של הבין מחמת שחיתות ורשעות, אלא משום שדברי-ההורים אינם עשויים להשפיע עליו. (מפי השמועה)

"ובערת הרע מקרבך וכל ישראל ישמעו ויראו" (כא, כא)

העונש שניתן לבן סורר ומורה בפרהסייה, אמור לזעזע את אמות הספים ולהחריד את העם, למען לא יעלו בדעתם לעשות כמעשהו. מלבד זאת, כותב

"ליקוט האורים" בשם "פרח לבנון" שטמונה כאן הדרכה נחוצה ביותר לאדם הרוצה להשפיע ולחנך אחרים בדרך ה', ותוהה מהי הדרך הנכונה ביותר לעשות זאת.

כלל עתיק יומין הוא (סנהדרין יח ע"א): "קשוט עצמך תחילה ואחר כך קשוט אחרים", קודם עליך לתקן בעצמך את הדרוש תיקון, ורק לאחר מכן תוכל לחנך ולבקר אחרים, וכך יתקבלו הדברים, ולא תתקבל תגובה צוננת של "טול קורה מבין עיניך".

זהו שאומר הפסוק: "ובערת הרע מקרבך", רק לאחר שתשכיל ותצליח לבער את הרע ולתקן את עצמך תחילה, "כל ישראל ישמעו ויראו", בודאי ישמעו דבריך, ויתקבלו על לבות האחרים.

"עמו אנכי בצרה"

באחת ההזדמנויות הגיע רופא הלב של הרה"צ ר' אשר פריינד, ד"ר גוטסמן, לבקרו.

הוא ראה שר' אשר לוקח את הכדורים רק כאשר המצב מתחיל להשתפר מעט...

התפלא הרופא ושאל אותו: למה אתה צריך לסבול? **קח את הכדור מוקדם יותר ותסבול פחות!**

אמר לו ר' אשר: באים אלי אנשים כאובים, חלק מהעבודה שלי זה להרגיש את הכאב שלהם, **אני חייב להרגיש כאבים כדי שאוכל להבין אותם!!!**

(נקודות של אור - ספינקא)

לעי"נ

הרה"צ פנחס בן ר' בנימין ביוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תצא

את מידת הסבל שעבר עליו - והדבר היחיד שמעניין אותו, עוד לפני האוכל והבריאות הגופנית,

היא מצות ציצית! אבל התלבט הרבי, מה לעשות עתה. מחד, הבחור אולי צודק, שכן חיובו הוא מהתורה. אבל מאידך - עוד בטרם בואו לכאן ידע הרבי שיצטרך לעשות גורל, ואם כן הקהל כבר זכה בעריכת הגורל, והיאך יעביר עכשיו את הזכות בקיום המצוה ליהודי אחד?

לבסוף הכריע הרבי, שמאחר והחליט לערוך גורל עוד טרם קריעת חולצתו של הבחור, אם כן מוטלת עליו המצוה ליתן את הציצית למי שיזכה בגורל, ולא יכול לקפח את כל הפליטים שציפו לזכות בגורל, לכן כך החליט לעשות. אבל לפני שניגש לעריכת הגורל, פנה ולחש למנדל: "אם כוונתך היתה לשם שמים, יסובבו מן השמים שתזכה אתה בגורל" ... ומי זכה לבסוף בגורל? - אכן, מתוך מאות היהודים שהיו שם, זכה הצדיק מנדל פשיטיק בגורל... (אחת שאלתי)

"על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים..."

ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור (כג, ה)

אמר המגיד מדובנא שבאמת היו יכולים לטעון שלכך לא יצאו לקראתם בלחם ובמים כי לא היו יכולים לספק לבני עם רב לחם ומים רבים ואשר על כן באה הטענה "אשר שכר עליך את בלעם" וא"ל "כל אשר תאמר אלי אעשה", ושם כן היה להם כסף.

"ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור

אדם נהרים לקללך (כג, ה)

ביאר הרה"ג רבי שלמה קלוגר זי"ע תיבת 'עליך' היא אך למותר, ולא היה לו לומר רק 'ואשר שכר את בלעם בן בעור' אך הכוונה היא, כי הנה בלק היה יכול להסתפק ולבקש מבלעם רק שיברך את מואב שלא יוכלו ישראל להרע לו ולעשות לו דבר, אבל בלק היה רשע גדול והיה חפץ ברעת ישראל ולא בטובת עצמו, ולכן ביקש דווקא שיקלל את ישראל, ולא שיברך אותם.

זה שאמר הכתוב ואשר שכר 'עליך'... ולא שכר על עצמו, שיברך אותו, כי אם היה עושה כן אזי אפשר היה לדונו לכף זכות, אך כיון שעשה להיפך ושכר עליך, מזה מוכח גודל רשעתו.

"ויהפוך ה' אלוקיך לך את הקללה לברכה"

(כג, ו)

לכאור' תיבת "לך" מיותר? אלא, שמצאנו אצל אברהם אבינו "ואברכה מברכך" א"כ בלעם שברכם היה צריך לקבל שכר על הברכות לכן נאמר "לך", שלך נהפך לברכה אבל אצל בלעם נשאר קללה ולפיכך נענש ולא מקבל שכר. (דגל מתנה אפרים)

"איפה שלמה וצדק יהיה לך" (כה, טו)

שקיעת החמה בשפולי הרקיע החלה, העיר פראג מתכוננת לבוא השבת, יהודים ממהרים ומסיימים את ההכנות האחרונות לכבוד שבת קודש, פה ושם נראו אנשים הלבושים בגדי שבת המקדימים ללכת בניחותא לבית הכנסת.

"וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת

ותלית אתו על עץ" (כא, כב)

איתא בגמרא (ברכות ה ע"א) "אם רואה אדם שייסורין באין עליו - יפשפש במעשיו, פשפש ולא מצא - יתלה בבטול תורה, שנאמר: 'אשרי הגבר אשר תיסרנו ק-ה ומתורתך תלמדנו'".

דבר זה - אומר הרב משה ממן בספרו "זכרון משה" - רמזו כאן בפסוק: "וכי יהיה באיש חטא משפט מות" - אם הוא סובל יסורים נוראים שהם כמיתה עבורו, והוא עשה חשבון הנפש ולא מצא את סיבתם, מה יעשה? "ותלית אתו על עץ" - יתלה בכך שהתבטל ממצות למוד התורה, עליה נאמר: "עץ חיים היא למחזיקים בה". (לאור הנר)

"השב תשיבם לאחיד" (כב, א)

הרה"ק רבי יששכר דב מבעלזא, שבת פעם בעיר אחת, וכדי להכיל את האורחים הרבים, הקימו במקום אהל גדול. במהלך השבת, אבד אחד המתפללים את האבנט שלו, וחסיד אחר מצאו בצדו השני של התיכל והכריז עליו בקול, כדי להשיבו לבעליו.

שמע המאבד את הכרזתו, וצעק לו כי הוא בעליו של האבנט ואף נתן לו את סימניו, והלה התכוון להשליכו אליו מרחוק.

באותו רגע נכנס הרבי וראה את הנעשה. "שמע נא", פנה אל המוצא בחביבות, "הרי הזדמנה לך מצוה יקרה של השבת אבדה, מצוה חשובה שלעתים יכול האדם לחיות מאה ועשרים שנה ולא לזכות לקיים אותה, ומצוה כזו אתה מתכוון לזרוק? טוב יותר שתתכונן לקראת המצוה באמירת 'לשם כל ישראל', ותכוון בכך לזכות גם את אלו שלא זכו לקיים מצוה זו".

"גדלים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך"

(כב, יב)

לאחר השואה הנוראה, הביא האדמו"ר מקלויזנבורג זצ"ל, אגד ציציות אחד, כדי ליתנו לאחד הפליטים האומללים, שיזכה לשזורו בבגדו ולקיים את המצוה היקרה.

כל הניצולים, שלא זכו לקיים את המצוה במשך כל שנות השואה, עטו בהתלהבות רבה על האדמו"ר וביקשו לזכות בחוטים.

הרבי, שהיה מרוגש מאד, החליט, בשל המצב, להטיל גורל בין כל הצדיקים, שכל שנות האימה לא הצליחו להכהות אצלם את חיוב המצוות.

בחור צדיק אחד, בשם מנדל פשיטיק, התקרב לעבר האדמו"ר, ולפתע קרע את חולצתו היחידה משני הצדדים, באופן שהפכה החולצה לבעלת ארבע קרנות מרובעים!! "עתה כשאני לבוש בגד בעל ארבע כנפות - אמר הבחור - יש לי דין קדימה לפני כולם, שהרי אני חייב מן התורה להטיל ציציות בשפת ארבע פינות חולצתי..."

הרבי הופתע מהחריפות ומסירות נפשו של הבחור מנדל לקיים את המצוה, אדם שזו עתה יצא מן המחנות, ואי אפשר לתאר

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תצא

"מה", אלף זהובים נזדעק הסוחר, "האם הרב רוצה ממני סכום גדול כל כך, נראה איפא כי רבנו חושב אותי לאחד מן העשירים בעיר, אך דע לך כי בשנים האחרונות הורע מצבי, רבים מחברי פשטו את הרגל, ומצבי הנוכחי הוא בכי רע, לפיכך, עתה אין ביכולתי למרות רצוני, למלא את בקשת רבינו".

המשיך הרב להפציר בסוחר לתרום סכום כסף לצדקה, והסכים להוריד את הסכום כדי מחציתו, לחמש מאות זהובים. אך הסוחר עמד בסרובו וטען איני יכול לתת סכום כסף כה גדול לצדקה.

הוסיף הרב לדבר אל ליבו והוריד מן הסכום, שמא יכול אתה שלוש מאות זהובים שאל? אך הסוחר לא שינה את דעתו ואמר כבוד הרב, איני יכול עתה לשלם סכום כסף לצדקה.

תוך כדי שיחתם, נפתחה לפתע הדלת ואל החדר התפרץ היהודי שהסתתר בחדר הסמוך, והלה החל זועק בקול כאוב, רבי ומורי, הושיעה נא, אדם זה היושב מולך גנב את כספי וכספי אחרים,

בערב שבת הפקדתי אצלו

עשרת אלפים דינרי זהב.

אולם כשבאתי לקחת את

כספי בחזרה, הכחיש הלה

את הדבר וסרב למסור לי

את פקדוני. אנא רבי, רחם

וחוס עלי וצווה על אדם זה

להשיב לי כספי, שאם לא

כן, אנא אני בא?!"

הביט הרב בפני הסוחר

היושב מולו ושאלו, כלום

מכיר אתה את היהודי הליזה?

אמנם כן, אישר הסוחר

מכיר אני אותו מעסקי

מסחר שפעמים התעסקתי

עימו, אך זה זמן רב לא

חידש קשרי המסחר בינינו,

ואמש התפרץ הלה אל ביתי

וצעק להחזיר לו את כספו

שמעולם לא הפקיד אצלו.

שמע היהודי את תשובת

הסוחר החל לבכות בדמעות שלישי וצעק: גנב, שקרן, גזלן, הרי

במו ידיך לקחת ממני את כספי בערב שבת, כיצד מעז את

להכחיש זאת?

פנה הרב אל הסוחר ואמר לו: רואה אני שלא בנקל תיפטר מן

האיש הזה, אולי באמת מוטב כי תתן לו סכום כסף, כדי שיתרצה

יעזבך לנפשך וילך לדרכו?

אכן, הרב צודק, ודבר חכם הוא זה, מוכן אני לתת לו מאה זהובים

ובלבד שיניחני לנפשי!

רבי, הפקדתי אצלו עשרת אלפים דינרי זהב וכיצד זה הוא רוצה

להחזיר לי רק מאה זהובים, לא, איני יכול, עליו להחזיר לי כל

כספי בשלמות! אמר הרב לסוחר, אדם זה נטפל אליך על לא

עוול בכפיך - כטענתך, שמא כדאי להגדיל את הסכום ולהיפטר

מטרדן זה, תן לו שלוש מאות זהובים ובודאי יתרצה למתנתך.

אל פונדק העיר נכנס זה עתה יהודי, אשר הגיע מעיירה סמוכה כדי לקנות סחורה בפראג, ועתה היה צריך לשובות בה. בזריזות גמר את ההכנות האחרונות לשבת, אך מוחו עבד בקדחתנות למצוא מוצא לבעייתו. הוא הגיע לעיר עם סכום כסף גדול, עשרת אלפי דינרי זהב, כדי לקנות סחורה, אך עתה חיפש מקום שיוכל לשמור את הכסף במשך השבת.

לפתע נצנץ במוחו רעיון חיש מהר נטל את צרור כספו ויצא בחפזה מהפונדק לכיוון ביתו של אחד מסוחרי פראג, עמו עסק במסחר מפעם לפעם ומכיוון שהכיר את הסוחר כאדם ישר ונאמן, החליט שיפקיד בביתו את הכסף עד צאת השבת.

שמח וטוב לב הלך היהודי לבית הכנסת, לאחר שנפרד מהסוחר שכספו הופקד אצלו.

מיד במוצאי שבת, עת נצצו שלושה כוכבים במרום, מיהר היהודי לביתו של הסוחר כדי לקבל חזרה את כספו.

"כספך? היתמם הסוחר" על איזה כסף הנך סח, מתי הפקדת אצלי כסף?"

חשב האיש כי הסוחר חומד לו

לצון, והמשיך לבקש,

ולהתחנן, אנא, החזר לי

בבקשה את כספי! כך ביקש

שוב ושוב, אך הסוחר בעל

הבית המשיך לטעון כי

מעולם לא הופקד אצלו

כסף.

הבין האיש כי נלכד ברשתו

של רמאי, וכשנפשו מרה

עליו, וליבו בוכה בקרבו, על

שהפסיד את כספו, החל

לצעוד חזרה לפונדק.

כשהוא לא יודע מאין יבוא

עזרו. לפתע התנער

ובצעדים נמרצים פנה ללכת

לביתו של רבי יחזקאל לנדא,

רבה של העיר פראג כדי

שיעזור לו, ויוכל לקבל ממנו

עצה ותושיה.

בקול נסער מלווה בפרצי בכי הבוקעים מעמקי ליבו סיפר האיש

סיפורו לפני הרב, וסיים בבקשת עזרה. הרגיע רבי יחזקאל לנדא

את האיש וביקש ממנו שיבוא לביתו בבוקר המחרת.

ואכן, מיד למחרת בבוקר התייצב האיש האורח בעיר פראג

בביתו של הרב. מיד שלח רבי יחזקאל את שמשו להזמין לביתו

את הסוחר המכחיש כי הופקד אצלו הכסף ואל האיש פנה הרב

וביקשו להסתתר בחדר סמוך. וכך אמר אליו:

כאשר תשמע שאני משוחח עם הסוחר, צא מן המסתור והכנס

אל החדר בו נשב, ושם תטען את טענתך. שמע האיש בקולו של

הרב ועודנו מסתתר בחדר הסמוך הופיע הסוחר בבית הרב.

רבי יחזקאל הזמינו לשבת, והחל משוחח עימו אודות מצב העוני

בקהילת פראג. בקהילה שלנו אמר הרב, יש עניים מרובים

הגוועים ברעב, ולצרכיהם דרושה לנו תרומה בת אלף זהובים!

"לית אתר פנוי מיניה"

מעשיה נחמדה מספרת על אותו אדם שבעלותו היתה חנות ירקות צנועה וחמימה בעיר נתניה.

צנועה, חמימה, אבל יקרה! ומה לעשות, גם היחידה בשכונה החרדית והיחידה בכשרות טובה...

לכן, בלית ברירה, המשיכו התושבים לשלם את המחיר ולקנות את המוצרים המשובחים דווקא באותה חנות, מתוך תקווה כי ביום מן הימים תיפתח חנות כשרה מתחרה וישועתם תבוא...

ואכן, ביום בהיר התפשטה השמועה: **בשכונה הסמוכה**

נפתחה בשעה טובה חנות ירקות חדשה ומהודרת!

התושבים שמחו: **הגיעה עת נקמה!** כולם אצו רצו לחנות החדשה, ובדמיונם הם רואים את בעל החנות הוותיקה יושב מתוסכל ותוהה. מצוין! כבר שנים שהוא מוכר להם במחיר יקר - **כעת הגיעה עת פירעון...**

.....

ליקוטים וסיפורים נפלאים - כי תצא

הסמוכה, ומידי יום התמלאה מגרת הכסף עד לגדותיה. כעבור זמן מה החליט האברך, בעל החנות, לערוך מאזן של הוצאות והכנסות. מה גדולה היתה תמיהתו, כשהסתבר לו כי למעשה לא הרוויח מאומה כל העת! היה הדבר לפלא בעיניו. 'כיצד זה יתכן', הרהר, 'הן קונים רבים פקדו את החנות, מידי יום ביזמו היה הפדיון רב - ואם כך להיכן נעלם הרווח?'

כיוון שלא מצא כל תשובה מתקבלת על הדעת, קם ונסע אל הרבי מסוכצ'וב, לשאלו לפשר העניין.

"הן הרבי יעץ לי לפתוח את החנות", סח באזני רבי אברהם מסוכצ'וב, "ואכן, זה חדשים אחדים מוכר אני בחנות, לקוחות רבים נכנסים, ונדמה היה לי שרווחי גדולים. אך כשערכת מאזן, הסתבר לי שלא הרווחתי מאומה,

כיצד יתכן הדבר?"

ענה הרבי בשאלה: "האם המידות והמשקולות שבהם הנך משתמש מדויקים הם?"

"אודה על האמת", השיב האברך, "לעיתים אינני מדקדק כל כך במידות ובמשקולות, אך כל הלקוחות הנם גויים, איש מהם אינו יהודי...." מיהר להצטדק.

"כעת ברורה הסיבה לכך שחנותך אינה נותנת רווחים. הן נאמר מפורשות בתורה 'לא יהיה לך בביתך איפה ואיפה...איפה שלמה וצדק יהיה לך' כלומר, אם יש בידך משקולות ומידות בלתי מדויקים או אז 'לא יהיה לך', לא יותר בידך כל רווח מכל עמלך... אך, לעומת זאת, כאשר יש לך 'איפה שלמה

וצדק' כשמידותיך ומשקולותיך מדויקים או אז 'יהיה לך' - כלומר, תפיק רווחים מעסקיך, ובביתך יהיה כל טוב."

"אבן שלימה וצדק... איפה שלמה וצדק יהיה

לך למען יאריכון ימיך על האדמה" (כה, טו)

אמר רב המנונא אין הקב"ה נפרע מן האדם עד שתתמלא סאתו, (סוטה ט"א), מה שאין כן המודד במדה חסרה גם אליו ימדוד ה' במדה זו, ואפילו לא תתמלא עוד הסאה יפרע ממנו, והיינו איפה שלימה וצדק יהיה לך למען יאריכון ימיך על האדמה, ולא יקצירו ימיך ח"ו, כי לא ישקוד וימהר על הפרענות. (ילקוט הגרשוני)

מסכים אני הזדרז הסוחר לאומר לרב, אתן לו לחצוף זה שלוש מאות זהובים ובלבד שיפסיק להטיל בי חשדות שוא. שוב נשמעו זעקות שבר מכוון עמידתו של היהודי, לא, זעק ברוב יאוש, עשרת אלפים דינרים ולא זהוב אחד פחות! כלום אינך מסתפק במתנה מכובדת של שלוש מאות זהוב פנה הרב אל האיש?

כבוד הרב, איני חפץ במתנות ולא בנדבות יבב האיש בשארית כוחותיו, רוצה אני את המגיע לי עשרת אלפים דינרים שלי בשלמותם!

מדוע צועק אתה, שאל הרב את היהודי, ובפנותו לסוחר הוסיף במהירות, תן לו חמש מאות זהובים, וכך תפטר ממנו לצמיתות, ותשכח מכל הענין.

מסכים אני השיב הסוחר, וכבר שלף את ארנקו כדי למנות את הסכום הדרוש לגרש את הטרדן הצועק. כשראה רבי יחזקאל לנדא באיזו מהירות שלף את ארנקו והחל לספור את הכסף, קם ממקומו ובקול רועם פנה אל הסוחר: החזר ליהודי מיד את כספו! החזר את פיקדונו! עתה ברור לי לחלוטין כי אדם זה הפקיד אצלך את כספו. הן לפני היכנסו בקשתי ממך סכום כסף לצדקה בסכום זהה, וסרבת, וטענתך היתה כי מצבך הכספי גרוע ואינך יכול לתרום לצדקה. ולפתע פתאום מוכן אתה בחפץ לב לתת סכום זה, סכום כה גדול לאדם זה, שלדברך מכיר אתה אותו, אך במעט ואינך חייב לו אף פרוטה שחוקה? אכן, גזלן אתה הודה על

האמת, השב את הפיקדון בשלמות!

לשמע גערתו של הרב חוורו פניו של הסוחר ואכן, הודה בדבר הפיקדון והזדרז להשיב ליהודי את כספו בשלמות. (613 סיפורים על תרי"ג)

"לא יהיה לך בביתך איפה ואיפה...איפה

שלמה וצדק יהיה לך" (כה, יד - טו)

מעשה באברך פלוני שנישא זה לא כבר, בא אל רבי אברהם מסוכצ'וב ובפיו שאלה: "האפתח בעירי חנות לצורך פרנסתי?" הרבי השיב בחיוב, ואכן פתח האברך חנות בסמוך למפעל גדול. באותו מפעל הועסקו פועלים רבים, ועל כן רבו הלקוחות בחנות

.... מתנשפים, באו סוף סוף התושבים בשערי החנות החדשה, המפוארת והמבורכת - **רק כדי לראות את בעל החנות הוותיקה קובע מזוזה בסניף החדש שלו ---** רגע, רגע, לפני שאנו פונים לגחך בהנאה על אותם תושבים שנפלו בפח דמיונם - הבה נתבונן אל תוך עצמנו, האם אנחנו לא נוהגים כך??? אנחנו, בדיוק כמו אותם תושבים, מנסים להתחמק מקרבת ה', לא רוצים להתחבר אליו, מנסים לשקוע בחיי היומיום, לא מוכנים להסתכל על הכיוון שלו, **מחכים להזדמנות לברוח... ולא מבינים - שמהבורא לא בורחים!**

"אנה אלך מרוחק ואנה מפניך אברח..."
"אם אסק שמים שם אתה..."
"כבודו מלא עולם"

אם לא נרצה להתקרב אליו - ניאלץ להתקרב אליו מתוך קושי! כי כשהקשיים צצים - כולם נזכרים בבורא, ומחפשים את קרבתו...

(נקודות של אור - ספינקא)

~ כתיבה וחתימה טובה - שלמה טובה ומתוקה ~

לקבלה במייל: LikutimNiflaim@gmail.com

גליח 428
שנה ט' תש"פ

סיפורי צדיקים

יו"ל לעיני הרה"ק ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר ז"ל



סיפורי חז"ל

ברוך אלקי היהודים

סמוך לביתו של רבי יונתן הדין גר רומאי אחד, אשר שדהו גבל בשדהו של רבי יונתן. אילן גבוה ורחב התנשא בשדהו של רבי יונתן, וענפיו נמשכו גם אל תוך שדה הרומאי, אך אותו רומאי מעולם לא בא בתלונה אל רבי יונתן שאילנו מצל על חלק משדהו. באחד הימים הופיעו שני יהודים שכנים אל בית דינו של רבי יונתן למשפט: אחד מהם תבע את השני לקוץ את ענפי אילנו הנוטה אל חצרו. אמר רבי יונתן לשני בעלי הדין: שמעתי את טענותיכם, שובו אלי מחר בבוקר, אז אתן את פסק הדין. הלכו להם בעלי הדין, הלך גם הרומאי לדרכו והתכוון לשוב מחר.

לעת ערב קרא רבי יונתן לנגר ואמר לו: "צא נא מיד את השדה שלי, וקצוץ מהאילן הגדול הצומח שם את כל הענפים הנוטים אל שדהו של שכני". עשה הנגר כבקשת רבי יונתן. בבוקר הגיעו שני בעלי הדין כשהשכן הרומאי נלווה אליהם אל בית הדין לראות כיצד יפסוק הרב במקרה זה. פנה רבי יונתן אל בעל האילן ואמר לו: עליך לקצוץ את כל הענפים הנוטים לעבר שדהו של חברך. כששמע זאת הרומאי קפץ ממקומו וקרא: "והאילן שלך, רבי, זה הנוטה לתוך השדה שלי, מה הוא? מדוע אתה בעצמך אינך קוצץ את ענפיו? השיב לו רבי יונתן בשקט ובנחת: "צא לשדך וראה את אילני", יצאו אל השדה, והנה נגלה לעיניהם אילנו של רבי יונתן, שכל צמרתו הפונה לעבר שדה השכן איננה! עתה הבין הרומאי עד כמה צדקותו של שכנו: הוא דחה את פסק הדין, כיון שלא רצה לדון אחרים בשעה שעליו לתקן בדיוק אותו התיקון, התרגש הרומאי ואמר: "ברוך אלקי היהודים שנתן להם דינים ודינים כה מופלאים וכה צודקים."

(עפ"י ירושלמי בבא בתרא)

פרשת השבוע

לא תוכל להתעלם (כ"ב - ג')

מסופר כשביקר הגה"ק רבי עקיבא איגר זיע"א (יומא דהילולא ט"ו אלול) בפולניה, ביקר בעיר אחת שהיה לו שם קרוב שארי בשר, ולא היתה דעת האנשים שעמו נוחה מהביקור הזה, בהיות אדם זה איש פשוט, וחשבו שאין זה לפי כבודו של הרב. אמר להם רבי עקיבא איגר: פעמיים מצינו בתורה ענין העלמה, האחד בהשבת אבידה שאמרה תורה "לא תוכל להתעלם". והשני בקרובים שכתוב "ומבשרך לא תתעלם" (ישעיה נח ז). והנה בהשבת אבדה מצינו שאמרו חז"ל 'פעמים שאתה מתעלם' בזקן ואינו לפי כבודו. אבל על האזהרה של "ומבשרך לא תתעלם" לא מצינו שום היתר להתעלם אפילו כשאינו לפי כבודו.

ביומו תתן שכרו (כ"ד - ט"ו)

הרה"ק רבי משולם זושא מהאניפולי זיע"א, היה כידוע עני ואביון. מסופר: פעם החליט הצדיק לשמח את זוג' הרבנית ולקנות לה שמלה חדשה. חסך פרוטה לפרוטה וכשהצטבר אצלו סכום מתאים,

נתנו לאשתו לתפור לה שמלה, שמחה הרבנית, קנתה בד ומסרתו לחייט. החייט שהיה אף הוא עני מרוד ובתו עמדה להינשא עמל על השמלה במשך שבוע ימים, סיימה ובא למוסרה, ראתה הרבנית שפני החייט נפולים, ושאלה אותו לסיבת הדבר, נאנח ואמר לה, כשעסקתי בתפירת השמלה נכנס אלינו חתנו המיועד, ובראותו את השמלה היה בטוח שהיא בשביל כלתו, עכשיו שלקחתיה למוסרה לרבנית, כעס ואף איים לבטל את השידוך. נכמרו רחמיה של הרבנית על החייט האביון ונתנה לו את השמלה במתנה עבור בתו. כששמע רבי זושא את המעשה, שאל, ואת שכר עבודתו שילמת לו? תמדה הרבנית והרי את השמלה כולה נתתי לו. השיב רבי זושא, מה ענין מתנה לשכר, האביון הזה ישב ועמל שבוע ימים לא בשביל בתו אלא בשבילך, וציפה בכליון עיניים לקבל את שכר עבודתו, כדי לקנות לחם לילדיו, וכי משום שנתת מתנה לבתו, מותר לנו עתה לקפח את שכרו? מיד הלכה הרבנית ושלמה לחייט את שכרו.

זמני השבת

זמני יציאת השבת
ירושלים 7:44 ת"א 7:46 ר"ת: 8:21

פרשת כי תצא

זמני כניסת השבת
ירושלים: 6:32 ת"א: 6:47

מחוץ לעיר כשהוא לבוש בבגדי שבת. ראה הכומר כי רב העיר בא אליו, קיבלו בכבוד גדול ושאל אותו לסיבת בואו? כששמע שהרב רוצה להמיר את דתו, ספק את כפיו בהנאה, הוא מעולם לא שיער כי לויתן כזה ייפול בחכתו. עסוק אני עכשיו באורחים חשובים, על כן אביאך אל חדר קטן שבביתי, וכשהאורחים יסעו לדרכם, אקרא לך ונסדר את הדבר, אמר הכומר לרב.

הניחו את הרב בחדר קטן, והביאו לפניו מאכלים ומשקאות לרוב. הרב עדיין היה אחוז בשיגעון, הוא לקח שוב כוס גדולה של שיכר ושתה לשכרה. בערפול חושים הוא נפל לקרקע הקיא ושקע בתרדמה. שעות אחדות היה אחוז בשנתו. וכשהתעורר שוב היה הכומר עסוק עם אורחיו, שתה הרב כוס נוספת של שיכר, שוב השתכר ושוב נפל בשינה על קרקע החדר. בינתיים שקעה החמה באותו זמן הסב הבעל שם טוב לסעודה שלישית עם תלמידיו, בזמן סעודה שלישית היה נוהג הצדיק להביט על כל תלמידיו בכל מקומות מושבותיהם, ולבחון את מדרגתם הרוחנית. כשהשקיף הצדיק על תלמידו זה, ראה שהוא משוקע בעומק הקליפות, וחושך גדול מקיף אותו.

תמה הבעל שם טוב הקדוש, וביקש לדעת איך הגיע תלמידו לנפילה גדולה שכזו? בינתיים ניגנו התלמידים את ניגון "בני היכלא" ואף הבעש"ט הצטרף אליהם. אך כשהגיעו למילים "לבטלא בכל קליפין" (לבטל את כל הקליפות כוחות הטומאה) עצר הבעל שם טוב ולא המשיך, הבעל שם טוב שקע בשרעפים, הוא שוטט ברעיונותיו הקדושים בעולמות העליונים, וניסה לחקור ולדרוש מה פשעו ומה חטאתו של התלמיד שנמטר בידי הסטרא אתרא. בכמה היכלות עליונים לא השיבו לו דבר, עד שעלה להיכל גדול ונורא ושם גילו לו את הסיבה לנפילתו האיומה של תלמידו. התחיל הבעל שם טוב להמליץ טוב בעד התלמיד והזכיר כמה וכמה מעשים טובים שלו, אולם דבר לא הועיל להצילו מגזר הדין. לפתע נזכר הבעל שם טוב כי תלמידו זה נזהר מאד לקיים סעודת מלוה מלכה בכל מוצאי שבת. הוא ביקש בבית דין של מעלה כי זכות המנהג הקדוש הזה תגן עליו. השיבו לו שאכן ראוייה היא זהירות זו שתגן עליו, אך בתנאי שיקיים וישמור לערוך את אותה סעודה גם עכשיו במוצאי שבת זה.

הבחינו התלמידים כי הבעש"ט הקדוש מתעורר מעליית הנשמה ומביט סביבו. הוא לקח מעל שולחנו הקדוש פרוסה אחת מהחלה שבצע לסעודה שלישית, צירף אליה עוד חלה שלימה. בחר באחד מתלמידיו הגדולים. ואמר לו, קח ולך, ה' יתברך יהיה בעזרך. ידע התלמיד כי אין לו להרהר אחר רבו. לקח את הפת והלך לדרכו, תוך שהוא סמוך ובטוח כי בוודאי ינחמו ה' יתברך למחוזו חפצו, ויורוהו למה התכוון הצדיק. ובינתיים הבעל שם טוב קורא שוב ושוב את המילים "לבטלא בכל קליפין" בכוונה גדולה, בקולי קולות ובבכיות נוראות. הלך שליחו של הבעל שם טוב בזריזות עד שיצא את העיר מעזיבו, השמש שקעה זה מכבר והלילה היה חשוך מאד, בהילוכו אל הלא נודע הבחין השליח כי אבנים קטנות וגדולות נערמות לפניו וההליכה הופכת להיות קשה יותר ויותר..

זכות מצוות מלוה מלכה

פעם אחת באו אנשי עיירה קטנה במדינת ליטא אל הבעל שם טוב הקדוש ויע"א ובפיהם בקשה. הם רוצים שהצדיק ישלח להם את אחד מתלמידיו הקדושים, להיות להם לרב והם יקצבו לו את פרנסתו בכבוד. נעתר הבעל שם טוב לבקשתם, בחר את אחד מתלמידיו ושלחו לאותה עיירה לכהן שם כרב. בני המקום קיבלוהו בכבוד. והרב התחיל לטפל בענייני העיר ובצרכי הציבור. תחילה החליט לסדר את כל ענייני הצדקה שבעיירה, ניהול קופות הצדקה, חיפש מקורות הכנסה ותקצוב העניים באופן ראוי.

באותה עיירה התגורר יהודי בן תורה שישב ועסק בתורה כל ימיו. בני המקום העריכו אותו על התמדתו ושקידתו העצומה, והיו שולחים בכל שבוע שליח מיוחד לקבץ נדבות אצל הנכבדים והעשירים. ומוסרים את הסכום שנאסף לאותו יהודי למחייה. כשנודע לרב החדש על הנהגה זו, לא ישר הדבר בעיניו, כל יהודי העיר מעניקים את כספם עבור יהודי אחד? תמה הרב באוזני הגבאים, עתה מבין אני מדוע בני הקהילה אינם תורמים בעין יפה עבור מטרות נוספות של צדקה וחסד. עדיף לגרוע קצת מהסכום הקצוב עבור בן תורה זה, ולהוסיף את היתרה בקופת הצדקה הכללית. שמעו בני הקהילה את ציווי הרב החדש. ואט אט הפחיתו את סכום הנדבה השבועית עבור אותו בן תורה, עד שהשליח שהיה הולך לקבץ את הנדבות, ראה שאין הטרחה כדאית כלל ופסק מללכת.

אשתו של אותו בן תורה עני, באה כהרגלה ביום חמישי לבית המדרש אל בעלה, וביקשה שייתן לה מעות עבור צרכי השבת. השיב לה הבעל כי אין בידו כלום. שבה האישה לביתה בידיים ריקות. והאיש מרוב צער החל לבכות. צערו ובכיו של האיש בקעו את כל הרקיעים. והתעורר קטרוג גדול בשמים על אותו רב שגרם להפסקת פרנסתו של היהודי. אם לא די בקטרוג זה, הרי שבאותו שבוע אירע עוד מקרה בבית הרב שגרם לקיטרוג גדול כלפיו. לפני הרב התייצבו שני אנשים לדין בעניין הסגת גבול, האחד טען כי חברו הסיג את גבולו, וחכר בסמיכות מקום עסק הדומה לשלו. הרב לא מחה בכל התוקף על מעשה נורא זה של הסגת גבול, ובכך קופחה פרנסתו של יהודי נוסף בעיר.

הצטרפו בבית דין של מעלה שני הקטרוגים נגד הרב. ונפסק הדין למסור את הרב לרשות השטן. קראו לשטן ושאלו אותו האם מתיירא אתה מהבעל שם טוב? השיב השטן שהוא אכן ירא מהצדיק. אמרו לו מוסרים אנו לדרך את אחד מתלמידיו של הבעל שם טוב שנשלח על ידו לשמש כרב. אולם אל דאגה, הוא יוצא לגמרי מרשותו של רבו ונכנס לרשותך. התמלא השטן בשמחה על פסק הדין, הוא החליט לעשות לאותו רב דבר שהוא מר ממוות. הוא יפתה אותו להמיר את דתו רחמנא לצלן. באותה שבת בעוד הרב מתעטף בטליתו בביתו ומתכוון ללכת לבית הכנסת. התחילה פתאום לבעור בליבו של הרב אש תאוה להמיר את דתו. תוקף תבערת התאוה גרם לו לאיבוד שפיות הדעת, הוא הסיר את הטלית מעליו. שתה כוס גדולה של יין שעמדה על השולחן מוכנה לקידוש. ורץ כמשוגע לבית הכומר שהיה

מציל ונמשל

כי תבנה בית חדש ועשית מעקה לגגך ולא תשים

דמים בביתך כי יפול הנופל ממנו כ"ב ח'

הגה"ק ה"בן איש חי" זיע"א (יומא דהילולא י"ג אלול) מפרש את הפסוק, על פי משל לאדם אחד שהיה רגיל לצאת לרגל מסחרו אל הערבים לקנות מהם בצים ותרנגולים, והיה מביאם לעיר ומיכרם בשוק בריוח מועט ומזה היה מפרנס את בני ביתו בכל שבוע ושבוע. אך פרנסתו היתה מצומצמת ולא הרויח סכום רב מעסק זה. והנה ביום אחד כשהיה נושא על ראשו סל שיש בו יותר מאלף ביצים, וגם היה נושא שתי אגודות של תרנגולים משולשים על כתפיו, והולך בדרך ממקום הערבים לבא לעיר כדרכו בכל שבוע. חשב מחשבות בלבו, עד מתי יהיה עוסק בעסק שיגיעתו מרובה והרווחתו מועטת? והרי יש לי בסל אלף ביצים ושתי אגודות של תרנגולים על כתפי, וכשאבוא לעיר, לא אלך לשוק למכרם אלא אוליך הכל לביתי, ואניח התרנגולות על הבעים, ואז יהיה לי מכל ביצה אפרוח אחד, ואחר עשרה ימים יהיה בידי אלף אפרוחים, והאפרוחים יגדלו ויטילו אלף ביצים, והביצים יצא מהם מכל אחד אפרוח נקבה וכו' וכו', ואחר כך אמכור כל תרנגולת בדינר כסף, ויהיו לי מאתיים אלף דינרי כסף, ואקנה צמר ואשלח ללונדון למכור וכו' וכו' עד שאהיה עשיר מופלג כמו רוטשילד. וכשיגיע יום הולדת של המלך, אלך אליו ואשתחוה לפניו, וכשרצה לנסות איך להשתחוות נפל הסל שהיה מלא ביצים לתוך בור עמוק ונשברו כולם. ואז הקיץ מתרדמת מחשבותיו וראה שלא נשאר בידו כלום, לא ביצים ולא אפרוחים ולא דינרים.

והנמשל: זהו שאמר הכתוב כי תבנה בית חדש בא הכתוב לתת עצה לאדם ולומר כי תבנה בית חדש כלומר רעיון חדש אשר בו תבנה ותתכונן בעולם הזה להתעשר 'ועשית מעקה לגגך' כלומר המחשבה מכונה בשם גג מפני שהיא עליונה ושוכנת בראש האדם שהוא גג הבית צריך לזיזוהר לעשות מעקה וגדר וגבול לגג שהיא המחשבה שלא יחשוב יותר מדי להתעשר ולהתרחב, ולא תשים דמים בביתך' כלומר, לא תשים דמיונות לדמיון לעצמך את העושר והטובה וכו' מדוע, 'כי יפול הנופל ממנו', כי בריבוי המחשבה והדמיון והציור יפול הנופל, היינו אושר העולם הזה שדרכו ליפול שאין לו קיום ועמידה.

אין זה אלא מעשה שטן, הרחרר השליח והחליט להתמיד בהליכתו, התאזר עוז והתגבר על כל המכשולים, כשסוף סוף הצליח לדלג על כל האבנים, מצא שהדרך מלאה בחול ים וכמעט שאי אפשר להלך בדרך. התגבר השליח גם עתה, אזר כוחות והמשיך בדרך. המכשולים נערמים בזה אחר זה והשליח דבק במשימה. כשהרגיש שכוחותיו אוזלים, בכה והתפלל לפני בורא העולם שיעזור לו למלא אחר פקודת רבו ולבצע את השליחות הנעלמת על הצד הטוב ביותר. לפתע הרגיש התלמיד כי הדרך נעשית קלילה מאד כעין קפיצת הדרך נעשתה לו. והנה הוא רואה שהגיע לבית אחד מואר. כשנכנס לבית, ראה שזהו ביתו של הכומר, ורב לבוש בבגדי שבת מוטל על הרצפה שתי כלוט. הבין התלמיד שלכאן התכוון מורו ורבו לשלחו. בירר אודות זהותו של הרב היהודי המתגולל על הארץ, ואמרו לו כי זהו רבה של העיירה הסמוכה שביקש להשתמד.

ישב השליח והמתין. כעבור זמן לא רב התעורר השיכור משנתו, ותיכף מזג לעצמו עוד כוס גדולה של משקה משכר. השליח תלמיד הבעל שם טוב אחז בחזקה בזרועו ואמר: ידידי היקר, רצונך לשתות שיכר שתה, אבל לא טובה היא השתייה ללא אכילה מוכרח אתה לרחוץ ידיך תחילה ולאכול מעט לחם. שמע השיכור את הדברים והסכים. נטל ידיו, בירך ברכת המוציא ואכל מהפת של הבעל שם טוב. ברגע שאכל סעודה של קדושה מפתו של הבעל שם טוב הקדוש. התחילה הטומאה להיפרד מנשמתו, הלחם השפיע עליו עד מהרה. ולפתע הוא התחיל צועק וממרר בבכי, אבוי לי, מה עשיתי? הלא רציתי להמיר דת אלקים חיים. אוי לי ואבוי לנפשי. אין לי תקנה אלא לבוא אל רבי הקדוש במעזיבו, רק הוא יוכל לתת לי תיקון ראוי. כיצד אוכל להשיגו עתה?

ראה השליח שהוא מתחרט מעומק ליבו על המעשה. ואמר אחוז בחגורתו ונלך לבעל שם טוב במעזיבו. יצאו השניים במהירות מבית הכומר והתחילו ללכת בחושך ובאפילה. לתמהונם כעבור זמן מה הבחינו כי קרבים הם למעזיבו, הדרך קפצה להם, מיהרו בדרכם והגיעו לביתו של הבעל שם טוב ובבית עדיין יושבים התלמידים עם רבם, והוא עדיין מזמר "לבטלא בכל קליפין" בדביקות. ראה זאת הרב, התעלף ונפל ארצה. ציווה הבעל שם טוב להשכיבו על המיטה לנוח עד שתשוב אליו נפשו. כשהתעורר, בכה בכיות נוראות על המחשבה הרעה שעברה עליו. והבעש"ט נתן לו תיקון כראוי.

צ'ין אדם לחברו

עשיית חסד בחכמה

מסופר על הגה"ק רבי נחום מהורודנא זיע"א שנכנס פעם לאולם חתונות, ומצא את הכלה שעמדה להינשא יושבת ובוכה, על ידה אמה אף היא בוכיה, והאב עומד מן הצד שקוע במחשבות נוגות. ניגש ר' נחום לאב ושאל לפשר הדבר, הלה שפך לפניו את מר לבו: הבטחתי לחתן נדוניא בת מאה וחמישים רובל לסלקם לפני החופה, ועל אף כל מאמצי לא הצלחתי להשיג כי אם מאה רובל, משום כך מסרב המחותן להעמיד חופה. שמע ר' נחום ושקע רגע בהרהורים, תיכף התנער ושאל אמור נא לי: טלית לחתן יש לך? (באותה תקופה נהוג היה בהורודנא שהחתן לבש טלית בחופה) בודאי רבי, נענה האב. ובכן, אמר ר' נחום, תן לי את הטלית ואני אגש לאבי החתן ואשוחח עמו, וכשאני אשאל אותך אם יש בידך טלית? תאמר "אין בידי" (תשובה שהיתה נכונה באותה שעה).

לקח ר' נחום את הטלית, הסתיר אותה תחת מעילו, הלך לאבי החתן ובפנים שמחות אמר: "מזל טוב מחותן, הרי כבר העריב היום ולמה אין מעמידים את החופה?" מזל טוב עליכם ועל בניכם, השיב המחותן, אין אנו מעמידים החופה מפני שאין אנו רוצים דין ודברים עם אדם שאינו עומד בדיבורו. פייסו ר' נחום ואמר: המחותן לא התכוון לרמות, כשנתן תקיעת כף בודאי בטוח היה שבמשך הזמן יעזרוהו ויזמין לו את הסכום המובטח, ואם בכל זאת הצליח להגיע רק למאה מה יעשה. אם כן

לא היה צריך להבטיח, טען המחותן, המשיך ר' נחום להתחנן, בני אל תתעקש, הקב"ה יזמין לבניכם כפלי כפלים. תיכף קרא רבי נחום לאבי הכלה ושאלו: "מילא חמישים רובל לנדוניא חסר לך, לכל הפחות טלית לחתן יש לך?" אין לי גם טלית, הפטיר אבי הנערה. כאן התפרץ אבי החתן בזעם ואמר: רבי הראיתם עם מי יש לי עסק, אוותר כבר על חמישים הרובל מהנדוניא שיהיה לכפרה, אבל ממנהג ישראל לקנות טלית לחתן גם כן יתחמק? חייך ר' נחום כמנצח ואמר בנחת, אם זאת כל המניעה הריני נותן מתנה טלית ומיד נלך לחופה. הוציא ר' נחום את הטלית מתחת לחיקו, וכל הכבודה צעדה לחופה בשירה ובזמרה.

להימנע מהכעס

מסופר על ה"חווזה" הקדוש מלובלין זיע"א, שפעם רצה לקום בהשכמה יותר משאר הימים, כי היה צריך לתקן איזה ענין גדול, ביקש מבני ביתו, שיקדימו לו את ארוחת הערב בשעה מוקדמת, כדי שיוכל להעלות על מיטתו בשעה מוקדמת יותר. בני ביתו משום מה התעצלו, ולא די שלא הקדימוהו, אלא הביאוה מאוחר מתמיד, ובשל כך נשתבשה כל תוכניתו של ה"חווזה". פנה ואמר מן הראוי היה שאכעס על בני ביתי, אבל חשבתי לעצמי, הרי כל כוונתי בקימה באשמורת הבוקר היתה לעשות רצון קוני, והנה גם עתה רצון קוני הוא שלא אכעס.

תלולא דצדקיא

שבת קודש ט' אלול

דן בן יעקב משבטי י-ה (ב"א - שי"ח) הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין ב"ר יעקב (פרי צדיק - תר"ס)

יום ראשון י' אלול

הרה"ק רבי פינחס מקאריץ ב"ר אברהם אבא (תק"ג)

הרה"ק רבי יצחק מבוהוש ב"ר שלום יוסף מרוזין (תרנ"ו)

יום שני י"א אלול

הרה"ק רבי שלום יוסף מריזין (תרי"א)

הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא ב"ר ישראל מרוזין (תרמ"ג)

הרה"ק רבי זאב וואלף מסטריקוב ב"ר אברהם מטשעכינב (תרנ"א)

יום שלישי י"ב אלול

הרה"ק רבי שמחה בונים מפרשיסחא ב"ר צבי הירש (תקפ"ז)

הרה"ק רבי משה אליקים בריעה מקאזניץ ב"ר ישראל (באר משה - תקפ"ח)

יום רביעי י"ג אלול

הרה"ק רבי יעקב ישראל מטשערקאס ב"ר מרדכי מטשערנבול (תרל"ו)

הרה"ק רבי יוסף (חיים) מבאגדאד ב"ר משה (בן איש חי - תרס"ט)

הרה"ק רבי יוסף אשכנזי ב"ר ישראל (מח"ס "אהלי יוסף" - תרכ"ו)

יום שישי ט"ו אלול

הגה"ק רבי עקיבא אייגר ב"ר שמחה בונים (תקי"ט)

הרה"ק רבי שלמה משה אלשקר ב"ר יצחק (שורת מהר"ם אלשקר - תקנ"ט)

הרה"ק רבי יעקב קאפיל חסיד (תלמיד הבעש"ט) ב"ר נחמיה פייבל (תקמ"ו)

הרה"ק רבי מאיר הורוויץ מלברטוב (תר"א)

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נמליאל הכהן רביטבין שליט"א
מח"ס "גם אני אורח" רפרום יוסף הדרום על המעשים.

דיני עניית אמן (א)

- א) כל העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כוחו, [פירש"י בכל כוחו - בכל כוונתו, ותוס' פירשו בכל כוחו - בקול רם] קורעין לו גזר דינו. (שבת קי"ט:)
- ב) כל העונה אמן בכל כוחו, פותחין לו שערי גן עדן. (שם)
- ג) גדול העונה אמן יותר מן המברך. (ברכות ג:)
- ד) כל האומר אמן בעולם הזה, יזכה לומר אמן בעולם הבא. (ספר חסידים סימן תתפ"ג)

פרשת כי תצא

וְיָאֵם לֹא קְרוֹב אָחִיךָ אֵלֶיךָ וְלֹא יִדְעֶתוּ (כב, ב).

מבארים המפרשים: "ואם לא קרוב אחיך אליך", היינו שאין ביניכם קירוב לבבות, אהבה ואחוה, דע שסיבת הדבר הוא "ולא ידעתו" שאינך מתעניין לדעתו ולהכירו, כדי להבין איש את אחיו, העדר הבנה הדדית היא אם כל חוסר קירבה אהדה ואהבה רדדית, ומביאה לפירוד בין אחים.

סיפור רבי צבי ירוב שליט"א: באחד מימי שישי הייתי בביתו של הגאון רבי חיים קניבסקי שליט"א. היה זה בשעה שלמד עם גיסו, הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א. למותר לציין את אש התורה הבורעת שם באותה שעה. ואת החידושים המופלאים המתחדשים בעת הלימוד.

באמצע הלימוד נכנסה לתוך החדר הרבנית בת שבע ע"ה, ועימה זוג. מצד אחד הבעל, נראה אברך, ומצד שני אשתו. האשה עמדה ובכתה בכי קורע לב. מרוב בכי לא יכלה לדבר והרבנית דיברה במקומה.

התברר, שכשנאשה זו התחתנה עם בעלה האברך, ידעה שהוא היה פעם חילוני וכיום הוא בעל תשובה, סברה וקבלה. בבוקר אותו יום התברר לה שהוא גר צדק, והידיעה גרמה לה זעזוע עמוק. על זה היא לא חשבה, לזה היא לא הסכימה בשעתו, כשנשאה לו.

הבעל מצדו מרגיש אשם, שלא סיפר לה על היותו גר צדק, וכך עמדו שניהם במצב נורא ולא ידעו את נפשם מרוב צער. בסוף אמר הבעל לאשה: "בואי, נלך לרב ונעשה מה שיאמר לנו". כך הגיעו לבית הרב, כשהאשה ממורת בבכי.

ור' חיים, פנה מיד אל האשה והתחיל להרגיע אותה: "מה את מדברת? הלא גר צדק הוא לכתחילה שבלכתחילה. שמעיה ואבטליון שהרמב"ם מונה אותם בין מוסרי ומעבירי התורה, גרי צדק היו, ר' עקיבא היה בן גרים ואף דוד המלך מוצאו מרות המואביה שהיתה גרת צדק!"

גם רבי יצחק זילברשטיין, שישב לידו, הוסיף דברי עידוד וחיוזוק כיד ה' הטובה עליו, ולאט לאט היא נרגעה.

אבל ר' חיים אינו מסתפק בכך.

שאל אותה רבי חיים: "נרגעת? ברוך ה'". עתה פנה אל הרבנית וביקש: "הביאי יין".

הוא מזג יין, נטל את הכוס וברך: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם בורא פרי הגפן". שתה מעט, ואז הכריז: "לחיים לחיים, מזל טוב! ר' יצחק, ניגון!"

והתחילו כל הנוכחים לשיר לכבוד הזוג החדש.

הביטו נא וראו איך ספרי תורה מהלכים, עוזבים את לימודם ודואגים להסיר צער מלב יהודי!

(הגדה של פסח - דורש טוב)

וְלוֹ תִּהְיֶה לְאִשָּׁה תַּחַת אֲשֶׁר עָנָה לֹא יוּכַל שְׁלַחָה פֶּל יָמֶינָהּ (כב, כט).

כאן, לגבי אונס, נקטה התורה לשון "לא יוכל לשלחה", ואילו לעיל (פסוק יט) לגבי מוציא שם רע, נאמר "לא יוכל לשלחה" - מה פשר השינוי?

בירושלמי נפלא על כך, הביא הגאון רבי בן ציון קואניקה זצ"ל, ראב"ד לעדת הספרדים בירושלים ועורך גליון 'המאסף', בשמו של ידידו, הגאון רבי חיים ברוך זצ"ל, אב"ד מוסקבה (בסוף ימיו בירושלים):

'שלחה' - הוא עצם הגירושין, ואילו 'לשלחה' כוונתו - שלא יוכל לגרום ולעשות שום דבר המביא לגירושין.

והנה, בגמרא בכתובות (דף לט:): נחלקו לגבי האונס שמת לאחר שנשאה: לרבנן 'יצא כסף קנסה בכתובתה', דהיינו: שאין לה כתובה, כי כבר קיבלה את כתובתה בכסף קנסה, שכן הטעם שתיקנו חכמים כתובה לאשה, הוא כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה, והאונס ממילא אינו יכול להוציאה, שהרי התורה אסרה עליו לשלחה כל ימיו.

אולם רבי יוסי בר יהודה סבר, שיש לה כתובה, כמו לשאר הנשים, ואף שממילא אינו יכול לשלחה, מכל מקום הרי יש בידו לצערה עד שתאמר שאינה רוצה להיות עימו עוד, ואז יוכל לגרשה, ובכדי שלא יעשה כן - תיקנו אף לה כתובה.

והנה, הלכה כרבנן, ולדבריהם, אין חוששים שמא יצערנה כדי שהיא תתבע את גירושיה, ונמצא שאם בכל זאת ירצה לעשות כן - היכולת בידו, ולכן כאן אמר הפסוק "לא יוכל לשלחה", דהיינו: את עצם הגירושין לא יוכל לגרש, אבל לצער אותה כדי שהיא תרצה להתגרש - יוכל, כיון שאין לה כתובה.

לא כן לגבי מוציא שם רע, שהרי המדובר באשתו, שכבר נשאה בטרם הוציא לה שם רע, וכבר אז כתב לה כתובה כאשר נכנסה לחופה, ולכן לגבי כתב הפסוק "לא יוכל לשלחה" - כי המוציא שם רע לא רק לגרשה בפועל אינו יכול, אלא אף לגרום

ולעשות פעולות שיגרמו לה לתבוע שיגרשה אינו יכול - שהרי כבר יש לה כתובה... (ושלל לא יחסר)

"כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבְעֵלָהּ וְהָיָה אִם לֹא תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו פִּי מִצָּא בָּהּ עֲרוֹת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סִפָּר פְּרִיָּתָהּ וְנָתַן בְּיָדָהּ" (כד, א).

במשנה האחרונה במסכת גיטין (ט, י): נחלקו תנאים: 'בית שמאי אומרים: לא יגרש אדם את אשתו, אלא אם כן מצא בה דבר ערוה, שנאמר "כי מצא בה ערות דבר", ובית הלל אומרים: אפילו הקדיחה תבשילו, שנאמר "כי מצא בה ערות דבר". רבי עקיבא אומר: אפילו מצא אחרת נאה הימנה שנאמר: "והיה אם לא תמצא חן בעיניו".'

והרמב"ם בפירושו המשניות כותב: 'דברי ר' עקיבא דחויים, לפי שאם מצא נאה ממנה - ישאנה עליה ולא יגרש את זו, בעוד שלא חטאה שום חטא, והיא מתאימה לדעותי'.

ואכן, הכל מתפלאים להבין את סברתו של רבי עקיבא: מדוע אמר שיגרש את אשתו שאינה מוצאת חן בעיניו, והלא יכול הוא לקחת אשה אחרת, שהרי מותר לשאת שתי נשים (לולא חרם דרבינו גרשום, שהיה בשנים המאוחרות יותר)? מה גם שנראה לכאורה שכל מאן-דאמר נקט כאן היפך משיטתו בחיים: שמאי שהיה קפדן, שדחה את הגוי באמת הבנין (שבת לא), הוא שאומר כאן שלא יגרשנה אלא אם מצא בה ערות דבר: הלל הענותן, כזכור לנו מהמעשה בגמרא בשבת של 'מי כאן הלל, מי כאן הלל' - מתיר לגרשה אפילו אם רק הקדיחה תבשילו: ואילו רבי עקיבא, אשר אמר 'ואהבת לרעך כמוך' - זה כלל גדול בתורה' (ירושלמי נדרים פרק ט' הלכה ד') - הוא המתיר לאדם מישראל לגרש את אשתו משום שמצא אחרת נאה הימנה! היתכן?!

ואמנם, בשם בעלי המוסר אומרים ליישב, שאדרבה, הדבר נעשה מתוך רחמנות על אותה אשה, שתצטרך לגור בכפיפה אחת עם בעל שרוצה לגרשה אך ורק משום שהקדיחה תבשילו, או משום שמצא אחרת נאה הימנה, ועל כן דוקא לטובתה אמרו שיגרשנה.

הסבר נפלא אחר, מופיע במכתב ששיגר הצדיק הירושלמי רבי אריה לוי זצ"ל, למחותנו, הגה"צ רבי מרדכי צוקרמן זצ"ל:

בגמרא (שבת כה:): נאמר: 'תנו רבנן: איזה עשיר? כל שיש לו נחת רוח בעושרו, דברי רבי מאיר. רבי טרפון אומר: כל שיש לו מאה כרמים ומאה שדות ומאה עבדים שעובדין בהן. רבי עקיבא אומר: כל שיש לו אשה נאה במעשים', וביאר המהרש"א, שהכוונה לאשה נאה במעשיה, שאינה מבקשת מבעלה קישוטים ודי לה במועט, ומי שיש לו אשה כזו נקרא עשיר, כמאמר חז"ל במשנה באבות: 'איזהו עשיר השמח בחלקו', והתכוון רבי עקיבא לאשתו, בת כלבא שבוע, שהיתה מסתפקת במועט'.

מעתה יש לומר, שאף מה שאמר רבי עקיבא שיכול לגרש את אשתו אם ימצא אחרת נאה הימנה, כוונתו לאשה ש-נאה יותר במעשיה, דהיינו: שיותר מסתפקת במועט, ואם ישאנה יוכל ללמוד תורה ללא הפרעה, ועל כגון זה אמר רבי עקיבא שיגרשנה, לשיטתו שההסתפקות במועט היא הנוי של האשה.

ומיושבת קושית הרמב"ם: מדוע יגרשנה, והלא יכול לשאת אשה אחרת, שהרי הסתפקותה במועט של האשה השניה לא תועיל לו במאומה - אם יצטרך לפרנס גם את הראשונה...

(ושלל לא יחסר)

"זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם" (כד, ט).

נאמר במדרש רבה: אמר משה (לקב"ה), אם אתה רופא לה מוטב ואם לאו אני רופא לה.

מדרש זה - דבר פלא הוא.

ואפשר לפרש על פי דברי רבותינו (יומא פה:), שבעבירות שבין אדם למקום מועילה תשובה, אבל עבירות שבין אדם לחבירו אין התשובה מועילה עד שירצה את חברו ויפייסו והלה ימחל לו.

משה רבינו הסתפק בשל מה נענש מרים, האם היתה זו עבירה שבין אדם למקום, או שמה בגלל שדיברה בו נענשה והרי זו מהעבירות שבין אדם לחבירו.

לכן אמר משה: "אם אתה רופא לה" - היינו, אם זו עבירה שבין אדם למקום - מוטב. אך "אם לאו" - אם אין אתה רופא לה, משום שזו עבירה שבין אדם לחבירו, אזי "אני רופא לה" - ואני מוחל לה בלב שלם. (כתב סופר)



גליון

345

פרשת כי-תצא תש"פ

האחות שמעה את הדברים מהרב וליס, ולפתע שינתה את טון קולה התקיף. עד עתה היא צעקה, ואפילו חירפה במעט כל דבר שריח קדושה וחרדיות נדף ממנו, ולא הסכימה להקשיב למילה אחת שיצאה מפי בר שיחה. אך עתה, הרגישה לפתע שהרב וליס מבין מעט לליבה.

ממשיך הרב וליס: "באמת יצרתי קשר עם אותו מוסד, פניתי בצורה מכובדת וביקשתי לשוחח עם ראשי המוסד. באותה פגישה אמרתי להם בלשון עדינה, שלדעתי הצורה בה הם מנהלים את הקשר בין אותה חוזרת בתשובה לאמה - היא לא ראויה, ונראה לי שגם במקרים כאלה, יש אפשרויות שונות וטובות יותר. ביקשתי שיתנו לאותה ילדה לשוב לבית הוריה, והם הסכימו בתנאי שאני אשוחח עם הבת ואדאג שלא תהיה לה ירידה רוחנית בלכתה לבית אמה. אכן, לבקשתם, שוחחתי עם הבת, וגם שוחחתי במקביל עם האם, והסברתי לה מהם הדברים המסוימים שבהם היא חייבת להתחשב ולוותר בשל אורח החיים החדש של בתה. ובאמת, אמנם היו לא מעט ויתורים הדדיים, אך בעיקרי הדת וההלכה, הבינה האם את הגישה עליה דיברתי עמה, והסכימה להם. ואז הלבבות החלו להתקרב. ניהול הבית של אותה אחות שב למסלולו. בהמשך נקבע סדר יום ברור, אימתי הבת שבה לביתה, ועל איזה דברים האם צריכה לוותר באותם זמנים, והבת במקביל המשיכה בתהליך החזרה בתשובה ללא כל הפרעה מצד אמה.

מרגש היה לשמוע לאחר זמן מה, את שיחת הטלפון מאותה אחות - אמא, שהודתה לי ואמרה בכל פה, שאינה יודעת כיצד להשיב לי על החסד הגדול שעשיתי עמה, ואם אצטרך פעם טובה אוכל לפנות אליה ותשמח לסייע בעדי בכל מה שאבקש. אמרתי לה, שבטוחני כי לרוב ההורים החברים באותה עמותה, הפעילה נגד מוסדות החזרה בתשובה, קיימת אותה בעיה. והצעתי את עצמי כמגשר גם לשאר חברי העמותה, להגיע לאותם פתרונות שהיא הגיעה אליהם לשיעור רצונה.

ואכן, בעקבות פעילותה של אותה אחות, שהיתה אחת הדמויות המרכזיות בעמותה, נוצר קשר ביני לבין רבים מבני הקבוצה. הסברתי להם בצורה מוחשית שניתן לפתור בעיות ולבנות אימון במעט הידברות. ובאותה הזדמנות ביקשתי מהם בקשה אישית, היות שבאותה תקופה הם הרבו לערוך הפגנות נגד החוזרים בתשובה, ועשו רעש אף במדיה

**לא תראה את זמור אֶזְזִיק או שֹׁרוּ
נְפָלִים בְּדַרְךְ... הֲלָקָם תִּקְיָם לָמוֹ (כב, ד)**

אמר כאן 'אחיר', ושם [בפרשת משפטים] 'אויבך' ו'שונאך',
לאמור: "תעשה עימו כן, וזכור האחוה ותשכח השנאה"
(הרמב"ו)

מלמדת אותנו התורה שהיכולת בידינו להחליף את השנאה באהבה ואחוה, באמצעות העזרה לשני במאור פנים, כי 'אחרי הפעולות נמשכים הלבבות' (ספר החינוך מצוה טז).

* * *

מעשה זה התרחש לפני כ-15 שנה: הרב יוסף וליס שליט"א מנכ"ל ערכים המתגורר ברעננה, הגיע בחופזה לחדר המיון שבבית חולים 'מאיר' שבכפר סבא, עם בתו הקטנה שחשה ברע. הוא היה עסוק בתפילה לרפואת בתו, אך היה דבר מה שהצליח להסיח מעט את דעתו. זו היתה האחות ר. אחות מוסמכת בחדר המיון של בית החולים שהיתה חברה בעמותה נגד החזרה בתשובה.

היא החלה לדבר, וניכר היה שמשוהו עמוק מאד מעיק עליה. היא חשבה שאולי חזותו החרדית של העומד מולה, די בו כדי לפרוק את תסכולה באזניו. תוך כדי הדברים היא מספרת בכאב, שיש לה בת יחידה שלפני זמן מה חזרה בתשובה, והיא נמצאת במוסד תורני מסוים במרכז הארץ. ומלבד זאת שבתה ניתקה לפתע מכל עולמה ונטשה אותה לטובת עולם אחר, הרי שאותו מוסד בו גדלה בתה גם כפה עליה שלא תשוב לביתה אף לביקור, והם מחזיקים אותה שם - כביכול - כ'בת ערובה', והדבר הזה לא נותן לה מנוח יום וليل.

"נתתי לה לספר ולהוציא את כל אשר על לבה" - משחזר כיום הרב וליס את הדברים במבט לאחור, "לא היה לי ספק בכוונת אותו מוסד בו שהתה הבת, הם ידעו כי האם שלא השלימה עם חזרתה בתשובה של בתה, וחששו שמא תוכל לפגוע בהליך כולו למורת רוחה של הבת, ולכך הם נקטו בכללי הגנה שלא לאפשר לה ללכת לבית האם. החלטתי לבדוק את הענין לעומקו, תוך שאני מבטיח לה לאותה אחות, שאני אעדכן אותה מיד בתום הברור".

ובעיתונות, נתתי להם להבין שאם הם יהיו בשקט, אני אוכל לסייע להם להחזיר את הילדים הביתה ללא כל בעיה, והשארתי להם את פרטי האישיים. ובאמת, כעבור תקופה קצרה, הצלחתי לעזור במקרים רבים, ונוצר מעין 'שקט תעשייתי'. הנושא כולו נרגע וירד מהכותרות, והפעילות של העמותה הסתיימה באותו זמן.

ממשיך הרב וליס ומספר: "חמש שנים לאחר מכן אירע מקרה מצער במשפחתי. בני המתגורר בבני ברק גילה לפתע, כי לבנו בן השנתיים יש חום גבוה והוא מתחיל לפרכס. האב נלחץ ממצב הילד, שהתדרדר ללא כל סימן מוקדם, מה עוד שבאותה תקופה היתה מגיפה של דלקת קרום המוח באיזור המרכז, ובני וכלתי חששו מאד שמא גם בנם לקה בדלקת, כי חומו נסק לגבהים והוא נראה נורא.

בלי להתמהמה מיהר בני עמו לבית הרפואה 'מעייני הישועה' הממוקם לא הרחק מביתו, ופנה מיד למחלקת מיון ילדים בבהילות, שינסו לטפל בבנו המפרכס...

האחות הראשית שנתקלה בו בדיוק עם היכנסו למרפאה, זיהתה מיד כי מצב הפעוט חמור למדי, וחששה כי קיימת סכנה ממשית לחייו. בו במקום היא הזמינה אמבולנס, ופקדה עליו למהר לבית החולים שניידר, כשבמקביל התקשרה מיידית לבית החולים להודיע להם על הילד שעומד להגיע אליהם ועל אופן הטיפול הדחוף הנצרך לו להצלת חייו, שיכול להינתן רק שם.

לאחר מכן אמרו הרופאים, שהיה אך כפסע בינו לבין המוות ח"ו, ואודות לתושייתה של אותה אחות שהתקשרה והכינה אותם לכך, הם הגיבו במהירות למקרה הקשה והצליחו להצילו. תוך מספר ימים שב הילד לאיתנו והשתחרר לביתו בריא ושלם, בחסדי השי"ת.

האב שעמד נפעם יחד עם בני המשפחה, לגודל הנס שאירע לו עם בנו, החליט לערוך סעודת הודאה על כך. הם שכרו אולם קטן בעיר, והזמינו את כל בני המשפחה לחוג עמם ולהודות לבורא יתברך.

למותר לציין, שהאב הזמין את אותה אחות ראשית במחלקה בבית הרפואה 'מעייני הישועה', ליטול חלק בסעודת הודיה זו. האחות שמחה לשמוע את סופו הטוב של הסיפור, והבטיחה את השתתפותה בסעודה.

"בסיומה של אותה שמחת הודאה" - מספר הרב וליס - "ביקשני בני שאגש למחיצת הנשים, להודות לאותה אחות מבית הרפואה, שאודות לתושייתה ולאומץ ליבה הגענו עד הלום. ניגשתי למחיצה וראיתי אשה צנועה מאד עומדת שם עם בתה, ומיד כשנפגשנו שאלה אותי אם אני מזהה אותה. ניסית לחשוב, העליתי במחשבתי כל מיני כיוונים, אבל לא הצלחתי להיזכר..."

- "אני ר. האחות מבית החולים מאיר בכפר סבא..."

לא האמנתי למשמע אוזניי. "את? האמנם? איך הגעת לכאן... כיצד חזרת בתשובה..."

לא האמנתי שאותה אחות שכה דיברה בגנותם של 'שודדי הילדים' תהיה אי פעם חלק מאותו עם נבחר. התקשיתי להאמין למראה עיני, האחות נראתה ממש כרבנית, במלא מובן המילה, ואף דיבורה הוכיח יותר מכל כי תוכה כברה, והיותה אשת חיל צדקנית ממש...

שאלתי אותה כיצד ומה אירע עמה עד שהגיעה לאן שהגיעה. היא סיפרה כי מאז אותו אירוע בו הבטחתי לה שאדאג להשבת הבת לביקורים בביתה, בתה אכן שבה לביתה והתיידדה עמה, הן למדו לחיות בסובלנות הדדית למרות שחיו באורח חיים שונה זו מזו.

'עם הזמן דיברנו יותר ויותר על הענין', סיפרה האחות לרב וליס, 'ולפתע החלו להיפתח מחיצות רבות בליבי, שחלקם נבעו מכל מיני השקפות שהחדירו לי בעבר, והמרחק ביניהם לבין המציאות רב הוא. כעבור תקופה קצרה החלטתי כי אני מצטרפת לבתי, והודעתי לה כי 'באשר תלכי אלך'... תוך פרק זמן קצר שבתי בתשובה שלמה, ועברתי להתגורר בסמיכות לבתי, כאן בבני ברק. כשהגעתי לעיר התורה חיפשתי עבודה מקבילה לזו שבה עבדתי בכפר סבא, והתקבלתי כאחות בבית הרפואה 'מעייני הישועה'. התקדמתי בעבודתי עד שהפכתי לאחות ראשית בחדר מיון לילדים... וזה הביא אותי לפגוש את בנך מגיע עם בנו הקט. זיהיתי מיד את חומרת המצב, ופעלתי כפי שצריכה הייתי לפעול, כמי שיודעת היום יותר מכל מהי החשיבות של כל רגע של חיים'.

כיום, נראית האחות ששבה בתשובה כאחת הנשים הצדקניות שעמלות על התקרבות לבורא, והיא מתענגת על נכדיה העולים אף הם באותה דרך, ברוח ישראל סבא.

מרגש היה להיווכח ולראות, איך בדיוק כמו לפני שנים - כשעמל הרב וליס להשיב את אותה בת צדקנית לבית אמה, כך גלגלו משמים, לאחר שנים, שהאם תשוב בתשובה לחיק העולם החרדי ותיהפך לאשה צדקנית לכל דבר וענין, וזימנו אותה משמים כדי להשיב את נכדו של הרב וליס לחיים בגלותה אחריות ותושיה רבה...

מעשה זה מלמדנו, כי למילים יש ערך רב, וגלגל חוזר בעולם ומסתובב כפי שמייעדים אותו משמים.

[מתוך 'האמנתי ואדברה']

לא תשיך לאוזיך זָשָׁךְ כָּסֶף (כג, כ)

נקרא הריבית 'נשך' מלשון: (קהלת י, יא) 'אם ישוך הנחש', להורות כי כשם שארס הנחש נכנס מן הנושך אל הנשוך באבריו וגידיו, כן עונש האסור נכנס בממונו של מלווה בריבית (רבינו בחיי)

ידועה ומפורסמת זהירותו הגדולה של ראש ישיבת מיר מרן הגאון רבי **בנימין ביינוש פינקל** זצ"ל בכל עניני כספים, אך את הסכנה החמורה ביותר האורבת לפתחו ראה באיסורי ריבית. מיליוני דולרים של כספי הישיבה עברו תחת ידו, ואיסור ריבית הפך להיות עבורו סכנה מוחשית ומאיימת.

אמרו עליו שהיה נזהר מאבק דאבק של היתר ריבית... מספר על כך חתנו הגאון רבי אהרן שרגא לופיאנסקי שליט"א: לאחד הספקים לישיבה נגנב פעם כל כספו. לא היה לו ממה להתקיים ולחיות. רבי ביינוש הרגיש שהישיבה חבה לו הכרת הטוב בעד השנים הרבות בהן שירת את הישיבה בנאמנות, והלווה לו סכום כסף כדי שיוכל להתחיל מחדש את עסקיו.

כעבור זמן מה ביקר רבי ביינוש בבית מסחרו של האיש וביקש לקנות ממנו פריטים אחדים. מיד עם בואו קידם אותו האיש במאור פנים: "אה, אתן לך מחיר מצוין, רבי ביינוש", הצהיר המוכר בתור הכרת הטוב.

רבי ביינוש החוויר מיד והתנצל שאינו צריך עכשיו מאומה. הוא לא היה מסוגל לחשוב על קבלת הנחה עבור ההלוואה שנתן!.

אחרי יומיים חזר לחנות. "אמור לי", פנה אל הסוחר, "איך העסקים בימים אלו?"

"ב"ה בסדר", הוא השיב.

- "ומי קנה פריטים אלו ואלו היום?...".

הסוחר נקב בשמו של הקונה.

"ובאיזה מחיר מכרת?" שאל את הסוחר שלא חשד במאומה. כשענה, קבע רבי ביינוש והצהיר: "זה המחיר שתגבה גם ממני, לא אגורה אחת פחות...".

זהירותו המופלגת מאיסור ריבית היתה הסיבה להנהגתו המשונה לכאורה, של הליכה יום יומית אל הבנק. היה זה באותה תקופה שהאינפלציה השתוללה, ועמדה בפניו בעיה מתמשכת: הישיבה הנפיקה צ'קים לספקים, שלא תמיד היו פודים אותם מיד. החזקת הכסף בבנק ליותר מכמה ימים משמעותה הפסד, בעקבות ההפרש בשער החליפין של המטבע, שהשתנה במהירות מסחררת. מאידך גיסא, לאפשר מינוס בבנק פירושו תשלום ריבית - אפשרות גרועה בהרבה. הפתרון שמצא רבי ביינוש היה: לצעוד אל הבנק מדי יום ביומו, כדי להפקיד את הסכום הנדרש במדויק!.

[מתוך 'בית מדרש']

זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה ה' אֲלֶיךָ לְבוֹרִים

בְּיָרֵךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם (כד, ט)

המצווה לזכור את מעשה מרים היא כדי להשריש בלב עד כמה גדול עוון המספר לשון הרע.

* * *

הגאון רבי **הלל זקס** זצ"ל, מראשי ישיבת 'חברון' ונכדו של מרן ה'חפץ חיים' זצ"ל, היה אומר בשם הסבא ה'חפץ חיים', שהנה רבינו יונה כותב בספרו 'שערי תשובה' שיש הרבה עצות כדי לזכות ביום הדין ואחת העצות הטובות היא להיות 'מעביר על מידותיו' וממילא מעבירין על כל פשעיו.

ואמר על זה ה'חפץ חיים', שלכאורה יש עצה מופלאה מהכל: אדם שנזהר מלדבר לשון הרע ואינו מוכן לשמוע דבר רע על רעהו, הרי מדין 'מידה כנגד מידה' גם כאשר המקטרג רוצה לדבר בגנותו, בי"ד של מעלה לא מוכנים לשמוע זאת כלל... מה שאין כן בשאר העצות לזכות בדין כגון המעביר על מידותיו והדן לכף זכות וכדו' - בית דין של מעלה שומע את המקטרג, רק שמהפכים בזכותו.

אבל יש כאן דבר נוסף שכדאי לזכור כשבאים ליום הדין. מרן **הגרי"ז מבריסק** זצ"ל היה מאוד מהדר במצוות ומקפיד לצאת ידי חובת כל הדעות לכתחילה שבלכתחילה, כידוע. היה לו בעל תוקע ביום הדין, שהיה תוקע מצוין כדת וכדין, אבל היו אנשים שידעו לתקוע טוב יותר ממנו, ובצורה יותר מהודרת, ובכל זאת הרב מבריסק העדיף את הבעל תוקע הזה ולא הסכים להחליף אותו.

שאלו אותו: "ילמדנו רבינו, מה ראית להסתפק בבעל תוקע זה למרות שיש טובים ממנו לכאורה, בזמן שבכל המצוות מהדר הרב אחרי הטוב ביותר?".

השיב להם הרב מבריסק זצ"ל: "במצוות שופר יש הידור מיוחד - היות והתקיעה היא בפה - יש להדר שהתקיעה תצא מפה קדוש וטהור, פה שאינו מדבר לשון הרע, שאינו משקר, והבעל תוקע הזה יש לו את הידור הזה שהוא מאוד מאוד נזהר בדיבור שלו".

"ההידור הזה", אמר ה'בריסקער רב', "חשוב יותר מההידורים האחרים שאנחנו יכולים לקבל מבעלי התקיעה האחרים...".

לכן כשבאים ליום הדין אנחנו צריכים להשתדל שיהיה לנו פה קדוש, שהתפילות ובתקיעות של ראש השנה ועשרת ימי תשובה יבואו מפה נקי וטהור שאינו מדבר דיבורים אסורים.

[מתוך 'לקראת שבת מלכתא'-הגרח"י מישקובסקין]

כִּי תוֹעֲבֹת ה' אֲלֶיךָ כָּל עֲשֵׂה אֶלֶּה כָּל

עֲשֵׂה עֹול (כה, טז)

באחד הימים הגיעה חבורת תלמידי חכמים מופלגים לבית מרן הגרי"ש אלישיב זצ"ל, ושטחו בפניו את שאלתם:

מרגלא בפומיה להשיב: "מצד הדין אפשר להקל, אבל ה'חפץ חיים' לא היה נוהג כך!".

בבעלותו של רב פלוני, הנמנה על מקורבי רבינו, היתה דירה בת חדר וחצי, אותה ביקש למכור לאחר שעמדה ריקה במשך שנים. חוקי המיסוי קובעים, כי תשלום מס השבח על דירה שאינה מיושבת גבוה באופן משמעותי מהמס המוטל על מכירת דירה מאוכלסת. כתוצאה מכך, כדי להימנע מתשלום מס שבח מוגדל, רבים נוהגים לשנות מן האמת ולהצהיר כי הדירה היתה מיושבת במשך התקופה שקדמה למכירה. עורכי הדין שטיפלו במכירה יעצו לאותו רב לנהוג כמנהג המדינה ולהצהיר כי הדירה היתה מאוכלסת, תוך כדי שהם משככים את חששותיו ומציינים, כי איש אינו עורך מעקב ואין כל סיכון בדבר.

כהרגלו נועץ אותו רב במרן, שהורה לומר את האמת, כשהוא מחווה בידו קדימה, כאומר: "לך ישראל!".

הרב ציית לעצת מורו ורבו והשליש את המס המלא, חרף דעתם המקצועית של עורכי דינו, שסברו כי הוא מאבד את ממונו לשווא.

זמן מה לאחר המכירה פנה אליו אחד מעובדי מס רכוש ואמר לו בהתפעלות: "כבוד הרב! דע לך כי מלאכים שומרים עליך!".

בעוד הרב תמה לפשר הצהרה הנרגשת, המשיך הלה בדבריו: "בדרך כלל אנחנו לא מבצעים כל מעקב אחר הדירות כדי לוודא האם הן מאוכלסות או לא, אולם במקרה שלך העניינים התנהלו באופן שונה. אחד העובדים במשרדנו נמנה על עדתו של הרב הראשי, נגדו נלחמת מלחמת חורמה בהוראת הרב אלישיב, לאחר שביקש לכופף את ההלכה על פי רצון השלטונות. האיש, שגילה את הדירה שברשותך, ערך מעקב ממושך אחר מוני המים והחשמל, וכשגילה כי הדירה עומדת ריקה, חיך את ידיו בהנאה והמתין בציפייה לרגע בו תמכור אותה וכמנהג הנהוג תמסור הצהרה כוזבת שהדירה מאוכלסת. בעיני רוחו כבר ראה הלה כיצד יפרסם את העניין בקול רעש גודל, ולאחר שתיקנס בקנס כספי כבד, דמותך תוקע ברבים כפורע חוק נטול מצפון!".

"כיצד ידעת להצהיר כי הדירה ריקה?" נפעם האיש, "מי הזהיר אותך מפני המלכודת הפרושה?".

נרעש ונרגש עלה אותו רב אל בית מרן וסיפר את קורותיו, כשהוא מסיים בקריאת ההתפעלות: "אילו הרב'ה היה מנהיג עדה, היו טוענים כי הוא בעל רוח הקודש!".

רבינו שמע את הדברים, ובעוד ידו מונפת בשנית היישר קדימה, הפטיר בקצרה: "הלא אמרתי לך שיש ללכת ישראל!".

[מתוך הספר 'עמודו של עולם']

במשך תקופה ארוכה למדו הללו בכולל פלוני, כשהם מתקיימים מקצבה נמוכה, שלא היה בה די בכדי לפרנס את משפחותיהם הענפות. לאחר תקופה, פנה אליהם ראש כולל אחר והציע להם לעבור ללמוד בבית מדרשו, כשהוא מבטיח להם קצבה הגונה ומכובדת. האברכים, שנאנקו תחת עול פרנסת ביתם, ששו לבקשתו וסגרו את העניין, אולם לא חלף הזמן וראש הכולל הקודם בו למדו עד עתה, שמע על העניין והקים קול זעקה: "הרי אתם בחירי הלומדים! אם תעזבו את הכולל רמת הלמודים בכולל כולו תרד פלאים והדבר הוי בגדר 'חב לאחריני!'".

האברכים הבינו לליבו, אולם היות וידוע מאמר חז"ל 'אם אין קמח אין תורה', לא חזרו בהם מכוונתם. משנוכח ראש הכולל, כי האברכים עומדים על שלהם, חזר והפציר בהם שישובו ללמוד בבית מדרשו, כשהוא מתחייב בפניהם כי מכאן ולהבא יקציב את שכרם כפי שעמיתו הבטיחם.

האברכים באו במבוכה, מצד אחד הרי כבר הביעו את הסכמתם לעבור ללמוד בכולל השני, אך מאידך הלא מחויבים הם בהכרת הטוב כלפי ראש הכולל בו למדו עד עתה, ומה גם שלולי קשיי הפרנסה המעיבים כריחיים על צווארם, היו נאותים מלכתחילה להמשיך וללמוד בבית מדרשו. לאחר שחככו בדעתם ולא עלה בידם להכריע בעניין, פנו אל רבינו שתמה: "היכן ה'הן צדק?' האם מן היושר הוא להתחייב ולהפר את ההבטחה?".

סיפר רבי אליהו דיסקין שליט"א: לפני שנים רבות כיהנתי בקודש בהרבצת תורה לתלמידים בישיבה פלונית. לאחר תקופה הוצע לי לעבור למקום תורה אחר, דבר שעל פניו טוב היה בעבורי מכמה בחינות. היות והמעשה אירע בסמוך לתחילת הזמן, פניתי לראש הישיבה וביקשתי את רשותו לעזוב את תפקידי בישיבה. ראש הישיבה נעתר לבקשתי, כשהוא משיב כי אינו רוצה לעכב בעדי ורשאי אני לעשות כטוב בעיני, אך בטרם מעשה פניתי למרן, העליתי בפניו את המקרה ושאלתי כיצד עלי לנהוג.

רבינו שמע את דברי והשיב על אתר כהאי לישנא: "ודאי שמן הדין מותר לך לעזוב, אבל זה לא ישראל!".

המילים יצאו מפיו בכזו אצילות ונעימות, עד שהרגשתי כי מילים אלו "זה לא ישראל!" בנויות ויונקות מכל התורה כולה, בבלי, ירושלמי וד' חלקי שולחן ערוך.

מאז ועד היום כאשר אני מתלבט בהנהגות שונות, הנוגעות לענייני 'בין אדם לחברו', עדיין מהדהדות באוזני מילותיו הטהורות של רבינו, "זה לא ישראל!" ובלבי אני שוקל כיצד היה מרן מורה בעניין זה, והאם הנהגה זו אכן יכולה היתה להיקרא בפיו "ישראל!".

היתה זו שיגרא דלישנא אצל רבינו, וכאשר היה נשאל על הנהגות שונות בענייני חושן משפט ו'בין אדם לחברו',

פני עין חמד

יוצא לאור ע"י בית הכנסת שכונת "עין חמד" - מכללת ציון

פְּרֻשֶׁת כִּי תֵצֵא - אָבָא בָּא אֵלֵינוּ!

"אָנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי" (שיר השירים ו, ג)

את השערים פתוחים ומזמין אותנו להיכנס. חודש אלול הוא חודש של רחמים. רחמים בארמית זו אהבה. חודש בו אהבתו של ה' משתפכת אלינו, וקוראת לנו שנבוא ונתקרב אליו. הבה נכיר בכך שאבא שבשמיים בא אלינו, ונפתח לו את הדלת, נקבל אותו בליבנו. נחפש את הצעד הקטן, הקפיצה שלנו לקראת אבא.

המלך יוצא אלינו, אבא שבשמיים מושיט לנו יד. כל שעלינו לעשות הוא להושיט יד בחזרה: לקבל על עצמנו קבלה טובה, להוסיף כמה דקות לימוד, להתחזק בשמירת הפה, לעזור ולתמוך בעניים, לחזק את כוח התפילה וכיוצא בזה.

בימים אלו, בחודש אלול, העולם כולו נע וזע, בעוד זמן קצר, שנה חדשה תעמוד על כף המאזניים. כולם נידונים. יקבעו כל הדברים לשנה שלימה: החיים, הבריאות, הילדים, הפרנסה, האושר, השמחה- הכל ייקבע. התקיעות של השופר שאנחנו שומעים עתה מדי יום, אלה הן הצפירות שבאות לבשר לנו "אבא כאן!".

הלוואי ונזכה לנצל את הזמן המסוגל, נזכה להתקרב לאבא שבשמיים, נתקן את מעשינו ובעז"ה נזכה לשנה טובה ומבורכת לנו ולכל עם ישראל.

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחס שליט"א
חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

זמני לכת

| ש"ס | ש"ק | ש"ב |
|-------|-------|-------|
| 18:32 | 19:43 | 20:31 |
| 18:50 | 19:41 | 20:28 |
| 18:52 | 19:43 | 20:30 |
| 18:51 | 19:42 | 20:29 |

רק נשמע הקול הקורא 'אלול', וליבו של כל יהודי מנתר בהתרגשות. התחושה היא שאנחנו מצויים בזמן מיוחד, בעידן אחר, בחודש שהוא פלנטה אחרת מעל כל היתר. חודש שכח כולו הוא זמן מיוחד, יקר ונדיר.

את החודש הזה כולנו מנצלים. הכי טוב שאפשר. כל יהודי מחפש להתחזק, להתעורר. יהודים מתחזקים בלימוד התורה, מוסיפים שיעור, לומדים ספר מוסר, שומעים דרשה מעוררת, ובני תורה לומדים במשך שעות רצופות. ספרי תהילים בלים מרוב שימוש.

אנשים מוסיפים מעשי חסד, כל יהודי 'עוסק' ו'עוסק' בחודש אלול בכל כוחו. מחפש את ההתחזקות שלו, את השיפור הרוחני שלו.

מה באמת הייחודיות של החודש הזה? מה נשתנה חודש זה מכל החודשים?

במשך כל השנה, יהודי מחפש את ה', מחפש להתקרב ומשתוקק לפתוח את הלב. זה לא קל, הנסיגות גדולים, היצר מתעתע, הדאגות מטרידות, ולכן המוח מבולבל.

חולף יום ועוד יום. כולנו באותו סטטוס. רוצים ושואפים- אך המרחק גדול. יש כל כך הרבה הפרעות. הלב מושך, הנשמה מתגעגעת, אך קשה להקדיש זמן וכוחות, להתגבר על כל המפריעים, ובאמת להתקרב ולהרגיש את יד ה' עימנו.

ואז מגיע חודש אלול. בחודש הזה קורה מהפך, משהו שלא קרה באחד-עשר החודשים שחלפו. חודש מיוחד שבו אבא בא אלינו. יורד מכיסא כבודו, ומושיט לנו יד. הוא עומד בכבודו ובעצמו בשערי שמיים, מחזיק

הצלחה בגור"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה רונן אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב יוסף ליאור בן דליה אפרת- הצלחה בכל העניינים שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב י.מ.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב עמית בן אהרון וב"ב

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן חיים בן אלן אסתר רותי בת סימי תרצה בתיה בת ימנה נינט יוסף בן רוחמה אילן בן ג'וליאט יפית שרה בת ג'ינה דרור בן סופיה דוד עומרי בן יהודית מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו טליה עדן אסתר בת שולמית נעם בן שרה שירי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה סיון רבקה בת אלן אסתר עמית בת טובה אברהם גורג'י בן דליה אפרת

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו נזרי בן ימנה אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית נועה בת מזל טוב משה מנחם בן רחל דינאל בן שרה אושרית בת נשמה נעמה בת יפה דגנית בת שושנה אסף בן סופיה נתנאל בן ג'ינה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרחיה- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי דליה אפרת בת נשמה סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה אורן בן אסתר דינה בת מזל נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה לביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה מוריה בת רחל ברכה נחום בן כירה יהודה אריה בן רחל ברכה ישראל בן חווה יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה שאול בן סילביה משה בן נזימה עינת בת רחל ברכה בנימין בן יקוט רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה רונית בת סבריה קסנב בת דגטו יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה אליהו בן רחל מיכאל יהודה בן מרים בנימין בן ברכה אלן אסתר בת שלוט יהודה לייב בן אסתר מלכה נעימה בת שרה יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים

העלון מוקדש לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

לרפואה שלמה לנוריאל בן אסתר

לרפואה שלמה לאיידה חיה בת אסתר וליילד אלחנן רפאל בן איריס וליילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאליהו ניזרי בן ימנה וגלית בת מסודי

הצלחת ולרפואת אברהם גורג'י בן דליה אפרת וב"ב והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

לע"נ הצדיק ר' חיים אבישלום כהן פרחיה בן בלנקה זצ"ל

שואל ומשיב בהלכה - סליחות - חלק ג'



על מה צריך להקפיד באמירת סליחות?

שאלה: ?

תשובה: !

להלן סיכום ההלכה מפי הרב אליהו חיים פנחסי, רבנות מקומית מבשרת ציון מספרו 'הכשרות למעשה':
כאשר אין זמן לומר גם תיקון חצות וגם סליחות - תיקון חצות קודם לסליחות ואפילו לתלמוד תורה. ועל כן אדם שקם לפני עלות השחר, יקדים לומר תיקון חצות, גם אם יפסיד בכך אמירת סליחות.

אין לומר וידוי יותר מפעם אחת, אפילו לא בשני נוסחים שונים. לכן כשאומר תיקון חצות לפני סליחות, לא יאמר וידוי בתיקון חצות, אלא רק בסליחות. כמו כן, אם אמר סליחות או תיקון חצות אחרי חצות, ואחר כך אומר 'קריאת שמע שעל המיטה', לא יאמר בשניהם וידוי. שהרי אדם שאומר וידוי פעמיים - הוא ככלב השב אל קיאו. **מקורות:** בא"ח וישלח י"ג, שער הכוונות דף נ"א.

תלמידי חכמים ומלמדים - גם הם צריכים להתאמץ לומר סליחות עם הציבור, וראוי שישינו מוקדם על מנת שלא לפגוע בתלמידיהם וכו'. **מקורות:** רמ"א י"ד רמה סי' י"ז.

תלמידי חכמים ובחורי ישיבות, שרגילים לעסוק בתורה עד שעה מאוחרת בלילה, ואם ישכימו באשמורת הבוקר לומר סליחות, יש חשש, שיתבטלו מסדר לימודם ביום, ישתדלו לומר סליחות בציבור אחרי חצות הלילה. ואם אינם מוצאים מניין לאמירת סליחות אחרי חצות הלילה, ישתדלו לכל הפחות לקום לסליחות בימי שני וחמישי. וכן יתאזרו בכל עוז לקום בעשרת ימי תשובה ולהשתתף עם הציבור באמירת סליחות ותחנונים.

המשכים לומר סליחות באשמורת הבוקר, צריך להיזהר, שלא ינום ולא ישן בתפילת שחרית, ובפרט בקריאת שמע וברכותיה ובתפילת שמונה עשרה, ומה גם שהוא לבוש בתפילין שאסור לישון בהם או להסיח דעתו מהם מפני קדושתם. ומי שאינו נזהר בזה, יצא שכרו בהפסדו, וכלל גדול אמרו בעבודת ה': לשמור העיקר ולהוסיף בחסידות, ולא לזלזל בעיקר ולקיים רק התוספת. ולכן, אם אינו יכול להיזהר בזה, עדיף שיאמר סליחות לפני תפילת מנחה, או בחצות הלילה, כדי שיוכל להתפלל שחרית עם התפילין כראוי.

החי יתן אל ליבו בעת אמירת הוידוי והסליחות, לבדוק ולפשפש במעשיו ולחזור בתשובה שלימה, ולהוסיף מצוות ומעשים טובים, בהתקרבו ליום הדין, שאז שוקלים זכויותיו ועוונותיו של כל אדם.

אחרי שסיימו אמירת סליחות יאמרו קדיש 'תתקבל', אפילו אם מתפללים תפילת שחרית מיד אחרי הסליחות. ואם היו עשרה בשעת אמירת הסליחות, ויצא אחד מהם לפני אמירת הקדיש, לא יאמרו קדיש 'תתקבל', כשאין עשרה אנשים בבית הכנסת.

היה דן כל האדם לכהן



עד כמה עלינו לדון כל אדם לכהן זכות - לא נוכל לתאר ולשער. לעיתים רבות, אף כאשר רואים אנו באופן ברור מציאות מסויימת - **אם נחקור, נבדוק לעומק ונדרוש היטב, יתכן מאוד, שנגלה, כי ראייתנו מוטעית.** על כן, עלינו להיזהר מאוד, לבל נשפוט את הזולת ונחרוץ את הדין, בטרם נחקור ונדרוש את הדברים לעומקם, כפי שאירע גם בסיפור המופלא שלפנינו, המעובד מתוך 'נועם שיח - שיחות מאת אב"ד סאנטוב לייקוד'

סיפר כ"ק מרן האדמו"ר מויז'ניץ-ירושלים שליט"א, שפעם אחת שהה בישיבת ויז'ניץ בגיברס הגאון רבי אשר זליג גרינברגר זצ"ל ראש ישיבת 'שער אפרים' במונסי וכיבדו אותו לעלות לתורה. לפתע הבחין ראש הישיבה, שהבעל קורא הוא אחד מתלמידיו, שלמד מספר שנים בישיבתו במונסי, אך הבחור לא נתן שלום לרבו ולא דיבר איתו מאומה, והיתה לראש הישיבה הרגשה כאילו הוא מתנכר אליו.

הדבר הפליא אותו מאוד, כי לבחור היה קשר טוב איתו, ואף הצליח בלימודו ועשה חיל, וכאב לו מאוד על התנהגות תלמידו, והיתה לו מכך עוגמת נפש מרובה. לאחר מספר שבועות, פגש את התלמיד הזה, והחליט לומר לו את אשר בלבבו. ניגש ראש הישיבה לתלמידו, ואמר לו, שהוא גרם לו עוגמת נפש על כך שהתנכר אליו, כשהיה בגיברס, ועלה לתורה והוא לא נתן לו שלום והתעלם ממנו, כאילו אינו מכירו.

הבחור הסתכל על הראש ישיבה בתימהון ולא הבין מה הוא רוצה ממנו. הוא אמר לראש הישיבה: "דע מורי ורבי, מעולם לא הייתי בגיברס". ולאחר מכן הוסיף התלמיד: "כנראה היה זה אחי התאום שדומה לי מאוד, והוא מעולם לא למד אצלכם, ולכן אינו מכיר את ראש הישיבה כלל"...

עושה אירוע שמחה באולם שמחות וברצונך להפוך אותו לכשרות "מהדרין-גלאט?"

צוות משגיחים תלמידי חכמים ידאגו לכך בכל איזור בארץ. ההשגחה החל מזמן אספקת הבשר ועד למנה האחרונה. בפיקוחו של הרב אליהו חיים פנחסי שליט"א (הנייד באישור ועדה רוחנית) 052-6329144

מינויים

לקבלת העלון חנים במייל מדי שבוע, יש לשלוח בקשה למייל

PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

ניתן להקדיש את העלון לעילוי נשמה, רפואה שלמה, הצלחה, זיווג הגון, חזרה בתשובה וכו'

נא לפנות לליאור בטל' 052-7652084

כתובת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבושם 26 ת.ד. 83375. מבשרת ציון. מיקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו פנחסי בטל' 052-6329144

(הנייד באישור ועדה רוחנית)

אם ראשונים כמלאכים – הגאון הרב משה אליקים בריעה הופשטיין זצ"ל



האדמו"ר הרב משה אליקים בריעה הופשטיין זצ"ל- נולד בשנת ה'תק"י"ז (1756). הסתיר עצמו. היה מפורסם בתור אחד, שידוע רק לקרוא תהילים, ואף שהיה גאון ובקי בכל מכמני התורה הצליח להסתיר זאת, ולא ירדו אפילו חסידי ותלמידי אביו הק' המקורבים ביותר לסוף דעתו. ענוותן מופלא. בשנת ה'תקע"ה (1814) לאחר פטירת אביו, ביקשו רבים מחסידי אביו למנות את חתנו ר' אבי עזרא זליג שהיה גדול בתורה ולא את רבינו, מכיוון שלא הכירו בחוכמתו ונסעו עם רבינו לצדיק האדמו"ר ר' יעקב יצחק הורביץ ('החזזה מלובלין') שהיה בעל רוח-הקודש והוא מיד לחץ את ידו של רבינו ואמר לו: "שלום עליכם, הרבי מקוז'ניץ". לאחר הכרתו נוכחו לדעת כי הוא גדול בתורה. הגיע לדרגות נשגבות. נפטר ב-י"ב אלול ה'תקפ"ח (1828). חי כ-72 שנים. ציונו בקוז'ניץ ליד ציון אביו. אחיינו, האדמו"ר ר' חיים מאיר יחיאל ממוגלניצא ('השרף ממוגלניצא') מילא את מקומו ולאחר פטירת ה'שרף', האדמו"ר ר' אלעזר, בנו של רבינו מונה לאדמו"ר בקוז'ניץ.

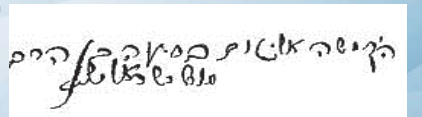


אביו: האדמו"ר ר' ישראל (מייסד חסידות קוז'ניץ). **אימו:** מרת רויזא. **נשותיו:** מרת ביילא (בת ר' יהודה לייב מאניפולי, מגדולי תלמידי 'המגיד ממזריטש' ומח"ס 'אור הגנוז'- זיווג ראשון), מרת חיה שרה (בת ר' אלעזר מליז'נסק נכדת בעל 'נעם אלימלך'- זיווג שני). **מרבותיו:** אביו, האדמו"ר ר' ישראל. האדמו"ר ר' אלימלך וייסבלום מליז'נסק (בעל נעם אלימלך), האדמו"ר ר' זושא (זוסיא) מאניפולי. **ילדיו (מזיווג ראשון):** ר' יששכר, מרת לאה (נישאה לר' יעקב יואל אורנשטיין- נכד ר' אברהם יהושע העשיל 'האוהב ישראל' מאפטא), אשת ר' מאיר יוסף (חתן רבי לוי יצחק מברדיטשוב). **ילדיו (מזיווג שני):** האדמו"ר ר' אלעזר הופשטיין (חתן רבי יעקב ממעליץ, האדמו"ר מקוז'ניץ), מרת אסתר עטל (נישאה לר' יצחק שלמה גולדמן-גולדברג מזליחוב), מרת גיטל (נישאה לר' יוסף אונגר מדומברובה), מרת רייזל (נישאה לר' מרדכי זאב הורביץ-שטרנפלד- נכד 'החזזה מלובלין'), מרת שפרינצא מירל (נישאה לר' שמואל זנוויל בינדיגר). **מספריו:** **באר משה-** על התורה **ידעת משה-** על התורה **יקהילת משה-** על התורה **בינת משה-** על התורה **ימטה משה-** על הגדה של פסח **פרקי משה** **תפילה למשה-** על חג סוכות **יוחל משה-** על תהילים.

○ יפר אחיינו, האדמו"ר ר' חיים מאיר יחיאל ממוגלניצא ('השרף ממוגלניצא') זיע"א: למדן אחד, שהיה נמנה על מתנגדיו של רבינו, התחשק לו פעם לבזותו בבית המדרש. כשעמד רבי משה מעוטר בתפילין של רבינו תם, ניגש אליו הלה עם גמרא, והראה לו את דברי רבינו תם באיזה תוספות מוקשה, שכבר הקשה לכמה לומדים ולא היה מענה בפייהם, וביקש ממנו, שיפרש לו את הדברים, כשהוא בטוח, שלא ידע מה להשיב. רבינו עיין קצת בתוספות ותירץ לו על אתר את הקושיא על דברי רבינו תם.

הלמדן התפעל מזה כל כך, עד שנטל את הטלית והתפילין שלו וקפץ ונשבע, שאין זאת מהלמדנות של רבינו, אלא רבינו תם בעצמו נגלה אליו ופירש לו את דבריו. רבינו אמר לו: "מדוע אתה מרעיש עולמות, הלא כל איש ישראל הלומד בדחילו ורחימו ומקשר את עצמו בדברי בעל המאמר, אזי בכל דבר הקשה יתגלה אליו בעל המאמר ויפרש לו את דבריו!"...

בראש השנה אחד הרה"ק מאפטא זי"ע סירב ללכת ולהתפלל בזמן שנקבע, ואמר אחר כך, שאינו מתפלל עד שרבינו מתפלל, כי אין פותחים למעלה את השערים עד שהרה"ק מקוז'ניץ מתחיל להתפלל, ואמר, **שזכה לזה, מפני שאומר בכל יום העקידה, בחינת שה הנעקד על גבי המזבח.** (תולדות אמת, ערך קוז'ניץ)



ל אחר הסתלקות אביו, המגיד הקדוש מקוז'ניץ בערב חג הסוכות שנת ה'תקע"ה, נחלקו הדעות בנוגע לממלא מקומו, אם להתקשר בבנו שהיה נסתר מאוד, או לחתנו הרה"ק רבי אבי עזרא זעליג, שהיה ידוע כגדול בתורה. גמרו החסידים ביניהם לנסוע אל הרה"ק הרבי מלובלין שיכריע בשאלה זו. משלחת נכבדה מזקני החסידים יצאה ללובלין, ורבינו בענוותנותו ביקש מהם, שירשו לו לנסוע איתם כדי שיוכל לזכות לחסות בצלו של הרבי מלובלין. אחרי הפצרות רבות נעתרו לו, שישב בקצה העגלה.

כאשר הגיעו לחדר קודשו של הרבי מלובלין כדי לקבל ברכת שלום, רבינו נשאר בפתח ולא העז להיכנס לחדרו של הרבי. החזזה מלובלין לא פנה אליהם אלא קם מכיסא קודשו והלך ישר אל הפתח ונתן את ידו לרבינו ואמר לו: "שלום עליכם הרבי מקוז'ניץ". וציווה לזקני החסידים לחזור לקוז'ניץ ואמר להם: "כתיב: 'ויהי בנסוע הארון, ויאמר משה'. היינו 'ויהי בנסוע הארון' – ארון הקודש, המגיד הקדוש, ויאמר משה' – בנו הגה"ק רבי משה".

ל אחר שהוכתר בכתר ההנהגה ומילא את מקום אביו, נוכחו החסידים לדעת, כי הוא גדול מאוד בתורה. שאלו החסידים את האדמו"ר הרה"ק ר' יצחק מאיר אלטר רוטנברג (בעל 'חידושי הרי"ם') הלא גמרא מפורשת- "לא יגעתו ומצאתי אל תאמין", ואיך יתכן שהרה"ק מקוז'ניץ שלא ראו אותו עוסק בביעת התורה מעולם, השיג את התורה הקדושה ורב כוחו בה?

השיב להם ה'חידושי הרי"ם' פירוש המימרא הוא כך: "לא יגעתו"- אדם, אשר לא ראיתו מתייגע בתורה "ומצאתי"- ונמצא שהוא גדול בתורה, אזי "אל תאמין", שלא התייגע בדברי תורה, **אלא וודאי שהתייגע בתורה, אלא שהסתיר זאת מעיני הכל,** כן הוא הרה"ק מקוז'ניץ וודאי התייגע, אלא שהסתיר זאת מזולתו.

כְּחָה שֶׁל תְּפִלָּה



הוא הפנה את השאלה אל הגר"א מן, ששאל את הגר"ח קניבסקי. התשובה היתה – מכיוון שכך גלגלה ההשגחה העליונה, אין מנוס מלקבל את שניהם, והוא בטוח בכישרונו של ראש הישיבה למצוא פתרון לסוגיית חוסר המקום...

ראש הישיבה שמע את התשובה, והבין מיד, כי הדבר ידרוש ממנו מאמץ גדול עד כדי למעלה מדרך הטבע למצוא מקום לשני בחורים שבדרך הטבע אין להם מקום... כששמע הגר"ח קניבסקי, כי עד כדי כך גדול המאמץ הדרוש, הגיב ואמר: "בזכות זאת יוושע ראש הישיבה באופן של למעלה מדרך הטבע!".

ראש הישיבה שמע את הדברים, ואמר מיד: "יש לי בת מבוגרת הזקוקה לשידוך, ובבית של אחד מאנשי הצוות יש שלוש בנות מבוגרות הזקוקות לשידוך. אנחנו בהחלט זקוקים לנס שמעל לדרך הטבע, כדי לשמח את כולן בעת ובעונה אחת!".

הגר"ח קניבסקי שמע את הדברים, ובירך, כי הבנות כולן תמצאנה את זיווגן ומהר. ראש הישיבה התרגש מהברכה ומיהר לבשר לבני משפחתו, שהתחילו להמתין למימוש הברכה... הלא יאומן קרה: בתוך חודש וחצי, נשברו ארבע צלחות במזל טוב. ראש הישיבה אירס את בתו, ועוד אחד מאנשי הצוות אירס שלוש בנות - בתוך חודש וחצי בלבד! ארבע בנות מעוכבות שידוך זכו לשידוך.

ואז, ביום בו הגיע אברהם אברג'ל לישיבה, שוחח ראש הישיבה עם אביו, וביקש לדעת, כיצד קרה הדבר, שלמרות שבדרך הטבע לא היה לבן סיכוי להתקבל, למעשה הוא התקבל נגד כל הסיכויים. כיצד קרה הדבר הזה, שבאופן כה פלאי, ובטעות כה מזרה, לבסוף התקבל הבן לישיבה הנכספת?

אביו של הבחור גילה, כי לאורך כל תקופת הלחצים והתחנונים, **רעייתו לא עזבה את ספר התהילים מידה**. "אני סברתי שזו תפילת שווא, אם הבחור לא מתקבל כי אין מקום - אז אין מקום", התוודה האב באוזני ראש הישיבה. "אבל רעייתי סברה אחרת, ולא הניחה את ספר התהילים ולו ליום אחד. שעות ארוכות בכתה והתפללה, כי בנה יתקבל, ולבסוף - כך אכן קרה, באופן פלאי שמעל לדרך הטבע!".

"לא יאומן!", קרא ראש הישיבה בהתרגשות, "ראו עד כמה כוחה של תפילה! לא היה לבחור כל סיכוי, גם הפניה מהגר"ח קניבסקי לא הגיעה בעניינו. ובכל זאת - התפילות של אימו יצרו ישועה פלאית כפולה ומכופלת: **הבחור התקבל בעקבות טעות בזיהוי בגלל שמות משפחה זרים, וארבע בנות התארסו במהירות למעלה מדרך הטבע והכל בזכות תפילותיה של האם, שהובילו לכל ההתפתחות המופלאה הזו!**"

הבה נתפוס את התפילה בכל הכוח, ונאמצנה אל ליבנו. בכל עת נוכל להתפלל, ובוודאי בשלוש המתנות היומיות, שניתנו לנו: שחרית, מנחה וערבית. הבה נתפלל בכל הכוח, עם כל העוצמה. זה יכול להפוך עולמות, וזה מה שיביא לנו בעזרת ה' את הישועה הנכספת!

כידוע אנחנו נמצאים בחודש הרחמים והסליחות. זהו זמן שבו עלינו לעשות חשבון נפש, לחפש ולפשפש במעשינו ולתקן את מה שצריך. בנוסף עלינו לתפוס את אומנות אבותינו בידינו ולהתפלל ולא להרפות ונדע, כי בכוחה של תפילה לחולל נפלאות. סיפר הרה"ג ר' אשר קובלסקי על שני בחורים מצוינים, אשר ביקשו להתקבל לזמן אלול ה'תשע"ז לאחת הישיבות.

ראש הישיבה ספק את כפיו באכזבה בגלל העובדה שאין מקום בישיבה. בצער רב, ביקש ממזכיר הישיבה להתקשר לבחורים, ולהודיע להם כי הם מצויינים, אך אין מקום: "לא נוכל לקבל בחור שאין לו כיסא לשבת!". המעניין הוא, שלשני הבחורים יש אותו שם משפחה. שמו של בחור אחד יוסף אברג'ל והוא ביקש להתקבל לשיעור א' בישיבה, ושמו של השני אברהם אברג'ל, והוא ביקש להתקבל לשיעור ג' בישיבה. המזכיר התקשר והודיע להם על מצוקת המקום, וכי הם לא התקבלו.

בעוד שנראה, כי הוריו של יוסף קיבלו עליהם את הדין בהכנעה, הוריו של אברהם לא הפסיקו את מסע הלחצים והתחנונים. מדי יום התקשרו והתחנונו על נפש בנם. אולם ראש הישיבה נאלץ להתעקש ולהשיב את פניהם ריקם, כי כשאר מקום - פשוט אין! ואז, בשעת צהריים אחת, הגיעה שיחת טלפון, שהכריעה אחרת.

על הקו היה הרה"ג ר' אליהו מן שליט"א, ממקורבי הגאון מרן רבי חיים קניבסקי שליט"א, שהתקשר בשמו וביקש, כי ראש הישיבה יעשה כל מאמץ ויקבל את הבחור אברג'ל. בעקבות שיחת הטלפון הזו התקשה ראש הישיבה להישאר אדיש, ואמר, כי למרות שאכן אין מקום - לא יוכל להשיב את בקשת הגר"ח קניבסקי ריקם. ראש הישיבה ניגש למשרד, וביקש מהמזכיר לשוב ולהתקשר להוריו של אברהם אברג'ל, ולהודיע להם, כי בנם מתקבל לישיבה.

ההורים התרגשו לשמוע את הבשורה, וכלל לא ידעו, מה עומד מאחוריה... חלפו כמה שעות, ולפתע קרתה התפתחות לא צפויה בעליל: הוריו של הבחור יוסף אברג'ל, שכבר שבועות ארוכים לא יצרו קשר, התקשרו להודות לראש הישיבה על הסכמתו לקבל את בנם, כפי ששמעו מהגר"א מן, שבישרם על כך.

עברו שניות אחדות וראש הישיבה הבין: הבחור אברהם, שקיבל הודעה כי התקבל – אינו הבחור למענו פנה הגר"ח קניבסקי! הפניה הגיעה עבור הבחור יוסף אברג'ל, שקיבל תשובה שלילית לפני מספר שבועות, ומאז הוריו כלל לא התקשרו, ושמו נשכח מלב. ואילו אברהם אברג'ל, שקיבל הודעה מהמזכירות כי התקבל - זו הודעה מוטעית, שלא ניתן לחזור ממנה!

בבת אחת חילחלה ההבנה לראש הישיבה: במקום לא לקבל אף אחד מהם - שניהם התקבלו!... יוסף התקבל בהודעה מהגר"א מן כי ראש הישיבה הסכים לקבלו, ואילו אברהם התקבל בהודעה ממזכירות הישיבה, שסברה, שהוא הוא הבחור המדובר ולמענו פנה הגר"ח... מה עושים עכשיו?

| | | | | |
|---|---|---|---|--------------------|
| הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה זצ"ל הרב מרדכי צמח בן מזל אליהו זצ"ל חיים משה גרשון בן שלמה יחזקאל ז"ל ר' עוליאל ישועה בן סטה מקנין זצ"ל דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל צדיק חכם בן חזלה ז"ל דוד בר חטיבה ז"ל חווה בת יעקב צבי ע"ה יצחק יצקן בן רחל ז"ל ברכה בת מרדכי ע"ה יעקב בן נעמה ז"ל שרה בת מורברי רחל ע"ה אלון בן סעדה ז"ל | הרב שמואל בן שמחה דרזי זצ"ל הרב יעקב בן מרגלית זצ"ל שמואל בן רבקה ז"ל רפאל בן אסתר ז"ל אביחי בן אסתר ז"ל נעמה בת גורג'יה ע"ה חי זיזי בן קלרה ז"ל ר' יצחק בן מסעודה קדוש ז"ל אסתר בת נעמי ע"ה ר' דב בן בנימין אלתר ז"ל אורה בת נעמה ע"ה דוד יצחק בן פרחה ז"ל גורג'יה בת נעמה ע"ה | הרב שבתי בן אסטריא טאון זצ"ל מאיר מורד בן שושנה ז"ל זהבה בת שושנה רייזל ע"ה עמירם בן דבורה ז"ל נעמי בת כתון ע"ה מזל בת שמעון ע"ה יוסף בן מרים נוסרת ז"ל יעקב בן אסתר ז"ל רחל רפאת בת השמת ע"ה לטיף בן פרחה ז"ל דניאל רפאל בן חגית ז"ל יהודה בן סעידה ז"ל עפאת בת השמת ע"ה | הרב יצחק בן תפאחה כדורי זצ"ל הרב מנחם בן ויקטוריה בצרי זצ"ל אביבה בת איירון ע"ה אברהם בן יונה ז"ל יצחק בן חביבה ז"ל אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל דב בן יצחק ז"ל סוליקה בת עישה ע"ה סלים בן פרחה ז"ל יעקב בן סלימה ז"ל ספירנס תקווה בת נעמה ע"ה מישא אסתר בת זרה ע"ה אברהם בן טובה ז"ל | לע"נ תנצב"ה |
|---|---|---|---|--------------------|

נא לשמור על קדושת העלון
אין לקרוא בשעת התפילה.
מומלץ לקרוא בשולחן שבת!

או צרות הפרשה

פרשת "כי תצא"

"מוצא שפתיך תשמור ועשית כאשר נדרת לה' אלקיך" [נג, כד].

מעשה שהיה ביהודי מארה"ב, שהסתבך עם רשויות החוק, ובמשפטו נקנס בסכום של מאה אלף דולרים!
היהודי החליט להגיש ערעור, וטרם עריכת הערעור עמד ונדר: "אם ירחמו עלי מהשמיים, ואזכה בערעור ויבוטל מעליי הקנס של המאה אלף דולר - אתן לצדקה לעניים עשרים אלף דולר!".
ומה אירע לבסוף? - השופט התרשם שהאיש אכן נקי ברוב ההרשעות שהיו נגדו, ומחק לו שמונים אלף דולר מהקנס, כך שכעת יושת עליו קנס בסך עשרים אלף דולר בלבד.
עכשיו האיש בא ושואל - כיצד עלי לנהוג באשר לנדר; (א) האם אני פטור לגמרי מנתינת הצדקה, שכן נדרי התייחס רק על מקרה שהקנס כולו יימחק, וכעת שלא נמחק במלואו - הרי שלא על כך נדרתי ופטור אני לגמרי?
(ב) או שמא אני חייב בקיום הנדר באופן יחסי להצלחה בערעור, כלומר, אם נדרתי שאתן עשרים על הצלה מקנס של מאה אלף - דהיינו על מחיקת הקנס בעשרים אחוזים, אם כן כעת שפטרו אותי מ-שמונים אלף, אתן לצדקה עשרים אחוז מסכום זה - דהיינו שש-עשרה אלף דולר...?
השיב מו"ר הגר"י זילברשטיין שליט"א: כלל נקוט בידניו (שו"ע יו"ד סי' רי"ח ס"א): "כל הנודר או נשבע, רואים דברים שבגללם נשבע או נדר, ולומדים מהם לאיזו כוונה נתכוון, והולכים אחר העניין, ולא אחר משמעות הדיבור". ולכן גם בענייננו, אמנם האיש לא נדר במפורש על פטור של חלק מהקנס, אך אם נלך 'אחר העניין', בוודאי שהיתה כוונתו גם לאופן כזה שנמחק לו סכום חלקי מהקנס, ובפרט על סכום כה רב של שמונים אלף שהוא רוב הקנס. ולכן, מן הדין חייב הנודר ליתן לצדקה שש-עשרה אלף דולר.
אמנם, אמרנו לאיש, שהוא יחשב לטיפש וחסר-דעת אם כעת - לאחר שהקב"ה ריחם עליו ופדאו מהקנס הכבד - יעמוד ויעשה עם הקב"ה 'חשבונות'... ולפיכך ראוי לו לנהוג בחכמה וליתן לצדקה את מלוא התחייבותו - עשרים אלף דולרים! (ופריו מתוק).

"כי יקח איש אשה חרשה... ושימח את אשתו אשר לקח" [כד, ה].

מעשה שהיה בחתן, שלקראת הימים הנוראים, רכש עבור כלתו, סט של מחזורים מהודרים ומאירי-עיניים עם כריכת עור משובח. כדי שהמתנה תהיה מושלמת, פנה החתן אל אומן מיוחד, וביקש שיטביע על גבי המחזורים באופן יצירתי את שמה של כלתו - 'בריינדל'. האומן אמר לחתן שיבוא מחר בבוקר וההטבעה תהיה מוכנה בע"ה. למחרת, החתן מגיע אל בעל האומנות, מתבונן במחזורים היקרים, ו...חשכו עיניו מרוב בהלה ואכזבה. המטביע טעה, ובמקום 'בריינדל', כתב 'שיינדל'...
האומן התנצל בפני החתן, והוסיף שכמובן לא יקבל שכר עבור מלאכתו. אך החתן לא הסתפק בזה.
"כעת אין לי מה לעשות עם המחזורים. כמדומני שהזקת אותם בידים, ולכן עליך לשלם עבור היזקם!"
(את ההפרש בין מחיר המחזור שלפני ההטבעה, לבין המחיר לאחר ההטבעה המקולקלת).
תוך כדי המשא ומתן של השניים, האומן התבונן ובחן את המחזורים, ופנה אל החתן בשאלה: "תאמר לי בבקשה, באיזה נוסח אתם מתפללים?"

"בנוסח אשכנז", השיב החתן, שעדיין לא קלט מדוע ולמה האיש מתעניין במנהגיו.
"אם כן" - המשיך האיש וטען כלפי החתן - "כמדומני שלא הזקתי לך במאומה... הבט נא וראה את הכתוב על גבי המחזורים שקנית: "כמנהג הספרדים ועדות המזרח"...
נמצא, שאף אתה טעית בזה שרכשת בטעות מחזורים בנוסח אחר, והרי גם אילו הייתי מטביע 'בריינדל', התוצאה מבחינתך היתה אותה תוצאה ולא היה לכלתך שימוש במחזורים הללו!"
החתן לא עמד מנגד. "מה שאני טעיתי אין זה ענייך. למעשה לא עשית כנדרש ממך, ומבחינתך, הטבעת שם אחר נחשבת להיזק המחזורים, וממילא עליך לשלם!"... עם מי הדין?
מעשה בבעל צמר שניגש אל אומן בצביעת בדים, וביקש: "תצבע נא את הצמר שלי באדום". למחרת, כשהגיע לקבל את צמרו, הופתע לראות שהצבע טעה וצבע את הצמר בשחור, ומשום כך מחיר הצמר הופחת משווי שקודם הצביעה, ולכן תבע בעל הצמר מהאומן [שנחשב למזיק] את הפחת שגרם לצמר. אלא, שהתברר שגם אילו הצבע לא היה משנה מבקשת בעל הצמר, ואכן היה צובע את הצמר באדום, גם אז הצמר היה נפחת משווי - האם באופן שכזה נחשב הצבע למזיק או לא?

דן בזה החזון איש (ב"ק סי' כ"א אות ו') וכותב שצריך עיון אם גם במקרה זה נחשב הצבע למזיק. ונראה לבאר, שהחזון איש עוסק באופן שבעל הצמר היה מעוניין שהאומן יצבע לו באדום, ולמרות שלאחר הצביעה ייפחתו דמי הצמר משווי שהיה לפני הצביעה, כך היה רצונו של בעל הצמר, משום שהיה לו עניין מסויים בצמר אדום, וממילא, כששינה האומן וצבעו שחור, בזה יש להסתפק אם ייחשב 'מזיק', כיון שמצד אחד כלפי העולם אין זה משנה בין צבעו אדום לצבעו שחור [שווי הצמר בשוק בשני המקרים היה זהה], אך מאידך, כלפי בעל הצמר ישנה תועלת כלשהי בצמר אדום, ובה יש להסתפק האם נחשב הצבע למזיק או לא.

במקרה שלנו, לעומת זאת, גם החתן [בעל המחזורים] לא היה מעוניין כלל בהטבעת שם כלתו על גבי המחזורים [כי לאחר ההטבעה כבר לא יוכל להחזירם בחנות], ואם כן, אין ספק שהמטביע לא ייחשב לימזיק, אלא הוא 'מזיק ברשות', כי הזיק על פי רשותו והוראתו של הבעלים, ולכן פטור! לסיכום: המטביע אינו חייב לשלם לחתן עבור היזק המחזורים (אחת שאלתי).
"זכור את אשר עשה ה' אלקיך למרים" [כד, ט].

זו מצות עשה על עניין לשון הרע, יאמר: שנזכור לשון הרע של מרים והעונש שאירע לה על שדיברה במשה, וחל עליה עונש הצרעת. ויש לנו ללמד בזה קל-וחומר לגודל העונש שיש למספרי לשון הרע: אם מרים הצדקת הנביאה שלא דיברה אלא באחיה, והיתה גדולה ממנו וגידלה אותו ומסרה נפשה עליו בעניין היאור, ודיברה שלא בפניו, נענשה עונש גדול על דיבור כזה, ולא הועילו לה כל זכויותיה מן העונש, וגם הדיבור שדיברה לא היה לשון הרע ממש, אלא שעשאתו שווה לשאר הנביאים, קל-וחומר לשאר בני אדם שמספרים לשון הרע ממש, שעונשם כפול ומכופל (רבינו בחיי). אל מו"ר שליט"א, הגיעו שני יהודים, שכל אחד מהם מנהל מפעל חסד גדול. השניים הציגו בפני הרב וויכוח מאוד לא שגרתי שהתעורר ביניהם, ומעשה שהיה כך היה:

לפני מספר חודשים, התגלעה בין השניים מתיחות קשה, שהפכה למחלוקת נוראה "לשם שמים". אחד מהצדדים החל לרדוף את רעהו, ולדבר עליו רעה באוזני רבים, ביזה אותו וחירפו, ואף הוציא עליו שם רע, רח"ל. כך היה במשך תקופה ארוכה, הרודף המשיך לפעור את פיו ללא רסן ומחסום, ודיבר על חבריו סרה בכל מקום אפשרי. ואילו הנרדף עשה עצמו כאילם, שמע חרפתו ושתק. אך בשמיים לא שתקו. יד ה' החלה לפגוע ברודף, במלוא העוצמה... האיש מיהר לפנות לאחד מצדיקי הדור, והתחנן שיעתיר בעדו לישועה.
"את הכתובת למקור הצרות שלך אל תחפש אצלי - ענהו הצדיק - כדאי שתחילה תחפש היטב אם יש מישהו שפגעת בו, ותמהר לפייסו..."

הפוגע פנה אפוא אל הנפגע, עם דמעות רותחות בעיניים, והתחנן אליו שישלח וימחל לו. הלה לא השיב פניו ריקם, והודיע שהוא מוכן לסלוח לו. אך הפוגע לא הרפה: "אבקש נא שיואיל בטובו למחול לי באמת, בלב שלם, ואף לשלוח לי כתב מחילה על כך..." והפוגע הצדיק הסכים. אך כאן אירע דבר מעניין. הנפגע שלח אל הפוגע את כתב המחילה, ובו כתב והדגיש שהוא מוחל לו בלב שלם על כל הפגיעות, הלשון הרע, הוצאת שם רע, הקללות והגידופים וכו' וכו', אך חתם את מכתבו במשפט הבא: "אבל, על דבר אחד איני מוכן לוותר - על זכויותיך הרבים... הלא אתה עושה חסד לאלפים, עוזר ליתומים ואלמנות, תומך בעניים ואביונים וכו', והזכויות העצומות הללו, הרי עברו אלי כאשר דיברת עלי לשון הרע, ואת זה אני רוצה להשאיר בידי..."

הפוגע טען כנגדו: "אם הינך מוחל לי, אין לך זכות להשאיר אצלך את זכותי!". אך הלה אינו מוותר ומוסיף לטעון: "הן הלכה בידינו (או"ח סי' תר"ו-א'), שהמוציא שם רע על חברו, מעיקר הדין אין צריך הנפגע למחול לו, אפילו כשבא לבקש מחילה; ואם בכל זאת אתה רוצה שאמחול לך, עליך להשאיר אצלי את זכויות המצוות שלך!". לבסוף השניים החליטו לפנות אל מו"ר שליט"א, כדי לקבל הכרעה בעניינם... השיב מו"ר הגר"י זילברשטיין שליט"א:

א) כתב רבינו החתם סופר (בדרשותיו ח"א דרשה לז' באדר), שאחד שדיבר על רעהו לשון הרע, וכעת חוזר בתשובה ומבקש מחילה ממי שדיבר עליו - הרי הוא מקבל בחזרה את כל זכויותיו שעברו לחבירו. (וברור שאפילו אם המוחל יעמוד ויכריז שעל זכויות המדבר לשון הרע הוא אינו מוכן למחול, אין בדבריו כלום, כי הדבר אינו תלוי בו, שכן שכר המצוות כולו הוא מאת ה' יתברך, ולא שייך כלל לסחור בו כחפץ גשמי...).

ב) אמנם, מסתבר שלאחר שזה שדיבר עליו מחל לחבירו, לא יגרע חלקו, ולא ינכו מזכויותיו כלל בגלל שמחל לחבירו, אלא יתנו מן השמים, מאוצר מתנת חינוך, למספר שחזר בתשובה את הזכויות שלו בחזרה, וזאת מבלי להחסיר מאומה מזה שדיבר עליו, שכן לקב"ה לא חסר שכר טוב לשלם גם לזה וגם לזה.

ג) אולם, גם אם נאמר שלאחר המחילה הזכויות עוברות מהנפגע ושבות בחזרה אל הפוגע, מכל מקום, אמרנו למוחל שאין לו מה לחשוש, כי לא יפסיד מאומה מחמת מחילתו, וזאת על סמך דברי קודשו של מרן רבינו הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל, שכתב בעניין זה דבר נפלא (אילת השחר' ויקרא י"ט, ט"ז):

"כשזה שדיברו עליו מוחל למספר לשון הרע, אזי יחזרו הזכויות למספר לשון הרע, ומכל מקום, המוחל אינו מפסיד מכן, כי הזכות שיש לו במה שמוחל לחבירו, שוקלת הרבה כנגד כל הזכויות שעברו אל המספר והחזירם על ידי מחילתו!! לאור הדברים, יש להורות לנפגע, שיימחל לגמרי לחבירו ששב בתשובה, והמוחל לא יפסיד ממחילה זו, אלא אדרבה רק ירוויח..."

ונסיים בסיפור: יהודי הגיע לבית מרן הגראי"ל שטיינמן זצוק"ל, והתחנן בבכי "רבינו ימחל ויסחל לי"... הגראי"ל שאל "על מה אמחל לך? איזו רעה עשית לי?". השיב האיש: "דיברתי על הרב המון לשון הרע..."

אורו עיניו של רבנו. הוא פנה אל היהודי בארשת פנים מרנינה ומחוייכת: "אתה מבקש ממני סליחה!?!... הלא עשית עימי טובה עצומה... וכי אינך מכיר את דברי קודשו של החובת הלבבות שמי שמדברים אליו זוכה בכל מצוותיו של המדבר, וגם זוכה שחטאיו עוברים אל המדבר... (וגם אם ימחל לחבירו על שדיבר עליו לשון הרע, על כל פנים יזכה לזכות עצומה בגין אותה מחילה כפי שנתבאר)... ואם כן - סיים מרן ואמר לאיש בחביבות - אין לך מה להצטער, איני מקפיד עליך כלל, אלא אדרבה, אני אסיר תודה לך..."

היהודי שמע את דבריו הנלהבים והמנחמים של הרב ופניו לא היו לו עוד... הוא עמד לצאת מבית מרן עם הרגשה שהוא באמת עשה לרבן של ישראל כה גדולה, ואז פונה אליו מרן ואומר לו בעדינות: "רק בקשה אחת לי אליך - אל תעשה טובות כאלו גם לאחרים..." (ופרו מתוק).

זכות הלימוד בעלון זה תהיה לעילוי נשמות: ר' נוראל חזני בן מרים ויעקב ז"ל, לע"נ מרת מונירה חזני בת כורשיד ז"ל, לע"נ מרת פארי בת מונירה ז"ל, לע"נ ר' עזיזולה בן שרה ז"ל, לע"נ מרת מנסורה בת כשוור ז"ל, לע"נ שמעון שי בן שולמית ז"ל, לע"נ אליהו בן שלום ז"ל, לע"נ אור בת יפה ז"ל, לע"נ ניסן בן ננה ז"ל, לע"נ מרים מורטזה בן שרה ז"ל, לע"נ זינט בת מרים ז"ל, לע"נ יהודה בן מרים ז"ל, לע"נ אליהו בן בתיה ז"ל, לע"נ אליהו בן כשוור ז"ל, לע"נ דוד בן מרים ז"ל, לע"נ משה בן כורשיד ז"ל, לע"נ לידיה בת רחל ז"ל, לע"נ אברהם בן סולטנה ז"ל, לע"נ יונה בן אסתר ז"ל, לע"נ חיים בן לונה ז"ל, לע"נ תמר בת רחל ז"ל, לע"נ רעיה (רחל) בת מיכל ז"ל, ולע"נ כל נפטרי עם ישראל.

זמני כניסת וציאת השבת

כניסת השבת: 18:49
שקיעה: 19:11
ציאת השבת: 19:46
דבנו תם: 20:23

הגיליון יו"ל
 בעיה"ק נתיבות

אזר השבת

העלון מופץ ברכבות עותקים בארץ ובעולם
 מוקדש לע"נ מור אבי רבי משה אלפסי בן עישה ז"ל

הגיליון מקדש לרמא"ש רחל בת קלוזין וזו"ו

לרמא"ש: הנה בת עישה הדי'

מעשיות בפרשה

"כי תצא למלחמה"

בדרך כלל הפרשה הזו יוצאת בתחילת חודש אלול ולכן התורה רמזה ליהודי כשמגיע שלוש ימים של חודש אלול שזה גימטריא "כי", אזי זה הזמן שתצא למלחמה כי הכל הולך אחר החתום, ובחודש שחותרם את השנה זה חודש אלול ולכן בחודש זה מרכיבים בצדקה ובמעשים טובים, והמילה אלול כידוע זה ראשי תיבות "אני לדודי ודודי לי" (שיר השירים ו, ג), שהאדם צריך ליתן את כל האני שלי לדודו שזה הקדוש ברוך הוא וכדי להכין כמה הימים הללו יקרים נראה משל.
 משל לאב שהיה לו בן יחיד שזה היה כל עולמו וכשגדל הבן אמר לאביו שהוא מתכוון לנסוע לאמריקה כדי לעשות ביוזם, האב ניסה לומר לו לוותר על הרעיון, אלא שהבן כבר היה סגור בעניין וקם ונסע אל מעבר לאוקיינוס, והתעסק בביוזנס וצבר כספים וראשו היה שקוע מאוד בעסקים ובקושי היה מתקשר לאביו, וכעבור חמש שנים התקשר האב לבנו יחידו וביקש בתחנונים שיבוא לביקור בארץ לפחות לשבוע ימים, אבל הבן סירב ואמר שהוא עסוק מדי.

וכך עברו להם עוד חמש שנים ועוד חמש שנים וכינתיים הבן התחתן וגולדו לו ילדים, ושוכ פעם האבא מתקשר ואומר לבנו, נפשי יוצאת אליך מרוב געגועים אנא תבוא אלי אבל הבן סירב ואמר לאביו אני איני לי זמן אם לך יש זמן תבוא איתה אליי, ואכן האב קיבל את ההצעה, וקנה כרטיס טיסה ואירגן את עצמו לקראת הנסיעה.

"כי תצא למלחמה"

כשהאדם מכין שהוא הגיע לעולם הזה למלחמה נגד יצר הרע אזי יתור קל לו גם לנצח, שהרי אחד הגורמים המכריעים במלחמה זה ההפתעה כשהאויב לא מוכן, ולכן הקדוש ברוך הוא אומר לנו בפרשה הזו שנדע שששיצאנו לאויר העולם המטרה היא מלחמה עם האויב הקשה ביותר שקיים, הלא הוא היצר הרע, וכמו שמוכח במשנה (אבות פ"ד מ"א) איזהו גיבור? הכובש את יצרו, שזו הגבורה מכל הגבורות שיש, ואין גבורה גדולה מזו.

ואפילו יוסף הצדיק אומר רבי שמעון בר יוחאי זיע"א, לא נאמר עליו 'צדיק' אלא רק אדר' שהוא ניצח במלחמה נגד אשת פוטיפר, וכל הגדולה והתורה שהאדם זוכה לה זה רק כשהוא מתגבר על יצרו הרעים.

דיון הלכתי בשולחן-השבת

שאלות ותשובות אקטואליות שהועלו על שולחנם של גדולי ישראל שליט"א



האם מותר להפריד את המרק מן הדוטק בעת ההשלכה לפח

שאלה: בליל השבת כשמסירים את צלחות המרק מן השלחן נותרות הרבה פעמים צלחות חצי מלאות שהותרו הילדים, ובהם מרק וירקות. בעלת הבית מבקשת להשליך את הירקות לפח ואת הרוטב לכיור. האם מותר לה לערות את הרוטב לכיור ולהשאיר את הירקות בצלחת ולאחר מכן להשליכם לבדם לפח, או שיש לחוש בזה לאיסור ברירה בכלי, שהרי היא מפרידה את שני המינים זה מזה באמצעות הצלחת.

תשובה: הגאון הרב ברוך הופמן שליט"א דימה דין זה להא דכתב בשמירת שבת כהלכתה (פ"ב ס"ט) ובהערה (ז) בשם הגרש"ז אויערבך זצוק"ל שמותר לשפוך את המרק כולו למתקן המונח בתוך הכיור, ויש בו חורים שהנוזלים יוצאים דרכו ויורדים לכיור והמוצקים נותרים בפנים ומושליכים לפח לאחר מכן, ואע"ג דהוי ברירה בכלי אין ע"ז שם ברירה כלל וז"ל: 'שהרי אין בדעתו לסגן ולהפריד בין שני מיני פסולת, רק שלא יסתם הכיור ולית ביה משום איסור ברירה כיוון שכוונתו רק להפריד בין הגדול לבין הקטן שבפסולת כו', וגם הואיל וכל המינים שנמצאים שם הם פסולת גמורה והוא מתעסק בשפיכתם והוא היה רוצה שהכל יישפך לתוך הכיור ובלבד שלא יסתמוהו ולכן אין זה בגדר ברירה', ע"כ. ועוד ציין למש"כ בספר איל משולש (פ"ט הערה עד).

וכן הסכים הגאון הגדול רבי חיים קניבסקי שליט"א, וכן הורו הגאונים רבי משה שאול קליין, רבי חיים מאיר וואזנר, רבי נפתלי נוסבוים, רבי מנדל שפרן, רבי שמאי גרוס, רבי עמרם פריד שליט"א. והגר"ע פריד דימה דין זה להא דאיתא בסיומן שיט (סט"ו): מסנת שנתן בה חרדל לסגנו, מותר ליתן בה ביצה אף על פי שהחלמון יורד למטה עם החרדל והחלבון נשאר למעלה. וביאר המ"ב (סקנ"ח) הטעם דאף החלמון שהוא מסנן אינו בשביל אכילה רק כדי ליפות מראה החרדל, וחשיב כהפרדת פסולת מפסולת המתרת.

אזר התורה
 לע"נ בנימין בן רחל
 תשובות למוקד בנות לשלוח
 עד יום שלישי בשבוע
 לפקס: 08-9941870
 או למייל:
 7665190@gmail.com

אנשי בשורה אנו: עקב המצב ולבקשת רבים בשלכ זה ניתן לענות תשובות גם במענה אנושי במס' טלפון - 077-410-39-00 (תשובות קצרות בלבד, ימים א'-ג' בין השעות: 20:00 - 21:00) מניווין שזה טלפון ביתי, או להתקשר לפני או אחרי כלל וכלל. בברכת 'גידול תורה ויאדיר'.....

חידה: קימ"ל שאין יצא יחידי בלילה, היכי תמצוי שהיוצא יחידי ולא נחשב יחידי?
 החידה של שבוע שעבר: היכן מצינו ברכה על עץ?
 תשובה של שבוע שעבר: עץ שמשיר פירותיו צובעים אותו באדום שכל מי שיראה את זה יתפלל עליו. (חולין ע"ח ע"א).

אהודש א"ה יוגרלו הפרטים כדלהלן:

| | | | |
|------------------------------------|--|---|---------------------------------------|
| כרטיס ספר" לרכישה ברשת "אזר החיים" | מנחה וערבית עם פירוש "מתוק מדבש" (2 זוכים) | נגן (MP3) כשר עם שיחות של גדולי הורשנים | דיסק או קי בפיתוח ייחודי לקוראי העלון |
|------------------------------------|--|---|---------------------------------------|

העלון להצלחת הגביר היקר: מור תומר סגרון רעייתו ובנו לביא
 להצטרפות לרשימת התפוצה: keremyosef@okmail.co.il
 מייל המערכת (לתגובות, הערות והארות בלבד): alon7148454@gmail.com
 טלפון: 052-7148454 ■ קו התוכן: 079-5904730
 פקס: 08-9941870 ■ מען למכתבים: חזני 1133/4 נתיבות

זהירות: כאן בונים

אחרי שהתנסקנו בנושא השאיפות ההתנלות וההצלחה כחודש אלול ללא כל טרדה וקושי. השבוע נעסוק בהבדל המהותי בהתפתחות הראש שבין הישיבה קטנה לישיבה גדולה ■ **בישיבה קטנה הפעילו אותו והכתיבו לו מה לעשות, בישיבה גדולה הכל פתוח ומשוחרר וכמה שהוא יבנה את עצמו כך יקטוף את הפירות. בקיצור: בניה עצמית חובה!** ■ זמן של שאיפות || מאמר שני ואחרון

השבוע נוסף נקודה לאלו העולים מישיבה קטנה לישיבה גדולה. יש לדעת שעיקר המציאות של ישיבה גדולה היא שאדם בונה את עצמו. בישיבה קטנה הפעילו אותו והכתיבו לו מה לעשות וכדו', בישיבה גדולה המצב בהרבה יותר פתוח והוא כמה שמשקיע ומתאמץ זה מה שהוא מקבל ולזה קוראים בניה עצמית שלו. והרווח והשכר גדול לאין ערך כי אתה מתעלה ואתה קונה קנין בנשפך בכל מה שאתה עמל כמה שתלמד.

תסדר לעצמך את הסוגיות הנלמדות, תעשה חזרות על המסכת הנלמדת תשקיע שהרי כל זה קנין שלך. ובאשר להוואי החברתי בישיבה אתה נמצא עם חברה עם מסגרת חברתית שמחנכת אותך להיות אכפתי להיות אדם רגיש ולא אחד שחי לעצמו ועושה מה שהוא רוצה. שהרי כל מה שעושה אדם לעמו הוא עושה והימים של הישיבה גדולה הם אלו הימים שקובעים את צורת חייו. וכבר נאמר "איזהו מכובד המכבד את הבריות", ולא נאמר איזהו מכובד מי שמכבד את עצמו. זה שקר, כבוד הוא מציאות בנפש האדם. אדם מכובד, אדם שמכיר במושג כבוד, הוא נהג כבוד באחרים לא זורם וזורק מילים וכו' ונותן משפטי ציניות לאחרים, הוא לא מתקן חברים בישיבה, הוא לא עומד על שלו. אדרבה הוא אכפתי הוא מבין הוא מרגיש, בחור כזה יש לו לב, ולב טוב עולה על גביהן.

רגשיות אכפתיות הם כלל גדול לעבודת ה' כי כל שלמות רצון ה' הוא כשאדם עושה אותה עם הלב עם כל הרגש והרצון, כשאדם עושה מצוות תפילות ולימוד מתוך רצון עמוק להדבק בה' הרי הוא מגיע לדרגות הגבוהות ביותר ברוחניות האדם. וע"ז נאמר תנה בני לבך לי.

כמה שיותר נימוס, דרך ארץ וכבוד אמיתי זה רף ענק להצליח לאורך כל הדרך של ההתמודדות החברתית בישיבה אלא כל עבודה של שניה זה נצח לאדם וגם זה משפיע עליו לכל החיים שיהיו חייו חיי תורה ויראה שיקים בית מאושר בית מרומם של כבוד חכמים ינחלו אביו.

יה"ר שנזכה בולנו לשמוח בחלקנו ולעשות רצון ה' יתברך באהבה וחשק ושמחה ונזכה לנאולה השלימה במהרה בימינו ברוב רחמים וניסים גלויים במהרה בימינו אמן ואמן.

שני מאמרים אלו נכתבו במיוחד לקוראי הגיליון מעט ומקולמוסו של משגיח בישיבה גדולה ומובילה, אשר עוסק בחינוך קרוב לעשרים שנה. כמוכן דברים אלו שנכתבו מעל גבי הגיליון הם סוג של הוראות יצרן ותו לא. אלו דברים שניתן בקלות לבנות את החיים בתחילת הדרך, או בתחילת השנה בלי להתבלבל ובלי ליפול לרוע.

ואם מאמרים אלו עזרו וסייעו לקוראינו היקרים- והיה זה שכרנו בס"ד.

אספורה

סיפור לשבת

מאת אריאל זילבר

הסופר יאיר וינטוק

צדקה תציל משלילה

"מה?! חשבתי שלא שמעתי טוב. השוטר חזר על דבריו באיטיות ומתוך שמחה לאיד. רשם לי דו"ח מפורט עם כמה העתקים, והודיע לי חגיגית כי רישיוני יישלל לתקופה בת שלושה חודשים. למראה יבבותי והיאוש הנורא שהחל לשאוג מגרוני, התרכך נציג החוק והסכים לתת לי ארכה בת תשעה חודשים עד למימוש השלילה.

"אבל לא יעזור לך כלום. בעוד תשעה חודשים רישיוןך יישלל, אתה חייב ללמוד על בשרך את הלקח". קהל קטן התאסף סביבנו. הרבה מן הצופים טענו כי השוטר היה חד צדדי וגילה נטייה ברורה ובלתי מוסברת לנהג המונית. מה גם שחלק מהם ראו בבירור שאני כן נתתי איתות עם הווינקר לפני שהתחלתי את סיבוב הפרסה, ולא כפי שטענו נהג המונית והשוטר.

חזרתי הביתה ושכחתי מהענין. תשעה חודשים? ילד שלם, בריה חדשה בעולמו של הקב"ה יכולה להיוולד בתשעה חודשים. אבל המחשבה במטה המשטרה לא שכח... בהגיע היום מגיעה אל ביתי מעטפה ועליה מוטבע סמל לא מרנין במיוחד, במכתב המצורף למעטפה אני מוזהר כי עלי להתייצב בתחנת המשטרה בבית שמש עד ליום זה

הסיפור הבא אירע בשנה האחרונה, ומלמד אותנו על מעלתה של מצוות הצדקה שחשיבותה לאין קץ.

מספר הסופר יאיר וינטוק סיפור מדהים ממש פלא פלאים:

זה היה יום כל כך יפה. השמש זרחה, הציפורים צייצו, הילדים המתוקים חייכו לקראתי בבוקר כשהערתי אותם לקראת יום הלימודים. הכל נראה מבטיח ומלא תקווה, ואני לא יכולתי לתאר לעצמי כי את היום הזה אסיים בצורה שונה לחלוטין, בלי רשיון!...

ראשית, אני חייב הסבר לקוראים הנכבדים. עבודתי מחייבת אותי להשתמש כל הזמן ברכבי הפרטי, ואם כל נהג חולה-הנהגה יודע כי בלי האוטו הוא ממש כמו בלי רגליים, להבדיל, רח"ל. אצלי המצב חריף עוד פי כמה וכמה. אני גר בבית שמש ומתנייד בכל בוקר לביתר, ומביתר אני ממחרת לירושלים, ואחרי הצהריים אני חייב להיות בפתח תקווה לשעתיים, ובערב אני לומד עם החברותא הקבועה בבני ברק את הדף היומי... בקיצור, אצלי אין מצב להיות בלי האוטו אפילו שעה אחת. האוטו הוא לא רק כמו הרגליים אצלי, אלא כלי העבודה שבלעדיו אני לא יכול לדמיין איך החיים שלי יראו.

נכנסתי לרכב במצב רוח מעולה, לאחר שהבאתי את הובל לחיידר ואת הבנות הקטנות לגן, התפללתי שחרית בשטיבל הקבוע שלי, עניתי את ה'ברכו' האחרון, ולמרות שידועי דבר טוענים כי 'עלינו לשבח' היא לא תפילת הדרך, מצאתי את עצמי מתניע את האוטו כאשר שפתי ממלמלות את הפסוק 'והיה ה' למלך על כל הארץ'. מה אני יכול לעשות, מיהרתי. על השולחן במשרד חיכה לי גל של עבודה. גל? ים!

הספקתי לנסוע בדיוק שני רחובות, כאשר מונית הגיעה מאחורי. עד היום אינני יודע מה בדיוק קרה שם באותו בוקר. הייתי צריך לעשות פרסה ונהג המונית לא הבחין, או שהוא מיהר, עד היום הענין נתון לויכוח. מכל מקום, אני 'שברתי שמאלה' והמונית פתאום נתקעה בי במלוא העוצמה. ברוך ה', אפילו לא נשרטתי. רק הייתי קצת בהלם.

האוטו? זה כבר סיפור שונה לגמרי, הוא קיבל מכה הגונה שקימטה את צד המכונית בצורה מכוערת. ההלם שלי העמיק כשגיליתי כי המונית לעומתי נמצאת במצב הרבה יותר גרוע ונראית כמו אקורדיון. גם נהג המונית יצא בחסדי שמים ללא פגע, אבל הוא השתולל מזעם וטען כי אני אשם.

שוטר הגיע למקום עם נידת וסירנה עוד בטרם הספקתי לומר 'פוליס', גילה עוינות כלפי וסימפטיה גלויה לעבר נהג המונית. "בודאי שאתה אשם" אמר בפסקנות, ולפני שקלטתי מהיכן זה נוחת עלי הכריז "אני עושה לך שלילת רשיון!".

"אבל לא יעזור לך כלום. בעוד תשעה חודשים רישיוןך יישלל, אתה חייב ללמוד על בשרך את הלקח."

זהו ולהפקיד שם את רישיוני עם המשטרה לא מתחילים. גם לא חלמתי להגיש ערעור כאשר נגדי עומדות עדויות של שני עדים. על פי שנים עדים יקום דבר... הפקדתי את הרישיון בידי שוטר פלוני בתחנת המשטרה, ויצאתי לדרכי ברגל. "להתראות בעוד שלושה חודשים" לחשתי לכרטיס הפלסטיק עליו מוטבעת תמונתי הצבעונית. לא העליתי לרגע אחד במחשבתי כי לא כך בדיוק יתנהלו הדברים.

לא אומר שחיי הפכו לגיהנום. לא צריך להגזים. אבל החיים שלי בהחלט הפכו לסיט אחד גדול. פתאום למדתי לדעת כמה קשה לנסוע בתחבורה ציבורית. התחלתי להכיר מחדש את כל המדרכות השכוחות בבית שמש ובירושלים. עצרתי מונית בלי חשבון והלכתי המון ברגל, ונרשמו לי איחורים בכל מקום. התרגלתי. לכל דבר מתרגלים. השאלה היא רק כמה זמן זה לוקח. ואז צצה הנסיעה לבלגיה.

שכחתי לציין כי אני יליד בלגיה, ומפעם לפעם אני חייב לנסוע למולדתי הישנה לכל מיני סיפורים ומטלות. והעיקר, ביקור בבית ההורים שיחיו והזדמנות לקיים מצות כיבוד אב ואם מדאורייתא. הפעם, בניגוד לרוב נסיעותיי כאשר אני מגיח לבלגיה לשבוע בגפי, החלטנו אני וזוגתי שתחיה לנסוע בהרכב מלא, עם כל המשפחה.

בגלל שהדבר היה בבין הזמנים של חודש אב לקחתי את חברי יואב מביתר ומשם נסעתי לשדה התעופה כך שבחזור הוא יחזיר את הרכב. אבל עד לשם אני הוא נהג. ואת זה כנראה שכחתי. || **המשך**

באפשרותכם לזכות את הרבים ללא כל תמאץ! אם אירע אתכם או מכירים סיפור מחזק שלחו אלינו בית 'אור השבת' רח' חזני 3314 נתניה וצ"ע עבר 'אור השבת' או בפקס: 08-9941870

אכפרה

סיפור לשבת

סיפור אבי!

צדקה תציל משלילה

"נהג ההונדה עצור בצד". הרמקול הזה מתכוון אלי? עיגולים שחורים צפו מול עיני וידי החלו רוקדות על ההגה ריקודי הורה סוערים. כן, המכונית הקטנה עם לוחיות הרישוי האדומות והכוכב הכחול שיש "מ" במרכזו, בהחלט משדרת אלי. עם רמקול לא ידודותי. פני החווירו כפניו של נפטר, בר מינין. מה פתאום הוא החליט להתביית עלי, כתוב על המצח שלי שאני נוסע בשלילה? בקושי הצלחתי להחנות את האוטו בצד. השוטר יורד לו בניחותא וניגש אלי. "רישיונות בבקשה!" מה עשיתי? ניסיתי להתמסם. "רישיונות בבקשה" חוזר השוטר על דבריו כמו דיסק מקולקל. נתתי לו את רישיונות האוטו והראיתי לו את הביטוחים. הכל היה דווקא בסדר גמור. האוטו עבר טסט בזמן והוא מחזק בידי כחוק. רק פרט אחד קטן היה חסר.

"ואיפה הרישיון שלך, אדוני הנהג?" אני חושב שכוס חלב היתה פחות לבנה מהפנים שלי. כך הרגשתי באותו רגע. אין לי, מלמלתי. אני בשלילה. השוטר התלקח כמו מדורת ל"ג בעומר. "אתה נוהג בשלילה! אהה", סינן מבין שיניו. "טוב, תבוא אתי בבקשה לתחנת המשטרה. אתה עצור והאוטו מוחרם לחודש ימים".

במושב האחורי פרצו יללות מפי הטיפ. "אנחנו בדרך לנמל התעופה", ניסתה רעייתי להסביר ללוכש המדים. "יש לנו טיסה לבלגיה בעוד שלוש שעות", היא נפנפה לעברו עם הכרטיסים כדי להוכיח את אמיתות דבריה. אך השוטר היה קשוח כפלדה. "חוק זה חוק", ענה בחדות, "אתם באים אתי כעת לתחנת המשטרה".

הובלנו כשור לטבח אל תחנת המשטרה, ושם לאחר אין ספור ויכוחים והפצרות, הסכים מפקד התחנה לאפשר לי להשתחרר בערבות כדי שלא נפסיד את הטיסה. פרוטוקול מפורט נרשם כדת וכדין, הרכב הוחרם לחודש, ואני הוזהרתי כי יום לאחר שובי מבלגיה בעוד שלושה שבועות (הם בדקו בכרטיס את תאריך הטיסה חזרה!), עלי להתייצב בתחנת המשטרה בבית שמש, עיר מגורי, כדי להתחיל הליך של שיפוט מהיר. אחרת יהיה רע ומר והרבה יותר גרוע. כלא כבר אמרנו?

החופש עבר כמו חלום. כולם נהנו. ההורים שלי הפיקו רוב נחת אושר ממכדיהם המתוקים, הקטנים צהלו ברוב שמחה בכל מתקני המשחקים והגנים הציבוריים. כל דבר טוב נגמר בסוף. החופשה הבלתי נשכחת באנטוורפן הסתיימה. הגיע יום הטיסה הביתה. נפרדנו מההורים בברכות ואיחולים וידיים מלאות מתנות פרידה ומיהרנו לנמל התעופה. אבא שיחי' היה הנהג. ולשם שינוי בארנקו שכן רישיון בלגי כשר למהדרין.

נחנתו בארץ, שמנו את הכל במקום וכבר היה לילה. הילדים העייפים מן הטיסה וטלטולי הדרכים נרדמו בן רגע, ורק אני התגלגלתי על יצועי ולא

ואפילו אם כן, האם אצטרך לשבת במאסר? מה יהיה עם האשה והילדים, העבודה, הלימודים, החברים, הבושות... ריבונות של עולם, תעשה לי נס, התפללתי בצר לי.

הצלחתי לישון. לפי החוק אפשר להטיל עונש מאסר בגין נהיגה בשלילה. האם להטיל עונש מאסר, כמו גם לכמה זמן, העניין נתון לשיקול דעתו של השופט. מי יהיה השופט שלי? אוי לוי זה יכול להיגמר לא טוב. מאד לא טוב. נעשה לי רע על הלב. שפתי החלו לרחוש תפילה.

אבא יקר שבשמים, אתה השופט האמתי, ואתה יודע את האמת כי גם שלילת הרישיון לא הייתה מוצדקת, ואפילו אם כן, האם אצטרך לשבת במאסר? מה יהיה עם האשה והילדים, והעבודה, והלימודים, והחברים, והבושות... ריבונות של עולם, תעשה לי נס, התפללתי בצר לי.

ואז, בין שלוש לארבע בלילה. כאשר כולם נמים בשלוח ובעולמו של הקב"ה שורר שקט מבורך, ורק הצרצרים משמיעים את קולם ברמה ואילו אני מתפתל ומתגלגל מצד לצד, פתאום נזכרתי:

כוח הצדקה! - - - הדבר צף ועלה במוחי ברגעים הקשים הללו, ועל המקום נדרתי: רבונות של עולם, הריני מתחייב בזאת לתרום 200 ₪ לצדקה, עבור עניי ארץ ישראל, ובקשתי שטוחה בפניך, אנא שלח לי ישועה. לאחר דקה כבר ישנתי כמו תינוק. שלוח גדולה ירדה עלי.

הגעתי לתחנת המשטרה בבית שמש. הפקיד מדפדף בניירת. "התיק שלך הועבר לירושלים". שיהיה כך. נסעתי לירושלים, בתחבורה ציבורית כמובן. הרי אני בשלילה והרכב מוחרם. הגעתי ל"בנין כלל" במרכז העיר, המעלית טיפסה בין הקומות והביאה אותי למטה המשטרה.

בלב הולם ושפתיים ממלמלות תפילה אני ניגש אל היומנאי. "כן אדוני". התחלתי להסביר לו למה הגעתי לפה, ואיני יכול לשכוח את המבט מזרה האימים שעמד בעיניו ואת הניגון בעת שהטעים בחורמה: "נהגת בלי רישיון, אה?" טוב שלא הוא היה השופט, אחרת היה שולח אותי תיכף אל הגרדום... "תלך עד קצה המסדרון, שם תיכנס לחדר האחרון מצד שמאל".

נגררתי ברגליים קפואות למחצה אל החדר האחרון, אחרי הקדמה כזאת! אני מקיש בדלת ונכנס פנימה. ניגש אל אחד הפקידים-השוטרים ומתחיל לספר שוב איזה עברייני אני. מציג בפניו את ההזמנה לתחנת המשטרה.

"תן לי לבדוק, רגע. מה אמרת מספר הזהות שלך?" הוא מעלה את הנתונים על צג המחשב, ופונה אלי. "לא אדוני, אין לך כלום". מה פירוש? "אין לך שלילה". מה זאת אומרת? "זאת אומרת שאין לך שלילה. כל טוב לך אדוני, אתה יכול ללכת הביתה". לכל מקרה שלא יבוא בדקתי שוב את הדבר ואכן מדובר באמת. ולא תאמינו- גם הרישיון חזר אליי במימון המשטרה!



דברי מוסר לבני הישיבה

זן ומפרנס לכל

עייין ברמב"ם (סוף הלכות שמיטה ויובל פ"ג, ה"ב), שכתב: "ולמה לא זכה לוי בנחלת ארץ ישראל ובביזתה עם אחיו. מפני שהובדל לעבוד את ה' ולשדרתו ולהורות דרכיו הישרים ומשפטיו הצדיקים לרבים, שנאמר 'יורו משפטך ליעקב ותורחק לישראל', לפיכך הובדלו מדרכי העולם לא עורכין מלחמה כשאר ישראל ולא נחלqין ולא זוכין לעצמן בכח גופן. אלא הם חיל ה', שנאמר 'ברך ה' חילו', והוא ברוך הוא זיכה להם שנאמר אני חלקך ונחלתך".

וממשיך הרמב"ם (בהלכה י"ג) וכותב: "ולא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם ה' והלך ישר כמו שעשהו האלוקים ופרק מעל צווארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם הרי זה נתקדש קדש קדשים ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעולם ולעולמי עולמים, וזיכה לו בעולם הזה דבר המספיק לו כמו שזיכה לכהנים וללוויים, הרי דוד אומר: 'ה' מנת חלקי וכוסי אותה תומיך גדלי'".

ע"כ דברי הרמב"ם ז"ל, המחזקים מאוד לאדם שרוצה להיות מעבדי ה' וכו' אין לו לדאוג דאגת הפרנסה, כי ה' הוא נחלתו ויזמין לו השי"ת את צרכו.

הנה בתהלים נאמר, "שווא לכם משכימי קום מאחרי שבת אוכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שנא" (תהילים פרק קכז), ופרש"י ז"ל, "שווא לכם" - בעלי האומניות המשכימים ומאחרים למלאכתם ומתפרנסים בעצבון ביגיעה בלחם העצבים של טורח- "כן יתן" - הקב"ה פרנסה למי שימנוד שנתו מעיינו בשביל לעסוק בתורה. "לידידו שנא" - למדד מעיינו שינה". עכ"ל. [והיינו פרנסה בלא טורח, כמבואר ברש"י הובא בשיטה מקובצת כתובות (דף סב ע"א) (עייין ספר "עמלה של תורה" עמל מנה)].

ועייין להגד"ח מוואלוין זצ"ל ב"רוח החיים" (על פרקי אבות פ"ה משנה ה') על אחד מה' ניסים שהיו בבית המקדש "ולא כיבו הגשמים אש של עצי המערכה", עיי"ש שביאר מדוע לא עשה הקב"ה שלא ירד גשם מעל מקום המזבח, ולא ירד שם "ולא כיבו", הרי הקב"ה יכול להוריד במקום אחד גשם ובמקום אחד לא יוריד.

וביאר שם הרב זצ"ל, שיש כאן כוונה מיוחדת להראות לנו שהאדם הקבוע בעבודת ה' לא ישוב מפני כל. כמו שרואים במזבח שהאש יוקד עליו תמיד ולא כיבוהו כל גשמים שידוד עליו.

והנה טענת רוב העולם בזמננו שאינם יכולים לעסוק בתורה נחמת הדאגה ושרדת הפרנסה לזה אמר שהוא טעות גמור, רק שיהיה בטוח בה', ויהיה יכול לעסוק בתורה וזהו שלא כיבו הגשמים כי גשמים רומז לפרנסה [עייין מסכת תענית דף ב ע"ב]. שלא יהיה לך מזה ח"ו שום ביטול וכיבו לעסק התורה שנקרא אש כמו שכתוב "הלא כה דברי כאש". ובהוספה מכת"י: "רק שישים בטוחו חזק בהקב"ה שישלח הפרנסה בקלות בלי יגיעות ואז יהיה נכון לבו בטוח בה' ויהיה יכול לעסוק בתורה בתמידות". [ועיי"ש עוד].

ברכת מוצא טבא וגדיא יאה

לידידינו ומכובדנו
ראש וראשון לכל דבר שבקדושה
היה: "בני אבות רוב כבוד ייחסי" לרגל נישואי ביתו הכלה המהוללה שתחי' היא רעוא מן שמיא שזיווג זה יעלה יפה ויזכו לבנים ת"ח דעסקין באורייתא דיליה

אור השבת
דניאל ח. אלפסי • עורך

מדור תפילות וקושיות

אשכול יוסף

הרה"ג רבי יוסף די סימן טוב שליט"א

"וראית בשביה אשת יפת תואר וגו'" (כ"א י"א)

היאך נכשלו במלהמה בעוון יפת תואר והלא רק צדיקים היו יוצאים למלהמה?

למה נסמכה פרשת יפת תואר לפרשת בן סורר ומורה, לומר לך שכל הנושא יפת תואר, סוף שיש לו בן סורר ומורה [סנהדרין קז.], בן עזאי אומר מצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה, מתוך שלא התגבר על יצרו ולקח אשת יפת תואר גרם להוליד בן סורר ומורה, ומתקיים בו בסופו "וכי יהיה באיש חטא משפט מות והומת ותלית אותו על עץ", [דבר פ"י]. יש לתמוה ולהשתומם היאך היוצא למלחמת רשות מגיע לכל זה, והרי דרשו רבותינו (סוטה מד.) "מי האיש הירא ורך הלבב ילך וישוב לביתו" (דברים כ'), רבי יוסי הגלילי אומר הירא ורך הלבב זה המתירא מעבירות שבידו, לפיכך תלתה לו התורה את כל אלו שיחזור בגללן, במה דברים אמורים במלחמת רשות אבל במלחמת מצוה הכל יוצאין אפילו חתן מחדרו וכלה מחופתה, ואמרו עוד בגמ' המשוחח בין תפילין של יד לתפילין של ראש עבירה היא בידו וחוזר עליה מעורכי המלחמה.

וכיון כיון שרק כשרים וצדיקים שאין להם עבירות בידם ואין להם במה להתירא היו יוצאים למלחמת הרשות, היאך אפשר שייגיעו לשפלות של עוון אשת יפת תואר, פח מוקשיו של יצר הרע, וכמו שאמרו חז"ל (קידושין כא.) לא דיברה תורה אלא כנגד יצה"ר, ועוד שבסוף עובר על עוון מיתה ומתחייב משפט מות?

יישוב א'

רק מי שהיה לו עדים שהטא היה הזור מעורכי המלהמה

ל' על פי מה שאמרו בירושלמי (פ"ח דסוטה ה"ט) והובא ברמב"ן (כ"ט) שכל החוזרים מעורכי המלחמה היו צריכין להביא ראיה לדבריהם, על הבית והכרם והאשה לפני שר הצבא ואז ייתן להן רשות לחזור, ושכן אמרו לדעת רבי יוסי הגלילי שצריך להביא ראיה על העבירה שבידו, שאילולי כן היו מרבית העם חוזרין בטענות שקר. וכן דקדק בעל ההפלאה בספרו פנים יפות עה"ת (כ"ה) שזוהי שהיה מכריז מי האיש, ולא היה אומר איש אשר בנה בית, מוכח שכל אחד צריך להביא עדים על מה שחוזר מהמלחמה. ולפי זה נראה כי אותם שלא נמצאו להם עדים על העבירה שבידם לא היו חוזרים מעורכי המלחמה, ומהם היה שייך שיחטאו בעוון אשת יפת תואר, והיה מתקיים בהם כל החוטא בסתר הקב"ה מכריז עליו בגלוי (סוטה ג.) לא כן יראי ה' שלא היה בהם שום רבב, היה הקב"ה שומר צאתם ובואם לחיים טובים ולשלום.

יישוב ב'

הביאו עינכם לידי ניסיון לעמוד כנגד פיתוי היצר

ל' שאותם צדיקים שהיו גדולי המעלה, הגיעו לשפלות של וחשקת בה, על ידי שהיו בוחחים בצדקתם ורצו להביא עצמם לידי ניסיון, ולא עמדו בפיתוי היצר ונלכדו ברשתו, ובמסכת סנהדרין (קז.) אמר רב יהודה אמר רב לעולם אל יביא אדם עצמו לידי ניסיון. וכן אנו מבקשים ומתחננים על זה בכל יום "ואל תביאנו לידי ניסיון ולא לידי בוי"ן" (ברכות ס: ע"ש). ובמסכת ב"ק (צג.) אמר רבי אבהו לעולם יהא אדם מן הגרדפין ולא מן הרודפין שאין לך גרדף בעופות יותר מתורים ובני יונה והכשירן הכתוב לגבי מזבח, ופירש העין יעקב שלעולם יהא אדם מן הגרדפים על ידי יצר הרע עצמו, ולא יהיה מאלו שרודפים אותו ומתגרים בו, כי אסור לאדם להביא את עצמו לידי ניסיון.

חיזוק

סיפורי אהזקיק

מסופר (קונטרס "מרבח חיים") שכ"ק הגה"ק אדמו"ר הזקן מסאדיגורא זי"ע, כשאסרוהו שלטון הרשע ברוסיה בעלילה, והיה אסור ט"ו חדשים רצופים ביסורים נוראים, עד שנמנע ממנו לישן על דרגש או מיטה ימים שלמים ברציפות, ובאותו זמן נורא ואיום חזר אדמו"ר הק' ד' פעמים על כל חלקי טור ושו"ע בע"פ, כי מנעו ממנו להביא לו ספריו לבית מאסרו, זאת ועוד שבסמוך לבית מאסרו עמד בית תיפלה שהשמיע צלצולי פעמונים מטומאתם, ואדמו"ר זי"ע הכניס אצבעותיו הק' לתוך אזניו לבל ישמע קול טומאתם, ומרוב שהחזיק את אצבעותיו בתוך אזניו הק' נפער כמין חור מתחת אזניו הק' מדחיקת האצבע, וכך מתוך מסי"נ גדולה עסק בתורה מתוך הדחק, וכך עמד שבועות וחדשים שלמים כשאצבעותיו תחובים באזניו ויסורים נוראים, ובאופן כזה עסק בלימודו וחזר בע"פ ד"פ על סדרי הטור והשו"ע, תוך שהוא מתעמק במחשבתו הטהורה מנוטרל מכל הסובב אותו, וכך המית עצמו בתורה ט"ו חדשים ברציפות. ולשאלת חותנו הרה"ק הבית אהרן מקרלין זי"ע כשבא לבקר ושאלו איך הרגשתו בבית האסורים ענה ברוב קדושתו: 'מה לי הכא ומה לי התם', מה לי הכא בבית האסורים מה לי התם על כסא ממלכתו בחצר הקודש בסאדיגורא, שניהם שווים במעלה בעבודת הבורא! ואמור מעתה אם בבית מאסרו כן ובתנאים על אנושיים תוך מכאובים ויסורים, על אחת כו"כ בשבתו בביתו על התורה ועל העבודה כמה המית א"ע בתורה.

בהקדמה לביאור הגר"א לשולחן ערוך, כתבים בני הגר"א על אביהם הגאון, שקיבל על עצמו שלא לישן יותר משתי שעות במשך יממה ומימיו לא ישן יותר מחצי שעה רצופה וגם באותה חצי שעה היו שפתותיו דובבות בדברי תורה. לאחר מכן היה קם בזריזות ולומד בכל רם ואח"כ ישן עוד פעם חצי שעה וככה ישן במשך הלילה ג' מחציות השעה לסירוגין ובמשך היום חצית השעה. מקודם חצות הלילה ועד אור הבוקר עמד על רגליו ולמד גמרא ופוסקים בקול נעים אשר כל שומע התרגשה נפשו ברגשי קודש.

ופעם בהתארחו בעיר מערעץ התארכה שנתו בעשר דקות והחל זועק על כך שחיסר עשר דקות מעבודת ה'. ובהזדמנו בשנית לאותה עיר הלך לאותה אכסניה וישן עשר דקות פחות מהרגלו כדי לתקן "החטא" של השינה היתרה שישן בפעם הראשונה וכאשר ראה שה' עזר לתקן את השינה היתרה שמח על כך הרבה.

מסופר על הצדיק המקובל האלוקי רבי סלמאן מוצפי זצ"ל שקיבל עליו, בזמן שנפטר הבן איש חי זצ"ל, ללמוד תורה בהתמדה יותר גדולה, ונעשה מופרש ומובדל מן העולם וכל מעייניו היו נתונים לתורה בלבד. הוריו חסו על בריאותו וניסו למנועו אך הוא גמר בדעתו כי עליו לקום מידי לילה בשעת חצות לעסוק בתורה עד אור הבוקר כפי שנהג אביו בחצות וימשוך בבריו ידו ויתעורר. אחרי שבועיים השיגו אביו בחבל הקשור לבריו ומנעו מכך, אלא שמצא עצה, קשר ידו בחבל וקצהו שלשל דרך החלון, ובקש מחברו שכשיעבור על יד ביתו ימשוך בחבל. מידי לילה אחר צאת אביו, היה חברו מעירו והלכו לביהמ"ד ולמדו עד עלות השחר, ומשך שעתיים מוסר, ואח"כ עסקו בתלמוד.

מעשה ברבן יוחנן בן זכאי שהיה רוכב על החמור והיה מחמר בדרך. ורבי אלעזר בן ערך מחמר אחרי, א"ל: רבי שנה לי פרק אחד במעשה מרכבה! א"ל: לא כך שניתי לכם "ולא במרכבה ביחיד אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו". א"ל: רבי תרשני לומר לפניך דבר אחד שלמדתי! א"ל: אמור! מיד ירד ריב"ז מעל החמור ונתעטף וישב על האבן תחת הזית. א"ל: רבי מפני מה ירדת מעל החמור? אמר: אפשר אתה דורש במעשה מרכבה ושכינה עמנו ומלאכי השרת מלוין אותנו ואני ארכב על החמור? מיד פתח רבי אלעזר בן עזריה במעשה המרכבה ודרש, וירדה אש מן השמים וסיבבה כל האילות שבשדה. פתחו כולן ואמרו שירה וכו' נענה מלאך ה' מן האש ואמר: הן הן מעשה מרכבה. הגמרא במסכת ברכות (דף נ"ז ע"ב), אומרת: הוואה יחזקאל בחלום יצפה לחכמה. היינו חכמת הקבלה, כי יחזקאל ראה מעשה מרכבה.

זכותכם!!

52% גויים

מחשיכים בכל הכוח ומצטרפים עוד היום למהפכת החיזוק הגדולה בעולם

מבעירים את אור ההשגחה בעם ישראל

מצטרפים עוד היום למהפכת החיזוק! הפעם גם אתם שותפים בהוצאת ספר "אור השבת" החמישי לפרטים והקדשות

052-714-84-54

פרשה • חומש • ריבוע • מחודר

חינוך הבנים

פירש רש"י: "סורר - סר מן הדרך. ומורה - מסרב בדברי אביו, לשון ממרים". ובתרגום אונקלוס: "ליתוהי מקבל למימר אבוהי ולמימר אמיה, ומלפן יתיה ולא יקבל מנהון" ע"כ.

נראה מכאן שעיקר הצלחת חינוך הבנים היא במה שיקבל הבן מאביו ומאימו, ויכניע דעתו בפניהם לקבל את אשר מורים לו. ולפעמים ישנם בנים ותלמידים השומעים את דברי הוריהם ורבותיהם, לומדים וגם יודעים מה שמלמדים להם. - אבל אינם 'מקבלים' את הדברים, להפנימם אל תוככי לב פניהם, וחושבים שאין הדברים האלו 'מתאימים' להם.

ועל כך למדנו בפסוקים אלו, שבאם אינו 'מקבל' דברי אביו ואימו, כדי להפנים אל לבו ולקיימם הלכה למעשה, הרי הוא נקרא בזה 'אינו שומע'. וכבר מצינו בלשון חז"ל (עירובין קב:): "לא שמיע לי, כלומר לא סבירא לי".

ונלמוד מכאן, שמי שהוא חכם בעיניו ולא 'מתאים' לו לקבל מאביו, הרי עלול הוא להתדרדר ח"ו, כדמצינו כאן שמפני שלא שמע לקבל מאביו נעשה 'בן סורר ומורה'. ועל כך אמר שלמה המלך ע"ה (משלי א, ח): "שמע בני מוסר אביך".

וזאת רואים במוחש, שכשבחור נופל ומתדרדר הרי תחילת נפילתו היא בכך שאיננו שומע בקול אביו ובקול אימו.

ובימינו יותר מצוי נערים המתחכמים בעיני עצמם, ונדמה להם שהם 'מבינים' יותר טוב מהוריהם, ואינם מקבלים מרות אביהם ואינם בחושבם שהם שייכים לדור הישן... ואינם מבינים מספיק בצרכי הדור הצעיר. ולפיכך נוטים שלא לקבל מוסר והשקפת אביהם ואימם ה' ישמרנו, וזו אם כל חטאת ואחריתה מי ישורנו.

ומידה טובה מרובה, שכל מי שנוהר בכבוד אביו ואימו, שומע ומקבל ומקיים את דבריהם, מובטח לו שיגדל לאילנא ברבא לטוב לו כל הימים.

[טיב התורה - פרשא דין]

-> • <-

תורת החינוך חודרת אל לב החניך בכל עת שיכין לבו אליה, והרבה מחנכים משפיעים בחינוך אישי ישראל ועיצוב דמותו, כאשר רגילים אנו בזמנינו להרבה מלמדים ורמ"ם שעובר כל נער בישראל בחיידר ובישיבה עדי עמדו על דעתו.

לפעמים יתכן 'חינוך' גם בגיל מבוגר יותר, כענין שהיה מנהגו של אחד מיקירי אנשי ירושלים, ה"ה מוה"ר רבי מרדכי מילר זצ"ל, בהגיעו לגבורות יותר משמונים שנה, לנסוע אל כמה מאדמור"ם דורו כדי לקבל מהם לקח מוסר תורה וקדושה ויראת שמים, ובהגשת הפתקא [קוויטעל] לברכה כנהוג. וכך היה מסתופף לפעמים בצילו של צדיק זה, ולפעמים בצילו של צדיק אחר.

הייתי אז צעיר לימים, וחפצתי להבין דרכו ומנהגו, ובהזדמנות אחת שאלתי אותו בעצמו אודות נסיעותיו התכופות אל צדיקי הדור, והרי כבר עברת את גיל שמונים! והנך יותר מבוגר וזקן מכל אותם אדמור"ם שאתה נוסע אליהם?

השיבני ר' מרדכי, הנה מצינו בחינוך הבנים כמה וכמה 'מלמדים', כל אחד מומחה בתחומו, ולכל אחד מהם אנו נצרכים בתורת החינוך, ואי אפשר לדלג על אף אחד מהם.

מתחילה נכנס התינוק אצל מלמד אותיות הא' ב', כדי שילמדנו כראוי את מלאכת הקריאה, ואחר כך אצל המלמד חומש ומשנה, ושוב נתעלה אל הר"ם המלמד גמרא ותוס'. ומכולם יחדיו נשלמת קומת חינוך הנוער, גם כי יזקין לא יסור ממנה, מאחר שמכל אחד למד לפי עניינו ובחינתו.

אף אני כן, המשיך ר' מרדכי אל הנמשל, כשרוצה אני לחנך את עצמי בדרכי יושר במסילה העולה בית קל, צריך אני לכל הרעביס הללו, כדי שכל אחד לפי בחינתו ולפי עניינו ילמדני דרכי תורה ויראה, וכל אחד משלים לחבירו, עד שמכולם יחדיו תתקבל השלמות.

ללמדך יסודות טיב החינוך, שלא רק שאין שום 'סתירה' בין מחנך אחד למשנהו, הם אף משלימים זה לזה, ומה שלא שנה זה השלים רעהו.

-> • <-

וכבר אמר אחד מחכמי חסידי פולין של מעלה, שהיה מסתופף בצל קדשו של אחד מגדולי זקני צדיקי הדור, שלא היו נוסעים אליו הרבה חסידים. ובנסיעתו ברכבת לרבו לקראת חג השבועות עם קומץ קטן של חסידים, התמלאה לפתע קרון הרכבת בעשרות חסידים של אדמו"ר אחר, שהיו לו הרבה חסידים לרוב. - ובאמצע הדרך נטפל אחד מצעירי אלו החסידים, שהיה כנראה עז פנים, אל אותו חסיד וחבריו, ושחק מהם, בהראותו באצבע לעבר הפינה הקטנה שהצטופפו להם בה כמה חסידים יחידים מאותה חסידות, ואמר: רואים אתם את ההבדל, כאן בפינה הזעירה הזו נוסעים כמה יחידים אל רבם, ואילו כל שאר הרכבת הזו כולה מלאה מחסידים שלנו... שנוסעים אל הרבי שלנו!

ענה לו אותו חסיד בחכמה ובשינונות, בוודאי זוכר אתה מימי ילדותך בפולין, כשלמדנו יחדיו א' ב' אצל המלמד דרדקי, היתה הכיתה מלאה עדיים עדיים של עשרות תלמידים, אך ככל שעלינו בדרגה בלימוד גמרא תוס' ומפרשים שולחן ערוך ופוסקים, כן פחתו התלמידים יותר... לא כולם יכולים להתחנך בדרגות הגבוהות והנעלות!

-> • <-

ואילו ממבט אחר הסביר פעם אחד מן החסידים כיצד התחנך אצל רבו, כשחזר לעירו לאחר מחצית השנה ששהה ברציפות בבית רבו, ושאל מה 'קנה' שם אצל רבו, כיצד מחנכים שם? ובמה חוזר הוא אחרת ממה שנסע לשם?

ענה אותו חסיד פיקח, הסכיתו נא ושמעו, הנה לפני שנסעתי לרבי חשבתי לעצמי, הרי לומד אני כל היום בתורה, ומתפלל בדביקות עליון, שובר ומשבר את גופי בעבודת השם יתברך, ומבוקר עד ערב מוסר את עצמי כל כולי אך ורק לעבודת שמים. - בוודאי על כל זאת לא יספיק לי כל הגן עדן שלמעלה, ומן הסתם יצטרכו לברוא עבורי גן עדן חדש גדול ומרווח... - לא כן עתה לאחר שהייתי אצל הרבי, הרי חושב אני תדיר שבכל רגע שהתקרה לא נופלת על ראשי מרוב עוונות וחסרונות אין ספור, הרי זה ממש חסד ה' וחמלתו עלי, כדי לתת לי אפשרות לתקן את מעשי ולשוב בתשובה שלמה לפניו יתברך.

זהו אפוא החינוך שקיבלתי בבית רבי!

-> • <-

מסופר על הרב הגדול רבינו הריב"ז זצוק"ל, מרבניה המפורסמים של עיה"ק צפת ת"ו לפני | הפשך בעמוד ד' | <

טיב ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

'לא מצאת? - תאמין!'

בבין הזמנים על מנת לשמור על גדרי הצניעות שרכנו למשפחה המורחבת זירה, והיה שם בריכת שחיה, וכל מה שצריך כדי להישאר במקום אחד ולשמור על טוהר המחנה.

ביום רביעי גילתה ב"ב לחרדתה כי אבד לה עגיל זהב משובץ יהלום יקר מאוד בתוך מי הבריכה. לא רק בגלל יוקר החומר אלא גם רגש סנטימנטלי לעצם המתנה שקבלה.

הרגעתי אותה שאם זה בבריכה בוודאי ימצאו את האבדה.

בעל המקום הביא צוות ניקיון ששאבו את כל תחתית הבריכה לאורכה ולרחבה משך שעות אחדות אך העלו חרס בידם...

הצטרענו אבל צריך גם לקבל את הדין באהבה וכך התחזקנו בלהודות לה' גם על הרע שהלוא הוא דיין אמת ואין שום טעות אצלו יתברך.

ביום שישי ניגשתי לבריכה. קודם שנכנסתי נשאתי תפילה שאם יש סיכוי למצוא את העגיל האבוד שיהיה זה לפני שבת כדי שלא תיפגם שמחת השבת, אך אם טוב בעיני ה' שלא נמצא את האבדה אזי שיתן כוחות לקבל את הדין באהבה.

אחרי שהותי במקום הרגשתי משהו נוקשה בכף רגלי, הנחתי שוב את הרגל ובאצבעות רגלי העליתי את הדוקרן, למרבה ההתרגשות היה זה העגיל האבוד!!!

לא האמנתי למראה עיניי, הלוא שאבו את הבריכה וכולם סרקו וחייפו וכבר ידעו שאין סיכוי למצוא את האבידה והנה לכבוד השבת הקדושה השיב בעל הבריאה כולה את האבידה ממש יש מאין...

השמחה הייתה גדולה ושרנו הלל והודאה כדי להודות לה' וגם קבלתי על עצמי לפרסם את הסיפור ברבים כדי לקיים את הכתוב:

"שיחו בכל נפלאותיו"

בעל המעשה: א.ז.ג.

הפענוין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזנן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס
בפקס: 15326517922
או ל: o.y.wines@gmail.com

למעלה ממאה שנה, שביום היארצייט של אביו כשניגש אל העמוד להתפלל לעילוי נשמתו בכה הרבה בכל עת התפילה.

לאחר מכן נשאל מדוע בכה כל כך בתפילתו, הרי זה כבר עשרות בשנים אחר שנסתלק אביו לבית עולמו?

ענה הרידב"ז וסיפור:

הנה אבי הגדול רבי זאב ויליוסקי זצ"ל מקורבין לא היה אדם אמיד כלל, ופרנסתו היתה בדוחק רב. בימים ההם עדיין לא היו 'חידרים' מסודרים לילדי תשב"ר, והיו מתחברים כמה הורים יחדיו לשכור מלמד עבור הילדים, ולחלק את משכורתו ביניהם מדי חודש בחדשו.

אך לא לכולם היתה האפשרות לעמוד בתשלום משכורתו של המלמד, מלבד עול הכלכלה החדשה שעל כתפיהם להחזיק המשפחה.

בהיות אביו עני וחסר כל התקשה בתשלומי שכר המלמד, ומשהתאחר התשלום והתעכב תחב המלמד 'פתק' בידי לתתו לאביו, ובו כתב שעד שאין השכר לימוד מסודר אינני רשאי לבוא יותר אל החיידר!

כשקראו אביו ואמיו את הפתק הצטערו על כך מאוד, במשך כל אותו הלילה ישבו שניהם ובכו על מר גורלם, שאינם יכולים לגדל את בנם לתורה.

והנה למחרת נודע להם על אחד מן העשירים הגדולים שהגיע ממרחק לדור בעיר, ומחפש לרכוש תנור של לבנים טוב לחימום הבית.

בימים ההם היו בונים בתוככי קירות הבתים תנורי לבנים גדולים, שנבנו במיוחד בתוך הקיר, אריח על גבי לבונה, ומפזרים חום נעים בכל הבית. תנור זה היה נחשב כמוצר יקר ערך מחמת המבנה המיוחד שלו, משום הצורך לבנותו ולתקעו בתוך הקיר.

בביתנו היה אכן תנור שכזה, ותקיף ללא היסוסים החליטו אביו ואמיו לפרק מיידי את התנור הגדול ולמוכרו לאותו עשיר. הכסף שקיבלו ממכירת התנור הספיק בשביל שכרו של המלמד לתקופה ארוכה מאוד!

החורף הקשה השתולל בחוצות, והיו אביו ואמיו רועדים מקור בהעדר תנור ראוי להסקת וחימום הבית. אך הם עמדו במסירות נפש על המשמר שילכו כל אותם המעות רק בשביל שכר המלמד כדי שאוכל לגדול בתורה כשאיפת נפשם הגדולה!

לכן סיים הרידב"ז, בוכה אני מאוד מדי שנה ביארצייט של אביו ואמיו זצ"ל, על גדול מסירות נפשם ודמעותיהם ששפכו לרוב על הצלחתי בתורה. והנני מכיר להם תודה עמוקה מקרב לב, על שלא ויתרו וגידלו אותי לתורה, והם שהביאוני עד הלום!

זהו חינוך של תורה, חינוך של מסירות נפש! כשרואים

הילדים ונוכחים במו עיניהם גדול המסירות נפש של ההורים למען החינוך שלהם. אין לך מעלה גדולה בחינוך מן הדוגמא האישית, כשרואים הדברים בחוש, וכד"א (ישעיה ל, כ) "והיו עינך רואות את מורייך".

[טיב התוכנה עריכה מחדשה, מתוך שיחה למתנחלים]

-> <-

מון הגר"י זצוק"ל, "הבריסקער רב", בהיותו עדיין רב בעיר בריסק יצ"ו, היה נוסע מדי שנה בימות הקיץ לעיירת נופש ידועה בפולין של מעלה, כדי לשאוף אל ריאיוניו הקדושות אוויר צח ונקי, מחמת סבלו הרב ממחלת האסטמה שתקפתו כידוע, ובאותה עיירת נופש היה האוויר זך ומיוחד, שהיה חשוב מאד לבריאות גופו.

ברחובות העיירה בינות לעצי נוי מוריקים וכרי דשא נרחבים, היו מפוזרים ביתנים גדולים ויפים שהיו מושכים לנופשים. הרב זצ"ל היה מגיע מדי שנה לביתן קבוע, שבו איווה למושב לו בשבועות הנופש. בביתן הסמוך אליו היה לו שכן, יהודי ירא ושלם מפולניה, שהיה מגיע גם הוא באופן קבוע באותה תקופה לנפוש בעיירה לצרכי בריאותו. והיו שמחים לפגוש זה את זה, ונהנים משכנותם וקרבתם, וגם היו קובעים ביניהם לימוד משותף בחברותא מדי יום.

באחת השנים לא הגיע אותו שכן אל הנופש, והרב דאג וחדד לשלומו ובריאותו, וגם חסרה לו שכנותו הטובה ולימוד החברותא שביניהם. - כשנפגשו בשנה שלאחר מכן, שאלו הרב על סיבת היעדרו בשנה הקודמת. סיפר לו האיש, שבשנה שעברה היה מאושפז כמה חודשים בבית החולים לאחר חג הפסח, שמחמת אכילת המרור [שהיו נוהגים באכילת 'חזרת' חריפה ביותר, לא כמו החסה של זמנינו...], לקה בהתקף לב קשה, והיה תחת שמירה קפדנית כמה חודשים לאחר מכן, ולכן לא הגיע אל הנופש.

אמר לו הרב, ופסק בנחרצות: אם כן, הרי הוא מצב של סכנה, ואין אוכלים מרור! גם אני - העיד הרב על עצמו - שכידוע לך סובל אני ממחלת האסטמה המסוכנת, אינני אוכל מרור.

נתפס האיש בחרדה וזעק: בריסקער רב! הרי אתם גם אם לא תאכלו המרור, בוודאי יידעו בניכם ונכדיכם ויבניו, שאותה מידת 'מסירות נפש' הנדרשת בשביל אכילת המרור, צריכים גם כמו כן לאי אכילתו, כאשר כן נוסק הדין בשולחן ערוך... אבל אצלי אם לא אוכל את המרור חלילה, מי ידע למה זה יוכל להוביל אצל בני ואצל נכדי... - ונהנה הרב מאד מתשובה זו, וקלסיה.

כל ימי חייו היה הרב מספר טיב מעשה זה, ומדגיש את גדול חרדתו של היהודי היקר לחינוך הדורות הבאים

אחריו, שהיה מוכן בעבור זאת לסכן את בריאות ליבו, והיה משבח ומוקיר מאד את היראת שמים התמימה והשלמה, של אותו יהודי.

[מתוך שיחות הכנה לקראת חג הפסח]

-> <-

שח לי אברך אחד מתלמידי היקרים, שהשתתף בסדרת 'שיחות מוסר' שמסרת בעז"ה"ת בענייני חינוך שבתוך הבית פנימה, וחשיבות הזהירות בכבוד ההדדי שבין האב והאם. - כי עיקר החינוך ובניינו מיוסד על 'הדוגמא האישית' שרואים הילדים בבית, כיצד האבא והאמא מכבדים זה את זה, באהבה ואחוה שלום ורעות.

בעקבות שיחות אלו, שינה האיש טעמו ומנהגו בביתו מקצה לקצה.

יום אחד ראה את זוגתו ניצבת על יד הכיריים בהכנת ארוחת הצהריים, בטיגון 'שניצל' על גבי המחבת. - תוך כדי עבודתה המסורה נצרכה להפוך את השניצל באמצע הטיגון, בכדי שיתבשל כראוי גם מצידו השני, ומתוך שהייתה מרוכזת במלאכתה לא שמה לב שנוטלת בידה מזלג מלוכלך ומטונף להפיכת הבשר, במקום המזלג הנקי שהיה מיועד לכך...

כראות זאת בעלה היקר - שזה עתה שינה את הליכות רוחו בביתו - לא רצה לכעוס, על אף שהמקרה המביש חרה לו היטב! בהיותו 'איסטניס' מטבעו. הוא עצר ברוחו והתגבר על כעסו, וחשב שאין מן היושר לזעוף בה ולהעליבה בעת שעוסקת בנאמנות כל כך בהכנת טרף משפחתה, הלא אין היא אשמה בטעות זו שנעשתה בשגגה.

לפיכך חישב את צעדיו בחכמה ובדרך צנועה, הוא קרא אפוא לאחד מילדיו, ואמר לו בלחש: "הבט נא אל אמא, שעושה מלאכתה נאמנה, היא לא שמה לב ולקחה בידה מזלג מטונף לעבוד בו... אבל אסור לפגוע בה, כי היא עוסקת בעבודת הקודש בכל לב, ורוצה שהכל יצליח, ובודאי יהיה איכפת לה מאוד... גש נא בשקט, והחלף לה את המזלג כשלא תשים לב בדבר, וכך תמנע ממנה צער מיותר.

למחרת סיפר הילד לאביו כמשיח לפי תומו, שהיום בבוקר אמא הביאה לו ללבוש חולצה מכובסת, שהיתה עוד רטובה... אבל לא רצה לפגוע בה ולצערנה, ולכן לבש אותה כך כמו שהיא, אף שהיה לו קצת קשה...

ובזאת למד האברך ונוכח בעצמו, כמה חשובה היא הדוגמא האישית שבחינוך! וכמה משפיעה היא לטובה על התנהגות הילדים בחן ובחסד, ובמידות טובות וישרות.

[פרטיות, קובץ 11849]

על הברכה יעמדו

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט | זתודמים להפצת העלון | לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפצ"ב

| | | | | | |
|--|--|--|---|--|--|
|  <p>Access Credit צ'יינג' סל' 02-6516090</p> | <p>לעילוי נשמת מרת אילה אהובה בת ר' יוסף ראובן יוחנן הכהן ז"ל • נדבת בנה יקותיאל מנחם •</p> | <p>לע"נ רבי דוד צבי ב"ר יצחק ז"ל נתרם ע"י בנו מנחם מורכדי הי"ו</p> | <p>לע"נ הינדל בת ר' משה ירמיהו ע"ה</p> | <p>לע"נ ר' ישראל נתן נטע ב"ר דוד צבי הכהן ז"ל דוד ב"ר משה ז"ל</p> | |
|  <p>קשת הרשת 02-6257948 info@keshet-hareshet.co.il</p> | <p>גרפצ'יק סל: 02-5002321</p> | <p>לרפואת בועז בן מירה</p> | <p>לע"נ ר' דב ב"ר אברהם יעקב ז"ל נפטר ה' אלול</p> | <p>לע"נ ר' יחזקאל ב"ר צבי ז"ל ולרפואה שלמה ולהצלחת לאה בת איילת תחי' נתרם ע"י בנם יחיאל יהושע הי"ו</p> | <p>לע"נ האשה בת מרים בת ר' דוד</p> |

יר"ל ע"י קהילת שבתאי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 078-10455-05276 | shivti11@gmail.com

יהודי יקרי! אל תחזיק טובה לעצמך, הנך עוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור פגורניך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפענוניניים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173



ורכב תאמינים

עלון שבועי מבית בני אמונים

פְּרִשֵׁת כִּי תֵצֵא

מאוצרות אמונים

פניני אמן ותפלה בפרשה

הבטה בצפונים מרחיקה מן החטא

"ועשתה את צפניה" (כא יב)

אמרו חכמים (בר"כ כ"ב) כי המלבוש שהתקין הקדוש ברוך הוא לאדם הראשון בעת בריאתו היה חלק כצפרן, נאה כמרגליות ומאיר סביבו, ולאחר שחטא הוסר המלבוש מגופו ונתרו מפניו רק צפניו הידים והרגלים. על פי דבריהם דרש רבי מרדכי הכהן מצפת פסוק זה כך:

התורה מורה לאשת 'פית תאר' המבקשת להצטרף לכלל ישראל: "ועשתה את צפניה", הביטי בצפונים - שרידי לבוש הפאר שנטש אדם הראשון, ותני דעתך מה הפסיד בגין חטאו האחד והיחיד ומה עלול להיות גורלך אם חיללה לא תלכי בדרך הישר.

טעם זה עומד אף ביסוד מנהגנו להביט בצפונים לאור גר ההבדלה שעליו אנו מברכים במוצאי השבת לזכר האור שהדליק אדם הראשון במוצאי השבת הראשונה (פסחים ד"א), כדי שנגלמד 'קל וחמר': אם מחמת חטא אחד שהיה בו נענש אדם הראשון באבוד לבושו שהיה חלק כצפרן ומאיר סביבו, ומאז ואילך הצרף להשתמש באור הגוי, מה נענה אנו. המלאים בחטאים ובעוונות!?

שפת פתח; פרי מגדים או"ח רצח א"א ה

יש תפלה שאינה רצויה

"כי תהיין לאיש שתי נשים האחת אהובה והיא הבכר לשניאה" וילדו לו בניים האהובה והשנואה והיה הבן הבכר לשניאה" (כא טו)

חכמים (תנחומא א) למדו מכך שהסמיכה התורה פרשה זו לפרשת 'אשת פת תאר' שהשנואה האמורה בפרשה היא אותה 'אשת פת תאר' שהתיר הכתוב לשאתה לאחר שתתגייר, ורמז לה הכתוב שעתיד אמה לשנואה.

רבי יהונתן איבשיץ הוסיף ופרש שלפיכך נאמר: "והיה הבן הבכר לשניאה". שהלא אמרו חכמים (בבב"ב ט"ז א): "מפני מה היה אבותינו עקורים? מפני שהקדוש ברוך הוא מתאוה לתפלתן של צדיקים", האשה הפשעה מתעקבת מללדת כדי שתתפלל על כך לפני הקדוש ברוך הוא, ואלו 'פית תאר' יולדת ללא שום עקוב.

תפארת יהונתן

דגמה אישית בתפלה ובברכות

"כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול אמו ויסרו אותו ולא ישמע אליהם" (כא כ"א)

ידועים הם דברי האר"י הקדוש (לקוטי תורה תהלים סה) כי אף שהקדוש ברוך הוא יודע מחשבות, נצטוונו להוציא את תבות התפלה מפינו ולא להסתפק בהרהורין בלב, כדי שידאו אחרים ויתעוררו להתפלל אף הם. רמז לכך דרש האר"י מהפסוק בתהלים (סה א): "שמע

ענית אמן מנצחת את המלחמה

"כי תצא למלחמה על איביך ונתנו ה' אלקיך בידך ושבת שבי" (כ"א י)

"רבי יוסי אומר: גדול העונה אמן יותר מן המברך. אמר לו רבי נחוראי: השמים [לשון שבועה]! כך הוא. תדע, שהרי גולגרים מתגזרין במלחמה, וגבורים נוצחין" (ברכות נ"ג ב). כלומר: כפי שבמלחמה החילים הפשוטים מתחילים בקרב, והחילים המבחרים יורדים אחריהם לקראת סיום הקרב כדי להשלים את הנצחון. כך ענית אמן בהפאה בסוף הברכה חשובה יותר מן המברכה.

מדוע בחרו לדמות את הברכה וה'אמן' למלחמה?

באר המהרש"א: אמרו חכמים (פסחים ק"ח א): "קשין מזונותיו של אדם פקריעת ים סוף". ואכן, מצד הדין מזונותיו של האדם אמורים היו לבא לו בקשי גדול ובצמצום, מחמת הקללה שנתקלל אדם הראשון (בראשית ג' ז): "ארורה האדמה בעבורך בעצבון תאכלנה כל ימי תיך". אלא שאם מקפיד לברך ולענות אמן כהלכה, נעשות הברכות והאמנים סגורים המלמדים עליו זכות כנגד המסטרנים המבקשים שתקום בו קולת אדם הראשון, וכך זוכה האדם שישיפע עליו הקדוש ברוך הוא פרנסה ברוח ובקלות.

וכך מתנהלת המלחמה במסטרנים; מלכת הברכה מתחיל 'קרב' כנגד המסטרנים, וה'אמן' הנענית לאחריה מכריעה לטובה, כאותם חילים מבחרים המכריעים את הקרב.

מהרש"א ח"א נזיר ס"ב

דורשי רשומות נתנו רמז לדברים מן הפסוק שלפנינו: "כי תצא" - ראשי תבות: "כל יום תענה צ' אמנים" [כמסקנה שקבעו חכמים (תפארת יהונתן ח"ב דף נ"א) ובזכות זאת תנצחו את המסטרנים: "ונתנו ה' אלקיך בידך".

"ולא ישמע אליהם", לפי שבהעדר דגמה אישית לא תועיל התוכחה.

יש בנותן טעם להביא כאן את אשר עורר הרה"צ רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א, ראש ישיבת 'שער השמים', בפתיחתו לספר 'המברך יתברך':

"הניחו ברכה באהליכם והרגילו את בניכם ובנותיכם היקרים לברך ברכת הנהגין תחלה וסוף, וכן ברכת אשר יצר בשפה ברוחה ובנעימה. והרגילו את כל בני הבית לענות אחריהם אמן בקול. וכן יהיה נהוג בכל מקור שאחד מבני הבית יברך את כל ברכות השחר בקול ובמתינות ויענו כלם אחריו אמן, ועל ידי זה תנוח ברכה בביתכם.

ומה טוב וגאה שהורים והמחנכים יהיו דגמה אישית על ידי שהם בעצמם יברכו ברכות הנהגין בקול ובכונה, ומהם ילמדו הנערים לשמו ולעשות וימשיכו על ידי זה שפע חיים ושלוש שלא ישמע עוד שד ושבר בגבולנו עד העולם".

מאה ברכות הופכות את ה'קללה'

"ולא אבה ה' אלקיך, לשמע אל בלעם ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה כי אהבה ה' אלקיך" (כ"א י)

דרש רבי משה פהנא מגבייטש:

תבת 'קללה' הנכתבת בהפוך - 'הלל ק', רומזת למצות מאה ברכות, שבה הצטוונו להלל את ה' מאה פעמים בכל יום. מבטיחה התורה: "ויהפך ה' אלקיך לך את הקללה לברכה" - אם תהפך את ה'קללה' לברכה, בכך שתקפיד להלל את ה' מאה פעמים ביום, אף ה' אלקיך יהפך לך את הקללה לברכה - מדה כנגד מדה.

על כך רמז דוד המלך עליו השלום באומרו (תהלים קט ז): "ויהיב קללה ותבואהו ולא חפץ בברכה ותרחק מפניו" - מי שאוהב את ה'קללה' - הנכתבת כצורתה, אצי' ותבואהו, שאלו היה חפץ בברכה היה מקפיד על מאה ברכות, ובכך היה הופך את הקללה ל': 'הלל ק'.

דרש משה ליום א'

'אין זה מברך אלא מנאץ'

"כי תבא בכרם רעה ואכלת ענבים כנפשוך שבעך ואל כלך; לא תתן" (כ"א כ"ה)

מפסוק זה דרש רבי יעקב יהושע פרומן מלודז' רמז לדברי חכמים (ב"ק צ"ד א) שמי שמברך על מאכל שגול מרעהו 'אין זה מברך אלא מנאץ'; "כי תבא בכרם רעה ואכלת" - ראשי תבות 'ברכות'. ללמדך כי רק פועל האוכל ברכות הבעלים רשאי לברך, אף מי שנותן אל כליו שלא ברכות, הרי הוא גזלן ואסור לו לברך.

נחלת יעקב יהושע

ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם ואמן ואמן

ביום רביעי הבעל"ט י"ג באבול, יחול יום השנה ה"י לפטירתו של רבי חיים בן ציון ב"ר אהרן צבי מרמורשטיין זצ"ל, אשר כל חייו היה 'שמר אמנים' כפשוטו: שמר וצפה לענית אמן, ובפרט אחר ברכות השחר. לשמו ולזכרו חולל בנו רבי יעקב דב מרמורשטיין שליט"א את מהפכת 'בני אמונים' שמכחה רבבות אלפי ישראל פותחים את יומם מידי בקר באמירת ברכות השחר בחדרותא.

נא הקדישו ביום רביעי י"ג באבול

את אמירת ברכות השחר בחדרותא לעלוי נשמתו.

ברכות השחר: בקול, בכונה, בחדרותא.



לע"נ ר' יצחק זאב הלוי ז"ל
בן ר' אליעזר שלום הלוי ז"ל
לע"נ מרת לאה אלטע הדס ע"ה
בת ר' יעקב הלוי הי"ד

המאמר בשבתורה



שַׁבַּת אוֹרֵה

כי תצא

אזהרה המורה! העלון מיועד אך ורק לרציניים שיוצאים את השיבות התפילה, ובשעת התפילה לא מעינים בעלון ובשאר דברים.

לעילוי נשמת ר' דוב בן ר' מאיר יוסף ז"ל

בהשקפה ראשונה

מאמרי השקפה, מוסר והנהגות

"בימי חודש אלול" - מספר בעל המעשה - "נכנסנו, קבוצת אברכים לזווער" אצל רבי שלום שברוך זצ"ל. חיובו עמד על שפתיו, התפשט על פניו, הוא הסתכל על כל אחד שנכנס, ליווה אותו במבטיו ורמו לו בחיך לשבת. רבי שלום פתח ואמר: 'אתם רוצים חיוווק? ממני? מי אני? אבל כדאי, כדאי, אמסור לכם מה ששמעתי מאחרים...' רבי שלום דיבר על עניני החודש - אלול - עניניו היו סגורות ודבריו להטו בהתרגשות. כשפתח את עיניו ראינו את הדמעות המרוממות של חודש אלול. את הבכי המתוק של רבי שלום. הוא הביט עלינו ואמר: 'זאתם לא בוכים! הרי צריך לבכות על שלא בוכים!' - הוא המשיך לרגש את ליבנו בקולו החוצב, ורגע לפני הסיום הגביה את קולו בקול בוכים: 'רבתיי. נעשה תשובה! אברכים יקרים! הבה נבקש כולנו יחד - השיבנו'. נסערנו אחריו בקריאה אדירה - "השיבנו ה' אליך ונשובה חדש מינו כקדם". (קול חוצב.)

היה זה בחודש אלול שנת תשכ"ח. רבי אליהו לופיאן זצ"ל הזמן לשיבת "קמניץ" לשאת שיחת מוסר. את דבריו מיקד על מידות. בין יתר דבריו סיפר שהוא נזכר שלפני כ-50 שנה בזמן שהיה בוורשא (פולין) קרא סיפור שהרשימו מאד ואשר הופיע באחד מעיתוני התקופה. וזה הסיפור: בעלי-כלב אילף את כלבו ושלח אותו מדי בוקר עם סל למכולת. בתוך הסל היה פתק ובו רשימת מצרכים. הכלב הנאמן ביצע את שליחותו ושב אל אדונו. כך היה מדי יום ביומו. בבוקרו של יום אחד שב אל אדונו, אך הסל הכיל לחמניה אחת פחות. לתומו, חשב בעלי-הבית שאך מקרה הוא. אך הדבר חזר על עצמו. במקום חמש לחמניות חזר הכלב רק עם ארבע. פנה בעלי-הכלב לבעל-המכולת בטרונאי, אך זה האחרון השיבו: מה אעשה, לא שיניתי מאומה! שם אני בסל חמש לחמניות. התעלומה נברה והלכה. החליטו שניהם לעקוב אחרי הכלב ולברוק פשרם של דברים. ואמנם התעלומה נתחווה. הכלב החל לשנות את מסלולו הקבוע ובוחר לו מסלול העובר דרך גינה צודית בעיר. לתדהמתם כי רבה, באמצע הדרך ניגש הכלב אל כלב אחר ששהה במקום, כלב פצוע, בעל רגל שבורה שבקושי מצליח לרדת. משהגיע אליו, הוציא לו לחמניה מן הסל, והמשיך הלאה בדרכו אל אדונו! בשלב זה של סיפור הדברים, דפק רבי אליהו על השולחן והרעים בקולו: "הם (בעלי-החיים) לא חייבים בחסד! הדבר טבוע בהם! - אבל אנחנו?!..." (ר' אלה)

באחת השנים, פתח רבי איצ'לה בלאזר זצ"ל את דרשת הימים הנוראים וסיפר כך: מעשה ביהודי שתעה בדרכו והסתבך ביער עבות, כמעט יומיים הסתובב ביער תועה ותוהה ולא מצא מוצא. לפתע ראה יהודי מהלך לקראתו. בשמחה רבה רץ אליו וביקשו: הראני נא את הדרך לצאת מן היער הנורא. שאלו היהודי: כמה זמן אתה תועה ביער? - יומיים, השיב המסכן. - נו, אני תועה כאן כבר שבועות אחדים! קרא היהודי, - ועדיין לא מצאתי דרך! ואתה תועה יומיים בלבד והינך בא לשאול אותי כיצד להיחלץ מהסכך? רבי איצ'לה הרים את קולו וזעק: 'רבתיי אתם אברכים צעירים! עוד לא הספקתם לתועה הרבה בעולם, אך אני כבר זקן ושנים רבות אני תועה ומחפש דרך לשבר את המידות הרעות. ואיך קראתם לי להראות לכם את הדרך?!' - הוא געה בבכי והקהל כולו אחרי. "בדבר אחד אני יכול לעזור לכם" - סיים רבי איצ'לה - "כי מתוך תעויתי הרבות יכול אני להצביע ולומר לכם מהי הדרך שאיננה ישרה, להזהירכם שלא תלכו בה..." (גדולי ירושלים)

סיפר רבי שפטיה סגל זצ"ל על רבי נפתלי אמסטרדם זצ"ל שהיה שותק ולא הוציא מפיו מלה שאינה של תורה, מראש-חודש אלול עד אחר יום הכיפורים. וזוכרני בישיבה, שהתעטף בטלית מעל ראשו וכיסה פניו להשמיע שיחה מוסרית כשהוא רועד, והרעד שלו הספיק להחזיר את עומק המשמעות של עמידה לפני ה' יתברך. (אני יהודי)

פרשה ופירושה

לקט פירושים על פרשת השבוע

פי תצא למלחמה על איביך ונתנו ה' אלוקיך בידך ושבית שבי:הצדיק רבי שלמה בלך הביא משם רבו, החפץ חיים: מובא בספרים, שמלחמה זו מרמזת למלחמת היצר. לפי זה יבואר כך לשון המקרא, "כי תצא למלחמה על אויביך - ונתנו ה' אלקיך בידך", כלומר, אם אך תצא עליו למלחמה, מיד "ונתנו ה' אלקיך בידך", שכן כל העיקר היא היציאה למלחמה בו. ולא עוד, אלא "ושבית שבי", שתשבה את השבי ששבה הוא ממך קודם שנלחמת בו, שכן השב בתשובה באמת, וזוונתיו נהפכות לו לזכויות. (פנינים משולחן גבוה)

וְרָאִיתָ בְּשִׁבְיָה אִשְׁתּוֹ יֶפֶת תֹּאֵר וְחִשְׁקָתָּ בָּהּ וְלִקַּחְתָּ לָּךְ לְאִשָּׁה:רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, נודע בפיקחותו הגדולה. בהיותו מכהן כרב בלונדון, היה מוסר שיעור בפרשת השבוע. בין השומעים היו אנשים שהושפעו מרוח ההשכלה, ובארחות חייהם התרחקו קימעה מדרך התורה הצרופה. בהגיעם לפרשת "כי תצא" חשבו שיש ראייה, ויש להוכיח מכאן שאפשר להתייר בימינו איסורים רבים, שהרי מצינו בפרשה "לא דיברה תורה אלא כנגד יצר הרע", לכן כיום ש"יצר הרע", הנו גדול, יש להתייר דברים רבים כדי שלא יעשו באיסור. כשנכנס הרב לשיעור פתח ואמר: מפרשתנו יש להוכיח כי כל ציווי שאי אפשר לעמוד בו התיירה תורה. שהרי אשת יפת תואר הותרה מחמת שאי אפשר להתגבר על זה. אם כן רואים אנו שהדברים שנאסרו בתורה אפשרי לקיים, כי אם לא היתה אפשרות לעמוד כנגד פיתוי היצר, היתה התורה מתירה זאת... וכמובן שאותם אנשים, נסתתמו טענותיהם, אחרי ששמעו את דרשתו של רבי יחזקאל. (נשמי ברכה)

כִּי יְהִיָּה לְאִישׁ בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֵד אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ וְיִסְרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם: סמיכות של פרשה זו לפרשת בכור, אפשר לומר: כמו שחשיבותו של הבכור שנוהג ראשון וצותה תורתנו "קדש לי כל בכור" למען ישפיע על שאר האחים. כן משפיעות שנותיו הראשונות של האדם, על כל החיים שלו, לכן אם שלשה החדשים הראשונים, אחר שנעשה בר מצוה שזה הזמן של "בן סורר ומורה", המה מקולקלים, זה מראה אשר כל ימי חייו יהיו מקולקלים, ומוזה נקבל מוסר, לשמור יום ראשון של השנה, שעוה ראשונה של היום, וכן הימים הראשונים אחר הבר מצוה, כי ההתחלה תשפיע תמיד על העתיד. (שם משמאל)

וְכִי יְהִיָּה בְּאִישׁ חָטָא מִשְׁפַּט מוֹת וְהוֹמַת וְתִלִּית אֹתוֹ עַל עֵץ:כאשר נפטר המקובל הגדול רבינו משה קורדוברו זיע"א. קרא עליו האר"י הקדוש את הפסוק "כי יהיה באיש חטא משפט מות והומת" "חטא" מלשון חסרון, כשיהיה באיש חסרון משפט מות, כלומר שאינו חייב מיתה, משום שאין לו שום עון, כרבינו משה קורדוברו, אז ותלית אותו על עץ, תתלה את מיתתו בעבור חטא עץ הדעת, של אדם הראשון, שנגזרה מיתה לעולם. (נחל קדומים)

לֹא יְבֹא עֲמוּנִי וּמוֹאָבִי בְּקִהְלָהּ ה' גַּם דוֹר עֲשִׂירִי לֹא יָבֹא לָהֶם בְּקִהְלָהּ ה' עוֹלָם: על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם נהרים לקללך: שני טעמים נתנה תורה למצות "לא יבוא עמוני ומואבי בקהל ה'". ומדוע לא היה די בטעם הראשון "על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים", שהוצרכה להוסיף טעם שני "ואשר שכר עליך את בלעם לקללך". ועוד, הלא דבר פשוט הוא שמאנשים שפלים ונתעבים לא דורשים הצטיינות בדרך ארץ ומידות טובות. אם-כן היאך נתבעו בני עמון ומואב על ששכרו את בלעם לקלל, ובנשימה אחת גם על שלא קידמו אותם בלחם ובמים, שהוא ענין של הליכות דרך ארץ גרידא. אלא ששני הטעמים תביעה אחת היא - "על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים". וכי תנסו להצטרך בתואנה שלא היה לכם די ממון, לקדם ולכלכל מליוני איש בלחם ובמים, אם-כן כיצד הוצאתם ממון כה רב על שכירת בלעם לקלל את ישראל. (המגיד מדובנא, פנינים משולחן גבוה)

סיפור מההפטרה

בְּרַגְעַ קָטָן עֲזַבְתִּיךָ וּבְרַחֲמֵי גְדֻלִים אֶקְבְּצֶךָ: רבי מרדכי פוגרמנסקי זצ"ל, גנרל בטברין (ליטא) עוד בילדותו נכרו כשרונותיו העצומים ובלמדו בישיבה קטנה בעיר קלם נעלה במשך זמן קצר על כל בני גילו. משם עבר לישיבת טלו ושם גדל למעלה למעלה ושמו - "העלוי מטברין" - נודע לתהלה בכל ארץ ליטא, שם אף החל להשפיע מרוחו הכביר על תלמידי הישיבה וכחו זה לא סר ממנו בכל אשר התהלך. בימי השואה נמצא בנישו סלבודקה מקום שם היה מקהיל קהלות ברבים ומטיף לקדוש השם, אם כי היה ידוע חולי זה רבות בשנים לא מנע הדבר בעדו מללון תדיר בעמקה של הלכה ולבקש דרכים בעבודת ה'. בדרך נס עלה בידו להנצל מכף כל העריצים ובצאתו את ארץ ליטא נדד עד לצרפת מקום שם היה אחד מעמודי התווך של קיום שארית הפלטה. לידו נמסר התפקיד של נהול חנוך היתומים שרוכזו בעיר אקס-לה-בן, כמו כן הריבין תורה ודעת בישיבות המאוחדות "שארית הפלטה" בבאי. בגבור עליו מחלתו העבר להתרפא בשויעריה ושם יצאה נשמתו בטוהרה בשנת תשי"י והוא בן ארבעים ושבע שנה. על קורות הצלתו מגיש קובנה יסופר. בקובנה התגורר יהודי שהצליח למלט את עצמו ממלחמת הרשעים, וזאת מפני שאף אחד לא ידע שהוא יהודי. הוא התגורר בין הגויים וכולם חשבו שהוא גוי. לילה אחד בא לו אביו בחלום ואמר לו שילך לגיטו קובנה ויציל את רבי מרדכי. חשב האיש לעצמו: הרי זה שגעון, ללכת לגיטו ולהציל יהודי, הרי בעצם הדבר הוא מסכן את עצמו, כי יודע שהוא יהודי, וזו ממש סכנת נפשות. אבל אביו לא נתן לו מנוחה, כי חזר ובא אליו כמה לילות בחלומו, כשהוא אומר לו שוב ושוב שילך ויציל את רב מרדכי. לילה אחד, בתוך חלומו, ניהל ויכוח עם אביו: כיצד אתה אומר לי ללכת לגיטו? איך אלך לשם. האם אכנס לגיטו ואחפש מישהו שקוראים לו רבי מרדכי? הלא יהרגו אותי ואותו גם יחד! ענה לו אביו: אתה לא צריך לעשות שום דבר, רק תגיע לגדר של הגיטו, והיהודי הראשון שתפגוש שם יהיה רבי מרדכי. ואז אמר לו האבא בדיוק כיצד עליו לפעול והיכן יחביא אותו, עם כל הפרטים. כאשר התעורר מחלום זה, הבין שאין אלה דברים בטלים אלא משהו ממשי. החליט, איפוא, והלך בלילה הקרוב והגיע לגדר של הגיטו ובאמת ראה שם יהודי. ניגש אליו ושאל אותו: קוראים לך רבי מרדכי? והוא ענה בחיוב. בדיוק כפי שאביו פירט לו בחלום. הוא אמר לרב מרדכי כי במקרה שבתחום הגיטו יש חור שמוביל לאוצר המים (שכנראה היה ריק), שם עליו להיכנס דרך החור וללכת דרך התעלה שמפתחה יגיע אל מעבר לגדר הגיטו. הדבר היה מאוחר בלילה, רבי מרדכי עשה בדיוק כפי שאמר לו, ואז נפגש עם היהודי בצד השני והוא לקח אותו לביתו במרכז העיר קובנה, כאשר העיר עצמה כבר היתה ריקה לגמרי מיהודים, כי כולם גורשו לגיטו ורבים כבר הומתו במיתות משונות ר"ל. לאחר יום-יומיים ששהה בבית היהודי, שאל אותו רבי מרדכי: איך זה שאתה יכול לגור בקובנה ואף אחד לא מפריע לך? סיפר לו היהודי, כי אף אחד אינו יודע שהוא יהודי, וכי יש לו אשה גויה. רבי מרדכי הודיע ממש ואמר: איך אני יכול להתגורר בבית שיהודי חי עם גויה? אני מוכרח לצאת מכאן. פחד ויעדה נפל על היהודי וממש בדמעות בעיניו התחנן בפני רבי מרדכי: מה פירוש הדבר שתצא מכאן? בקושי כה גדול הצלחתי להציל אותך, ואם תצא הרי יהרגוך! אבל רבי מרדכי נשאר בשלו: "אינני יכול להשאיר בבית שיש בו אשה גויה" ואני הולך. ניסה היהודי להפציר ולשכנע את רבי מרדכי שלא לצאת, באומר לו, כי אם יגרש את אשתו הגויה היא עלולה להלשין עליו שהוא מחזיק יהודי בבית, והרי זה פיקוח-נפש ממש. ואולם, רבי מרדכי לא השתכנע "ולא שינה דעתו: להישאר בביתך כשאתה מחזיק אשה גויה - לא בא בחשבון, ואני הולך. הוסיף היהודי והתחנן בפני ר' מרדכי שיחוס וירחם, כי הלא מוסר את נפשו להציל אותו, ורבי מרדכי הסכים בסוף להשאיר עוד יום או יומיים, אבל אחרי זה הוא יעזוב, אלא אם כן יחליט לגרש את אשתו הגויה. לאותו יהודי היתה מלחמה נפשית קשה ועזה, אבל בסופו של דבר החליט וניגש את אשתו ורבי מרדכי נשאר אצלו במשך שנה שלימה, עד סוף המלחמה, ומפליא היה שהאשה לא עשתה שום בעיות. אותו יהודי נעשה בעל תשובה אמיתי, והוא מתגורר כיום בארצות הברית, והוא עצמו סיפר את כל הסיפור המופלא הזה. (מנחם הדרות)

ועל הכל...

"פרפראות"

בדרשה שנשא המשגיח רבי שלמה וולבה זצ"ל בפני ציבור שעדיין לא זכה לשמור תורה ומצוות, אחד השומעים, שאל שאלה: "כבוד הרב בשביל מה צריך ללכת עם כיפה?" ענה לו המשגיח בחיך: כאשר מתבשל בסיר משהו טוב, מכסים אותו, ואילו הפח בדרך כלל מגולה. התשובה השנונה שנאמרה בענות חן התישבה על לב כל. (אבני שלמה)

"עניו של טעם"

הטעם (למנהג) שאומרים "עלינו לשבח" אחר "קידוש לבנה" כתב ה"ביאור הלכה" (סי' תכ"ז) שלא יטעו ח"ו במה שאנו עומדים נגד הלבנה ושמים בה שיש חשש שאנו נותנים כבוד ללבנה, לכך אומרים עלינו ומסיימים כי ה' הוא האלקים אין עוד מלבדו.

"מפי כתבם"

האיש הפשוט, זה שלא זכה ללמוד תורה. ואפילו אם הוא כן לומד קצת אבל הוא לומד באופן של לצאת ידי חובתו, הוא לא עוסק קבוע בתורה. האדם הזה, בכל מצוה שהוא עושה הוא חושב שהוא עושה טובה להקב"ה... הוא עושה טובה להקב"ה. הוא הולך לבית הכנסת ומתפלל... אוהו... הוא התאמץ... הוא עשה מאמץ לעשות טובה להקב"ה. ואם הוא עוד נשאר אחד כך לשבת וללמוד באיזה שיעור אחרי התפילה, בין מנחה למעריב, גם אם הוא מתמנמם ומתעורר, מתמנמם ומתעורר לפרקים ובקושי שמע את השיעור, העיקר שהוא קורא לעצמו בזה שהוא "קובע עתים לתורה". אוהו... הוא מרגיש שכבר עשה טובה גדולה להקב"ה... אחר כך הוא גם נשאר ומתפלל מעריב, אוהו. איזה טובה גדולה שהוא עשה להקב"ה... - ככה הוא חושב. ומה דוד המלך חושב? מה אומר דוד המלך? דוד המלך שלמד כל כך הרבה תורה אומר מה שאנחנו אומרים, אחריו, כל בוקר, מיד כשפותחים את הסידור ואומרים "מה טוב אהליך יעקב", ממשכים ואומרים את הפסוק שדוד המלך אמר. "ואני... - אומר דוד המלך: "ברוב חסדך אבוא ביתך"... דוד המלך אומר, אני בא לביתך, לבית ד'... - אני בא לבית המדרש, אני בא לבית הכנסת, אני בא ליישיבה. ברוב חסדך... - זה עם החסד הגדול שעשית אתי, שאני חי, שאני בריא ושאני הולך... שמעתי מרבי יחזקאל אברמסקי, זכר צדיק לברכה שסיפר, שכאשר הוא היה רב בלונדון, פעם אחת הוא נכנס לבית הכנסת, שם בלונדון, הוא עלה על הבמה ואמר לציבור המתפללים את הדברים האלה. "תשמעו, אני בא עכשיו מבית חולים. כשהייתי בבית החולים ראיתי שם מאות אנשים ששוכבים עם צרות צרורות. - זה עם מחלה כזו וזה עם מחלה כזו. וכל אחד חושב לעצמו, כמה הון רב היה משלם אם היה יכול לקום מהמיטה, להתלבש, לצאת מבית החולים לבית הכנסת להתפלל "מנחה" אחד, - כמה היה משלם על זה?... וכך הוא אמר להם, רבי יחזקאל אברמסקי ראיתי מאות מאות אנשים - שוכבים בבית חולים, - כל אחד עם צרה אחרת. וכמה היה משלם להקב"ה!... וזה מה שאומר דוד המלך, כאשר אני בא לבית מדרש... - כשאני זוכה להיכנס ליישיבה. אזי, יואנני... ברוב חסדך אבוא ביתך. לא שאני עושה טובה לך, - הקב"ה, אלא אתה, הקב"ה, עושה לי טובה. - הקב"ה עושה לי חסד. וזה מה שאנחנו מבקשים מהקב"ה, "זכרנו לחיים"... ושם יהיו, "למעןך אלוקים חיים". (רבי משה מרדכי שחיינר זצ"ל)

"מקום לשאלה"

שאלה: איך יתכן זורע כלאים בכרם, ואף על פי כן אין בו איסור של כלאי הכרם?

תשובה: הזורע כרמו בשביעית, לא נאסר כיון שאין אדם יכול לאסור דבר שאינו שלו, ובשמיטה אינו שלו אלא הפקר ולכן אינו נאסר. (משנה כלאים פרק ד' וברמב"ם פרק ה' מהלכות כלאים). (נפלאות מתורתך)

מפתחמי אוריתא

פתגמים, נצנוצי מחשבה, ורעיונות בדרכה של תורה

הלשון הוא קולמוס הלב ושליח המצפון. (רבינו בחיי)
המכזב, כמו שמכזב בלשונו כן מכזב בקולמוסו. (הרמב"ם)
לא תשאל עצה רק מהמוחזק בשלשה. אוהב, חומל, ונאמן. (כתר חוכמה)

נאה דורש

פנינים על פרשת שבוע מספרי הרב יעקב פוזן

תמו עצמה ותשפיע על כל ישראל!

ובערת הרע מקרבה וכל ישראל ישמעו ויראו (כא, כא)

רבי אברהם אחי הגר"א, בספרו "מעלות התורה" כותב, כי יהודי הרוצה לעשות מעשה אסור, כגון לדבר לשון הרע, והוא מתגבר ונמנע מדבר - מקים בכך מצות עשה של "ובערת הרע מקרבה". כך, בכל עת שכובש את יצרו הרע - מקים מצוה זו.

הוא מעמיק ומביא על כך א געוואלדיגע רמז בפסוק: "ובערת הרע מקרבה - וכל ישראל ישמעו ויראו", ונקדים.

"ה' חפץ חיים" זצ"ל ספר על עצמו: בהיותי בחור צעיר, אש הקדש בערה בקרבי. לבי אמר לי: מה אתה יושן, הרי צריך להציל את כל העולם - שכלם יחזרו בתשובה ויהיו יהודים טובים!

אבל בשלב מסוים התבוננתי במציאות וחשבתני - וכי יכול אני להציל את כל העולם?! הרהרתי והגעתי למסקנה שאכן את כל העולם אינני יכול. כיון שפך - החלטתי - לכל הפחות את אנשי המדינה בה אני חי אציל. אבל המדינה גדולה מאד, ואחר כמה ימים הגעתי למסקנה כי הדבר אינו מעשי. לכל הפחות אציל את אנשי המחוז של עירתי ראדון.

שוב התבוננתי ושאלתי את עצמי - וכי אפשרי הדבר להצליח בשטחים כל כך נרחבים, עירות ומחוזות?!

טוב - נכנעתי - אם זה לא יצליח, לכל הפחות אחזיר בתשובה את אנשי העירה בה אני מתגורר - ראדון.

פעלתי רבות להגיע למטרה הזו, שכל אנשי עירתי יהיו טובים ומפולגים, ללא חטא, אבל לא צלחה דרכי.

טוב - אמרתי לעצמי - ישראל מאיר! כנראה שתפקידך להציל את עצמך ולתקן את ישראל מאיר.

באותה שעה החלטתי להניח לכל האנשים מסביב, ולהשקיע את מיטב הכחות כדי לתקן את עצמי - להיות נקי ושלם ולעלות במעלות.

ומה היה בסוף? כלם יודעים. רבי ישראל מאיר זצ"ל, הכהן הגדול מראדון, הציל את עצמו והציל גם את כל העולם כולו.

מה הוא לא עשה! באלו תחומים הוא לא נגע בספריו - באנשי הצבא, בכלל ישראל, בכל מקום. "ה' חפץ חיים" זצ"ל, בספרים שחבר, הציל את כלל ישראל והגביה את הדור כולו.

זהו שגורמז כאן בפסוק: "ובערת הרע מקרבה" - אם תתקן את עצמך, מכאן ומזה ועל דרך זו - תשפיע על כלם, ומחמת כך - "וכל ישראל ישמעו ויראו".

(רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל - יחי ראובן)

אדם נכר בדבוריו

מוצא שפתיה תשמור (כג, כד)

פיו של האדם מגלה את תוכו. לפי דבוריו יודעים מה הם הרהוריו. שלמה המלך ע"ה אמר בחכמתו (משלי כג, כא): "ואיש לפי מהללו", לפי מה שהוא מהלל ומשבח - נכר עליו מיהו ומה שיבו.

והנה מעשה שהיה בתקופת שלמה המלך ע"ה:

שלשה אנשים הלכו בדרך ובידיהם ממון רב. השבת התקרבה, ועדו רחוקים היו מבתיהם. נכנסו אפוא לאכסניה שגודמנה בדרךכם, במטרה לשבת בה שבתם.

החליטו לשמן את כספם בפנה נסתרת עד לצאת השבת. עם תם השבת, כאשר נגשו לטל את ממונם, גלו לתדהמתם כי שקי הכסף נעלמו כלא היו...

משלא מצאוהו בכל האזור, האשימו זה את זה בגנבת הכסף. זה אומר: "אתה לקחת!"; וזולתו טוען: "לא, אלמוני הוא הגנב!". השלישי מטיח בהם: "שקרנים הנכם..." וכך התלקחה המריבה, ופותר לתעלומה - אין!

בהפירים בחכמת שלמה מלכם, החליטו פה אחד כי חכמת אלקים בו, והוא יוכל, בנדאי, לגלות את הגנב.

באו שלשתם לפני המלך, וספרו לו את המעשה כולו. חכם המלך בדעתו, ואחר נענה: "טרם אשיב לשאלתכם, אבקש מכם בקשה קטנה: הואיל ורואה אני כי אנשים חכמים הנכם, רצוני לשמע חות דעתכם בדבר אגרת שקבלתי לפני זמן קצר ממלך רומי, ובה בקש לשמע עצתי בדבר מעשה שארע במדינתו, וכך היה:

מעשה היה בנער ובנערה שנשבעו להנשא זה לזו, ואם האחד מהם יתחרט וירצה להנשא לאחר, יבוא ויטל רשות מאולתו.

לאחר זמן רצתה הנערה להנשא לבחור אחר. הלכה אל הבחור הראשון לבקש רשותו, ואף הציעה לתת לו כסף וזהב כדי שיתיר את שבועתה.

שמע זאת הבחור ומחל לה על שבועתה בלב שלם, ואף סרב בתקף לקבל כספה, באמרו: "כיון שעמדת בשבועתך, ובאת לקבל הסכמת, הנני מברכך שתלכי לשלום עם ממונה, ותצליחי בכל דרכיך".

חזרה הנערה לביתה ובידה הכסף. בדרך פגעו בה קבוצת ליסטים, וביניהם שודד זקן, אשר גזל מידה את כספה, ורצה להרע לה.

התחננה בפניו הנערה על חייה, וספרה לו על אודות הבחור אציל הנפש שממנו שבה, ועל דבר סרובו לקבל ממנה כספה, ובקול בוכים השיחה בו: "הרי אתה אדם מבגה, הלא תבוש לקחת ממני כסף זה? למד מאותו בחור שייכול היה בקלות להרויח סכום זה, אך ותר לי, ואתה מבקש לשדד אותי?".

התרבה השודד לשמע דבריה, השיב לה את הכסף והתכשיטים הרבים, ושחררה לנפשה.

"ועתה", פנה שלמה לשלשת העומדים לפניו, "בקשני מלך רומי, שאמר לו את מי יש לשבח; את הנערה שקימה את הבטחתה, ובאה לבקש רשות מהבחור, את הנער שהתיר לה להנשא לאחר, או שמא את השודד הזקן על השבת הגולה, אך לפני שאשיב למלך, ארצה לשמע חות דעתכם".

פתח הראשון ואמר: "יש לשבח את האשה ששמרה שבועתה, והלכה דרך ארכה כדי לשאל את הבחור".

השני השיב: "ונדאי יש לשבח את האיש, שהתיר לה להנשא לאחר, ואף ותר על הממון".

והשלישי אמר: "לדעתי, לא הבחור ולא הבחורה ראויים

לשבת, אלא השוודד הזקן, אשר חזר בו והשיב את הגזלה.
לשמע דבריו פסק שלמה: "אתה הגנבו".
הסתכלו האנשים זה בזה בפליאה רבה.

אמר שלמה: "אדם זה שבח את השוודד, ובכך העיד כי גנב הוא".
כפתוהו עבדי שלמה, עד שהודה בגנבה, והשיב את הממון.
וזהו: "ואיש לפי מהללו" - האיש נכר לפי מה שהוא משבח ומהלל.
נאמר בפסוק במשלי (כח, ד): "עזבי תורה יהללו רשע". פרש רבנו
יונה ב"שערי תשובה" (שער ג אות קפט): "כי לולא אשר עזב את
התורה, לא הלל העובר על דבריה ומפר מצוותיה, וגם כי לא
ישבח את הרשע זולתי במה שנמצא בו מן הטוב, ויליץ עליו בפני
בני אדם להגיד לאדם ישרו". מי שמשבח רשעים ומחללי שבת,
הוא גרוע כמותם, ואלו זה המשבח תלמידי חכמים, מעיד כי הנו
דומה להם ושאף להיות בדרגתם.

כאשר שני בני אדם חוו חוויה, כגון בקור בארץ רחוקה, והאחד
מתאר באריכות את הטיולים שהספיק לחוות, את המתקנים
שבהם בלה, ואלו השני מאריך במקומות התורה שבהם בקרו -
מעידים הם בזה על תכנם ועל מהותם.

זה מה שאומרים אנו בליל הסדר: "חכם, מה הוא אומר?" כלומר,
אם אתה רוצה לדעת על אדם מה הוא, איך תדע? תראה מה הוא
אומר! ועל פי דבוריו תראה אם חכם הוא או רשע. אם דבוריו
הם בתורה - הרי זה חכם. ואם משוחח הוא בעניני רשעים - הרי
הוא רשע.

(רבי בן ציון מוצפי שליט"א - דורש ציון)

ביצד מרקדין - טעמה של מחלקת

השאלה "ביצד מרקדין לפני הכלה?" נדונה בין בית שמאי לבית
הלל. "בית שמאי אומרים: 'כלה כמות שהיא', ובית הלל אומרים:
'כלה נאה וחסודה'". כלומר, בית שמאי אומרים, שמקלסים את
הכלה לפי מה שהיא, לא יותר ולא פחות. ואלו בית הלל סוברים,
שצריך לשבח את הכלה גם מעבר למעלותיה.

בהמשך הברייתא מתבארת המחלקת: "אמרו להן בית שמאי
לבית הלל: 'ומה יהיה אם הכלה חגרת (צילעת) או סומא (עורת),
האם גם אז ישבחה? שהיא כלה נאה וחסודה? והרי התורה אמרה:
'מדבר שקר תרחק'? ובית הלל השיבו: 'לדברכם, מי שלקח
מקח רע מן השוק - ישבחנו בעיניו או יגננו בעיניו? הוי אומר
ישבחנו בעיניו'. כלומר, הרי החתן כבר נשא את הכלה, ומה טעם
יש לכך שיגנו אותה בעיניו?"

נכתב בספר "כרם חמד" לפרש, שמחלקתם היא בבאור טעמו
של האסור לשקר: בית שמאי סוברים שהטעם הוא מפני שהשקר
הנו דבר רע ומגנה, ולפיכך אסור לשקר, ואלו בית הלל סוברים
שהשקר עלול לגרום לתקלות ולבעיות שונות ומשנות, וזו הסבה
שאסור לשקר.

ולפי זה, מובנת היטב מחלקתם לענן "ביצד מרקדין לפני הכלה":
בית שמאי סוברים שהיות והשקר הוא עצמו רע, אין לעשות בו
שום שמוש אף אם הוא נועד למטרה טובה, כגון לשבח את הכלה
ולהאיהב אותה על החתן. לעמתם בית הלל סוברים שהשקר
עצמו אינו דבר רע, אלא שבמקום שהוא גורם לתקלות אסרו
אותו. אולם כאשר השקר מביא לתוצאה טובה, כגון שמשבחים
את הכלה בפני החתן - אדרבה ואדרבה, טוב לעשות כן.

ה"בן יהודע" כתב לפרש מחלקת בית שמאי ובית הלל, בהקדם
מה שכתב הרב "נחלת בנימין" לבאר את טעם המנהג שנהגו
ישראל להרבות במתן דוניה לבת, בעת נשואיה:

בגמרא (קדושין ב ע"ב) מובא: "מפני מה אמרה תורה (דברים כב,
א): 'כי יקח איש אשה, ולא כתב' כי תלקח אשה לאיש?"

מפני שדרכו של איש לחזר על אשה, ואין דרכה של אשה
לחזר על איש; משל לאדם שאבדה לו אבדה, מי חוזר על
מי? בעל אבדה מחזר על אבדתו.

נמצא, אפוא, שכשהנמקה נמצאת בבית אביה, הריה כ"אבדה"
של בעלה, המנחת בבית אביה.

שינוי לגבי מוצא אבדה: אם הוא דבר ש"עושה ואוכל" - הרי זה
"עושה ואוכל". ונקבה זו, שהיא כאמור בבחינת אבדה, "עושה
ואוכלת": האב חיב במזונותיה, וכל שבח נעוריה שלו עד עת
בגרותה, או עד שתנשא לאיש, שחזרת האבדה לבעליה.

וזה הטעם למנהג להפריז בנדוניה, ולפסוק לחתנים מעות הרבה,
ומנהגם תורה הוא, והוא על פי הנאמר בגמרא ש"אם היה שכון
יותר מאכילתו - יחזיר המותר לבעלים". לכן נתן האב נדוניה
לבעל, כדי לרמוז ולומר לו: "בתי חשובה היא עד מאד. השבח
שלה עלה יתר על מזונותיה - והרי לך המותר" ... עד כאן דבריו.
על פי זה, נתן לבאר את מחלקת בית שמאי ובית הלל:

שבחיה של אשה יכולים להיות בעיני רבים וחלוקים: בתאר
וביפי, במדות טובות וביראת שמים, באמנות הידים, או על
בינתה ודעתה, ולעתים ראוי לשבחה על זריזות, ועוד כמה ענינים
חלוקים.

אומרים בית שמאי: "כלה כמות שהיא", הינו לפרש ולומר את כל
שבחיה, בלי לחסר, ואף שבחים כאלו שיתכן ובגינם היתה לאביה
הרוחה ממונית גדולה.

אמנם בית הלל חששו לתקנת האב, שאם יפרשו את כל שבחיה,
שמא תתגנה הנדוניה בעיני הבעל, כי יאמר: 'אשה כזאת, עם
מעלות שכאלו, בודאי יש אצל אביה סך גדול, יתרון נוסף על
מזונותיה, והיה עליו לתת נדוניה כפולה ומכפלת על הסך שנתנו'.
לכן סוברים בית הלל שלא ישבחה בכל מעלותיה, ולא ישבחה
על חכמתה ובינתה, וזריזותה ואמנות ידיה, אלא ישבחה רק
בשבחים שאין לחוש שבגינם הגיע לאבא יתרון ממוני: האחד -
"נאה" ביפי, והשני - "חסודה" ביראת שמים, והיא נזהרת במילי
דחסידות. יען כי משני ענינים אלו לא מגיעה השבחה ממונית
לאב, ואין חשש שאם יפרשו אותם תתגנה הנדוניה בעיני בעלה.

ה"ילקוט הגרשני" כתב בבאור מחלקתם, שבית שמאי ובית הלל
הולכים כל אחד לשיטתם. שפידוע חלוקים הם גם בבאור הפסוק
(דברים כד, א): "כי מצא בה ערות דבר", בנוגע לעלה המספקת
לגרשו, שבית שמאי אומרים: "לא יגרש אדם את אשתו אלא
אם כן מצא בה דבר ערוה", ואלו בית הלל אומרים: "אפלו
הקדיחה תבשילו" (גיטין ז ע"א).

כיון שלפי בית שמאי אין לאדם לגרש את אשתו אלא אם מצא
בה דבר ערוה, אין צורך לשבח את הכלה בפני החתן, ולומר עליה
שהיא נאה וחסודה, ושחוט של חסד משוף על פניה, כי אפלו אם
כל אלו יחסרו לה, לא יוכל הבעל לגרשה, מאחר שרק דבר ערוה
הוא עלה לגרושו.

אבל לפי בית הלל הסוברים, שאפלו אם נשרף התבשיל קצם
סכנו שהבעל יגרש את אשתו, וכדברי ה"חתם סופר" (שם) שעל
ידי הקדחת התבשיל עלולה להתפתח ביניהם שנאה, שלבסוף
תוביל אל הגרושין, אם כן רצוי מאד שששבחה בעיניו ונעורר אותו
בעת הנשואין לראות את מעלותיה, שהיא נאה וחסודה, כדי שגם
אם יקרה פעם שתקדיח תבשילו, אם אך יתבונן בחוט של חסד
המשוף על פניה, לא יגיעו הדברים לידי כף שלא תמצא חן בעיניו,
ולא ימהר לגרשה.

(רבי שלמה לוונשטיין שליט"א - מתוך האור נישואין)

עָלוֹן לְיַלְדֵי יִשְׂרָאֵל
שַׁבַּת פְּרֻשֵׁת כִּי תֵצֵא / גְלוֹן 84

הוֹלֵךְ בְּתוֹמָם

הַקְרָב אֶל הַקְרוֹב

בָּאָה מְלִשׁוֹן קְרוֹב. לְדַגְמָה, הַמִּלָּה "הַלְחָמָה" שֶׁמְשַׁמְעוֹתָה חֲבוּר בֵּין שְׁנֵי דְבָרִים - גַּם כֵּן מְשַׁרְשֵׁזָה. כְּשֶׁעַם יִשְׂרָאֵל יוֹצֵא לְקָרֵב, הוּא בְּעֵצָם יוֹצֵא לְקָרֵב. בֵּין אִם מְדַבֵּר בְּאוֹיְבִים, וּבֵין אִם בְּשָׂאֵר גּוֹיִים - עָלִינוּ לְלַמֵּד אוֹתָם דַּעַת וּלְגַיֵּר אוֹתָם - מִטָּרַת הַמְלַחָמָה שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל הִיא לְקָרֵב.

אַחֲרֵי שֶׁנִּקְרַב נוֹכַל גַּם לְכַבֵּשׁ וּלְקַחַת לְעַצְמָנוּ. אֶת הַמַּדּוֹת הַזְרוֹת. לְדַגְמָה, מַעֲמַלְק, הָעַם אוֹתוֹ צָרִיף לְמַחּוֹת לְגַמְרֵי, עָלִינוּ לְקַחַת אֶת הַמַּדָּה הַמְיַחֲדֵת לוֹ, מִדַּת הַקְרִירוֹת, לְקָרֵב אוֹתָהּ וְלִהְיוֹת קְרִים לְכָל דְבַר כְּפִירָה וְעֵצַת הַיָּצֵר.

**בּוֹאוּ נִצֵּא לְקָרֵב, וְנִתְחִיל לְקָרֵב
אֶת כָּל הָעוֹלָם לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. עַד לַמְטָרָה - "לִתְקוֹן עוֹלָם
בְּמַלְכוּת שְׁדֵי". בְּהַצְלָחָה!**

פְּרֻשְׁתָּנוּ גְדוּשָׁה בְּמַצּוּוֹת, וּבְכוֹסֵף גַּם עוֹסֶקֶת בְּמַלְחָמוֹת: בְּסִיּוּם הַפְּרֻשָּׁה הַקּוֹדֶמֶת, פְּרֻשֵׁת שִׁפְטִים, הִיוּ הַרְבֵּה מְדִינֵי הַמְלַחָמָה - שְׂגוּלָשִׁים לְתַחֲלַת פְּרֻשְׁתָּנוּ. וּבְסִיּוּם הַפְּרֻשָּׁה שֶׁלָּנוּ מוֹפִיעָה מַצּוֹת "מַחֲיִית וּמַלְחָמַת עִמָּלֵק".

כְּשֶׁבִקֵּשׁ יִצְחָק אָבִינוּ מִבְּנוֹ עֵשׂוֹ לְהִבְיֵא לוֹ אֶכְלֵ, אַךְ יַעֲקֹב, אַחֵי עֵשׂוֹ, הִתְחַזֵּה לוֹ וְלָקַח מִמֶּנּוּ אֶת זְכוּת הַבְּרָכוֹת - אָמַר יִצְחָק: "הַקֵּל קוֹל יַעֲקֹב, וְהַיְדִים יְדֵי עֵשׂוֹ".

מִכָּף בְּרוּר שֶׁתִּפְקִיד הַמְלַחָמָה, "הַיְדִים", נָתַן לְעֵשׂוֹ; אַךְ תִּפְקִיד הַתִּפְלָה, "הַקּוֹל", שִׁיף לְיַעֲקֹב.

אִם כֵּן, כִּיצַד קָשׁוּר עִם יִשְׂרָאֵל לְכָל הַמְלַחָמוֹת הָאֵלוּ, עַד שֶׁיִּשְׁנָה אֶפְלוּ "תוֹרָה שְׁלֵמָה" כִּיצַד לְהִתְנַהֵג בְּמַלְחָמָה, וְאֵלוּ עַמִּים לְכַבֵּשׁ? בְּחִסְדוֹת מְסֻבֵּר שֶׁהַמִּלָּה "מַלְחָמָה"

שַׁבַּת שְׁלוֹם וְיִמְכֻרְךָ!

הַעֲלוֹן יו"ל ע"י יְשִׁיבַת תוֹמָם וְדַעַת בְּרָאשַׁת הָרֵב יִצְחָק גִּינְזְבֹרְג / holechbetom@gmail.com



ספור חסידי

עם רבי פנחס מקוריץ

למים. לפתע הוא עצר, קפץ אחרון וצעק "שקר".

בכל פעם שהוא היה שומע דבר שקר, או כִּאֲשֶׁר הָיָה קָשׁוּר בְּדָבָר שקר זה היה מאוד מכאיב לו - ממש כמו שחֶרֶב פּוֹגַעַת בְּבָשָׂר חַי! מִיָּד הוּא יֵצֵא מֵהַמַּיִם וְשָׂאֵל אֶת הָאֲנָשִׁים מִי טָבֵל בְּמַעַן הַזֶּה לְפָנָיו? הַשִּׁיבוּ לוֹ הָאֲנָשִׁים שֶׁלִּפְנֵי כֶּמָּה שְׁבוּעוֹת עָבַר בְּעֵינֵיהֶּ ר' מֹשֶׁה לִיִּיב מִסָּאסוֹב, וְגַם הוּא חָפֵשׂ מַעַן וְכִשְׁמָצָא אֶת זֶה - טָבֵל פֹּה.

אמר ר' פנחס לזוג נשר' משה לייב בודאי פֵּעַל אֶת כָּל מָה שֶׁצָּרִיךְ בְּשִׁבְלֵי שְׂיָהוּי לָכֶם יְלָדִים - וְכַעַת אֲנִי לֹא צָרִיךְ לְטָבֵל.

מספור זה אֲנַחְנוּ לומדים עד כֶּמָּה חָשׁוּב לְהִזָּהֵר בְּמַדַּת הָאֱמֶת. לְמִרוֹת שׂוֹר' פְּנַחֲס בְּטַח רָצָה לְטָבֵל אֶף לֹא קָשׁוּר לִזְנוּג - הֲרִי תַמִּיד טוֹב לְטָבֵל - הוּא לֹא הָיָה מוֹכֵן שָׂאת הַיֶּלֶד שְׂיוּלֵד יִזְקֶפוּ לְזִכּוֹתוֹ אֶפְלוּ בְּמַעַט, וְלִכֵּן הוּא מִיָּד הִתְלַבֵּשׁ וְנָסַע מִן הַמָּקוֹם.

יום ההלואָא שֶׁל רַבֵּי פְּנַחֲס מְקוֹרִיץ חָל בְּתַחֲלַת הַשָּׁבוּעַ הַבָּא - בְּ"ו" בְּאֵלוּל.

ר' פנחס היה מתלמידי הבעל שם טוב, וְאֶפְלוּ הָיָו כִּאֲלוּ שֶׁאָמְרוּ שֶׁהוּא "תלמיד חֶבֶר" שֶׁל הַבְּעַשׂ"ט.

אחת המדות שְׁהִיְתָה חֲשׁוּבָה לוֹ בְּיוֹתֵר, וְכֵן הוּא גַם הִנְחִיל לְתַלְמִידָיו, הִיא מַדַּת הָאֱמֶת. בְּשׁוּם פָּנִים וְאִפֹּן הוּא לֹא הָיָה מוֹכֵן לְהוֹצִיא דָבָר שֶׁשָּׁקֵר מִפִּיו, אוֹ אֶפְלוּ דָבָר שֶׁאֲנָשִׁים אַחֲרָיִם יִסִּיקוּ מִכֶּן טְעוֹת.

פעם הגיעו אליו זוג נשוי כֶּבֶר הַרְבֵּה שְׁנַיִם אָךְ לֹא הָיָו לָהֶם יְלָדִים. הֵם נָסוּ הַרְבֵּה סְגֻלוֹת וְרַפּוּאוֹת - אָךְ שׁוּם דָּבָר לֹא הוֹעִיל.

כִּאֲשֶׁר שָׁמַע ר' פנחס את זַעֲקוֹתָם הוּא אָמַר לָהֶם שֶׁהוּא מוֹכֵן לְנִסּוֹת וְלִפְעַל בְּעִבְרָם שְׂיָהוּי לָהֶם יְלָדִים, אֲבָל דֶּרֶכּוֹ הִיְתָה שֶׁאֵת הַיִּשׁוּעוֹת הוּא פּוֹעֵל תּוֹךְ כִּי הִטְבִּילָה בְּמִקְוֵה.

הלכו ושָׂאֵלוּ וְחָפְשׁוּ עַד שֶׁמָּצְאוּ מַעַן קָטָן וְטַבְעִי סְמוּךְ לְעִיר.

הָלַךְ לָשֵׁם ר' פְּנַחֲס, הוֹרִיד אֶת הַבְּגָדִים שֶׁלוֹ וְהִכְנִיס אֶת הַרְגֵּל



ספור בהמשכים

פרק ה'

כלם נגאלים

תקציר: המגיד מתנהג מוזר, ותוך כדי דרשתו החלה סערה ורעש חזק נשמע...

כשהגיע ראה את בן האלמנה כשהוא יושב וקורא את פרשת השבוע. הוא קרב אליו מעט ושאל "איך הצלחת לצאת מן המנזר הגדול? הרי הוא כה שמור!" הסתכל עליו הבחור זמן מה, והתחיל לספר: "כבר כמה ימים בהם דעתי היתה ברורה שאני רוצה להתנצר. היום, לפתע, קצת אחרי חצות..."

רק אדמו"ר הזקן הבין שמה שנפל בחוץ היה מישהו - בנה המומר של האלמנה. יצא משרתו של המגיד מן הבית, לקח את הנער אתו ונסע לבית המלון הסמוך. בינתיים סיים המגיד את דרשתו בשמחה גדולה, וחזר לחדרו. מיד בסיום הדרשה הלך אדמו"ר הזקן לבית המלון, כדי לפגוש בנער.

המשרן זיכורא א"י...ה"

סודות החדש שלנו



החוש של חדש אלול הוא **חוש המעשה**. בסיום מעשה בראשית, שהתרחש ממש בסוף חדש זה, כתוב "אשר ברא אלהים לעשות". חז"ל מלמדים אותנו שמשמעות המלה "לעשות" היא **לגמור** ולתקן כל העבודה. לקראת קצה השנה אנחנו צריכים **לעשות חשבון**, הרי רק אחרי שיודעים מה בדייק קרה - ישנה

האפשרות לדעת במה פגמנו, וכיצד עלינו לתקן זאת. כאשר נתקן בעזרת ה' את הפגמים - נדע שצריך להתחיל מהתחלה. אנחנו לא רק מוחקים את הדרך הישן ובמשה השנה כותבים עליו שוב - אלא **פותרים דף חדש** לגמרי, דף נקי וחלק. העשייה הזו בסוף גם תוביל אותנו לגאולה הקרובה, ובלשון הרבי: **"עשו כל אשר ביכלתכם"**.

חברת / חוש המעשה / חז"ל / מדרש / מאמר



ללכת לצבא

האות כ'

אחרי שעברה תקופת הזמן הארוכה הזו הוא בעצם ברר וזכר את כל המשפחה שלו ואת כל מה שהיה שייך לו, וזה אכן פעל במציאות: אחרי עשרים שנה הוא היה מוכן להגאל וללכת לארץ ישראל - לצאת מבית לבן, ולחזור לעבד את ה' בנחת וברגע.

שנוזקה לעבד ולזכר את כל המציאות, כך שנוזקה לגאולה קרובה ואמתית..

בגיל עשרים, כפי שכתוב בתורה, כל אחד הולך לצבא. בנוסף, במשנה נאמר "בן עשרים לרדף" - והמפרשים מסבירים שהכונה לרדף אחרי פרנסה ואכל. כיצד זה קשור לאות שלנו, האות כ'? באופן פשוט מיד צץ הפסוק "וגיע כפיו כי תאכל" - זהו הזמן בו צריך להתחיל לעבד עם ה'כפיים' - עם הידיים. בנוסף, כשיעקב אבינו היה בבית לבן הוא עבד במשך 20 שנה.



שאלות השבוע

- 1 מהי מטרת המלחמות של עם ישראל?
- 2 מדוע לא רצה רבי פנחס לטבל במעין?
- 3 כיצד קשור חדש אלול לחוש המעשה?

את התשובות יש לשלוח בהודעה למספר 058-770-1868, או למייל של העלון. בעזרת ה', כל חודש תתקיים הגרלה (כל שבוע צוברים כרטיס נוסף) על משחק קפסה, בין הפותרים נכונה. הזוכה מחודש מנחם אב: חיים דב בער מימון

בדיווח קרש

מה אמרה הנעל לשרוף? נהיה בקשר...

למענינו מים

ידיעות נפלאות בפרשת השבוע * פרשת כי תצא

חנוך עם הערכה מבטיח הצלחה

בפרשת השבוע אנו לומדים את פרשת "בן סורר ומורה". בארבעה פסוקים מלמדת אותנו התורה הקדושה עולם שלם. וכך נאמר בפרשה (כא, יח-כא): "כי יהיה לאיש בן סורר ומורה איננו שמע בקול אביו ובקול אמו ויסרו אותו ולא ישמע אליהם: ותפשו בו אביו ואמו והוציאו אותו אל זקני עירו ואל שער מקמו: ואמרו אל זקני עירו בננו זה סורר ומרה איננו שמע בקולנו זולל וסבא: ורגמהו כל אנשי עירו באבנים ומת ובערתה הרע מקרבך וכל ישראל ישמעו ויראו". בחז"ל מבאר כי לא מדובר בבן שכל חטאו הוא שאינו שומע בקול הוריו, אלא בכזה שגנב מהוריו ואף נתחייב במלקות בעדים והתראה ולקה בבית דין, והמשיך בדרך הרעה. בן זה נהרג על שם סופו, כיון שדרכו תוביל אותו למצב שבו ילסטם את הבריות וירצחם (רש"י, חקוני).

להורים לגער בהם או להעניש אותם. הגישה המודרנית הרחיקה לכת עד שהיא אינה מטילה על הילדים חובות, ואף פאָשר הם חוטאים הם אינם מאשמים במעשיהם. ויחד עם זאת, התחושה העולה מן הפרשה היא שגם ההורים נענשים בעצם, יחד עם בנם. ללא ספק זהו הרגע הקשה והנורא מכל עבור הורה, פאָשר הוא נדרש להביא את בנו לבית הדין קבל עם ועדה ולהביא לענישתו הקשה רח"ל. זהו מקרה נדיר מאד, ואכן מציינו דעות בחז"ל כי בן סורר ומורה לא התרחש בפעל, אלא נועד ללמוד בלבד. ברור שהתורה הקדושה רוצה לבנו את ההורים שלא להגיע למצב אמלל ונורא שכזה. ועל כן פאָשר אנו מעינים בפסוקי הפרשה נוכל לגלות רמזים לדרך החנוכית הרצויה.

"ויסרו אותו" (ולכן) "ולא ישמע אליהם"

בספר "זקן אהרן" (לרבי אהרן פריד זצ"ל, אב"ד בוסערמין, מתלמידי החתם סופר זצ"ל) מבאר כי הכתוב "ויסרו אותו ולא ישמע אליהם" בא ללמד, שהסבה לכך שהבן איננו שומע בקול אביו ובקול אמו, היא משום שהם "יסרו אותו" יתר על המדה. פאָשר מחנכים את הילד רק בצעקות ועלבונות, עונשים ומכות - הדבר עלול לגרום לו להתדרדרות. וזו לשונו: "כי הדרך היותר נכון לאב לסגור את בנו הוא על

המטרה: שלא להגיע לבן סורר ומורה

ללא ספק הפרשה מדגישה את החובה של הורים לכבד את הוריהם ולצית להם. רוח הדברים מוציאה מכלל אפשרות את הגישה "החנוכית" הנכרית הפושטת פיוס בעולם "המתקדם", ולפיה הילדים הם שני זכיות להוריהם ואסור



דוד ביכמן

נוכל להוסיף וללמד מן רעיון נפלא: על ההורים לחנך את הילד בקול מלא, צלול וברור (לבל יהיו בבחינת "אלמים"), וכמו כן עליהם "לשמוע" ו"לראות" את הילד, את תשובותיו וטענותיו ואף את מצוקותיו (לבל יהיו "חרשים" ו"עורים"). ובנוסף, כמו כן שההורים צריכים "לשמוע את עצמם", לקיים בעצמם את כל מה שהם מסבירים ודורשים מן הילד. שאם לא כן, מדוע ולא יחקה הילד את ההורים...

וידוע באורו של ה"דברי חיים" וצ"ל, כי בתחלה נאמר "והיה הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך", ואחר כך נאמר "ושננתם לבניך", ללמדך שאי אפשר לחנך את הבנים טרם ישים האב את התורה על לבו כראוי.

ונסים קטע זה בפרוש נפלא שמביא החיד"א (בספר "חומת אגוד"), בשם הגאון רבי וידאל צרפתי וצ"ל: הכתוב אומר "כי יהיה לאיש בן סוחר ומורה - איננו שמע בקול אביו ובקול אמו". פלומר, מדוע יהיה לאיש בן סוחר ומורה? משום שהוא, האב, איננו שומע בקול אביו ובקול אמו...



"שְׁלוֹם בַּיִת" הוּא תְּנַאי לְחֲנוּךְ מִצְלָח

בספר "עוללות אפרים" מוסיף כי האחריות הנדרשת מההורים, מלמדת גם על הצורך בשלום בית. ואכן, הנסיון מלמדנו כי גם כאשר שני ההורים נראים ושלמים, ומחנכים בקול אחד, אולם גבה הר ביניהם והם יריבים זה לזה - אי אפשר לילדים להתחנך כראוי בבית כזה! הילד אינו יכול להעריך כראוי הורים כאלה, והפאב שהם מנחילים לו מביא אותו לשנא את כל דרכם וחונכם. ולא יאריך גיסא: בן הרואה את הוריו אוהבים ומכבדים זה את זה, מתמלא באהבה והערכה אליהם, ומקבל את דבריהם!

העלון מוקדש לרפואה והצלחה של מרת אביבה בת אילנה (עזת) תחי'

ידי שיאמר לו שהוא חכם ומכבד, ואני מבקשך ללכת בדרך הטובה לך, אבל אם הוא מיסר אותו בעונשים קשים ובמכות, אזי יצא לתרבות רעה ויבא ענש גם על אביו. ועל זה נאמר ויסרו אותו ולא ישמע אליהם. ומדוע צריכים ההורים להביא את בנם לבית הדין ולהתבייש בו כל כך, אלא שהם גם כן חייבים בענש מאחר שרק יסרו אותו במכות ועונשים, ודברו אתו בקול כעס, אבל אם היו מקרבים אותו בדבורים רכים והבטחת הכבוד היו מצליחים בחנוכו".

לֹא לְיִסֵּר יוֹתֵר מִדִּי אֶלָּא לְחִזֵּק וּלְעוֹדֵד !

וכדי להשלים את ההכנה אף לא ליסר את הילד יותר מדי, נביא כאן דברים נפלאים מתוך דברי ראש ישיבת פוניבז' הגאון רבי גרשון אידלשטיין שליט"א (בסדר למוד אבות ובנים של תפארת בחורים, תשרי תשס"ט, הובאו בעלון דרכי החזוק 147):

"...מצינו שאמרו חז"ל (מועד קטן יז, א) שאדם המכה את בנו הגדול עובר בלפני עור לא תתן מכשול, ופרש רש"י "דכיין דגדול הוא שמא מבעט באביו והנה ליה איהו מכשילו", והינו שילד גדול שאביו מכה אותו עלול להתחצף לאביו, ונמצא שאביו לא השיג בהכאתו שום תועלת, אלא להפך גם כן שיתחצף אליו.

"וימזה יש ללמד את אפן ההנהגה גם בבנו קטן, שאפשר וצריך להכותו כדי לחנכו, אבל זהו בתנאי שאינו מכה אותו באפן שיגרום שיתחצף, אלא בצורה שכיין מה שרוצים ממנו, שמענישים אותו על מה שעשה שלא כראוי, ואז יש תועלת בזה שיתקן ויטיב את דרכו, אבל אם אינו מבין מה שרוצים ממנו, לא תהיה בזה שום תועלת.

"ועוד מצוי לפעמים שמעירים לילד במילה פוגעת, ומרגיש משפל ופגוע, ומחמת זה עושה דוקא להפך מרצונם של ההורים, וצריכים לדעת כי השפלה כזו מזיקה מאד, ואם במכה בנו גדול אמרו שמכשילו במה שמכה אותו, כל שכן אם פוגעים בו בדבור שנה כואב יותר ממכה, ויש פתגם באידיש "א קלאפ פארגייט א ווארט באשטייט", פרוש, מכה עוברת אף מלה נשארת, כי כאב של מכה עובר במשך הזמן, אבל מלה פוגעת נשארת בלב ולא שוכחים ממנה, וכן להפך כל מלה טובה שאומרים עושה רושם ונשארת בלב הרבה זמן. "ויש גם יותר מזה, בילדים שהם עדינים מאד בטבעם, שאפילו אם לא מעירים להם במלים פוגעות, אבל הילד חש ומרגיש שההורים אינם מרוצים ממנו, ואכפת להם על מה שאינו מגיע להשגים גבוהים יותר בלמודו, וכיון שהוא מרגיש שלא מרוצים ממנו, זה גורם לו צער וכאב גדול עד שנשבר ומאבד את המרץ. לכן צריכים להשתדל לתת לילד הרגשה טובה, שירגיש שיש לו פחות ויהיה בטוח בעצמו, ועל ידי זה יקבל חשק להתאמץ ולהצליח, ועקר גדול הוא בחנוכה לתת לילד הרגשה שמחשיבים אותו, ואת כשרונותיו, ואת מדותיו הטובות, וזה יתן לו מרץ לעשות כל מה שטוב לעשות".

שְׁנֵי הַהוֹרִים צְרִיכִים לְדַבֵּר בְּאוֹתוֹ קוֹל

ומכאן לנושא נוסף. מצינו בגמרא כי ההורים צריכים להיות שוים זה לזה "בקול ובמראה ובקומה" (סנהדרין עא).

ולמדו מן גדולי ישראל, רעיון נפלא: ההורים צריכים להיות באותו מראה ודרגה רוחנית, ואפילו באותו קול. רק כך אמור ונדרש הילד לשמע אליהם. אולם אם הם נראים לילד שונים זה מזה בהנהגותם הרוחנית, או אפילו שהם מדריכים את הילד "בשני קולות" - כבר אי אפשר לתלות את הקולר בצנאר הילד.

ועוד מצינו שם בגמרא, שאם אחד מן ההורים הוא "אלם" "חרש" או "סומא", אין בנם נעשה בן סוחר ומורה.

צידה לדרך:

עלון תורני אקטואלי לילדי ישראל

יו"ל מידי שבוע עם תכנים מגוונים!



פרשת כי תצא

עלון מס' 15

בדרך הזמן

עלון זה מוקדש לזכות החתן והכלה
מנחם מענדל ורחיה מושקא בלינוב

הרחמים והסליחות. ימים אלו נקבעו לימי סליחה ומחילה לאחר חטא העגל, כאשר משה רבנו עלה לשמים בראש חודש אלול והרבה והפציר בתחנונים עד שלאחר ארבעים יום בדיוק, בעשירי בתשרי - ביום הכפורים, הוא זכה שתפלתו נענתה והקב"ה נענה ואמר: "סלחתי כדברך".

ראוי לבחון את משמעותו של הפסוק "אני לדודי ודודי לי". מה הוא מלמד אותנו על עבודת התשובה הנדרשת מפל אחד מאתנו בימים הללו?

מספרים על תלמיד חכם עני, שעמל כל ימיו על התורה והתפלה וכמעט לא הביא פרוטה הביתה. מבחינה כספית, הוא שרד בקשי את שנות גדול הילדים, אה כשהגיעו בנותיו לפרק הנשואין, לא היתה בידו פרוטה לחתן אותן. הוא פנה לצדיק ובקש עצה, והצדיק הבטיח לו גם גלוי: "אתה תזכה בקרוב בפרס הגדול בלוטו ותחתן את הילדים בכבוד".

האיש יצא מאשר, אה אחרי שבוע חור לצדיק, שבור. "ההגלה השבועית התקמה,

בימים אלו של תחלת חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, נצבים אנו על פתחה של שנה חדשה. בראש השנה יושב מלך מלכי המלכים על כס המשפט ודן את כל באי עולם, יחידים ורבים. מי יחיה ומי ימות... פרנסה ובריאות... ברכה והצלחה... חודש אלול הוא חודש של הקנה, בו מטהרים את הנפש וחוזרים בתשובה, ומכינים את עצמנו להיות ראויים לקבל את פני המלך ביום הרת עולם, הלא הוא ראש השנה.

ראשי התבות המפרסמים ביותר של חודש אלול, המובאים כבר בספרים קדמונים כמו רבנו ה'אבודרהם' והאר"י הקדוש, הם: "אני לדודי ודודי לי".

פסוק זה - המובא בשיר השירים ומבטא את אהבת הקב"ה לעם ישראל, חביב במיוחד על עם ישראל משום סופי התבות שלו, המרמזים על הסגלה המיוחדת של התקופה. סופי התבות של המלים "אני לדודי ודודי לי" הם האות י', המכפלת ארבע פעמים - בגימטריה ארבעים, כמנין ימי תקופת



בְּדֶרֶךְ הַשֵּׁם

הפסוק מלמד שעלינו לעשות את הצעד הראשון 'לקראת' הקב"ה. קדם כל - אני לדודי, ואז - ודודי לי. בחדש זה נקבל על עצמנו להגביר את הכוונה בתפלה, שתהא תפלה יציבה ורגועה, לעורר את עבודת הלב. להתחזק בתורה, בלמודה ובקיום מצוותיה. בחדש זה, יש הנוהגים להגיה ולבדק את התפלין והמזוזות מחשש פסול. נוהרים יותר בהקפדה על כשרות, שמירת הגוף - העינים והלשון לדרך השם. בחדש אלול אף משתדלים במצות הצדקה, שבכחה להציל ממות לחיים. באלול רגילים הדרשנים לעורר, כי עוף שמתפלש בבץ, בעל הלול יכול לנקות אותו מהיום ועד מחר, אך הדבר לא יועיל הרבה. אולם אם העוף ינענע את הכנפים בעצמו, הוא יתנקה ברגע אחד...

ולא זכיתי". הצדיק התפלא. "זה לא יתכן. התפללתי עליה מכל הלב והייתי בטוח שתזכה. נו, נמתין לשבוע הבא ובודאי יתרחש גס". שוב חלף שבוע, ושוב חזר האיש, קודר. "לא זכיתי". שאל אותו הצדיק. "קניית פרטים לוטו?". "לא", אמר האיש, "חשבת שיהיה גס, ולא ראיתי צרה לעזר לקדוש ברוך הוא..." חדש אלול מגיע, ואצל כל יהודי זו מיתר בלב. כל אחד רוצה להתעורר ולחוות יותר בעמק את הימים הללו, אף אם אין לנו חשק להתאמץ ואנו רוצים שמישהו אחר יעשה את העבודה בשבילנו, שהקדוש ברוך הוא יחולל גס ונקום בבקר טהורים וזכים יותר, בלי מחשבות זרות ובלי דבורים אסורים, כל השאיפות הללו נעלות ויפות, אך לא יכולות להתממש ללא השתדלות מצדנו.

בְּדֶרֶךְ הַפְּרָשָׁה

ללמדנו שהלשון היא המסכנת באיברי האדם. איש אחד בא לרב ואמר: "האם שמעת כבר מה שמספרים על הידיד שלך?". "לא", ענה הרב, "אבל לפני שאתה מספר, תגיד לי: האם העברת את השמועה על ידידי דרך שלש המסנגות?" "אלו מסנגות?" שאל האיש. "הראשונה, מסנגות האמת" אמר הרב, "האם, אתה בטוח שהדבר שאתה עומד לספר לי על ידידי הוא אמת?" האיש הסס: "בעצם, אני לא בטוח. אני רק שמעתי את הספור ממישהו. ומה... המסנגות השנייה?" "המסנגות השנייה", אמר הרב, "היא מסנגות הטוב, האם הדבר שאתה עומד לספר לי על ידידי הוא דבר טוב?"

בפרשתנו נלמד על אסור לשון הרע. "לא תלה רכיל בעמיה" אסור חמור לפטפט ולרכל על הזולת. 'שמירת הלשון' היא משימה מחייבת עבור כל יהודי, כי ב'לשון הרע' יש אסורי תורה רבים מאד. מספר על ילד שטייל בגן החיות, והבחין כי מרבית בעלי החיים פלואים בתוך שטח המקרה בגדר אחת, אף ישנם בעלי חיים עם גדר כפולה. לשאלתו, הסבירו לו כי לאלו המסכנים ביותר יש שמירה יתרה, כלוב כפול... חייב אדם לשמר על עיניו מהסתכלות אסורה - ולעינים יש 'גדר', עפעפים. גם לאזנים, עליהם צריה לשמר מהאזנות אסורות, יש 'גדר אחת' - עלית האזן, שנתן לאטם בה את השמיעה. אולם ללשון יש 'גדר כפולה' - היא נכלאת מאחורי סורג ובריח, השנים והשפתים,

"להפך", אמר האיש, "זה משהו אים ונורא, והשלישית?"

"השלישית היא המסננת של הנחויץ" המשיך הרב, "האם זה נחויץ לספר לי את הדבר הנורא על ידידי, שספק אם הוא אמת?" אחרי מחשבה אמר האיש: "לא, אין זה נחויץ

כל כף".
"אם כף", אמר הרב, "כדאי שתשתק".
נקפיד לצמצם את הדבורים המיתרים על הזולת, בפרט כאשר הדבורים הללו עשויים לפגוע, להזיק או להעליב. נזכר כי "שומר פיו ולשונו - שומר מצרות נפשו".

פדרה המצוה

מצות השבת אבדה היא מצוה חשובה מאד הנלמדת בפרשת השבוע: "לא תוכל להתעלם, השב תשיבם לאחיה".

מספר על יהודי שהלך ברחוב, ולפתע ראה שרשרת זהב טהור! שמח, סוף סוף מן השמים זמנו לידו מצוה! הרים את השרשרת, טמנה בכיסו, ומהר לכתב מספר מודעות ולהדביק בקרבת מקום כדי להודיע בהן על מציאתה של שרשרת זהב. על המאבד לגשת לכתבת פלוגית, שם יוכל לקבלה על פי סימנים. עבר שבוע, עברו שבועים, חדש וחדשים, ואיש לא בא.

כעבור שנה, הגיע אדם ומסר את סימני השרשרת, לפרטי פרטים. רשם המוצא את הסימנים, ואמר: "תמתין כאן. אפנס ואראה האם הסימנים נכונים".

נכנס לחדר השני, הוציא את השרשרת מהמגרה, ועיין בה בתשומת לב לראות אם אכן אלו סימניה. השיבה למקומה, חזר אל החדר, ואמר לאותו אדם: "נא להמתין עוד מעט. תכף אשוב". ויצא מן הבית.

כעבור כמה דקות שב, אך לא לבדו חזר! בזה אחר זה נכנסו האנשים שהביא עמו, עד שמלאו את סלון הבית. בעל הבית נכנס אחרון, נושא ביזו של כבד, שהביא מחנות המכלת. הושיט ידו לסל, והניח על השלחן לחמים וסלטים, דגים מעשנים ומטעמים.

"טלו ידיכם, רבותי, לסעדת מצוה" - אמר לשמונה האנשים שהתלוו אליו. "אבקשה", אמר לאורחו "טל גם אתה ידיה, וגם אני אטל ידי". תמחו הכל, ונטלו ידיהם. בצעו על הפת ובעל הבית מזג יין לפוסות. "לחיים", אמר בשמחה.

שאלוהו: "מה סבת השמחה? סיום מסכת או סעדת אנוחה?" "לא ולא", אמר, "סעדת מצוה היא זו, פשוטה כמשמעה! לפני שנה מצאתי שרשרת זהב, והיום בא בעליה לתבעה. מסר סימניה, בדקנות. ועתה, לשם יחוד קדשא ברירה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, הריני מוכן ומזמן לקיים מצות עשה כמו שכתוב בתורה: "השב תשיבם לאחיה". ויהי נעם ה' אלקינו עלינו, ומעשה דינו כוננה עלינו,



קרן ההסעות
גלגל ההצלה של ילדי ישראל!

1700-50-66-22

מבית שמש, מכתב למתן כסף עד 100 ש"ח לילדים ולנוער. קרן ההסעות היא חברה בלתי-רווחית. כל הכנסות הקרן הולכות למען ילדי ישראל. הקרן ממומנת על ידי תרומות פרטיות וציבוריות. הקרן אינה אחראית על שירותיה.

**ההתרגשות...הדמעות...
החששות...הקורונה...הקפסולה...
גדולי ישראל במכתבם למאמצים ילד בקרן ההסעות:**

**"ובשכר זה יזכו לרוב נחת דקדושה
מכל יוצ"ח היקרים נ"י מידה כנגד מידה"**

**זמן
אלול
התחיל!**



להשיב נשמות, להגביר פעילות תורנית ורשום למוסדות חנוך תורניים. מלויים את נערי בתי הספר לישיבות הקדושות, ומסיעים להוריהם בכל שלבי המעבר המקדש. אם שמחה כה רבה נגרמת בהשבת שרשרת - נקל לשער איזו שמחה גדולה יש בשמים עם השבת נפש מישראל לכור מחצבתה! אדם שמח כשמשיבים לו אבדה, נחשב על השמחה שאנו גורמים לאבינו שבשמים בהשבת 'בן תועה' לאביו, השבת נפש יהודי למקור הקדשה!

ומעשה ידינו כוננהו" - הוציא את השרשרת ונתנה לאורח בשמחה עצומה! ספור נאה. אולם בעלי המוסר מוסיפים פי לא רק את מומן הזולת חובה עלינו להשיב לו. הגמרא אומרת שאם "אבדת ממונו" כה, "אבדת גופו" על אחת כמה וכמה. נוסף ונאמר, שאם "אבדת גופו" כה, "אבדת נפשו" על כמה וכמה! הרי מטלת עלינו חובת השבה, חובה מן התורה. השבת חמורו של יהודי אינה פחותה מהשבת נשמתו של יהודי לאבינו שבשמים! רבגי ופעילי 'קרן ההסעות' שלוחי בית ישראל



- בפרשת פי תצא מופיעות מצוות רבות מאד, המגניזי הכי גבוה מכל פרשיות התורה. כמה מצוות יש בפרשתנו?
- את הפסוקים האחרונים בפרשת פי תצא אנו קוראים פעם נוספת בכל שנה, וקריאתה היא 'מצוה מדאורייתא'. במה עוסקים פסוקים אלה?

שלחו לנו למייל: zaida@kerenh.org.il או לפקס 03-8004455 ומי שפתר את החידות - נפרסם את השם שלו עם הפתרון בעלון הבא.

תשובות לשאלות פרשת עקב

- ☀ מלך ישראל מצוה לכתב שני ספרי תורה. היכן מניח כל אחד מהם? ספר תורה אחד מנח בבית גנזיו, והשני - צמוד אליו בכל מקום שנמצא.
 - ☀ כתבו לפחות 2 'ראשי תבות' הרמוזים במלה: "אלול".
"אני לדודי ודודי לי"
"ומל'ה' אלקיה את לבבך ואת לבב זרעה".
- הפותרים: יהודה ש. | שלמה זאב ל. | אלחנן ר. | אביגדור ה. | שרי ל. | עדי ס. | רותי ה. | אילה ה.

מעונינים להנציח את העלון הבא לזכות יקירכם?
צרו איתנו קשר במייל: zaida@kerenh.org.il

**רוצים את העלון אצלכם?
שלחו בקשה לדוא"ל zaida@kerenh.org.il ונשלח אליכם!**

ת.ד. 257 בני ברק או בהעברה לבנק הפועלים סניף 655 מס' ח-ן: 339991 קרן הסעה וסיוע לתלמידי החינוך העצמאי ע"ד 5-804-659-95 התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46 כמו"כ ניתן לתרום בקלות ובמהירות בכל עמדות "נדרים פלוס" בדחבי הארץ

השגחה פרטית

דברי התעוררות וחיזוק וסיפורי השגחה מופלאים המתרחשים בימינו מתוך "קו השגחה פרטית"



פרשיות כי תצא - כי תבא תש"פ • עלון מס': 48

השגחה שבועית

בפעם השלישית הוא פתח את העיניים

תגידו, אין לכם גבולות??? אנשים שואלים, מנין אתם משיגים את הסיפורים הבלתי אפשריים שלכם? אתם רוצים להגיד שהם באמת קיימים בדור שלנו? למשל, הסיפור המרכזי השבוע הוא אמיתי?

כיון שהייתי אינו יכול להכחיש את עצמו, אין ברירה אלא להאמין שהסיפורים אכן קרו וקורים במציאות. כבר הבאתי פעם (בעלון 25) את דברי בית הלוי במאמר הבטחון באריכות, כי הקב"ה רוצה שהאמונה והבטחון יגיעו לאדם בבחירה שלו, ולכן הקב"ה עושה נס רק למי שנמצא בדרגה כזאת, שהנס לא ישפיע על הבחירה שלו, כי אם הקב"ה יעשה נס למי שאינו מאמין, ופתע פתאום יקרו לו דברים לא טבעיים, הבחירה באמונה תינטל ממנו. גם במופתים אצל צדיקים רואים זאת. נראה שאיזה כוח נסתר של צדיק פועל כאן, אבל האמת היא שגם המופתים של הצדיקים זה על ידי האמונה.

הגאון בעל תורת חסד מלובלין, ששימש גם ברבנות ירושלים בסוף ימיו (הסתלק בתרס"ב), סיפר, שהכיר יהודי עיוור שהלך ברחוב בשבת בצהריים. פתאום אמרו לו מלווי שבצד השני של הרחוב הולך הרב הקדוש רבי שלמה מקרלין. העיוור עבר את הרחוב כדי לברוך בברכת גוט שבת. שאלו הרבי: אתה מאמין שאם הקב"ה רוצה שתחיל לראות תראה? ענה לו האישי: כן! אמר לו הרבי: אם אתה מאמין - אתה רואה. אמר לו העיוור: אני לא רואה! ענה הרבי: אם ככה - אתה לא מאמין. אמר לו העיוור: אני כן מאמין. אם ככה אתה רואה, שנה הרבי. ואז בפעם השלישית צעק העיוור: אני כן מאמין!!! אמר לו הרבי: אם ככה אתה רואה, והעיוור פשוט התחיל לראות! המופת הוא, שהרבי הכניס את האמונה ליהודי. לא איזה כוח נסתר. הוא פשוט הכניס אמונה בהקב"ה, והיהודי התחיל לראות.

האמת היא שבדורו של רבי שלמה מקרלין היו כבר תמיהים על מופתיו בעולם, והיו אפילו צדיקים שתמיהו על זה, ואת ההבנה הזאת הסביר הרבי רבי שלמה בעצמו במכתב (מובא בספר שמע שלמה): **"האמת איתנו, שהיוצר עושה נפלאות לבדו ואפילו כנגד הטבע, ואינו נמנע ממנו כלל, בכל מקום ובכל זמן"**. לא הוא עושה את המופתים, אלא הקב"ה היוצר העושה נפלאות לבדו, שאינו נמנע ממנו כלום אפילו נגד הטבע.

עכשיו מובן, שכשיהודי מאמין ביוצר העושה נפלאות לבדו, הקב"ה שולח לו ישועות אפילו כנגד הטבע, בכל מקום, בכל זמן, כן כן, גם בדורנו אנו!!!

שבת שלום ומבורך
פינחס שפר

דברים שבלב

על פי השיעורים שנמסרים ב"קו השגחה פרטית" במהלך השבוע בספר חובות הלבבות "שער הבטחון"

זה [לא] קורה במשפחות הכי טובות!

וחלילה, מקבלים זאת בסבר פנים יפות, ולא צועקים בקולי קולות. הוא אותו הלל שעמד בנסיון בערב שבת וענה בסבלנות מרובה על שאלות מטרידות. הוא אותו הלל העני ואביון שלא היה לו כסף להיכנס לבית המדרש ועלה על הגג לשמוע דברי תורה וקפא מכפור השלג, ובכל זאת קיבל עליו את הדין בשמחה וחינך את בני ביתו שהכל לטובה ולא צועקים, אלא מתמודדים ועושים מה שצריך, וכך זוכים לחיים מאושרים, **וכששמע קול צווחה בעיר אמר: בטוח אני שאין זה בתוך ביתי.**

החתם סופר זי"ע, בהספד על רבו המובהק, רבי נתן אדלר זי"ע, אמר כי על רבו אפשר לומר **"משמועה רעה לא יירא"**. בהספד סיפר שבעיר פרנקפורט פרצה שריפה ברחוב היהודים. הבתים, כידוע, היו בנויים מעץ, והאש הלכה והתקדמה בצעדי ענק. הלהבות דילגו מבית לבית והתקרבו אל ביתו, ורבו עמד באותו זמן בבית המדרש כשהוא מעוטר בטלית ותפילין, ולא נע ולא זע. הדבר כאילו אינו נוגע לו! למרבה הפלא, האש נעצרה ולא קרבה אל גבול בית רבו.

החתם סופר לא סיפר את הסיפור רק כדי להראות את גדולת רבו, אלא כדי ללמדנו כלל גדול: רבו לא נבהל משמועה רעה, כי נכון ליבו בטוח בשם. הידיעה העמוקה שהבורא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים, והכל מתוכנן ומדויק לכל אחד לטובתו, וכל אירועי העולם הם בידו יתברך, השפיעה עליו רוגע ושלווה גם בתוך המצוקה והקושי. צריכים לעשות הכל כדי להינצל, אבל אין מה לפחד כשיודעים ששום דבר לא יצא משליטה, והכל הכל, עד הפרטים הקטנים ביותר, מושגח בהשגחה פרטית. כמה שמתחזקים יותר, לומדים לשלוט על הפחד. ועל ידי כל חיזוק בבטחון זוכים לשמחת חיים ולשלווה נפש אמיתית.

ויהי רצון שנשמע ונתבשר בשורות טובות, ישועות ונחמות, אמן.

(מתוך שיעור 112)

"אשרי איש ירא את השם" (תהילים קי"ב) - אשרי מי שכאשר הוא איש צעיר הוא ירא שמים. מי שמתחזק בגיל מאה - זה מיוחד, אבל אם התחזק בגיל תשעים - יותר טוב, בגיל שמונים או שבעים - עוד יותר טוב. ככל שהאדם צעיר יותר, זה משובח יותר, הוא זוכה לעבור חלק גדול יותר מהחיים בצורה נכונה. מעשה ביהודי טוב מעל גיל שישים, שקיבל במתנה את קונטרס שער הבטחון והתחיל ללמוד בו. אחרי שלמד את כל הספר היתה לו תלונה קשה: למה אף אחד לא הציע לי את זה לפני ארבעים שנה, כשהייתי בחור צעיר? הייתי עושה פחות שגיאות, וחיי היו מאושרים הרבה יותר. אז אם אתם צעירים ממני - אל תחכו, תלמדו את זה מוקדם יותר, וכך תעברו את נסיונות החיים מתוך אמונה ותישארו בשמחה.

בהמשך פרק קי"ב שבתהילים כתוב: **"משמועה רעה לא יירא"**. מעשה בהלל הזקן שהיה בא בדרך ושמע קול צווחה בעיר. בגמרא לא כתוב אילו קולות בדיוק נשמעו, אבל לפי ההמשך מבינים שלא מדובר בצעקות מזל טוב על תאומים שנולדו עשרים שנה אחרי הנישואין, ולא בקולות של מזל טוב על בחור שהתארס בגיל שלושים. מדובר בקולות של בהלה ומצוקה: הצילו!!! גיוואלד!!! אוי ואבוי! על קולות מעין אלה אמר הלל הזקן: **מובטח אני שאין זה בתוך ביתי** (ברכות ס).

לשם מה מספרת זאת הגמרא? הרי הסיפורים נועדו ללמד אותנו מוסר השכל. האם בשביל לומר לנו שלצדיק היה רוח הקודש? ודאי שלא. לא לזה מתכוונת הגמרא, וכי נדרש מאיתנו שיהיה לנו רוח הקודש כהלל הזקן? האם כדי לומר שמפני שהוא צדיק מובטח לו שלא יקרר לו שום צער ועגמת נפש? זו ממש לא הגישה של החיים בעולם הזה. והלא שמענו וראינו צדיקי עליון שהיו להם מצוקות, ייסורים ואבידות. לא זאת באה הגמרא ללמד.

אומר השל"ה הקדוש (י מאמרות, מאמר ד'): הלל הזקן חינך את בני ביתו שכאשר קורה דבר לא נעים, שנראה לעין היפך הטוב, חס

ניסיון שבכל יום

סיפורי השגחה מופלאים שסופרו ב"קו השגחה פרטית"

הסוד הגדול של האבא

הרה"ג אהרון דיאמנט שליט"א, ראש כולל קבר רחל, מספר לקו השגחה פרטית מעשה מופלא ששמע מהרב י. ח. ג. שליט"א מנתניה (הבעל מעשה ביקש לא לפרסם את שמו):

אבי הרב ש. ג. זצ"ל, בשנת תשכ"ב, בהיותו בן שתים עשרה שנים, עלה עם הוריו לארץ ישראל. ההורים היו יהודים פשוטים. האב עובד אדמה שכל שיחו ושיגו ביהדות הסתכם בשיעור קצר בין מנחה למערב. הילד בן השתים עשרה הצליח להשפיע על הוריו שישלחו אותו לשיבת באר יעקב. בישיבה הסתובבו כמה קונטרסים של מאמרים לצעירים מתוך הספר 'שומרי אמונים'. הסגנון דיבר אליו והלהיב את נפשו, והוא החליט להשיג את הספר כולו וללמוד אותו.

בהיותו תלמיד ישיבה תקף אותו חולי מעיים חמור. תוך כמה חודשים מאז התפרצות המחלה כבר היה מטופל בשלושים ותשעה כדורים. ימים שלמים שכב במיטה בחולשה ולמד את הספר 'שומרי אמונים'. הוא למד ושינן את מאמר 'בטחון והתחזקות' ואת מאמר 'השגחה פרטית' בעיון ובהעמקה. אין דבר שקורה ללא השגחה. הכל מאת השם יתברך, הכל טוב, אין רע. אבי ז"ל אמר לי פעם, כי במשך חייו הוא חזר על הספר יותר משבע מאות פעמים! זה הציל אותו.

אבא התרפא מחולי, נשא אשה ובא לגור בעיר נתניה. רבו, הגאון רבי בן ציון אבא שאול זצ"ל, היה מגיע פעם בשנה לנפוש בעיר נתניה, ובאותה הזדמנות היה האבא מבקר. באחת הפעמים אמר לו רבי בן ציון זצ"ל: "הגיע הזמן שתעשה משהו למען הקדוש ברוך הוא. יש כאן אלפי יהודים שאינם יודעים דבר ביהדות. תעשה משהו כדי לקרב אותם".

באותם ימים היתה נתניה כעיר הנידחת, מלבד קרית צאנז. לא היה כמעט זכר ליהדות, והעזובה היתה רבה. "אני אברך צעיר", ענה אבא, "ואין לי שום מושג איך מחזירים בתשובה".

"זה בסדר", הרגיעו הרב, "אתה צריך לומר רק מה שאתה יודע. כשאתה רואה יהודי, תדבר איתו דברים טובים, תחדיר לו קצת אמונה". זו היתה ההדרכה שאבא קיבל, והוא התחיל. ראה יהודי שאינו שומר מצוות ודיבר איתו דברי אמונה על הריבונות של עולם, בלי לחשוב כיצד דיבורים פשוטים יכולים להשפיע משהו. עם הזמן יהודים התקרבו ושינו את אורח החיים שלהם. נולדו להם ילדים, והם היו זקוקים למוסדות לימוד מתאימים. אבא ראה שמוכרחים לעזור גם בנושא הזה, וכך נפתחו המוסדות בנתניה, לפי הצורך והביקוש. תלמוד תורה, גנים, בית ספר, שתי ישיבות קטנות, כולל לאברכים ואגף לבעלי תשובה. המוסדות ממוקמים בקריה שמשתרעת על פני שבעה עשר דונם. מי שנכנס לשם מתפעם מהיופי וההדר של המבנים. הבניינים מורכבים מהחומרים היקרים ביותר בעולם, עמודי שיש וגילופים מרהיבי עין. נכנסים לכעין ארמון, שכל כולו נועד לתורה ותפילה ולהתקרבות אמיתית לבורא העולם.

מי שראה את הבניינים היפהיים ואת ההתנהלות של כל המוסד האדיר הזה בטוח שיהודי עשיר כקורח עומד מאחורי זה. על כן באתי לספר את סיפורו של אבי שהיה אברך פשוט, לכאורה, שהתחיל מדיבורי אמונה פשוטים, והלך צעד אחר צעד בצניעות ובנעימות שובת לב.

ומנין באמת המימון של המפעל האדיר הזה? אבא מעולם לא ביקש שקל מאיש. לא נסע לחוץ לארץ, ותמיד שילם הכל בזמן. שלושים ושתים שנה הוא ניהל את המוסדות, ומעולם לא אירע שמשכורתו של אי מי התעכבה אי פעם! הכל על ידי אמונה תמימה.

בתחילת הדרך, אחרי שכבר הקים את התלמוד תורה, נודע לו שהבעלים של השטח הצמוד אליו עומדים למכור אותו לאנשים שרוצים להקים עליו בית ספר מעורב ר"ל. כמה עמל וזיעה משקיעים כדי להוציא יקר מזולל, להביא ילד נוסף לחינוך תורני. מתאמצים כל כך להרחיק את הילדים הרכים והיקרים האלה מהשפעות רעות. אחר כך יבוא בית ספר מעורב במבנה צמוד ויהרוס הכל? לא ייתכן!

אבא דיבר עם בעלי השטח ושאל אם יש לו עניין למוכרו דווקא לאנשי בית הספר ההוא. "אין שום עניין", אמר הבעלים, "אם אתה רוצה תקנה אתה. תניח מליון דולר והשטח שלך".

"אני קונה", ענה אבא. "מחר אביא את הכסף, בעזרת השם".

מהירות - זה שם המשחק. אם אבא לא יקנה, החילונים יקנו, ואת סכנה לכל המוסדות.

לאבא לא היה כסף ולא שום רעיון מנין להביא אותו. אני זוכר את הלילה ההוא עד היום. אבא הסתגר בחדר עם הספר 'שומרי אמונים' ולמד בו. הוא הגיע לפירוש שמביא בשם הבעל שם טוב על המילים, "ברוך הגבר אשר יבטח בהשם, והיה השם

העסקן שסידר את התור

אני מתגורר בבית שמש. לפני כמה ימים נפלתי בבית, הובהלתי לבית חולים, ושם אמרו לי שאני חייב לבצע בדיקת אם אר איי, וזה דחוף ביותר! אשתי התקשרה למספר שנתנו לה, ואמרו לה שאפשר לקבל תור בעוד כמה חודשים. היא אמרה להם שזה דחוף, אבל הם בשלהם. למחרת התקשרה שוב, ושוב אותה תשובה, כך במשך כמה ימים, אין עם מי לדבר. זהו, היא הבינה שיש לפנות לעסקנים. באותו יום חזרתי מהמקווה, הבאתי אתי את עלון 'השגחה פרטית', הנחתי אותו על השולחן והלכתי לעיסוקיי. אשתי שתחי' קראה את העלון, ובעקבותיו היא החליטה: למה לי לפנות לעסקנים? אפנה לבורא יתברך בעצמו.

היא התפללה להקבי"ה ואחר כך התקשרה לקבוע לי תור. כמה התפעלה שהתפנה תור לעוד יומיים בשעה שלוש בלילה. אכן, התקדמות, אבל לא נוח בכלל, וכי הקבי"ה לא יכול לסדר משהו יותר נוח? למחרת התקשרה שוב, ואמרו לה שהתור של שלוש בלילה נתפס, אבל יש תור לשעה שמונה בבוקר בעוד שבוע. העסקן הגדול ביותר בעולם סידר לנו את זה.

(יום ראשון פרשת ראה, צהרים, סיפור 1, אידיש)

לפני השקיעה בפלורידה

הרה"ח ר' דוד שלמה שפר שליט"א מירושלים מספר: אבי, הרה"ח ר' שאול שפר זצ"ל, היה מקפיד מאוד על זמני התפילה בכל מקום שהיה. הסיפור שלנו עוסק בזמנה של תפילת מנחה. החתונה של אחי היתה בפלורידה, מקום מגוריה של הכלה. פלורידה היא עיר נופש. אנשים באים לשם כדי לנוח ולהשתחרר קצת. כשבניו יורק קק, עשרים מעלות מתחת לאפס, בפלורידה יש שלושים מעלות מעל האפס, ומדובר במרחק של שעתיים נסיעה בלבד. אנשים מגיעים לשם מכל העולם.

למחרת החתונה נכנס אבא שלי לבית הכנסת המרכזי ושאל: מתי תתקיים תפילת מנחה? ענו לו שהיא תתקיים בזמן רבינו תם אחרי השקיעה. אבי שלח אותי לרב לשאול אם לא מתקיים מניין אחר בזמן הרמ"א, לפני השקיעה, והרב ענה: כאן לא יודעים מה זו שקיעה. אנשים נמצאים בעבודה ובאים לכאן רק בסוף היום, וכולם מתפללים בזמן רבינו תם. מה אומר להם? שהגיע יהודי מארץ ישראל ורוצה להתפלל קודם? איני יכול לעזור לך, אבל אם תצליח לאסוף תשעה אנשים למניין קודם השקיעה, אני מוכן להיות העשירי.

רבע שעה לפני השקיעה אמר אבי: בוא נלך לאזור

של בית הכנסת ונצטק 'מנחה, מנחה'.

אמרתי לאבי שכאן זה לא 'מאה שערים'

ולא 'בית ישראל'. כאן זה כמו 'אילת',

עיר נופש, ואיך יקבל מענה? אבל

אבי אמר: נעשה כמו שעשתה

בתיא, בת פרעה. היא ראתה

שהתיבה רחוקה, ועם

כל זה שלחה את

מבטחו" - שיש מבטיח, בוטח ומובטח. בוטח - הוא האדם הבוטח. מבטיח - הוא הקב"ה שהוא המבטיח. ומובטח - הוא הסיבה והאופן שהוא בוטח שעל ידי השתדלות זו תבוא לו הדבר שהוא בוטח בו. ואמר הכתוב ברוך הגבר אשר יבטח בהשם "והיה השם מבטחו", שהוא לא בוטח באיזה סיבה שהיא, אלא בוטח רק בהקב"ה הוא יהיה הסיבה, והוא אינו צריך לשום סיבה או הכנה להביא לו את כל מה שהוא צריך. אבא הסתובב ואמר את המילים האלה שוב ושוב, ממש בער כאשר: "והיה השם מבטחו... והיה השם מבטחו..." כל הלילה התחזק והתאמן, העמיק ושיגן, השם מבטחו, השם מבטחו...

הבוקר הגיע. אבא יצא מהבית, והנה פוגש אותו הירקן, אחד האוהדים הגדולים של אבא. "אפשר לתרום למוסדות שלכם?" הוא שאל.

"בוודאי", ענה אבא, ולבקשת הירקן הוא נתן לו את חשבון הבנק. כעבור זמן מה מתקשר מנהל הבנק ומידע אותו על סכום של 1,800,000 דולר שנכנס לחשבון שלו. השטח ניצל, ואת היתרה לקח אבא לבנייה.

כיצד מגיע ביום סכום כסף רב כל כך לידי של ירקן פשוט? חמיו גר בלונדון וחי את חייו בחסכנות מרובה. הוא גר בבית שקנה בארבע מאות פונט, ומעולם לא ידעו שהוא מחביא 'קצת' כסף. שבועות ספורים לפני כן הוא לא חש בטוב, וגיסו של הירקן נסע אליו. כשנכנס לאשפוז בבית חולים, הוא הבחין שבכיסו של חמיו יש חבילה של שטרות - שבעים אלף דולר. "של מי זה?" הוא שאל.

"שלי" - - -

התברר שהחם הצנוע והכמעט עני הוא אחד מעשירי תבל, שמבצע את עסקאות הנשק הגדולות ביותר באירופה. הוא היה ניצול שואה, ומחמת הפחד שגשא עימו הוא התחבא כל כך, שאפילו לא חתם בעצמו על המסמכים שלו. שני גויים יפנים היו מורשי חתימה, ואם לא הגילוי האגבי של חפיסת השטרות, הם היו יורשים אותו חוקית בלי להשאיר פרוטה למשפחתו. הגיס סידר מיד שהירושה תעבור לילדים, ואחרי כמה שבועות הוא נפטר.

כמה שבועות אחרי התרומה המופלאה, באותו בוקר גורלי להצלת השטח, סיפר הירקן לאבא שהוא עשה את כל החשבונות, והוא רוצה לתת את המעשרות למוסדות שלו. "ככה יהיה לך שקט כמה שנים, ותוכל לשבת על התורה ועל העבודה". בכמה כסף מדובר? תקשיבו טוב: עשרים מליון דולר מעשרות.

ועכשיו תקשיבו טוב יותר. אבא ענה לירקן: "אני לא לוקח את זה. לא מחפש שקט. לקחתי את המיליון ושמונה מאות כשנזקקתי לזה, אבל עכשיו איני צריך, וכשאצטרך הקב"ה ישלח לי. אני מפחד לקחת את הכסף. כל השנים אני עובד על אמונה ובטחון, ועכשיו אתה בא 'לסדר' אותי?"

אבא הזמין את הירקן לשבת איתו ולחלק את המיליונים למוסדות תורה וקירוב. אבא לא למד כל יום שיעור במשך חמש דקות, אלא חי עם האמונה יומם ולילה, וכל פעם נשלח מושיע מהשמים. היה עשיר בארה"ב ששמו דניאל אימריס, מליארדר שזכה בארבע בנות, וכולן חזרו בתשובה. אחת מהן גרה בנתניה. הוא חילק את הירושה כשהוא חי, כי לפי חוקי ארה"ב אם לא מחלקים בחיים, חלק גדול הולך למדינה. בעלה של הבת בנתניה הוא מהאוהדים הגדולים של אבא, והוא תרם שני בניינים. הוא רצה לתת לאבא גם מיליון דולר ביד, "שיהיה לך לשוטר", ואבא לא הסכים לקחתו; וכך הסביר: "אסור שיהיה לי כסף מיותר בבית. אני לא רוצה להפסיד את הקשר עם הקב"ה, את האמונה, את הקיוויו, את הבטחון, את התפילות". כשהייתי אברך צעיר הגיע פעם סכום כסף גדול מאוד. אבא לקח כמה שהוזקק לו באותו זמן, ואת השאר חילק. אני כבר ניהלתי איזה מוסד, ונדהמתי לשמוע שאבי מחלק כספים. באתי אליו למחרת וטענתי: אבא, לכולם אתה מחלק, ואותי, את הבן שלך אתה שוכח!

ענה לי אבא: "בני חביבי! דע לך שאני אוהב אותך יותר מכולם. בכוונה לא נתתי לך, כי אני רואה שאתה בתחילת הדרך, והאמונה לא מספיק מוחשית אצלך. לכן לא זכית לקבל, תעבוד עוד כמה שנים על הבטחון ותראה שהקב"ה יתן לך הכל". והוא באמת נתן הכל. אבא זצ"ל נפטר לפני שמונה שנים.

הבן החשוב, ר' י. ח. ממשך לנהל את המוסדות באותה שיטה. אינו מבקש דבר מבשר דם, והקב"ה שולח לו את המשכורות לכולם כל חודש. השם יהיה בעזרו הלאה, שיוכל להגדיל תורה ולהאדירה מתוך אמונה ובטחון כמו שאביו לימד אותו.

הרה"ג ר' אהרון דיאמנט שליט"א מוסיף: בתחילה חשבתי שהיהודי הוא איזו נשמה מזמן אברהם אבינו. איך יכול להיות דבר כזה בימינו? אבל אני רואה שהוא גם הוריש את דרכו לילדים! לא מדובר באיזה דרגות של רוח הקדש, מדובר באמונה פשוטה! תמימה! כל אחד יכול! הספר 'שומרי אמונים' אינו עוסק בכוונות ובייחודים גבוהים, זהו ספר הכתוב בשפה שווה לכל נפש. כשיש מצוקה - מה עושים? לוקחים ספר בענייני בטחון ומאמצים אותו!

כתבתי את הסיפור הזה ותליתי אותו בבית המדרש של 'תולדות אברהם יצחק'. כמה ימים אחר כך, בשבת, פנו אלי חמישה אברכים, וכל אחד לחוד סיפר לי שהוא החליט ליישם את השיטה וראה ישועה בעיניים: אחד בשידוך, אחד בפרנסה, אחד ברפואה. פשוט שזה כך כשחוזרים אמונה ואמונה בלי חכמות.

ברוך הגבר אשר יבטח בהשם, והיה השם מבטחו!!!

(ראיון עם הרה"ג ר' אהרון דיאמנט שליט"א, עברית ראיון 43, אידיש 45)

ידה, וה' עשה

לה נס ונשתרבה

אמות הרבה, כמו

שכותב רש"י. אנחנו נשלח

את ה'ד, נעשה פעולה כדי להשיג

מניין, והקב"ה יעשה את שלו. הלכנו

לסוף הרחוב, שם נמצא בית הכנסת,

לבושים כמו יהודים מארץ ישראל והמתנו.

ברגע האחרון, כשכבר חשבנו לפנות משם, ואבי

כמעט השלים עם העובדה שייאלץ להתפלל ביחידות,

עצר לידינו טנדר. מישוה שרלב את ראשו לעברנו

ושאל: "איפה אפשר להתפלל פה מנחה?"

"כמה אתם?" שאלתי בהתרגשות.

"שבעה אנשים".

"שבעה!" חזרתי על המספר. בדיק כמה שצריך. יחד

עם אבי ואתי אנחנו תשעה, נקרא לרב והוא יהיה

העשירי. מיהרנו לבשר לרב על קיומו של מניין,

העברנו קשר גם לגיסים שלי, כך שלבסוף היינו

ארבעה עשר אנשים שהרכיבו מניין של מנחה לפני

השקיעה. "זה ממש פלא", התפעל הרב, "בפלורידה

מנחה לפני השקיעה... לא ייאמן כי יסופר".

התפללנו בשמחה גדולה על שזכינו למניין של מנחה

בזמנה, ואחרי התפילה שאלנו את אנשי הטנדר כיצד

הם הגיעו אלינו. התברר שהם הגיעו לכבוד אזכרה של

סבתא שלהם, וחשבו להתפלל מנחה בשדה התעופה,

אבל הם פגשו אותנו וכך הצטרפו אלינו.

אבא שלי זכה לגילוי מופלא כל כך של השגחה דווקא

בעניין הזה של זמן תפילה. מי שמקפיד תמיד על זמן

קריאת שמע וזמן תפילה, הקב"ה עוזר לו.

(ראיון עם הרה"ג ר' דוד שפר שליט"א,

עברית ראיון 42, אידיש ראיון 44)

ארטיקים למען כבוד השבת

שמי לוי זיבלד. יחד עם שלושה מילדי, אחד מהם תינוק, יצאנו לטיול של בין הזמנים בעיר רחובות במקום שצופה אל הים. היה חם במיוחד, ורצינו מאוד לקנות ארטיק. ניגשנו אל הקיוסק הסמוך ושאלתי את המוכר: "האם אתה פתוח בשבת?"

"כן", ענה המוכר, לצערי הרב.

הילדים ראו את הארטיק במקפאי, כל כך קרוב אליהם, אבל אני יצאתי איתם מהחנות. "נכון שאנחנו רוצים ארטיק, אבל אי אפשר לקנות במקום שפתוח בשבת. אנחנו זוכים עכשיו לכבוד את השבת, מתגברים ולא קונים, הקב"ה שמח איתנו עכשיו".

כעבור קצת יותר משעה נכנסנו לצרכנייה בקרית קרעטשניף וקנינו כמה דברים. כשעמדנו בקופה, עמד לפנינו אדם שקנה ארבעה ארטיקים 'גלי גלי'. ואני שומע את המוכר אומר לקונה: "חבל לך לקנות

רק ארבעה ארטיקים ולשלם שנים עשר שקלים, יש עכשיו מבצע של שבעה בעשרה שקלים"

הקונה לא התרשם. "אני ממחר", הוא אמר. הצעתי לו לקנות ממנו את שלושת הארטיקים שעליו להוסיף,

וכך יוכל לשלם פחות. "אל תשלם", הוא אמר לי, "קח לך בחינם. אני בכל מקרה מרוויח מזה. הוא ביקש

שהקופאי יעביר לו שבעה ארטיקים, ושלח אותי לקחת לשלושת ילדי שלושה ארטיקים חינם"

מעולם לא קרה לי דבר כזה, שהקונה שלפני בתור יחליט לתת לי מתנה. אמרתי לילדי: "אתם רואים?

אנחנו התאפקנו ולא קנינו ארטיקים בקיוסק בגלל כבוד השבת, והנה, עכשיו אנחנו מקבלים בחינם

שלושה ארטיקים, ישר מהשמים".

(יום שני פרשת ראה, לילה, סיפור 1)

שאלה פרטית

אתה שואל - אתם עונים

שאלות ותשובות על ידי הקוראים, בנושא אמונה, בטחון והשגחה פרטית

שאלה מספר 6

מה הדרך הנכונה בעניין הכרת הטוב, מצד אחד להכיר טובה לאדם שעשה לי טובה, ומצד שני לדעת שהכרת הטוב האמתית הוא להקב"ה והאדם הוא רק השליח?

ג. ל. - ירושלים

שלוחו של מקום

כל המשיבים הם תמימי דעים כי הכרת הטובה כלפי הקב"ה שהוא עשה, עושה ויעשה לכל המעשים היא הראשונה והאמתית. לאחר מכן הם מסבירים מדוע למרות כל זאת יש להכיר טובה לשליח.

זכותו של השליח

הרב יעקב ישראל זילברשטיין מלוח: אמנם הקב"ה גזר שהטוב יגיע אליך, אבל האדם שעזר לך בחר לעשות זאת מתוך טוב ליבו, ועל הבחירה שלו מגיעה לו הכרת הטוב.

גם הרב **אברהם כהן ממודיעין עילית** ענה כן, והוסיף מעשה מאדמו"ר מטאש - קנדה, שכל ימיו הכיר טובה לאדם ששם עליו מכסה בהיותו במקומו, והוא לא יכול היה לצאת. ברגע האחרון הוא הסיר את המכסה וחיוו ניתנו לו במתנה. הרבי הכיר לו טובה על שבחר לרחם עליו.

הרב חיים יצחק רומפל מירושלים: חז"ל אמרו שמגלגלים זכות על ידי זכאי, כך שזה שעושה הטובה נבחר להיות השליח לכך, זאת סיבה להוקירו. כתוב בגמרא, שכאשר נהנים מסעודה צריך להודות גם לבעל הסעודה וגם למשרתים שמגישים את האוכל.

הרב יוסף קדיש סמט מבית שמש מדגיש, שכיון שהתוצאה אינה בידי האדם, צריך להכיר טובה אפילו אם לא הצליח לעזור, אלא רק רצה לעזור, כמו שהחובות הלבבות אומר שגמר המעשה אינו בידי האדם, אבל הרצון הוא כן בבחירה, ולכן ראוי וחובה להודות.

היזהרו מבלבולים

הרב צבי חסנוב מני ברק: מי שיש לו קשר למנגנון של קו השגחה פרטית ולשער הבטחון אינו מתבלבל. כשכל הזמן אומרים בפה, דווקא בדיבור שמשפיע על המוח, גם זו לטובה, 'בסיעתא דשמיא', מקבלים הכרה שרק הקב"ה עושה, לא אנשים. כשמודים לשליח זוכרים שהכל נעניין של סיעתא דשמיא.

שמחה בונים ב. מירושלים: שמעתי שכתוב בספרים שמי שמתחנף למי שעשה לו טובה דומה למי שאומר 'כל הכבוד' לצופר של הרכבת. צריך להודות לקטר, למוביל, להקב"ה.

הרב אריה ליבוביץ מחיפה: יש לנו חיוב להכיר טובה לשליח, רק צריך להיזהר שהבטחון לא יהיה על האדם, לא להעז פנים כנגד הקב"ה בגלל הכרת הטוב לאדם, כמו שאומר החובות הלבבות 'שלא יעבוד לזולתו'. אם בשל הכרת טובה הוא ימור להודות לו בזמן שהדיבור אסור בשעת התפילה, או יותר על עניינים בקדושה, רואים שאינו זוכר מיהו המיטיב הראשי. להכיר טובה מכל הלב, אבל בשום אופן לא בצורה שהיא נגד רצון ה' יתברך.

החובה להכיר טובה

הרב נתן טלבוזקי מנתיבות: 'כל הכופר בטובתו של חברו כאילו כופר בטובתו של מקום'. העובדה שהמיטיב הוא רק השליח אינה מפריעה לכך. הוא היטיב לך, וזה לא העסק שלך מי שלח אותו. זו לא דרך היהדות להתייחס בזלזול אל השליח כי הרי הקב"ה עושה הכל. לפי דרך היהדות יש להחשיב את מי שעשה טובה ולהודות לו.

הרב דוד לייפר מירושלים: יש להיזהר מהיפך הכרת הטוב, לא להחזיר רעה תחת טובה. לשים לב שעשו לך חסד, ולא להחזיר אבנים תחתיו. משה רבינו לא היכה את היאור אף שהמצרים דקו אליו המוני תינוקות יהודים, וזאת כי הוא עצמו קיבל ממנו טובה שלא טבע בו.

הרב יחזקאל הלפרין מירושלים: יש לומר על פי מה שכתב בספר החינוך (מצוה ל"ג) בטעם מצוות כיבוד אב ואם, שראוי לאדם לכבד הוריו ומולידיו, ולהכיר טובה למי שעושה עמו טובות, ומתוך כך יכיר בחסדי ה' ויודה לו על כל חסדיו שעושה עמו. מבואר מדבריו שעצם הכרת הטוב גורמת לאדם לחשוב ולהתבונן שצריך להודות להקב"ה על חסדיו שעושה עמו. ואכן, ניתן לראות זאת בעיני בשר דם, שבדרך כלל אנשים ממורמרים גם אינם מודים לה' על חסדיו, ואילו אנשים שרגילים להכיר בטובות שעושים עמם, רואים את העולם בוורוד, ולא בשחור. הם הנפכים לאנשי הודיה והם גם יותר מודים לה' על רוב טובו.

שאלה לגיליון הבא

אני מתמודד עם הורים שהם חולים כבר הרבה שנים, זה לוקח הרבה כוח ואנרגיות, איך עושים את המצוה בשמחה מתוך הבנה שזו שלחות מן השמיים?

מ. י. ק. - בני ברק

מסירת שאלות ותשובות

הודעה בקו השגחה פרטית 02-30-11-300 (שלושה 3 < 5 (לאחר בחירת השפה) [מחוסר מקום, אורך זמן והקלטה מוגבל ל- 3 דקות] 02-6599-189 T:023011300@gmail.com

תשובות יתקבלו עד יום ראשון פרשת כי תבא, ויתקבלו רק עם שם מלא ושם עיר. שם השואל יכתב בראשי תיבות ושם עיר.

ארצות הברית 1-800-311-3119
אנגליה 0-300-3900-489
ברזיל 0055-11-3000-489
מדינת ישראל 02-30-11-300
דרום אפריקה 87-55 18521
ארגנטינה 3988 4031

האמונה מתפשטת בעולם

לבקשת אחינו מארגנטינה ומדרום אפריקה מס' חדש לקו השגחה פרטית בארגנטינה 3988-4031 | בדרום אפריקה 875518521

יש לכם שם קרובים או מכרים? בשור להם את הברורה!

הצטרף גם אתה לרבות ששינו את חייהם, חייג:

מארץ ישראל - 02-30-11-300

מארה"ב (שימו לב - מספר חדש) - 1-605-31-31-719

מאנגליה - 0-330-3900-489 | מבלגיה - 033-696-766

קו השגחה פרטית לנשים - שלושה 4 בתפריט הראשי

קו השגחה פרטית

אידיש. עברית. אנגלית.

השפעה פרטית

אני בחור שעכשיו נכנסתי לשייבה גדולה. רציתי מאוד להתקבל לשייבה מסוימת, אבל ההשגחה סיבבה שאגיע לשייבה אחרת. היה לי מאוד קשה עם זה, בשבת מצאתי בבית הכנסת את עלון השגחה פרטית, במדור 'שאלה פרטית' נכתבו דברי חיזוק בנושא זה, זה ממש חיזק אותי וקיבלתי כוח לקבל זאת בשמחה.

הודעה שהושארה בקו

מצד המקבילים

אני משכיר דירה, והיה לי מאוד חשוב למצוא שוכר ירא שמים. הדירה עמדה ריק כמה חודשים. לאחר ששמעתי בקו את הסיפור של החבור המבוגר שתרם למכון והתארס אחרי 10 ימים. ביום חמישי פרשת ראה תרמתי למכון, וביום ראשון פרשת שופטים, מצאתי שוכר כרצוני. הודו לה' כי טוב לי לעולם חסדו.

הודעה שהושארה בקו

מצד התומכים

קח גם אתה שותפות קבועה בהצעת האמונה בעולם

ותוכה להבטחת הזוהר למזכי הרבים: בניים ובני בני יראים ושלמים

התקשר עכשיו

לקו השותפות 02.6313.742

העברה לבנק משלוח כדור בעמדות נדרים לאומי מני 902 ת.ד. 5475 פרט על שם חשבון 57390056 ירושלים 'שער הבטחון'

הנצחה פרטית

עלונים ל-280 בתי כנסת

נתרמו לזכר הרה"ק רבי שלמה בן יוסף זצוק"ל הי"ד מקרלין לזכר הרה"ק רבי ישעיה ב"ר משה זצוק"ל מקטרסטר לזכות עידן ישראל בן אסתר וזוגי איריס בת סוליקה ויוצ"ח שיחיו לעיני הילדה מרים חנה הי"ד בת יבלחטי"א הרב יעקב שליטי"א לזכות עובדי מרים פיננסיים

עלונים ל-70 בתי כנסת

נתרמו לרפואת שיינא חיה בת דבא מנדל לרפואה שלמה בקרוב ממש

עלונים ל-55 בתי כנסת

נתרמו לרגל יום החופה של הכלה רחל בת הניה שראתה נפלאות על ידי חיזוק מקו השגחה פרטית ולעילוי נשמת אם הכלה הניה כהן ע"יה בת ר' יעקב עובדיהו הי"ד

עלונים ל-44 בתי כנסת

נתרמו בעילום שם שהתחונה של החתן והכלה יהיה בשעת טובה ומוצלחת ובהרחבת הדעת

עלונים ל-40 בתי כנסת

נתרמו לרפואת וישועת רוחמה בת אסתר ציונה

עלונים ל-40 בתי כנסת

נתרמו בעילום שם החלצה בפרנסה ונחת מהילדים ולעוד ילדים ולקנות דירה והחלצה בכל העניינים

המעוניינים

להפיץ את העלון בבתי כנסיות, חנויות וכדומה

מחמנים להתקשר

למשרד ההפצה

בטלפון 02-5866-075

מענה אנשי בין 12:00 ל-14:00

ניתן להשאיר הודעה בכל שעות היממה ונחזור אליכם בס"ד

משלוח הגיליונות יהיה ללא תשלום למפיצים 250 עלונים ומעלה בהצגת מקורות חלוקה

לקבלת העלון במייל הרשמו בכתובת B023011300@GMAIL.COM

לעלון באנגלית EN023011300@GMAIL.COM

לתגובות הערות: שגיא 064-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 18:49

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 19:45

ר"ת: 20:20

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 369 28.8.2020 - ה' אלול תש"פ

זוהי השעה לה' צדיקים ובוואו בו

פְּרִשֶׁת - כִּי תֵצֵא

תבקש שלכולם יהיה, גם לך יהיה! - הרב אפרים שרבני שליט"א

רבותינו מספרים בתלמוד (מציעא קז): על אחד הקדושים בזמנם ששמו היה 'רב'. פעם אחת, בעת כששהה הרב בבית הקברות, עשה ניסיון על ידי ייחודים וכוונות והצליח לעמוד על סיבת פטירתם של כל הנפטרים שם. הוא מצא, שמכל מאה נפטרים תשעים ותשע נפטרו מפני 'עין רעה', ורק אחד נפטר בדרך כל הארץ. מיד יצא ודרש: "כתיב: 'וְהִסִּיר ה' מִמֶּנּוּ כָּל חֲלִי', איזהו דבר שכל החולאים תלויים בו? זהו עין רעה". היינו, שצין רעה אחראית לרוב ככל האסונות בבית הקברות.

והסביר הרב שלום משאש זצוק"ל, שאין הכוונה שתשעים ותשע נפטרו מתוך עין רעה שעשו להם אנשים אחרים, אלא הכוונה שאותם אנשים נפטרו מהעין הרעה שלהם עצמם. בכל פעם ששמעו על אדם שהתקדם בעבודה או הצליח בתחום כלשהו, מיד נצבט לבם בקרבם. וכן אם מישהו הרוויח סכום יפה בקלות ומבלי להתאמץ הרבה ליבם נקרע לחלקיקים קטנים. נמצא, שצרות עינים היא זו ששילחה בם את חיציה וקצרה את ימיהם.

ולכן, מיד כשנכנס 'רב' לבית המדרש, דרש לתלמידיו, איני רוצה שתסבלו בחיים או תמותו צעירים. שלא תאמרו שלא אמרתי לכם, תשעים ותשע אחוז מן הנפטרים בבית הקברות, נפטרו מ'אכילת לב', תשעים ותשע נפטרו מ'עין צרה' - תנו דעתכם שלא תחלו גם אתם בחולי זה, כי החולה בחולי זה אין חייו חיים.

זוהי הייתה גם כן ברכתו של משה רבינו לעם ישראל: "וְהִסִּיר ה' מִמֶּנּוּ כָּל חֲלִי" - אני מברך אתכם שתמיד הלב שלכם יהיה נקי, שתזכו להיות בעלי עין טובה, כי אין לך אדם מבורך כאדם שהוא בעל עין טובה, "טוב עין הוא יְבָרְךָ". בעלי עין טובה מאריכים ימים, חייהם יפים ולבם בריא, לב ללא סתימות, ללא חסימות בעורקים, כי לא כואב להם שמישהו זכה ולא מציק להם שמישהו קיבל. לא בכדי נבחר משה רבינו לברך את עם ישראל בברכה זו, ולו נאה לברך.

שהרי מיום צאתו מרחם אמו לאוויר העולם ועד היום שנפטר לחיי העולם הבא, כל מהותו הייתה מידת עין טובה על כל אחד ואחד מישראל. כבר בשעת לידתו העידה עליו תורה: "וַתֵּרָא אֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא", וכותב בעל ה'שפת אמת' (ליקוטים וזאת הברכה), שמילדות הייתה טבועה בו מידת עין טובה. כבר מילדות כשקיבל וופל ב'קבלת שבת', או צעצוע בתהילים, הוא דאג לחלק לילדים אחרים.

וכן כשיהושע בא והודיע למשה רבינו: "אֶלְדָּד וּמִיָּדָד מִתְנַבְּאִים בְּמַחְנֶה" – כבוד הרב, יש לך מתחרים, יש אנשים שרוצים להורות הלכה במקומך! ענה לו משה: "וְגַם יִתֵּן כָּל עַם ה' נְבִיאִים" – אני כאן הרב ורב שמחל על כבודו כבודו מחול, ומתאוה אני ושמח בכך (רמב"ן שם) – הלוואי כולם יהיה רבנים, הלוואי כולם יצליחו, טוב להם – טוב לי.

כזה היה משה רבינו עד היום האחרון שלו. בסמוך לפטירתו ציווה ה' יתברך לסמוך את ידיו על יהושע תלמידו ולהאציל מחכמתו עליו: "קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְסִמְכָתָ אֶת יָדָי עָלָיו" – היינו שיניח רק 'יד אחת' על ראשו של יהושע. אמנם התורה כותבת: "וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֹתוֹ וַיִּסְמָךְ אֶת יָדָיו עָלָיו" – עם שתי ידיו. ביקשו ממנו לתת יד אחת, אמנם הוא לא היה מסוגל לתת יד אחת ונתן שתי ידיים. אמר משה ליהושע: "כל מה שאני יכול לתת ולהעביר לך משלי אני אתן לך". זה משה רבינו, איזה לב! איזו עין יפה! הוא יאחל לך מזל טוב בלבביות בדיוק כמו שהיה מאחל לאחותו!

יהודים אהובים, הקב"ה חפץ בכלו אנשים, 'משה רבנו קטנים'. אנשים שרואים אדם שפתח עסק וההצלחה האירה לו פנים ולבם שמח בהצלחתו: "איזה יופי, שתמיד יצליח לו!". אנשים כשמציצים מן החלון ורואים יהודי שהרחיב את ביתו או זכה בדירה ב'מחיר למושתכן' ועינם אינה צרה בו. לזה ה' יתברך מתאוה, אולי יותר מן הכל, ליהודים עם לב נקי.

וכמו שמסופר על המשגיח ר' יחזקאל לוויןשטיין זצוק"ל, שבאחד הימים ניגש אצלו אחד מן הרמ"ם בישיבה וסיפר לו שהוא נקלע לבעיה שאין הוא מוצא לה פתרון. הוא סיפר, שכל חייו הינו מקפיד שלא לזוז ממידת האמת ואפילו כמלוא נימא. מה שקורה, שפעמים מזדמן הוא לאירועים וחתונות של בחורים, ששם הוא מתבקש לספר בדברי שבח על החתן הצעיר. לצערו הוא סיפר, פעמים שאין הוא מוצא דבר שבח או מעלה בבחור, ומתחבט הוא עם עצמו האם יכול הוא לשקר לצורך עניין כזה חשוב?

השיב לו המשגיח: "תסלח לי, אך אם אתה לא מצליח לראות טוב בשני, אינך כלל דורך בדרך של אמת, אתה כל חייך חי בטעות אחת גדולה". כמה שזה נכון ואמיתי, לו יהי שנזכה לכך.

ישנו יהודי 'פשוט' שלימד אותי שיעור 'בראייה'. בפעם הראשונה שפגשתי אותו לאחר שמסרתי שיעור באחד המקומות, הוא ביקש ברכה וברכתי לו: "יה"ר שתצליח". אמון, יחד עם כל היהודים! הוא השיב. וכשברכתי אותו: "שתהיה לך רפואה שלימה!". אמון, יחד על היהודים! השיב שנית. נהניתי ממנו, אך את האמת אומר שלא ייחסתי לכך כל כך חשיבות. אך עם הזמן שמתי לב שזה היה הנוסח הקבוע שלו, לא משנה איזו ברכה הייתי מוציא מהפה ומה הייתי מברך, הוא תמידית היה מסיים: "אמון, יחד עם כל היהודים!". יום אחד עצרתי ואמרתי לו: "אני מקנא בך! אתה בעל עין טובה, הקב"ה שמח בך, מהיום אני מבקש ממך שאתה תברך אותי, הקב"ה אוהב תפילות של אנשים כמוך, אתה משה רבינו קטן".

כואב לי לחשוב מה שכותב הגאון חיד"א זצוק"ל (ציפורן שמיר קעב) שאדם שאינו יודע להביט על אחרים בעין טובה ולא לשמוח בטובתם, מה שיאחל שיקרה לחברו, כך חלילה יקרה לו, "פֶּאֶשֶׁר יִתֵּן מוֹם בְּאָדָם כִּן יִנְתֵּן בוֹ". אם לא תשמח שהבן שלו מצא שידוך, חלילה גם לבנדך יעכבו את השידוך, אם לא תשמח שחברך קנה דירה רחבה ומשופצת, חלילה גם לך יהיו עיכובים בדירה.

קראתי מעשה על אדם שהיה מוכר אמבטיות של תינוקות, ומחמת שמקומו היה צר מלהכיל את הסחורה, היה מניח את תערוכת האמבטיות על המדרכה ברחוב, דבר שפעמים היווה כמציק להליכתם של דיירי הכניסה. לאחר שתבעוהו לבית הדין, הכריע בית הדין לטובתו של בעל האמבטיות מכמה וכמה סיבות. כל השכנים קיבלו את פסק הדין בעין יפה, לבד משכן אחד שפסק הדין היה למורת רוחו.

לאחר ימים מספר, בעת כשהיה אותו שכן בביתו, לפתע פנה לאשתו ושאלה: "מדוע הבית שקט? איפה הילד הקטן?". הם החלו לחפשו ומצאוהו במרפסת כשהוא מטפס על הסורגים. רץ אליו אביו ובהלה, אך כשהגיע אליו בכדי לתפסו, החליק הילד ונפל למטה, ה' ירחם. האבא צרח בקול גדול ולא ידע את נפשו ובעוד שהוא צורח הבחין בבנו שנפל אל תוך אחת הגיגיות המונחות שם ברחוב, וניצל ממוות לחיים. רץ האב למטה ופגש בבעל החנות המחזיק את התינוק. הגיש לו בעל החנות כוס מים, ולאחר שנרגע אמר לו: "קשה לתאר אם חלילה בשמים היו שומעים לך ולצרות העין שלך והיית נוגע בפרנסתי, היום היית ניהפך חלילה לאב שכול".

אדם שעינו רעה ח"ו סוגר לעצמו את כל השערים. כשהבורא יתברך רוצה להוריד שפע לאדם הוא בודק מהי מידת העין טובה שלו ואם לא ימצא אצלו עין טובה חלילה השפע ייעצר. על האדם לדעת, שכמספר האנשים שהוא אוהב, כך מספר שערי הברכה שה' יפתח לו, וכמספר האנשים שהוא שונא כך מספר השערים שה' יתברך יסגור בעדו. עתה כבר אפשר להבין למה לחבר אחד ה' פותח ואילו לשני סוגר, הכל תלוי בטובת עינו של האדם.

עתה גם מובנת תשובתו של את האדמו"ר מראדושיץ זצוק"ל, כששאלוהו מהו הסוד לכך שתפילותיו נענות בשמים: "אין בי שום דבר מיוחד, פשוט מורגל אני לבקש מהבורא יתברך שייתן לכל יהודי כל מחסורו ממש כמו שאני מתחנן שייתן לבן שלי, זה הסוד".

וכן מסופר שרש"י נגלה בחלום לנכדו הרשב"ם ומסר לו סגולה לקיבול תפילות, שאם יבקש שלכל עם ישראל יהיה גם לו ולילדיו יהיה. כלל חשוב גילה ר' ישראל הבעל שם טוב זצוק"ל (על התורה רות), שמי שעינו טובה בכל מקום שיביט מיד תשרה ברכה. וכמו שמסופר במגילת רות, שבועז ראה את רות וביקש ממנה: "עֵינֶיךָ בְּשָׂדֵה אֶשֶׁר יִקְצְרוּן". והיינו, כי ראה בועז ברוח קדשו שיש לרות מידת עין טובה שאין כדוגמתה. ולכן ביקש ממנה תמיד להסתכל עם עיניה הטובות בשדה שלו ועל ידי כך תמשוך על השדה ברכה גדולה.

ולכן אומרים חז"ל (סוטה לח): "אין נותנין כוס של ברכה אלא לטוב עין" – כשיש אורחים בבית, טוב שיכבד בעל הבית את אחד מן האורחים שיברך את ברכת הזימון עם ברכת המזון כולל ברכת האורח ודבר זה הוא סגולה נפלאה למשוך ברכה ופרנסה בשפע על ביתו של בעל הבית. אמנם לשם כך מחובתו של בעל הבית להדר אחר אורח עם עין טובה, אחר אדם שתמיד רוצה שיהיה גם לאחרים, ואם הוא יברך, יזכה בעל הבית שעל ידי עינו הטובה יימשך שפע גדול על בעל הבית. מאידך גיסא, אם האורח צר עין, לא טוב שיברך, שכן אומר הזוהר שהוא כלי ריק ואין הוא יכול לגרור ברכה (ואולי אף לקלקל, ה' ירחם).

יש לנו לזכור! אתה רוצה להצליח בחינוך הילדים שלך, שהם הדבר החשוב לך יותר מכל דבר אחר בעולם, תמיד תהיינה עיניך טובות ושמחות בילדיהן של אחרים. אתה רוצה להצליח בעסקים שלך, להתפרנס בכבוד, שתמיד תהיינה עיניך טובות בהצלחת פרנסה של אחרים. אתה רוצה להצליח בתורה שלך שלא תפסוק מזרעך, תמיד תהיינה עיניך טובות בהצלחה בתורה של אחרים! הבורא יתברך יזכנו להיות תמיד מן הטובים והעושים לו נחת באמת, אכי"ר. שבת שלום עם ישראל! אפרים שרבני. ('מוחנה אפרים')

פִּי יִהְיֶה לְאִישׁ בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֵה (כא,יא)

רש"י: בן סורר ומורה נהרג על שם סופו... אמרה תורה ימות זכאי ואל ימות חייב. ידועה השאלה מדוע אצל ישמעאל בשעה שעמד למות בצמא הקב"ה דן אותו 'באשר הוא שם' דהיינו לפי מעשיו באותה השעה ולא לפי מה שהוא עתיד להרשיע ואילו בן סורר ומורה דנים אותו על שם סופו? הסביר הצדיק רבי אלעזר אבוחצירא זצוק"ל (פקודת אלעזר): ישנה השפעה גדולה של ההורים על נפשו ותכונותיו של בנם שנולד. בן סורר ומורה נולד כידוע מזיווג של יהודי עם גויה - אשת יפת תואר שחמד במלחמה ולמרות שהקב"ה התיר לו אותה (לאותה השעה) בכל זאת עליו לדעת כי הבן הזה בנטייתו הטבעית קרוב יותר אל המעשים הרעים ואל התאוות. ולכן דנים אותו על שם סופו כי קרוב לוודאי שירשיע. לעומת זאת ישמעאל נולד לזיווג כשר של אברהם עם הגר וממילא בנטייתו המולדת אין לו משיכה אל הרע, אלא זה שהוא יבחר ברע תלוי בו עצמו ולכן הקב"ה דן אותו לפי מעשיו ולא על שם סופו. ומכאן עלינו ללמוד עד כמה על ההורים לקדש את עצמם בצניעות, בשמירת העיניים וטהרת המחשבה, על מנת שילדיהם יצאו קדושים וטהורים.

בְּיֹמוֹ תִתֶּן שְׂכָרוֹ. פִּי עֲנִי הוּא וְאֵלָיו הוּא נֶשֶׂא אֶת נַפְשׁוֹ וְלֹא יִקְרָא עֲלֵיךְ אֶל ה' וְהָיָה בְךָ חֲטָא (כד,טו)

מהו החטא שיהיה בך? בפשטות הלנת שכר שכיר. ואילו רבי שלמה קלוגר זצ"ל הסביר כך: הקדמה: מובא בגמרא (עירובין מא' ב') דקדוקי עניות מעבירין את האדם על דעתו ועל דעת קונו, כי ע"י העניות האדם לא מיושב בדעתו ולא יכול להתפלל ולעבוד את ה' כראוי. רמז לדבר בפסוק זה 'בְּיֹמוֹ תִתֶּן שְׂכָרוֹ' ומדוע? כי אם תלין את שכרו אזי הוא יהיה מוטרד וע"י זה הוא יגיע למוצב של 'לֹא יִקְרָא עֲלֵיךְ אֶל ה'' דהיינו לא יתפלל כראוי. וזה יהיה 'עֲלֵיךְ' בגללך. ולכן 'וְהָיָה בְךָ חֲטָא'.

זכות דברי התורה בעלון יעמדו:

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מוֹל, נועה בת יעל, קרן בת רחל, עדן שירה בת גילה, הילה בת עדנה.
לזרע בר קיימא: רווית רבקה בת אורלי, מוריה בת אורנה, מורן בת רותי.
לפרנסה טובה: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.
לרפואה שלמה: ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.
לעילוי נשמת: ציפורה בת מורוור ז"ל, אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארוז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשויילי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מוֹלה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמרה ז"ל, ז'קלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל, אסתר בת מרים ז"ל, רות בת יוכבד ז"ל, אליעזר בן אסתר ז"ל.

כי תצא



בעלון נעסוק בתוכן שיעור 594 שנערך ביום ב' ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בשעה 19:00, במדרשת "ברניה יקצור", בנשיאות מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל.

עלון מס' 481 שנה י' העלון מוקדש לע"נ הרה"ג יעקב אדלשטיין זצ"ל ד' אלול תש"פ

999 פ' 1089

פי תצא - תוכן ענייני הפרשה

- א. דין הרוצה לקחת שבויית מלחמה לאשה (כא, י-יד).
- ב. דיני הירושה והבכורה, דין בן סורר ומורה (כא, טו-כא).
- ג. הרוגי בית דין - נתלים, ומצות הקבורה בכבוד בו ביום.
- ד. מצות השבת אַבְדָּה ועזרה במשא לאיש ולבהמתו (כב, ד).
- ה. איסור לא ילבש גבר שמלת אשה, ולהיפך (כב, ה).
- ו. מצות שלוח הקן ומצות מעקה - הסרת סכנה (כב, ח).
- ז. איסור כלאי הכרם וכלאי זרעים, איסור עבודה בשני מיני בעלי חיים יחד, וכלאי בגדים - שעטנז (כב, ט-יא).
- ח. מצות הטלת חוטי ציצית בכנפות הבגד המרובע (כב, יב).
- ט. מצות קדושין, ודיני המוציא שם רע על כלתו (כב, יג-כב).
- י. דיני זנות באשת איש ופנויה.
- יא. ציווי לא להעניש האנוס במעשיו (כב, כו-כז).
- יב. אנשים האסורים להתחתן עם קהל ישראל (כג, ב-ט).
- יג. איסור לתעב גר אדומי (קרוב) ומצרי (הכרת הטוב) בדור ג'.
- יד. הלכות נקיון וטהרה, בכך השכינה שורה בישראל (כג, י-טו).
- טו. איסור הסגרת עבד שברח לארץ ישראל, ואיסור אונאתו.
- טז. איסור זנות, ואיסור הקרבת חילופי כלב, ואתנן (כג, יח-יט).
- יז. איסור (על הלווה) לתת ריבית, ואיסור (על המלווה) קבלת ריבית מיהודי (כג, כ-כא).
- יח. החיוב לקיים נדרים, מוצא שְׁפָתֶיךָ תִּשְׁמַר-בל תאחר (כג, כב-כד).
- יט. זכויות ואיסורי הפועל בעבודתו בשדה ובכרם (כג, כה-כו).
- כ. מצוה שלא יגרש אשתו אלא בגט. ולא יחזיר גרושתו לאחר שנישאה לְאַחַר, ומצוה לשמח אשתו בשנה ראשונה.
- כא. האיסור לקחת כמשכון - חפץ המשמש להכנת אוכל נפש. דין גונב נפש (כד, ז).
- כב. אזהרה שלא לתלוש סימני צרעת (כד, ח-ט).
- כג. מצוה לזכור מעשה מרים - איסור לשון הרע.
- כד. דיני משכון בהלוואה, ומצות השבתו בעת הצורך (כד, י-יג).
- כה. איסור הלנת שכר שכיר (כד, יד-טו).
- כז. איסור קבלת עדות קרובים בב"ד, ואיסור הטיית משפט.
- כח. דיני שכחה בשדה ובכרם - לעניים, וכן פָּרֵט ועוללות.
- כט. דיני מלקות, ואיסור הכאת יהודי - לא יוסיף (כה, א-ג).
- ל. איסור חסימת שור בדישו (כה, יט-כב).
- לא. דיני יבום וחליצה (כה, ה-ו).
- לב. (סכנה במריבה) מצות הצלת הנרדף, ותשלומי בושת.
- לג. איסור עוול במסחר - רמאות במשקל ובמידה (כה, יג-טז).
- לד. זכירת מעשה עמלק, ומצות מחייתו (כה, יז).

פותחת הפרשה (יח, ג): "כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל אִיבֶיךָ וַיִּנְתְּנוּ ה' אֱלֹקֶיךָ בְּיָדְךָ וְשָׁבִיתָ שְׁבִי".

אמרו רבותינו ז"ל (קידושין כ"א:): לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע. לא אחת אנו שומעים על מלחמת היצר, נבאר מהי אותה מלחמה, לצורך הבנה אפתח במעשיה:

"זה אוכל אותי כל פעם מחדש. מה ההבדל בינינו?" פנה מוסכניק למנתח לב. "שנינו עושים את אותן הפעולות בשורה התחתונה: אני מנתח לב של מנוע - אתה מנתח לב של אדם. אני מחליף שסתומים במנוע, וגם אתה. אני מנקה חומרים מיותרים או מזיקים מתעלות הניקוז של המנוע, ואתה באמצעות צנתור מפנה שומנים מעורקי הלב. "איך קורה שבסופו של חודש, לאחר שעבודתנו זהה, אתה זה שגורף את הכסף הגדול מהמטופלים ואני נשאר עם משכורת בינונית"? חייך המנתח והשיב לו בשנינות: "נראה אותך מצליח לתקן את המנוע בזמן שהוא פועל..."

ישנו מאבק תמידי בין המוח - הַשֵּׁקֶל, לבין הלב, אך מלחמה זו של היצר נמצאת בליבו של האדם. מה בין השכל ללב? הַשֵּׁקֶל, תפקידו להיות כעין "מצביא עליון" של כל איברי הגוף. לחלק פקודות, לשמש כ'מרכז בקרה', לשקלל את הנתונים המגיעים אליו ולקבל החלטות. אבל מפתיע לגלות שהמלחמה הניטשת בין יצרי האדם אינה מתרחשת במוחו של האדם, אלא מקורה דווקא בלב. וכך דרשו חז"ל על הפסוק בקריאת שמע: "וְאֶהְיֶה אֵת ה' אֱלֹהֶיךָ כָּל לְבָבְךָ" - בשני יצריך - יצר הטוב ויצר הרע, השוכנים בלב, מרכז הרגש האנושי. ובמלחמה, כמו במלחמה, אין סנטימנטים. חייבים לצאת בכל הכח, כי רק זו הדרך למנצח.

כאן מגיע היצר הרע ועושה שימוש במניפולציות רגשיות וסחטניות: איך תוכל להתעמק בלימוד הגמרא כשבראשך עדיין מהדהדת השיחה הקשה ממנהל הבנק? אתה חושב שללכת לתפילת מנחה בבית הכנסת זה דבר נכון כשחברך כורע תחת נטל הקונים בחנותו, ואיפה מצוות חסד? כן. גם במצוות היצר משתמש כדי לגרור אותנו לְרִשְׁתּוֹ.

לעומתו, היצר הטוב שכאמור שוכן בלב, עושה שימוש בעיקר בטענות הגיוניות ושקולות: דווקא בכך שתנסה להתעמק בשעה קשה זו בלימוד הגמרא, תרוויח כפול, השיחה ממנהל הבנק תידחק ממוחך לשעה קלה וגם תלמד תורה. קשה בהתחלה, אבל אפשרי. כך גם לגבי כל מצוה וחסד על האדם לדעת שעצת היצר היא גם לעשות אותנו 'צדיקים' על חשבון לימוד או תפילות וכדומה.

את הרגש חשוב מאוד להעביר בכור המבחן של השכל. מכיוון שהשכל בודק שהרגש אינו מכיל מרכיב מוטעה שישפיע בסופו של דבר על קבלת ההחלטה.

את זה מלמדת אותנו התורה באומרה: "כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל אִיבֶיךָ" - קודם תפנים שהצדקן המתחזה - יצר הרע - שבתוכך הוא אויב, ובאויב נלחמים. כל מה שנדרש ממך, הוא לשנס מותניים, לאחד את כל אבריך, ואז לצאת למלחמה. וכשהקב"ה רואה שאתה יוצא להילחם, עשית צעד קטן מלמטה - ה' יתברך יעשה צעד גדול עבורך מלמעלה: "וַיִּנְתְּנוּ ה' אֱלֹקֶיךָ בְּיָדְךָ וְשָׁבִיתָ שְׁבִי"!

ואמר ה'בעל שם טוב' הקדוש: "חז"ל אמרו - 'איזהו גיבור, הכובש את יצרו'. שבירת היצר אינה דורשת גבורה, אבל כבישת היצר ורתימת כוחותיו לעבודת ה' - על כך צריך גבורה".

אמת life

"כִּי יְהִיֶה לְאִישׁ בֶּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה..." (כא, יח)

פרשת בן סורר ומורה קשורה לפרשה הקודמת העוסקת בדיני בכור. חשיבותו של הבן הבכור בהיותו ראשון. באותה מידה חשובה התקופה הראשונה בבגרותו של האדם, והיא משפיעה על כל משך החיים. צריכים לשים לב במיוחד לראשית זמן ההתבגרות, אחרי הבר-מצווה, שהנער יחונך לתורה ולמעשים טובים. [שם משמואל]



"עַל דְּבַר אֲשֶׁר לֹא קָדְמוּ אִתְּכֶם בְּלַחַם וּבִמְיָם" (כג, ה) - לדבוק בעם ישראל

עמון ומואב אינם ראויים לדבוק בעם ישראל, מאחר שלא קדמו את עם ישראל בלחם ובמים, ולא גמלו להם, כפי שהיה ראוי להם בהיותם צאצאיו של אברהם אבינו שהיה נותן מפיתו לכל עובר ושב.

המעשה המופלא הבא יאלפנו בינה ודעת וילמדנו עד כמה הקב"ה משלם אפילו לגוי שגומל חסד עם בניו האהובים ומאיך אלו שהיה בידם להיטיב ולא עשו זאת איך שהקב"ה הענישם: במלחמת העולם השנייה שגריר יפן בליטא לא הסכים עם פשעי הנאציזם, היה זה אדם רחמן ואציל נפש, אשר דאג לגורל יהודי אירופה. שגריר זה ניצל את מעמדו, והנפיק ליהודים אשרות כניסה ליפן, ומשם היגרו היהודים לאמריקה ולמדינות נוספות.

וכך במעשה זה, הציל אלפי יהודים וביניהם את תלמידי ישיבת 'מיר'. כשנודע הדבר לגרמנים, הם דרשו מיפן לסלק את השגריר מארצם.

היפנים, עושי דברם של הנאצים, מיהרו לבצע את דרישת גרמניה והשגריר נקרא לשוב ליפן. אבל עד לעזיבתו, נותרו שבועיים. במשך כל הימים והלילות הללו, עבד מסביב לשעון, ואף תיגבר את המאמץ, וגייס צוותים נוספים להנפקת אשרות הכניסה ליפן עבור היהודים. כך ניצלו חייהם של עוד יהודים רבים.

היה זה מעשה נועז ומסוכן, הראוי להערצה. לפני עזיבתו, באה משלחת יהודים מבית הכנסת בוילנא כדי להודות לו. "אשר עשית למען העם היהודי, לא ישכח לעד. אנחנו נתפלל להקב"ה, שיברך אותך ואת צאצאיך..."

איש יקר זה שב ליפן. ולפלא הדבר - הוא לא נענש עונש חמור... אך בכדי שיוכל לפרנס את משפחתו, הקים בית מלאכה קטן לתיקון מכוניות שנקרא בשם - 'מיצובישי'... מוסך זה, הפך ברבות הימים למפעל הידוע והמפורסם בכל העולם, והתעשר ממנו עושר רב.

לאחרונה הגיע בנו של השגריר היפני לביקור בישיבת מיר וכיבדו אותו בכבוד רב ובהתרגשות גדולה.

"כִּי תִבְנֶה בַּיִת חֲדָשׁ וְעָשִׂיתָ מַעֲקָה לְגַגְּךָ..." (כב,ח)

פירש רבנו ה"בן איש חי" זצוק"ל: אדם שהסתבך חלילה בעבירות, וטימא את גופו הנמשל לביתה של הנשמה.

כאשר הוא שב בתשובה, הרי זה כבנין בית חדש. מה יעשה שלא ישוב לחטוא? יבנה "מעקה", כלומר יציב לעצמו גדרים וסייגים, שימנעוהו מליפול בשנית.

ועוד: "ולא תשים דמים בגיבתך". כסף מכונה בשם דמים. אל תאגור כל הכסף לצורך גופך, אלא תקציב סכומים נאים לצדקה. שמא תאמר שמה שתיתן לצדקה יחסר לך? לא ולא! דע לך, שלא יחסר לך מאומה. אם צריך היית להרוויח מאה זהובים, ונתת עשרים לצדקה יתן לך הקדוש ברוך הוא מאה ועשרים. ואם לא תיתנם - לא תרוויח אלא מאה.

וזהו: "כִּי יִפֹּל הַנֶּפֶל מִמְּנוֹ". בין כך לא יהיה יותר, ממה שנקצב, והנתינה לצדקה אינה מגרעת ומחסרת מאומה!

[מעין השבוע]

"כִּי תִהְיֶינָה לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים..." (כא, טו)

"כי תהיין לאיש שתי נשים, האחת אהובה והאחת שנואה. וילדו לו בנים האהובה והשנואה. והיה הבן הבכור לשנואה: והיה ביום הנחילו את בניו - את אשר יהיה לו, לא יוכל לבקר את בן האהובה על פני בן השנואה הבכור: כי את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל אשר ימצא לו".

ואמר הרב אליעזר פאפו זצ"ל (בעל הפלא יועץ): 'כי תהיין לאיש שתי נשים' - אל תקרי נשים אלא נשים. חובות. מצוות. יש שני סוגים של מצוות, יש מצוות שאנחנו מאוד אוהבים לעשות... כמו למשל לישון בשבת... יש הרבה שמחמירים בזה מאוד. גם לאכול חמין בשבת, ובכלל עונג שבת - זה הכול מצוות. אבל יש מצוות שאנחנו פחות אוהבים לעשות...

יש שתי סוגים של חובות. האחת אהובה והאחת שנואה. וילדו לו בנים' - הרי כשאדם עושה מצווה, הוא בורא מלאך. פרקליט. ומשתי סוגי המצוות נולדים מלאכים, אבל תדע! 'והיה הבן הבכור לשנואה'. אל תחשוב שהמלאכים הטובים ביותר יוצאים מהשניה בשבת. יוצאים משם מלאכים טובים, אבל לא כמו שיוצאים מהמצוות שאתה פחות אוהב לעשות. משם ייצאו מלאכים פי שנים יותר טובים.

מסופר על הרב שמואל גריינמן ששאל את ה'חפץ חיים': יש לי שתי מצוות שעומדות לפני, ואין אני יכול לקיים את שתיהן. מה לעשות? ענה לו ה'חפץ חיים': "תחשוב טוב מה אתה יותר מעדיף לעשות, ותעשה את השניה!"...



"גְּדֹלִים תַּעֲשֶׂה לָךְ עַל אַרְבַּע פְּנוֹת פְּסוּתְךָ..." (כב, יב) - כוח הציציות

בספר "אור דניאל", הביא סיפור נפלא שסיפר לו בעל המעשה: יום אחד, אני וחברי אהובי, גבריאל הרשבורג ז"ל, יצאנו מהיכל ישיבת "עטרת כהנים" אל חדר הישיבה בו התגוררנו ברחוב הגיא. היתה זו שעת לילה מאוחרת.

לפתע, כשהגענו ל"סמטת הג'בשה" מחבלים התחילו לירות עלינו מטווח קצר. חברי, גבריאל ז"ל, נורה בליבו ונפטר במקום, ה"ד. הם ירו גם בי אבל אני המשכתי לרוץ והמחבל המשיך לרוץ בעקבותיי. לאחר כמאה חמישים מטר הגעתי ל"בית וינברג" (ששימש כמעונו של אריאל שרון, ראש הממשלה לשעבר). המאבטח לא זיהה אותי מרחוק וחשב שאני מוסלמי כי הגעתי מכיוון הרובע המוסלמי וגם הכיפה שהיתה לראשי נפלה במרוצתי. ניסיתי לצעוק לו "שמע ישראל" כדי שיבין שאני יהודי אך הלסת שלי נפגעה מהכדור שירה בי המחבל קודם, לכן לא הצלחתי לדבר. הבחנתי שהמאבטח חושש מפני, הוא דרך את נשקו וכיוון אותו לפלג גופי התחתון. ראיתי את המוות מול עיני. החלטתי לשכב על הארץ תוך כדי שאני מתבוסס בדמי, כל שנשאר לי היה להתפלל לה' ולקוות שיושיעני. המאבטח התקרב אלי אט-אט, עד שהצמיד את אקדחו לרקתי, אך לפתע, המאבטח הניח לי ורץ להביא את עגלת ההחייאה מהעמדה שלו והעניק לי את הטיפול הראשוני, שהציל אותי תוך כדי שהזעיק עזרה רפואית.

כשהמאבטח הגיע לבקרני בבית החולים "הדסה", הוא סיפר: "בדרך כלל אנחנו לא לוקחים סיכונים מיותרים ויורים מיד. אך כשראיתי את הציציות שלך הבנתי שאתה בעצם יהודי, אולם לא הייתי בטוח במאת האחוזים כי הערבים נוהגים להתחפש ליהודים שומרי תורה ומצוות כדי לפגוע אך משהו מנע ממני ללחוץ על ההדק, הציציות נראו קדושות ואמיתיות. כנראה, שכוח הציציות שלך היו חזקות יותר מהנשק שהיה בידי! אני מודה לה' שלא טעית!"... סיפר המאבטח בהתרגשות.

[אור דניאל]

כי אם המלך שולח מכתב ומודיע על בואו, אין כוונתו לומר שהוא רוצה לראות איך אנחנו גרים. הוא רוצה לבדוק מה נספיק לעשות במשך שלושים יום כדי לקדם פניו. אי אפשר להישאר באותו מצב כשהמלך מודיע שהוא בא לבקר. נכון, אין לנו כסף, אך בואי נחשוב מה בכל זאת ניתן לעשות. את הקירות המפוחמים אפשר לכסות בבד או בסדין, כך המלך לא יראה אותם. על החלונות נתלה ציורי נוף, כך המלך לא יבחין שהם מנופצים, אך את הכיסא אי אפשר להעלים מעיניו. אם המלך יישב על כיסא שבור, הוא יפול על הרצפה ויהיה כאן בזיון למלכות. כיסא אחד אנחנו מוכרחים לקנות! מסיים ה"מתנת חיים": בראש חודש אלול שולח הקב"ה מכתב שבו הוא מודיע על כך שמגיע לבקר אצל כל אחד מאתנו, הוא יודע היטב שאי אפשר להשתנות מהקצה אל הקצה בזמן כל כך קצר, אך לכל הפחות הוא מצפה מאתנו שנכין כיסא אחד שלם עבורו. כל אחד מאתנו יודע בעצמו מה הוא צריך לתקן, כל אחד יודע במה יוכל לזכות ולהכין כיסא למלך!

[דורש טוב, אלול]

אלול

דורשי רשומות אמרו, ש"אלול" נטריון: "אני לדודי נדודי לך" (שיר השירים ו, ג).
 "נמל ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך" (דברים ד, ל).
 "ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים" (אסתר ט, כב).



התרת נדרים בחודש אלול

יש נוהגים לעשות התרת נדרים באלול והרמז "לא יחל דברן ככל" סופי תיבות "אלול".

אל הצדיק רבי שלום מקאמינקא זצ"ל, הגיע פעם יהודי עשיר קמצן אחד, והתאונן בפניו שהיות ואשתו ממרת את חייו, לכן מבקש שהרבי יקללנה שתמות! אמר לו ר' שלום שיש איסור לקלל יהודי והוא לאו שבתורה, אך בכל זאת יש לי עצה עבורך, הנה אמרו חז"ל בעוון נדרים מתה אשתו, והנה כאן בעיר נצרכים למקוה, ע"כ נדור נא שהנך נותן סכום כסף גדול עבור בניית המקוה, והרי לא תאבה לשלם, וכך תעשה בקשתך...

עבר איזה זמן והלה בא שוב לר' שלום באמרו רבי בינתיים אין רואים תוצאות... אמר לו רבי שלום, הנה כתיב בעוון נדרים מתה אשתו, וצריכה להיות בגדר אשה, ואילו אתה אינך מתנהג עמה כמו כן, אלא מתקוטט עמה, ראה לחיות עמה בטוב וכך יוכל להתמלא משאלתך.

חזר הלה לביתו והתחיל לכבד את אשתו, האשה מאוד התפלאה מה יום מיומיים, אך כיון שראתה שהוא נהיה אדם חדש, התחילה לכבדו כיאה וכיאות, וכך נוצר ביניהם אהבה ואחוה, ושלוש ורעות.

ויהי היום ולפתע נפלה למשכב נסע הלה שוב לרבי שלום, שהנה כעת הוא כבר חי עמה בטוב ובנעימים ועתה מאיימת המחלה להמיתה ומבקש שהרבי יתפלל שתחיה, נענה אליו רבי שלום הרי הבטחת מקוה! ואין מנוס כי אם לקיים נדרך שהרי בעוון נדרים האשה מתה, והוכרח הלה להביא את סכום הכסף לבניית המקוה, וכך עשה וחזרה אשתו לאיתנה. בעל ה"דברי חיים" הפליא מאוד סיפור זה, שאמר שרק אדם חכם כרבי שלום מקאמינקא יכול לעשות בעצה אחת שני דברים, להשכין שלום בבית, וגם להוציא כסף למקוה מעשיר קמצן...
 [חשוקי חמד - חנוכה עמ' קיא]

בעמדנו בתחילת חודש אלול, עלינו לדעת כי פעם בשנה ניתנת האפשרות להשתנות. כאותו אדם העומד למרגלותיו של בנין רב קומות, וברצונו להגיע במהירות מעלה. לצורך כך נדרש זמן רב, לטפס בגרמי המדרגות קומה אחר קומה, גִּיזַע וביגיעה. אך באפשרותו, בלחיצת כפתור, להיכנס אל המעלית וזו תביאו אל יעדו במהירות רבה.

ה"אלול" - כמעלית הוא. מעניקים לך יכולת לעלות ולהעפיל, לעשות שנוי כביר. וזו הזדמנות חד שנתית.

האדמו"ר מסלונים זצ"ל (בעל ה"נתיבות שלום") סיפר מעשה שארע עמו: בצעירותו ישן פעם, וחלם שהנה הוא עומד במוצאי שמחת תורה. ההכרה הכתה בו והוא תפס את עצמו - היכן הייתי? ימים גדולים כאלו עברו עלי, ימים אשר בנקל אפשר להשיג בהם ולהגיע לכל המדרגות הנשגבות ולקרבת אלוקים גדולה ועצומה, כיצד לא ניצלתי?! ייסר עצמו ויירב הצער מאוד. וייקץ - והנה חלום... והוא - בראש חודש אלול. רב היה האושר אשר גאה בלבו.

אנו עומדים כעת בעיצומו של חודש אלול. הקב"ה אווז בנו ואומר: בואו וקחו מתנות נשגבות שהכנתי עבורכם בימים אלו. הכינו דרכיכם, סולו סולו, "בנים אתם לה' אלוקים!" נבוא שלב אחר שלב, נשיל מעלינו את בגדי החולין, את בלויי הסחבות, כי אין לבוא אל המלך בלבוש שק. בואו נתקרב לבורא עולם, בואו ונשובה אל ארמון המלך, להיות נסיכים כראוי לבנים אהובים אצל מלכו של עולם. ועל הצעה שכזו, כלום אפשר לוותר?!

משל נפלא על עבודת הימים הללו מובא בספר "מתנת חיים": מלך רם ונישא קבע לו מנהג לבקר במהלך עשרה ימים בשנה בבתיים של אנשים פרטיים ברחבי המדינה, כדי לעקוב מקרוב על האופן שבו מתנהלים חיייהם.

האנשים שאותם תכנן לבקר קבלו התראה שלושים יום קודם בואו של המלך, כדי שיוכלו להתכונן לקראת הביקור. באחת העיירות באותה מדינה, בתוך בקתה עלובה, התגוררו זוג אנשים עיריים.

יום אחד הופתעו לגלות מכתב הממוען אליהם מאת המלך - המודיע כי בעוד שלשים יום יבוא המלך לביקור בביתם. האיש קרא את המכתב והחוויר כסיד. איך יוכל להכניס מלך לבקתה שלו? בבית שלהם הקירות מפויחים מפיה, החלונות מנופצים ומכוסים בניר דבק ובקרטונים, שום כיסא לא מתאים לשום שלחן, אף רגל שולחן אינה באותו גודל כמו הרגל השניה. הכיסאות מטים לפול ויש לדעת איך לשבת עליהם בזהירות. איך אפשר להכניס מלך לתוך בית כזה? העניין הינו בלתי אפשרי לחלוטין!

שואלת האשה את בעלה: "ומה אתה מתכוון לעשות? עונה הבעל: "אני הולך להחליף את כל הבית, לצבוע את כל הקירות, להחליף את השולחן והכסאות, להזמין זוג שיתקין חלונות חדשים. הכל כאן הולך להשתנות!" טוענת האשה: "כבר שלשים שנה אני מבקשת לעשות את זה, ואתה אומר שאין לך כסף. מה קרה עכשיו?" ענה האיש: "גם כעת אין לי כסף. אני עומד לקחת הלוואות כדי לשפץ את הבית..."

אמרה לו: "אינני מבינה, אתה עומד לקחת הלוואות כדי לשפץ את הבית? אנחנו עומדים לאבד כעת שלושים שנה, כדי לממן חצי שעה של בקור המלך בביתנו?! שהמלך יבוא לבקר, יראה איך אנחנו גרים, שיראה קירות שחורים, שיראה כיסאות שבורים, שיראה את מצב השולחן והחלונות המנופצים. כך אנחנו גרים!" השיב לה בעלה: "הלא תביני,

למען יברכך ה' אלוקיך בכל מעשה ידיך

(כד, יט)

"מצפצפים בטחון", כך מכנה ה"חזון איש" את אלה שעסקיהם הולכים יפה, הקופה מצלצלת, הכיסים תפוחים והחיים היפים. הללו בטוחים, בביטחון של עצמם ואף מקרקרים ומזמרים אותם בדרשות קטנות של שבע ברכות, בשיחות רעים שהכל מגובה בפסוקים וחז"לים "פרנסה משמים, הכל ממנו, הכל מידו הפתוחה ואין אדם נוגע ממה שמוכן לחברו כמלוא נימה... לא על הלחם. לבדו יחיה האדם אלא על מוצא פי ה'". הם שמים מבטחים בקלינטורה הנאמנה הסמוכה על דוכנם, אינם מודעים לאשליית הבטחון השקופה שלהם, עד לרגע בו לפתע נעלמים הקליינטים, הקופה לא קולטת מצלצלים והכיסים מתרוקנים... חושך בעיניים, חרב עליהם עולמם. איפה הבטחון? איפה הוא הזן ומפרנס לכל? אחד שכזה הוא אלי, בעל הקונדיטוריה השכונתית המשובחת "טורט ועוד", ואשתו שמזה 13 שנים המאפים היוצאים מתחת ידיהם, הם מעשי אמנות ממש.

הכל התחיל בעצם מהרעיון של חמותו, היא זימנה אותם אליה ואמרה: "אז ככה, אלי חזר בתשובה רק לפני שנתיים, אין לו מקצוע ולהיות שכיר זה לא בשבילו, לדעתי חסרה בשכונה שלנו קונדיטוריה והבניינים פה הולכים ונבנים, קיבלתי בנעוריי מסבתא רוזה ע"ה 10 מרשמים של עוגות טורט מדהימות, נקרא לעסק טורט ועוד, המאפים המשובחים של סבתא רוזה ונקווה שזכויותיה יעמדו לכם". "אני צריך לחשוב על זה... יש לי רב ובלי דעת תורה אני לא אז".

החמות נהנתה מתשובתו, "אתה צדיק, ובלי ברכה מרב תלמיד חכם, העסק לא יזוז, גש לשאול". הוא ניגש אל רבו שהיה מגדולי מקרבי הלבבות שבעיר, "ההורים של אשתי מציעים לי לפתוח חנות מאפים בשכונה, אני לא מבין שום כלום באפיה, אשתי עוזרת גנת ואני נורא מבולבל, את ההשקעה הראשונית ניקח מסכום כסף יפה שקיבלנו בחתונה, מה הרב אומר?" הרב עצם עיניו ושתק, אחרי דקה שתיים פקח את עיניו ואמר: "אתה לא מבין באפיה... נו ורופא מבין ברפואה? טייס מבין בטיסה? נניח... דע לך, כל מה שמצליחים לעשות בעולם זו רק סיעתא דשמיא, כלומר אם הקב"ה רוצה הרופא ירפא, הטייס יטיס והמהנדס יהנדס, לא ירצה חלילה הכל יתמוטט ובמקום טורטים תוציא קרשים שחורים מהתנור, לך לשלום, בטח בהקב"ה והתפלל אליו שיפרנסך מידו הפתוחה, המלאה והרחבה", ברכו הרב.

ואכן העסק פרח ושגשג, ואלי מטבע הדברים הפך לבוטח גדול בהשם יתברך ולנדיב ותומך חשוב בעיקר למוסדותיו של רבו. עד לאותו בוקר קייצי אחד בו הוא נכנס לבית המדרש של רבו: "כבוד הרב, יש לי בעיה גדולה... אני חושש לעסק שלי", הרב זקף גבותיו, "הבוקר הגיע צוות עובדים לחנות ממולי הפכו אותה על פניה, הכניסו תנורים, מקררים, כסאות ושולחנות ותלו שלט ענק ומאיר "מלאכי מאפים בע"מ", זוהי חברה גדולה של מאפים שעסקיה פרוסים בארץ ושמה הולך לפניו, מולם אני מרגיש כמו בתחרות ריצה בין ארנב לצב, כבוד הרב הם יגמרו אותי... הם הולכים להוריד את מחירי העוגות לרצפה... הקליינטים לא יעמדו בניסיון ואנה אני בא? מה הרב מציע?" "הסכת ושמע מה אני מציע, מהרגע אתה מעלה את מחיר העוגות שלך ב-10% לק"ג ומודיע על כך בשלט גדול בחלון הראווה", אמר הרב, "מרים את המחיר? מי יכנס אלי?" נזעק. "שאלת? ענית!" סיכם הרב את דבריו.

חיזור כולו חזר אלי לחנותו ועשה כעצת הרב. לא חלפו שבועיים והוא שם פעמיו לבית המדרש, התיישב מול הרב ושתק, "מה עכשיו?" שאל הרב, "סליחה שאני מפריע כבוד הרב אבל ברגע זה ממש שתי חנויות לימיני עובד צוות פועלים במרץ רב, והם גם תלו שלט "אומנות העוגה מאפים יפים", זו חברה חדשה אבל רצינית מאד שהחליטה להשקיע בשכונה, כבוד הרב, אני מוקף קונדיטוריות מכל עבר...

הם החליטו לחסל אותי, מה אעשה?" הרב חיך חיך של הבנה והפטיר: "תמשיך באותה טקטיקה, תעלה בעוד 10% את מחירי העוגות, ותודיע על כך במודעה מאירת עיניים". אלי כמעט התעלף: "כבוד הרב, הם מורידים מחירים, עושים מבצעים בזיל הזול ואני ארים מחירים? אני עלול להישאר עם כל הסחורה, הרב רציני?" כעבור שבוע הוא הגיע נבול וכבוי לבית המדרש ותר בעיניו לכיוון מושבו של הרב, "פתחו עוד קונדיטוריה?" גיחך הרב, "בדיוק, נפתחת מסעדה חלבית ענקית ומפוארת עם מיטב המאפים, אני מרגיש ירידה בעסקים, אשתי הציעה שאולי אכנס לעבוד כשכיר בנגריה לא אבא שלה, הלב שלי לא עומד בלחץ, מה הרב מציע?" "אין כל חדש תחת השמש, עכשיו תעלה את המחיר בעוד 5% לק"ג וכתוב מודעה מתאימה, תבוא בעוד חודש ותעדכן אותי מה מתרחש, שיהיה לברכה ובשורות טובות". רק כעבור 3 חודשים נכנס אלי לבית המדרש כשפניו זוהרות ודשנות, "תראה כבוד הרב, אני המום, לא מצליח לקלוט את המציאות, ישנה עליה של 20% במכירות שלי, כל החנויות עובדות לא רע אבל אצלי הכי עמוס, זה לא היה כך בעבר. יסביר לי כבוד הרב, מדוע יעץ לי להרים את מחירי העוגות? הרי זה בניגוד לכל הגיון כלכלי". הרב הסביר לתלמידו המשתאה: "אם היית מוריד מחירים ועושה מבצעים לטובת הלקוחות, מה היית אומר לעצמך? אני איש עסקים ממולח, חכם ונבון שיודע כיצד לתמך ולמצוא פטנטים כדי להצליח 'כוחי ועוצם ידי', אבל מהרגע שהצעת לך בניגוד לכל הגיון כלכלי להקפיץ מחירים נבהלת, היית בטוח שתתמוטט לחלוטין ואז באופן טבעי ונורמלי התפללת מעומק הלב הקב"ה שיושיעך וישלך ייפול מטה לחמך, ורחמנא ליבא בעי, כשליבו השבור של יהודי מסור בידיו של השם יתברך אזי ללא שום הגיון כלכלי אקדמי ושאר קשקושים הקב"ה משפיע פרנסה עוד ועוד. אלי הנהן בראשו, הרב תאר במדויק את אופן תפילותיו וכשיצא לרחוב ספגו עיניו את הנוף הכי יפה ומלטף שבעולם הנקרא פרנסה היא רק משמים! [הם למדו לקח-קובי לוי]

בברכת התורה רינת

"לאדם מערכי לב ומה מענה לשון" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מ"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק

מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה נפתלי בן רוזה: סמי בן שמחה: גורגי בן שמחה שמעון בן רחל: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה סלמן בן חבו ודוד: יעקב בן סאלם: חיים בן אסתר אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם: רוני בן עזיזה אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: סמי בן חנה



משה אהרן בן מאיר יצחק: חנינה בת כמיסה: מאיר בן שמחה: שלמה בן זוהרה מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: ג'וליה חיה בת גריסה מרים בת עזיזה: נוראני בת מרים ורבי: כותן בת חביבה: האובה (דייזי) בת טובה שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב בן פאולה

ציונו הגון - זהבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר (Jimmy Shmuel ben esther)

רחלי בת זהבה: עדינה בת שמחה: הדס-הודיה בת פאולה: אלקנה רחמים בן איריס

לרפואת:

הרב מאיר ניסים בן נכמאנה שליט"א אברהם בן חנה: יעקב ישראל בן גלית אורול בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זולטי בת חנה דוד בן שמחה: מנחם בן עליזה: איתן חיים בן שלומית פאולה בת דינה: זהבה בת הודיה: גלית בת חת מרים קרן בת רבקה: אילה לאה בת ציפורה שרה בת רבקה: שרה תהילה בת חנה אברהם בן אנט: פיבי בת חביבה בן חמו אריאל בן אביגיל: שושנה בת שדרה רחל בת נטרה: חות בת לינה: נורית בת רחל

לזרע של קימא:

יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים נפתלי שלמה בן לאה: ליאור בן דינה שושנה רייזל בת מינה: שירה בת שושנה מיטל בת לולו: לילית בת ויקטוריה שמחה צביה בת רחל יובל בן שלומית רחל בת חיה עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: הקוצר 2 רמת השרון מ.4741102

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון



מהתיקנות הדרך היומית

בס"ד | פנינים מתוך שיעורי הדף היומי של הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

יומא דהילולא קדישא

יומא דהילולא של הרה"ק רבי שמואל בונים מפרשיסחא צוק"ל בן הרה"ק רבי צבי צוק"ל, נלב"ע ביום י"ב אלול תקפ"ז

בשם משמואל (פר' ואתחנן תרע"ה) הביא: **"באזנינו שמענו שהקדוש הרבי רבי בונים מפרשיסחא זצלה"ה היה מתפלל בלי שום תנועה, אלא היה עומד כמו עמוד של אבן ורק עיניו זלגו דמעות ושופעות בלי הפוגות"**. עוד הביא שם (בפר' תולדות תרפ"א): **"הגיד כ"ק הרבי רבי בונים זצלה"ה מפרשיסחא שהכל נפגם בחורבן הבית חוץ מן התורה, והו תורת ה' תמימה, שהיא לעולם תמימה בלי פגם"**.

ועוד כתב שם (פר' קורח תרע"ז): **"הגיד אדמו"ר הקדוש רבי בונים מפרשיסחא זצלה"ה שבאם היה רוצה אברהם אבינו עליו השלום להחליף איתו לא היה רוצה, באשר איננו עושה עסק אלא לצורך גבוה [-לתועלת השכינה], וזה החילוף מה יתרון יהיה להשי"ת, שסוף סוף לא יהיה להשי"ת אלא אברהם אחד ובונים אחד..."**

הרבי רבי בונים היה אומר, שמי שרוצה לשבור את תאוותיו, יסתכל על אלו שהשיגו כבר את התאוות, ויראה איזה פנים יש להם, ואז מיד ימאסו בעיניו התאוות...

פעם נזדמן להרבי רבי בונים להיות באכסניה יחד עם קבוצת יהודים שלא הצטיינו מאוד ביראת שמים. הם ישבו ושתו קפה עם חלב, והרבי רבי בונים שתה קפה בלי חלב. נטפלו אליו אותם היהודים ושאלו אותו מדוע אינו שותה את החלב? השיב להם רבי בונים, בעלת האכסניה היא גויה, והחלב הזה הוא חלב עכור"ם ואסור לשתותו מחשש חלב טמא. התחילו האנשים לצחוק עליו ואמרו: "הרי לכפרית בעלת האכסניה יש רק פרות טהורות, ומה ענין חלב טמא לכאן?". התפלל הרבי רבי בונים להשי"ת שיעזור לו מן השמים שיוכל להוכיחם על פניהם, ואכן עוד הם מדברים, נכנסה לחדרם הכפרית ושאלה איך היה היום הקפה? השיבו האנשים שבאמת היה היום טעים במיוחד. מיד פנה אליה הצדיק ושאל: "מה יום מיומים? מדוע באת היום לשאול אם הקפה היה טוב?", השיבה הכפרית: "היום שמת' בקפה חלב גמל, ורציתי לדעת אם טעמו ערב לחכם..."

מ'ן בעל החידושי הרי"ם מגור צוק"ל שהיה מתלמידיו של הרבי רבי בונים, סיפר שהרבי לימד אותם את כוונת האכילה בפשטות, שעל כל לעיסה ולעיסה יבקש האדם מהשי"ת שלא יאונה לו ח"ו מאכל של איסור, ויקבל עליו שאם יש במאכל נדבדו איסור ח"ו עדיף לו שיהק מקודם. [וכך הביא בשם משמואל (פר' וישלח תרע"ז) בשם החידושי הרי"ם צוק"ל, אודות התולעים השכיחים בימי הקיץ במאכל ומשקה, שמי שניחא ליה באמת ליחנק באכילתו ולא יבלע אחד מהם, שוב אין מזדמנים לפניו וניצול מהם].

איך הצליח הגבאי צדקה המיתולוגי רבי דוד לייב לרכך את לבו של המיליארדר

צדקה תציל ממות

למדנו בדף היומי (שבת קי"ז ע"ב): **נפק שמואל ודרש, וצדקה תציל ממות, ולא ממיטה משונה אלא ממיטה עצמה.**

מי לא זוכר את הגבאי צדקה החשוב הצדיק רבי דוד לייב שוורץ זצ"ל שהיה תמיד זועק בלוויית **"צדקה תציל ממות"**? הוא היה מכריז על עצמו **"דער שוורער איז דא!"** [-השנוור כאן]. את הילדים הוא היה מברך באהבה: **"זאלסט וואקסן אַ גרויסע חנייקא!"** [-שתגדל להיות חניוק (-כינוי חיבה לפרוי החסידים)]. ותמיד היה זועק ותובע בחיך: **"געב אַ הער מיין געלט!"** [-תן את הכסף שלי].

פעם ביום חורפי במיוחד נכנס רבי דוד לייב לבית של מיליארדר בתל אביב והמתין לו בסלון. כשהגיע בעל הבית לסלון חשכו עיניו. **"געב א קוק וואס דו האסט דא בארבעט!"** [תראה מה עשית כאן] - הוא אומר לרבי דוד לייב, "תראה את הנעליים שלך המטונפות בבוקר, לכלכת לי את כל הבית בבוקר...". ר' דוד לייב מתנצל ואומר לגביר: **"קיימת בהידור ב' ברוך מרחם על הארץ, ריחמת על הרצפה שתהיה נקיה, עכשיו בבקשה ממך תקיים בהידור רב ב'רוך מרחם על הבריות..."** הגביר היה בן תורה, הוא נהנה מאוד מהווארט, הוציא חופן שטרות ונתן ל' דוד לייב.

מי שראה את הכוך בקרית ויז'ניץ בבני ברק, בו היה גר ר' דוד לייב, ראה מה זה שלעצמו די לו בקב חרובין... הוא לעצמו לא היה זקוק כלום, אבל לעניי ישראל הוא דאג לכל מחסורם ותמך בהם ביד רחבה.

ברצוני לספר אודות מצות הצדקה של אבי רבי שמואל צבי בן רבי בנימין קובלסקי צוק"ל. כשהיה בא איזה יהודי לבקש צדקה, אבא מעולם לא נתן צדקה בדת. הוא היה מכניס את האורח הביתה, ומבקש מאמא אם היא יכולה להגיש איזה כוס תה וחותיכת עוגה. בינתיים הוא היה לובש לכבוד האורח חליפה מיוחדת. וכך הוא נגש למצות הצדקה כמו שאנחנו נגשים לחפש אתרוג. חבל על דאבדן! (מתוך הפתיחה לשיעור, י"ט אב)

הרשעים בפתחו של גיהנום

השבוע למדנו בדף היומי (דף י"ט ע"א) **"רשעים אפילו על פתחו של גיהנום אינם חוזרים בתשובה"**.

שאלו פעם את הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ צוק"ל: ואם הם ירצו לחזור וכי אפשר לחזור בתשובה על פתח הגיהנום? ענה להם רבי נפתלי, לחזור בתשובה אמנם אי אפשר, אבל לפחות להודות בעבירות שהם עשו הם יכולים, ורשעים אפילו על פתחו של גיהנום אינם רוצים להודות כלל בעבירות שלהם...

איך לחזק את חוש הריח

למדנו בדף היומי (דף כ"א ע"ב): **"הדחאים נתנו ריח - אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם חטא".** פירש הרה"ק רבי יהושע ממאניסטרשיטש צוק"ל בספרו 'ערכי יהושע', כי

המשנה אומרת במסכת סוטה (דף מ"ח ע"א) הטהרה נטלה את הריח, והגמרא שם מספרת על כך: **"רב הונא אשכח תומרתא דחינוניתא [-רב הונא מצא מין תמר הנקרא חינוניתא, שיש בו ריח טוב מאוד]. שקלה כרכה בסודריה [-נטלו וכרכו בתוך הסודר שלו]. אתא רבה בריה [הגיע בנו רבה], אמר ליה, מורחינא ריחא דחינוניתא [-אני מרגיש כאן ריח של חינוניתא]. אמר ליה, בני טהרה יש בך [-מכיון שאתה מריח כל כך את ריח הפירות, בחדאי יש בך טהרה]. מכך אנו רואים שהטהרה מחזקת את חוש הריח, וההיפך חס וחלילה פוגם ומחליש את חוש הריח.**

ולכן דורשת הגמרא את הפסוק 'הדחאים נתנו ריח' - אלו בחורי ישראל שלא טעמו טעם חטא, כי כשחוש הריח מתחזק הרי זה סימן שבחורי ישראל אינם טועמים טעם חטא.

איך לנשימה עבור ההורים

קראנו בתורה בשבת קודש פרשת ואתחנן בעשרת הדברות **"כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך"**. המצב לצערנו בארץ ובכל העולם גורם שאנחנו הילדים מהווים איך לנשימה עבור ההורים, ומי שמתעלם מההורים הוא פושע. ומי שלומד את דברי רש"י הקדוש רואה דבר נורא אחרת השכר והעונש שבמצוה זו. בפרשת יתרו בעשרת הדברות על הפסוק **"כבד את אביך ואת אמך למען יאריך ימך"**, מביא רש"י את דברי המכילתא: **"אם תכבד יאריך, ואם לאו יקצרן..."**

החינוך (במצוה ל"ג) כותב בלשונו הקדוש על טעם מצוה זו: **"שראוי לו לאדם שיכיר ויגמול חסד למי שעשה עמו טובה, ולא יהיה נבל ומתנבך וכפוי טובה, שזו מדה רעה ומאוסה בתכלית לפני אלקים ואנשים"**. וכפי שאבא זצ"ל רבי שמואל צבי בן רבי בנימין חיך אותו מגיל ילדות, שהדבר הכי מאוס גם כלפי הבריות וגם כלפי שמיא, זה להיות כפוי טובה.

הרבי שלי המגיד מישרים מ'ן רבי מרדכי דווק זצ"ל היה אומר על הגמרא בקידושין (דף ל"א) השואלת: עד היכן כיבוד אב ואם? והגמרא מביאה את הסיפור של דמא בן נתינה. שאל הרבי רבי מרדכי למה היו צריכים להביא דוגמא מגוי? למה לא מביאים סיפורים מתנאים ואמוראים קדושים? וכי התנאים והאמוראים לא קיימו מצות כיבוד אב ואם? אומר רבי מרדכי, דמא בן נתינה זה לא המקסימום, דמא בן נתינה זה המינימום, מכאן רק מתחילים...

אנשים נוטים להיות מובילים במציגו בכל מיני ארגונים וחסידייות. תובילו מצ'ינג במשפחה שלכם. מי מוכן יותר למסור את גופו ואת נפשו עבור ההורים... ההורים זקוקים לנו, הבה נעניק להם את מה שהם צריכים! (מתוך הפתיחה לשיעור, י"ג אב)

שראוי לו לאדם
שיכיר ויגמול
חסד למי
שעשה עמו
טובה ולא יהיה
נבל וכפוי
טובה

מיני מתיקה

הפסוק בקהלת (פרק ב' פסוק ט') אומר: "אף חכמתי עמדה לי". מפרשים חז"ל הקדושים (בילקוט קהלת רמז תתקס"ח) "תורה שלמדתי באף נתקיימה לי". בפשטות הכוונה "עמדה לי", שאדם שלומד תורה ביגיעה מתוך קשיים, תורה זו נשארת חקוקה אצלו והוא זוכר אותה לעד. חשבתי בחמלת השם עלי ובסיעתא דשמיא להוסיף מה הכוונה "עמדה לי". חז"ל אומרים במסכת פסחים (דף ק"ט ע"א) על הפסוק "היקום אשר ברגליהם" – "אמר רבי אלעזר זה ממונו של אדם שמעמידו על רגליו". על אותו מטבע לשון אפשר להסביר "אף חכמתי עמדה לי", שכשאדם מתייגע בתורה, זה מגיע לו מתוך קושי, מתוך חוסר נוחות, "עמדה לי" זה מעמיד אותו על רגליו, וכמו הכסף שנותן כח ותקווה לאדם, כמו כן התורה שהוא לומד ביגיעה מעמידה אותו על רגליו ומשנה לו את כל מבנה החיים ונותנת לו כוחות גוף ונפש להתמודד עם כל הקשיים.

אליבא דהלכתא - השיבות עריכת סעודה בשרית בסעודת הברית

לכבוד הגה"ח רבי אברהם ישעיהו קובלסקי שליט"א

בקשר למה שכתבתם (בגליון 25 לפ"ר מטות מסעי) אודות סעודה חלבית בברית מילה, הנה בעבר הארכתי בגליוני הקט 'יין ישן' אודות החובה לערוך סעודת ברית בבשר ולא בחלב, וכך הבאתי שם:

- בספר י"ג אורות (מערכת ציעשנוב) הובא: הגה"ק מציעשנוב אמר שאם נותנים זגים אצל סעודת ברית, אז ילמדו הילד חומש, ואם נותנים בשר, אז ילמדו גמרא.
 - וראה ב"שפע קודש" (פ"ח): שמעתי מהגאון רבי מנשה קליין (שליט"א) [זצ"ל] בעמח"ס משנה הלכות, שפעם אחת סיפר מרן זי"ע (כ"ק האדמו"ר בעל השפע חיים מצאנז) מעשה שהיה אצל זקינו מרן רביה"ק בעל הדברי חיים, שבא לפניו איש חשוב והתנצל שיש לו בית מלא תורה וכל בניו לימודי ה' גדולי תורה ויראה, ורק בן אחד יש לו שאינו רוצה ללמוד, ויש לו מזה עגמת נפש וצער גדול. התחיל הדברי חיים להתבונן במחשבתו הטהורה כדרכו בקודש ותיקף שאל: "אפשר האסטו געמאכט אמילכיגע סעודה ביים ברית" – [אולי עשית סעודה חלבית בשעת הברית]. חשב האב ונזכר שכיון שהברית שלו היה קודם חג הפסח שאז מחמת חוסר הפנאי והזמן עשו סעודת חלב, נאנח הדברי חיים ואמר: "נו, וואס ווילסטו" [=אם כן, מה אתה רוצה]...
 - כן היה כ"ק האדמו"ר מצאנז זצ"ל מספר ששמע מהרה"ק מנאסויד זי"ע שאמר, שמסעודת ברית חלבית נולד "א מילכיגע אינגעל" (מפי הרה"ח ר' מרדכי טסלר הי"ו).
 - כעין זה הובא גם בספר גדולת יהושע (עובדות וסיפורים הרה"ק מנאסויד זי"ע, ח"ב, מנהגים אות כה) שהרה"ק מנאסויד זי"ע היה אומר בשם הרה"ק רבי יהושע מטאמשוב זי"ע שהגיד: איך דערקען די קינדער פון די מילכיגע ברית, ושצריכים להקפיד לתת פלישיגע סעודות...
 - כן היה כ"ק האדמו"ר מצאנז זצ"ל מספר משמיה דהרה"ק משינאווא זי"ע, שהיה מקפיד שביבאו בשר לסעודת ברית מילה, באמרו שהדבר משפיע להתפתחותו הרוחנית של הילד, ואפשר להכיר על הילד בגדלותו אם הגישו בשר בסעודת הברית שלו (מפי המשב"ק הגר"צ ריק הי"ו, וכן הובא בספר דברי יחזקאל בסופו).
 - בקשר להנ"ל ידועה אמרתו של ה'ברוך טעם' מלייפניק, שאחת הסיבות לחזירת הרעפורם בגרמניה היתה מפני שהפסיקו לעשות סעודה של בשר בברית והחליפו בסעודה חלבית.
 - בספר "והייתם לי סגולה" (בעלזא) מסופר: כשחזר כ"ק מרן מהרי"ד זי"ע ממדינת הונגריה לגליציה, התעכב במשך כשנתיים בעיר הולושיין. באותו זמן באו המונים לשחר את פניו ולהתברך מפה קדשו. בין הבאים הגיע יום אחד יהודי מבלארוס (רוסיס הלכנה) ובקשה בפיו, שיזכה בנו לחשק ללמוד תורה. שאל אותו מרן זי"ע אם עשה סעודת ברית מילה ביום שנימול בנו זה. נזכר האיש שאכן לא עשה סעודה, כיון שלא היתה אז הפרוטה מצויה בכיסו, רק נתן קצת י"ש בבית הכנסת אחר הברית מילה ושמו "לחיים", ותו לא מיד. אמר לו מרן זי"ע: "אם עושים סעודה ביום המילה, ומזמרים שירות ותשבחות, והן נקלטות באוזני הרך הנימול, הרי זו סגולה עבורו לימים, שיהיה לו חשק ללמוד תורה. אם כן אפוא זאת עשו, כשתחזרו לביתכם תזמינו עשרה אנשים ותערכו סעודה, במקום סעודת הברית מילה, ותזמרו שירות ותשבחות, ועל ידי זה תזכו שיתקרב בנכם לתורתו יתברך שמו. (בצילא זדהימנותא וישב תשע"ה)
- לאחר זמן הגיע אלי מכתב מיהודי יקר שכתב לי שקרא את הנ"ל, ויש לו חבר שרח"ל כל בניו ירדו מדרך הישר, וידוע לו שחבירו ערך סעודות חלביות בבריותיהם, וכאשר קרא המאמר שכתבתי הדפיס זאת לידיו הנזכר, והיה זה לפני כ"ה ניסן יומא דהילולא של רבינו הקדוש בעל הדברי חיים מצאנז זי"ע, והחליט אבי הבנים לערוך סעודת הילולא בשרית גדולה כהשלמה לסעודות הברית שלהם, וסיים הלה את מכתבו בתפילה "יהי רצון שיתהפך לבבם מלב אבן ללב בשר".

מקולמוסם של הקוראים

רציתי לנצל במה מכובדת זו ולזכות את הציבור בוורט מאור שבעת הימים מרן הבעל שם טוב הקדוש זי"ע. בספר הקדוש ברית אברהם לשבת הגדול מובא בשם הבעל שם טוב, שכאשר צדיק מסתלק לעולם העליון ובני אדם למטה בעולם הזה מספרים מהתורה והמעשים טובים שלו, מגיע על ידי זה להצדיק בעולם העליון עליה גדולה, וזהו שאמר הכתוב **אז נדברו יראי ה' איש את רעהו ויקשב ה' וישמע ויקתב ספר זכרון לפניו וגו'**, ואמר נדברו בלשון נפעל, **כשנדברו יראי ה' כאן בעולם הזה על ידי איש אל רעהו, והיינו כשמספרים איש אל רעהו מיראי ה' הנפטרים, אז יקשב ה' וישמע ויקתב וגו'**, שיש להם עלייה מזה. עד כאן דבריו הקדושים. ומסיים בספר ברית אברהם שם שגם האנשים המספרים מגדולת הצדיקים יש להם עליה על ידי זה.

זכיתם, הגאון רבי אברהם ישעיהו, שאתם מדברים על צדיקים שחלקם זכיתם להיות איתם בקשר אישי, שהם הצדיקים עולים מעלה מעלה, ובוודאי שהם לא ישארו חייבים למי שמזכיר אותם ומעורר את הציבור הקדוש לתורה ולתפילה בזכותם. אסיים בברכת הדיוט שתזכו להפצת המעיינות עד ביאת משיח צדיקנו אמן.

בברכה, אברהם גרין ירושלים

לכבוד הגאון הנודע המגיד שיעור של כלל ישראל שמחיה יום את התורה הקדושה **הרב אברהם ישעיהו שליט"א** בתהילים (י"ט ד') נאמר "אין אומר ואין דברים בלי נשמע קולם". נשאלת השאלה אם אין אומר ואין דברים אז כמובן שזה בלי נשמע? מה הכפל לשון? שמעתי פעם וורט נפלא, יש אדם שמדבר יפה, לשון רהוטה, הוא יודע לרתק ציבור, אבל התוכן שהוא מוסר לא מרתק בכלל. ויש אדם שהדיבור שלו לא מצליח לרתק, אבל התוכן שלו מאוד עשיר ומעניין. יוצא שהתוכן וצורת הדיבור הם שני דברים שונים, וזה ההסבר בפסוק "אין אומר ואין דברים בלי נשמע קולם", אם אין צורת אמירה וגם אין שום דברים, אז לא נשמע קולם. אצל המגיד שיעור שלנו יש ברוך השם שתי הבחינות יחד, גם התוכן הוא לעילא ולעילא, וגם ההגשה היא בצורה מרתקת לעילא ולעילא, אז מה הפלא שכל כך הרבה אנשים נמשכים יום יום לשמוע את השיעור ולקרוא בעיון את העלון.

מאוצרות הפרשה

זכיתי שאבי מורי הצדיק רבי שמואל צבי קובלסקי זצוק"ל התארח אצלי בפסח האחרון לחיי בשנת תשנ"ג. בחול המועד אומר לי אבא: הבה ניסע לרבי מגור [מרן הפני מנחם זצוק"ל]. נסענו ונכנסנו אל הקדש פנימה, והרבי קיבל את אבא זצ"ל במאור פנים. לפני שיצאנו, אמר אבא לרבי עלי שאני שְׁגָה-ראשונה יונגראן. פניו של הרבי השתן, והוא אמר בזה הלשון: "שנה ראשונה? שנה ראשונה איז דאך א מוראדיגע זאך! עס איז דא אמוראדיגע בעל הטורים אויפן פסוק 'נקי יהיה לביתו שנה אחת!'" [שנה ראשונה הוא דבר אדיר, יש בעל הטורים חזק על הפסוק 'נקי יהיה לביתו שנה אחת!']

כשיצאנו מהקדש שאלנו חסידים אודות כוונת הרבי, לאיזה בעל הטורים התכוין, ואף אחד לא ידע. פתחנו חומש ומצאנו את דברי בעל הטורים (דברים כ"ד ה) המרפסין איגרא. וכך הוא כותב שם: "נקי יהיה לביתו שנה, סופי תיבות שם של ד' אותיות, לומר שהשם מעיד עליהם ומגיד שיחתן היתירה, שאפילו שיחה קטנה בין איש לאשתו מגידין לו שנאמר (עמוס ד' י"ג) ומגיד לאדם מה שיחור" (ראה במסכת חגיגה דף ה' ע"ב).

נקודה למחשבה:

אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה (ברכות ס"ג ע"ב). פירש הגאון רבי מאיר שפירא זצוק"ל ראש ישיבת יח"ל ומייסד הדף היומי, שמאמר זה מדבר אודות חינוך הבנים, מי שמתייגע וממית עצמו ועמל בכל כוחו על חינוך הבנים, מובטח לו שהתורה תתקיים אצלו ובניו ובניו עד עולם.

לשמיעת שיעורי הרה"ג אברהם ישעיהו קובלסקי בקול הלשון חייג: 073-295-1340 | לקבלת העלון בדוא"ל: a0548470661@gmail.com

פרשת כי תצא

המאור שבתורה

מעט מן האור דומה הרבה מן החושך

שבת ט' אלול התש"פ

| הדלקת נרות | צאת השבת | ר"ת |
|------------|----------|-------|
| 18:52 | 19:42 | 20:31 |
| 18:50 | 19:40 | 20:28 |
| 18:52 | 19:42 | 20:30 |
| 18:51 | 19:41 | 20:29 |

כל הזכויות שמורות

יוצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יעבד דהאן נ"י 050-4194600

לע"נ: מו"א עט"ר חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

פעמים רבות אדם ענק, נחנק על ידי זבוב קטן

צעיר נכנס לביתו של הגאון רבי **עזרא עטייה** זצ"ל כדי לשאול אותו שאלה. הצעיר לא היה מתלמידי הישיבה, והרב לא הכירו, שכן הוא למד בחיפה, גם תלמיד חכם גדול לא היה, אך רבי עזרא קיבלו **בכבוד רב**. הוא קם לפניו, לחץ את ידו, הציע לו כסא ואמר לו שהוא מתכבד מאוד בכך שבא לראותו ולשאול אותו שאלה... לימים יהיה מספר אותו בחור בהתרגשות: "הייתי **צעיר** בן עשרים, והרב נהג בי בכבוד והתבטל לפניי כתלמיד חכם מופלג..."

רוב הדלתות שאנחנו מנסים לדחוף - פתוחות

כל רגע מחיינו הקדיש הגאון רבי **בן ציון אבא שאול** זצ"ל לתורה, והקפדה רבה הקפיד שלא לבטל מלימודה. פעם נסע עם כמה אברכים לבקר בביתו של הצדיק המלובן ה"באבא סאלי" זצ"ל. ביקשו האברכים לצלם, אך רבי בן ציון לא התיר להם. שאלו האברכים: "מדוע? האם יש להימנע מכך על פי הקבלה?" ענה הרב: "אין צורך לחפש טעמים נסתרים, כשיש **טעם גלוי** מדוע מצטלמים? כדי להסתכל בתמונות, ובזמן שמתבוננים בהן, הרי אפשר ללמוד תורה..."

שהבורא יתברך מרחם על האדם יותר מכל מרחם, ולא עוד, אלא שכל רחמנות וחמלה שיש למישהו על האדם, היא מהרחמים והחמלה שנתן בלבו, כמו שאמר הכתוב: ונתן לך רחמים ורחמך והרבך

ביום שרב חם ולוהט הגיעו האריה והזאב אל המעיין לשתות מים. כל אחד ביקש לשתות ראשון, ומהר מאד החלו **לריב ולהילחם** זה בזה. לפתע ראו השניים להקה של **עופות טרף** עומדים חרש על הסלעים, מחכים שאחד מהם יהרג, והם יוכלו לטרפו. אמרו זה לזה: "מוטב לכרות ברית שלום מאשר להרג בקרב ולהיות טרף בפייהם". **השלימו ביניהם**. תמיד עדיף שלום על מלחמה.

לבינו האור החיים הקדוש זצ"ל, מביא את דברי הזהר הקדוש, שאנשים שהולכים בדרך, ואין ביניהם דברי תורה מתחייבים בנפשם, ומוסיף רבנו, שלהיפך אם האדם לומד בדרך, הרי התורה מגינה ושומרת עליו. ובלשון קודשו: 'כשיש עסק התורה, כוחותיה מלוין את האדם'. יתירה מכך, הולמד תורה בדרכים, מקיים את הפסוק 'בְּאֶהְבֶּתָּה תִשְׁמָרָה תְּמִיד' שקשה לו להתנתק מן התורה הקדושה, גם כשהוא עסוק בדרכים. ובוה מפרש רבינו את הפסוק 'אם בחוקותי תלכו', **שצריך ללמוד גם כשהולך בדרך**, וגם אז ילך בבטחה, ולא ינזק, חס ושלום.

רבים יודעים להתנוכח, רק מעטים יודעים לשוחח



אבל, אני קבעתי את מושבי בבית המדרש!!

קרקע, למרות שאנשים דורכים עליה ממשיכה לתת פריה ויבולה.

פעם פגש הגאון רבי **חיים סינאוני** זצ"ל תלמיד חכם זקן שרכב על חמורו, ומאחוריו השתרך נער כבן תשעה שנים. בידו האחת אחז מקל, וביד השנייה החזיק בספר שממנו למד תורה. הרב **התפעל משקידתו** של הנער ושאל את הזקן מיהו. סיפר לו הזקן כי זהו נער יתום שנטל לביתו כדי לגדלו. מיד בקשו הרב כי ימסרנו לו, והוא הנכו ולמדו תורה, עד שהפך להיות הצדיק הגאון רבי **מרדכי שרעבי** זצ"ל, מגדולי יהדות תימן.

הבטחון מביא להשגת אשר בעולם הזה, הן מנוחת הלב מדאגות העולם הזה, ושלוה מהתרוצצות הנפש ומצערה על העדר תאוותיה הגופניות כי הבוטח בה' **שרוי בהשקט**, בבטחה ובשלוה בעולם הזה, כמו שכתוב: ברוך הגבר אשר יבטח בה', והיה ה' מבטחו

בשנת בצורת אחת הכריז הבד"צ בירושלים על יום תפילה **הגר"ח** זצ"ל שהיה אז נער ניגש לעמוד בבית **החזון איש** זצ"ל ושאל אם להגיד בחזרת הש"ץ את תפילת ועננו בורא עולם שנועדה לבקש על גשמים בא"י למה? שאל החזון איש הבד"ץ הכריז על יום תפילה החזון איש אמר יש עצירת גשמים?

כן החזון איש הרהר רגע ואמר **לא צריך להגיד** סתם ולא פירש. אבל תוך כדי תפילה התברר למה לא שכן בתוך תפילת שמונה עשרה התחיל לפתע לרדת גשם שוטף...

מספר רבי **יהודה עדס** שליט"א: הדבר אירע לפני כ-40 שנה. הגאון רבי **שלמה זלמן אויערבאך** זצ"ל אמר שיעור כללי בישיבה, והנה באמצע השיעור נכנס הגאון רבי **יחזקאל אברמסקי** זצ"ל. התרגש מאד רבי שלמה זלמן וקם ממקומו, הלך אליו ושאל בשלומו. ואף הפציר בו מאד שימשיך הוא את השיעור... השיב הגר"י אברמסקי בשלילה. אמר לו רבי שלמה זלמן: "אבל איך אומר אני את השיעור בפני הרב?" אמר לו הרב אברמסקי: "אני מבקש ממך שתגיד" התיישב רבי שלמה זלמן ואמר בהכנעה: "מה אפשר לעשות, כתוב 'שאין מסרבין לגדול'."

נקודה למחשבה
אדם חלם חלום. בחלומו מטייל הוא לאורך החוף והאלוקים עמו. בפאתי הרקיע הבזיקו לנגד עיניו מאורות חיים. ובצמוד לכל מאורע הבחין **בשני זוגות עקבות בחול**. זוג אחד היה שייך לו ואילו השני לאלוקים כאשר תמונות חיים האחרונות הבזיקו מול עיניו, פנה במבט לאחור להתבונן בעקבות שבחול. הוא הבחין שפעמים רבות במהלך חיו נראו בחול רק זוג עקבות אחד. הוא גם הבחין שאותן תקופות היו התקופות העצובות ביותר בחייו. **הדבר הציק לו**.

הוא שאל את האלוקים אודות כד: "אלוקי, הלא בישרתני, שמיד כשאחליט לצעוד בנתיבך תצעד עמי לאורך כל הדרך. אולם הבחנתי, רק בזוג עקבות אחד בתקופות המצערות והמיסורות ביותר בחיי. מדוע, דווקא כשהייתי זקוק לך ביותר נטשתי ועזבתני?" והאלוקים השיב מן הדממה: "בני, היקר לי מאד, **אני אוהבך ולעולם לא אנטשך**. במשך אותן תקופות של ניסיון וסבל בחייך, כשהבחנת בזוג עקבות אחד היה זה משום שנשאתי אותך על כפי".

כשאדם עובר נסיינות ובעיות **בזמן הזה הוא הכי קרוב לקביה** וצריך לדעת לנצל. זאת לעליה רוחנית. (העורך)

מלאכה ללמוד התורה של בעלה הדגול. הגאון רבי משה שמואל שפירא זצ"ל זכות גדולה היא לה, זכות שאין למעלה ממנה - שולחת היא את בעלה ללמוד תורה וממתינה לו פשוטו ימים לא קלים עכור על הרגליה בתקופה זו, אשה צעירה לבדה בביתה.

פעם אחת, פשחשה ברע, פנתה אל חמיה, הגאון הצדיק רבי אריה, ואמרה לו: "אולי קדאי לבקש מרבי משה שמואל לחזור לכיתנו?" רבי אריה, הלמדן העצום, רק שתי מלים היו על שפתיו: "טוב מורה!" הרגליה לא הרגרה ולא התמרמרה. מלים אלו של חמיה הגאון הספיקו לה לכל החיים - הן זכתה היא למה שלא זוכה כל אחת, מגדלת היא את אחד מגדולי ישראל

ואל יחשב האדם כי פרנסתו תלויה באמצעי מסוים, ושם יעדר ממנו אותו אמצעי לא תבוא פרנסתו על ידי אמצעי אחר, אלא יבטח על האלוקים בפרנסתו, וידע כי כל האמצעים שוחים אצל הבורא, ובידו לפרנס אותו על ידי איזה אמצעי שירצה, ובכל זמן שירצה, באיזה אופן שירצה, כמו שאמר הכתוב: כין אין לה מעצור להושיע ברב או במעט.

מעשה באישה שהיתה לה משרתת בבית והמשרתת רצתה לעזוב את העבודה כיון שידעה שהיא יכולה לקבל כסף יותר במקום אחר בעלת הבית בצער רב נתנה לה לעזוב והיא הביאה לה **תפוח לדרך**. מיד נכנס בעלה והאישה התחילה לבכות על זה שעוד מעט חג הפסח ואין לה עוזרת אך הבעל אמר לה לא נורא תבוא אחת אחרת העיקר שנתת לה את כל הכסף. האישה אמרה לו בטח שהבאתי לה את כל הכסף ואפילו הבאתי לה תפוח.

מיד נבהל הבעל ואמר לה שהתפוח **של שביעית** ואסור לתת לגוי תפוח של שביעית ודרש מאשתו ללכת אחריה להביא את התפוח מיד התחילה האישה לרוץ אחרי העוזרת והגיעה האוטובוס והעוזרת לא התייחסה לאשה ועלתה לאוטובוס והאישה עלתה אחריה והגיעה אליה באוטובוס ופתאום היא רואה שהעוזרת אומרת "טוב טוב בסדר, קחי את כל **התכשיטים** שלך סליחה שגנבת לי אותם" ...

פיקוח יודע לפתור בעיה תכס יודע למנוע את יצירתה

אחד בא לחבר שלו ואומר לו: "ראית שוב העלו את מחירי הדלק?" החבר: "מה אכפת לי, אני תמיד ממלא ב-20 שקל"



משולחן גבוה

דברי תורה מפי ראש מוסדות "אור החיים" הגאון הרב **ראובן אלבז שליט"א**

וְהָיָה מַחְנִיף קָדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בָּךְ עֲרֹת דְבָר וְשֵׁב מֵאַחֲרָיִךְ (דברים כג, טו).

מרגלא בפומיה דהמקובל הצדיק רבי **מאיר אבוחצירא** זצ"ל שמקור הקדושה הוא בעיניים ורמזו לכך בפסוק **אִיֵּה הַקְּדוֹשָׁה הוּא בְּעֵינָיו** (בראשית לה, כא), היכן הקדושה נמצאת? בעיניים, אדם ששומר את עיניו בקדושה הקב"ה נמצא איתו, מגן ושומר עליו מכל פגע, ועינים עיניו מראות ברע, הוא מרומים ישכן... מלך בפינו תחזינה עיניך (ישעיה לג, טו-יז).

את העיניים צריך לשמור מכל משמר שלא להסתכל חלילה בדברים אסורים, כיון שהכל תלוי בעיניים, עיני עיני ירדה מים (אברהם א, טו), הסתכלות אחת לא נכונה כבר יכולה להוריד את האדם, וְשֵׁשֶׁת מַעֲשֵׂי לְגִנְיָ (דברים כג) - אלו העיניים, תכסה ותשמור אותם היטב, מדוע? כי יפל הנפל ממנו... משם יכולה להיות חלילה ירידה גדולה, וְרֵאִיתָ בְּשַׁבָּתָהּ, תחילה מעידת האדם היא בראיה, ולהיפך אדם ששומר את עיניו זוכה שהקב"ה נמצא עמו ומגן עליו, וְלֹא יִרְאֶה בָּךְ עֲרֹת דְבָר וְשֵׁב מֵאַחֲרָיִךְ (דברים כג, טו).

ונספר, בחור משיבת "הנגב" בנתיבות נסע באוטובוס והתיישב באחד המושבים לבדו, לאחר כמה דקות עלתה אשה שהתלבשה בחציפות ובחוסר צניעות והתיישבה לידו. הבחור רצה לשמור על קדושתו ולא להיכשל בעיניו ומיד עבר להתיישב במושב האחורי של האוטובוס, ולאחר מספר דקות נפלה עליו תרדמה פתאומית ובחלום הוא שומע קול מדבר אליו ומזדיע שיש מטען חבלה מתחת למושב באוטובוס, ועליו להתריע על כך במהרה.

התעורר הבחור בבהלה, ומיד רץ להודיע על כך לנהג, שהזמין מיד את אנשי ההצלה שניטרלו את מטען החבלה ברגעים האחרונים. לאחר כמה ימים ניגש חבלן המשטרה אל אדוננו הצדיק הבבא סאלי זצ"ל וסיפר לו בגאווה שניטרל את מטען החבלה והעיל אוטובוס שלם, אך הרב דחה דבריו ואמר שלא המשטרה הצילה את אנשי האוטובוס, אלא אותו בחור שמר את עיניו הוא זה שהעיל את כולם!

יהי רצון שנוכה להרבות קדושה וטהרה בעם ישראל ונזכה בקרוב לגאולה השלימה, אמן.
שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

"לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדיו". טעם איסור לבישת בגדי שעטנז הוא כי בגדי הכהנים עשויים שעטנז - **צמר ופשתים יחדיו**. לפיכך נאסר על זר ללבוש שעטנז, שכן אסור לזר ללבוש בגדי כהנים.

רק בשעה שרע לאדם, מבין כמה היה לו טוב מקודם.

סלה לי, אני מוכרח לראות את הדוקטור. חתייתי רעל מסוכן". "מצטער", משר המזכיר בכתפיו, אני יכול לקבוע לך תור רק לעוד שישה שבועות.

לעוד שישה שבועות? אני עלול למות עד אז!" "אין דבר.

את התור אפשר יהיה תמיד לבטל.



מסופר על הגאון **מהר"ח פלאג** זצ"ל שהגיע לגיל 70 שנה, עשה יומא טבא לרבנו בכל שנה ביום שנולד. בספר "ממוני נחום" מובא שאדמו"ר **מהרמ"ז מטאלנא** זי"ע, היה נוהג לערוך שולחנות בימי ההולדת שלו ושל בניו אפילו הקטנים בשמחה רבה ובאמירת תורה והיה אומר שיש סמך למנהג הזה.

שמצינו שהיתה לישראל ישועה ע"י יום הולדת כמו שכתוב בחז"ל: ראוי היה **יעקב** אבינו לירד למצרים בשלשלאות של ברזל אל זכותו גרמה לו. ודבר זה נמנע ע"י כך **שיוסף הצדיק** עלה לגדולה ונעשה משנה למלך ביום הולדת פרעה.

עיקר עבודתנו, לשמור את הלב שלא יצטן בעבודת ה'

לעילוי נשמת: ניסים בן רימה, שרה בת חורשד, דינה בת ובה, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, ששון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיא בן לולו, מנחם חיים אוחנה בן חנינה, נעמה בת עזיזה, סעידה מזל בת יעקב, מלכה בת שרה. מנחם בן פנחס, יגאל בן מלכה, דוד ומרים אלבז, הרב אלעזר בן שמחה, יחזקאל בן שמחה, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן מרגלית, אלברט בן זוהרה, אליעזר בן רינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי, הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, ישראל בן שמחה סגן, שמואל בן רבקה זכאי, רחל רשל בת קלרה, חכם יהודה בן חנה פתיא **מרו הרב עובדיה יוסף בן גורגיה**

עד שאדם זוכה להכרה בכישוריו, הם מתחילים להעלם.

בגמרא מבואר, כי השורף את ציפורניו הגוזזות, הרי הוא "חסיד". בעלי התוספות (ד"ה "שורפן חסיד") כותבים בשם ה"ערוך", כי הוא חסיד על שם שהוא שורף את ציפורניו, אף על פי ששריפת חלקים מן הגוף מזיקה לאדם. אמר על כך החסיד רבי **גודל אייזר** זצ"ל: חסיד הוא זה שהזיקו של אחר גרוע בעיניו יותר מהזיקו שלו עצמו...

רשימת תפוצה
hamaor.net@gmail.com

אותה הכנעה ורכות הן שנותנות לבית היהודי את החוק והאיתנות שהחזיקה אותו **לאורך הדורות**. כאשר מחז האישה מכבדת את בעלה כמו מלך והבעל מכבדה יותר מגופו.

עשה את הפסיעה כפי רגליך.

רבי אריה לוי זצ"ל דרש פעם בבית הפנסת בענין פבד האשה, וברךשה היה נזכר גם הגאון רבי איסר זלמן זלצר זצ"ל, בעל "אבן האול". בתם הדרשה פנה רבי איסר זלמן לרבי אריה ואמר לו: "יישר פהך על הדרשה הנפלאה ועל החזק שנתת לי, שערורת אותי לנושא פה חשוב". נבהל רבי אריה ואמר: "חס וחסיל, פבד הרב, לא נתפנתי אליה, מי אני שאמר דברי מוסר לגדול הדור".

ענה לו רבי איסר זלמן: "אף על פי כן, גם אני צריך להתחרות יותר ולדקדק שלא לצער את אשתי".

והוסיף ואמר: "כידוע לה, הפתב שלי איננו ברור כלל, וכשפותב אני את ספרי אין הסדר בבית הדפוס יכול לפענח את הפתב, ועל כן אשתי יושבת ומעתיקה את פתבי, ועל פי העתקתה מסדר הסדר את הספר. והואיל וידוע אני שהפתבים עוברים פתיבה נוספת, לפעמים אני מתרשל וכותבם בכתב לא כל כך ברור, ואשתי צריכה להתאמץ ולהקבין את הפתב. ומעתה קבלתי על עצמי להשתדל ולכתב ברור כפי יכלתי כדי להקל עליה את מלאכת ההעתיקה.

{ אז נדברו }

פרשת כי תצא תש"פ | עלון מספר: 479 | לסדר: "למען יברך ה' אלוך בכל אשר תעשה..."

להצטרפות לרשימת התפוצה

במייל,

להערות והארות:

a8447168@gmail.com

להשתתפות בהוצאות

הגלין:

בבנק:

חשבון 53957

בנק דיסקונט

סניף 106

באשראי:

"נדרים פלוס"

- "קהילות"

בטלפון:

(מענה מסוחשב)

0799-654321

תודה מראש!!!

כל שותפות שלכם

מחזקת את ידינו...

מה עושים השנה שהסוכות לא יתעופפו...? ? שיעור בהנדסה...

למי שזוכר... בעצם אין כמעט סיכוי שמישהו יזכור... אבל פעם פעם... עוד לפני שהיה קורונה... לפני קרוב ל-365 ימים... היה פעם חג הסוכות... ולמי שזוכר בחג הסוכות האחרון היו רוחות חזקות וגשם שוטף והרבה סוכות התעופפו... ואז התגלתה תופעה מעניינת: היו סוכות שהתעופפו והיו סוכות שלא!!! היית יכול לראות חניה גדולה שיש בה עשר סוכות!!!! שבע התעופפו ושלוש לא... תעשה משהו... אז כמוכן שהכל בהשגחה פרטית... אבל גם להשגחה פרטית יש ע"פ רוב הסברים על דרך הטבע... (מה שנקרא ניסים הגלויים) אז הסביר לי אחד שמבין קצת בהנדסה... (ואגב: יתכן שמצוה לפרסם את המידע הזה... זה עלול להיות נפ"מ גם לסוכות הקרוב...)

הוא הסביר לי שלמרבה האבסורד... דווקא הסוכות היציבות ביותר שעשו להם את החיזוקים הכי טובים וחיברו את הדפנות אחת לשניה עם הכי הרבה מסמרים ועם אזיקונים וכו'... דווקא הסוכות האלו התעופפו ואילו הסוכות היותר רופפות... דווקא הם התנדנדו קצת... נעו קצת ובכל זאת "נשארו בחיים..." **ומה ההסבר ההנדסאי שבזה? ? העניין הוא פשוט מאוד:** ברגע שמגיעה רוח חזקה ופוגעת בסוכה... אם הסוכה עומדת בפני הרוח כמו חומה בצורה... ארבע דפנות אימתניות דבוקות אחת לשניה בלי פשרות... הרוח מתחילה להצליף ולנקוש עם כל הכח בדפנות ו... ו... והרוח מתעקשת לחדור לסוכה... ו... וכעת נראה מי מנצח... כשככה זה נראה אז ברגע שהרוח מנצחת... אז היא פשוט מעיפה ודוחפת את ככלל הסוכה כמות שהיא ואז באמת הסוכה מתפרקת לגמרי... לעומת זאת: דווקא אלו שבנו סוכות יותר רופפות... ברגע שהגיעה הרוח וניסתה לחדור לסוכה... בבקשה... ברוכה הבאה... היא נכנסה בין הסדקים של הדפנות... שרקה להם קצת בעורף... נדנדה אותם קצת... ביקרה... אמרה שלום לאושפיזין והמשיכה הלאה... לאובייקט יותר מאתגר... לא היה פה איזה צבא קרבי של ארבע דפנות אימתניים שנלחם בעקשנות... יש פה בסה"כ איזה דופן עלובה של 80 ס"מ שרעדה כמה דקות כעלה נידף וזהו... הרוח נכנסה דרכה ויצאה כלעומת שבאה. דרכה והכל בסדר...

זה הסבר הנדסאי מאוד פשוט ובסיסי... ואגב: לא צריך להגיע למהנדס בשביל זה... זו גמ' מפורשת בתענית: **טובה כללה שקילל אחיה השילוני את ישראל יותר מברכה שקירכן כלעם הרשע, אחיה השילוני כללן בקנה אמר להם לישראל 'הכה ה' את ישראל כאשר ינוד הקנה' מה קנה זה עומד במקום מים וגזעו מחליף ושרשיו מרובין ואפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזות אותו ממקומו אלף הולך וכא עממן, דממו הרוחות עמד הקנה כמקומו, אבל כלעם הרשע בירכן בארז שנאמר 'כארזים עלי מים' מה ארז זה אינו עומד במקום מים ואין גזעו מחליף ואין שרשיו מרובין אפילו כל הרוחות שבעולם נושבות בו אין מזיזות אותו ממקומו כיון שנשבה בו רוח דרומית עוקרתו והופכתו על פניו"**

כתוב כאן שבלעם היה לארג... אם הוא מברך את עם ישראל... הוא מברך אותם שיהיו עוצמתיים... שיהיו גבבירים... שיהיו חזקים... כן... בלעם לשיטתו... עין גבוהה נפש רחבה... הכל אצלו צריך להיות חזק... עוצמתי... גדול... **אז זהו שלא!!!** מגיע אחיה השילוני והוא פחות מפרגן... הוא דווקא מוכיח את ישראל ואפילו מקלל אותם... הוא אומר להם: אתם חלשים... אתם מתנדנדים כמו קנה... ותכל'ס אין לך ברכה יותר טובה מזו! כן... החולשה של היהודי היא היא הכח הנצחי!!! זבחי אלוקים רוח נשברה, לב נשבר ונדכה אלוקים לא תבזה!!!

זה שיהודי הוא רך!! שברירי... לא עקשן... יודע להגיד חטאתי... יודע שאפשר לטעות ולהגיד טעיתי זו האבטחה הכי גדולה בשביל יהודי!!! זה מה שמעניק ליהודי חוסן שהוא אף פעם לא נעקר לגמרי... גם אם מגיעה רוח מאוד חזקה ומנערת אותו... הוא עושה את החשבון נפש שלו... הוא עושה בדק הבית... מתנער... מתעורר בתשובה... מרטיב מעשים טובים ושב ורפא לו...

את המידע הזה אנחנו צריכים לקחת לסוכות שאנחנו הולכים לבנות בחודש הקרוב... **אבל לא רק!!!** את המסר הזה צריך לקחת לתשומת הלב גם בימים הנוראים הממשמשים ובאים... על חטא שחטאנו לפניך באימוץ הלב!!! לפתוח את הלב... להיות ערוך נפשית לפתוח כל מיני מוסכמות מאוד מאוד נוקשות וברורות ש... שזה אני וזה מה שיש... ואין!! אין על מה לדבר!!! ובכל זאת... בשביל זה שוב מגיעים ימים הנוראים והכל שוב מתאפס... ואני צריך לתת צ'אנס לכל מיני שינויים בחיים שכבר ממזמן ברור לי שזה לא בא בחשבון... אז זהו שהשנה בפרט!!! השנה הזו הוכיחה שכשמוכרחים עושים כל מיני שינויים דרמטיים בחיים... מי האמין שהשנה הקולקציה שכבשה את כל השוק זה המסכה... מי האמין שכולנו נעטה מסכה על הפנים... אבל אם מוכרחים!!! אז הכל יכול להיות... ההכרח לא יגונה...

את ההכרח הזה אנחנו פוגשים מידי שנה בימים הנוראים... אני מוכרח להשתנות!! משהו צריך לקרות איתי... אני לא יכול להישאר לנצח ככה... לפגוש כל פעם מחדש את אותם חולשות... לפגוש כל פעם מחדש את אותם דברים שאני תקוע איתם מגיל שלוש עשרה... זה לא שייך! זה לא בחשבון!! מה... אני מטאטא... שאיפה שהניחו אותו פעם אחרונה... שם הוא נתקע... ולאיפה שתקח אותו הוא גם ישאר אותו מטאטא... אני לא מטאטא... אני אדם!!! השערות שלי גדלות... מחליפות צבעים... המשקל שלי משתנה... הפרצוף שלי נהיה כל שנה יותר מבוגר... ו... ורק האישיות שלי תקועה באותו מקום?? היו לא תהיה!!! אני יוצא בהפגנה... הפגנות מותר לעשות... השנה אני פתוח לשינויים!!! השנה אני מוכן להתרכך... מוכן להיות דופן רועדת... אני ניגש לרב שלי ומוכן לקבל על הראש... לא יקרה לי כלום... אני בסה"כ אזוז קצת...



הגדיים... התיישים... והזקנים... לא רק בצאן של דוד המלך...

יש לי קשר עם בחור אחד צעיר שעלה כעת מיישיבה קטנה ליישיבה גדולה... מטבע הדברים הוא היה די לחוץ... ס"ס הוא נכנס ליישיבה עם 400 בחורים... ומי יודע אם אתאקלם... והנה!! אחרי יומיים הוא מתקשר אלי כולו מרוצה ומספר לי בהתלהבות שהבחורים המבוגרים ביישיבה החליטו בינם לבין עצמם על מבצע מיוחד!!! מה המבצע??? לקבל בסבר פנים יפות את הבחורים הצעירים משיעור א'... הוא מספר לי: רק הגעתי... ואחד מהבחורים האלטערס' ניגש אלי במאור פנים כולו מיוזע... שלום עליכם... ברוכים הבאים... איך קוראים לך? בא אני אראה לך איפה החדר שלך... אחרי חמש דקות הוא שוב דופק... תגיד לי מה חסר... הבחור המבוגר נכנס לחדר והתחיל לבדוק... אה... אני רואה שחסר לך ארון... הוא מיד רץ והתרוצץ וגייס לו ארון... וכן הלאה וכן הלאה... והבחור הזה נשמע בטלפון מאושר!! מבסוט!! הוא מרגיש בבית!! מרגיש שיש משהו מבוגר שדואג לו... אותו צעיר מספר לי בטלפון בהתרגשות... אני שמעתי איך הבחור המבוגר הזה רב ומתקוטט עם בחורים אחרים ביישיבה בשביל... הוא הפעיל את כל כובד המשקל שלו כבחור מבוגר בשביל שלא לתת לאחרים לקחת לעצמם משהו שמגיע לי...

חשבתי לעצמי: רבש"ע... הסיפורים האלו הרי כ"כ מוכרים לי!! רק מזוית הפוכה!!!! אותם בחורים מבוגרים וותיקים ששולטים ביישיבה ללא עוררים... הרי באותה מידה הם יכולים לקחת את השליטה שלהם למקום של אגו ואנוכיות ו... והרי כולנו מכירים את זה... ואילו אותם בחורים פשוט החליטו לקחת את אותו כוחנות אבל למקום הנכון!!! לקחת את הטון ואת השליטה שיש להם בשביל לדאוג לאחרים... לדאוג לצעירים שרק עכשיו באו...

איזו עסקה משתלמת!!!! יש פה חומר גלם!!!! אני מבוגר... אני חזק! יש לי מילה... יש לי את כל המפתחות בידיים... וכעת לא נותר לי אלא לבחור לאן אני לוקח את השרירים האלו? האם לקחת את זה למקום של אנוכיות ואגו... או למקום של נתינה... **זה הכל!!!**

הבחורים המבוגרים האלו פשוט קנו את עולמם... הם פשוט לקחו את המעמד שלהם למקום הכי נאצל וערכי!!! הבחור הצעיר והמפחד הזה... טוב לו על היום הראשון רק בזכותם... איזה חכם היה אותו בחור ששמע בקולי שהדגשתי לו שילך ליישיבה ששמים בה דגש על **מידות**... איזו מאושרת אותה כלה שרצתה שידוך דווקא מיישיבה כזו ששמים בה דגש על **בין אדם לחבירו**... **לא כולם מבינים את זה!!!** שישאר בינינו... יש כאלו שמסתייגים מיישיבה ששמים בה דגש על מידות... (ולמה?? עזוב למה... אני מעדיף להשאיר את זה פתוח) אז זהו!!! שמי שקצת מבין בעיון ובולמדי... יודע שסברא טובה באמת זו סברא **עדינה!!!** סברא **דקה!!!** עיון בגמ' זה משהו מהסוג מוטוריקה **עדינה!!!**

כמו שאתה מבין שבשביל לנגן בכינור לא צריך להפעיל שרירים חזקים... כי אדרבה... נגון בכינור לא שייך למוטוריקה גסה... אלא למוטוריקה **עדינה**... אדרבה ואדרבה... דווקא מי שעושה כוחות ומפעיל שרירים... דווקא הוא לא מצליח לנגן בכינור... היד שלו לא מספיק עדינה... לא מספיק יודעת לפרוט על הנימים העדינים... **על אותו משקל**: בחור בעל כשרון ועוצמתי שמפגין עליונות והתנשאות ולא נאה לו לפתח רגישות לצרכים של הצעיר והחלש... בדרך כלל בחור כזה הוא **לא רק** בעל גאווה!! אלא הוא גם פחות מבין בלימוד... כי יש לו משהו **לא עדין** באישיות... **וגסות** לא הולכת עם **דקות** הסברא... מקובלנו: שמוטוריקה **גסה** לא הולכת עם מוטוריקה **עדינה**... ולא שייך פה סברא של בכלל מאתיים מנה... לא... ממש לא.

גם דוד המלך וגם משה רבינו... שניהם נבחנו **במידת הרחמים והחמלה!!!** איך הם מתייחסים לחלש... לשעפסאלע הקטן שאתה לא חייב לו כלום... וכבוד ותהילה לא תקבל ממנו... אף אחד אפילו לא יידע שעשית משהו טוב... **ושם!!!** ויבחר בדוד עבדו ויקחהו ממכלאות צאן... מאחר עלות הביאו... מפרש רש"י במקום (סוף פרק ע"ח): "שהיה רחמני, ומוציא הגדיים תחילה ומאכילן ראשי עשבים העליונים שהם רכים, ומוציא התיישים אחרים ואוכלים אמצע העשבים, ואח"כ מוציא הזקנות ואוכלות השרשים, אמר הקב"ה: ראוי הוא זה להיות רועה את עמי..." בינינו... מה כתוב כאן??? במילים אחרות: דוד המלך היה אלטער בחור שהיה אחראי מטבח ביישיבה, ובישיבה היו גדיים- בשיעור א', ותיישים- בשיעור ב' וג', והיו גם זקנות- שזה הבחורים מקיבוץ ומעלה... ומטבע הדברים איך זה הולך??? קודם אתה נותן לחברים שלך... אלה מהג'אמה... מהקבינט... ואח"כ למעגל השני של בני השיעורים ומה שנשאר נותנים לפרגיות האלו... אלו שהגיעו עכשיו...

אז זהו שלא!! דוד המלך ידע שהאילים הזקנים יכולים להסתדר... כי כידוע... אילים נקראים אילים מלשון חוזק (איילותי לעזרת חושה... ואת אילי הארץ לקח וכדו... לאילים יש קרניים חזקות) יש להם מרפקים... הם עוד יסתדרו בלעד... אני פה בשביל לדאוג לאלו שאין להם את המרפקים!!! אני פה בשביל לעשות צדק ומשפט ולדאוג שאחרון הגדיים מסתדר במקומו וישן על מנתו ולא חסר לו כלום... לדאוג לצעירים זה לא פופולרי!!! מלכות בית דוד לאורך כל הדורות שילמו על זה מחיר אמינות. כי עוצמה אמיתית זה מלך כזה שנהג נשיאותו ברמה ומפנק את המקורבים... **אז זהו שלא!!!** מי שמפנק את המקורבים... אז אמנם **העשירון העליון בוחר בו**... אבל מי שדואג לחלשים **ה' בוחר בו!!!** ויבחר בדוד עבדו ויקחהו ממכלאות צאן...

אלטער בחור יקר: לפניך שתי ברירות... או שהחברה יבחרו בך... או שהרבש"ע יבחר בך... אם תהיה ככה זורם עם החחברה ותשחק את המשחק ותשדר עליונות... החברה יאהבו אותך... אבל ה' קצת פחות... ואם אתה תתייחס יפה לצעירים ותדאג למי שאין לו מרפקים כבוד גדול לא תקבל מזה מהחברה... אבל אבא שבשמים שם עליך את עינו ובוחר בך...

תעשה את השיקול שלך!!! אל תשכח בחור יקר... החיים האמיתיים עדיין לפניך... העתיד של חיך עדיין לוט בערפל... והחברים שלך ביישיבה... לא הם אלו שיישרו לך את הקרקע... אלא אותו אבא שבשמים שראה את ההתייחסות שלך לבניו... הוא זה שמשלם שכר טוב... הוא זה שמופיע כשכולם נעלמים... הוא זה שכשכולם שוכחים- זוכר למזכיריו טובות זכרונות...

נא לא לשכוח שאמנם חודש אלול זה ראשי תיבות אני לדודי ודודי לי... אבל חוץ מזה... יש לחודש אלול עוד ראשי תיבות: איש לרעהו ומתנות לאביונים... למדך: שבדיק כמו ש"אני לדודי ודודי לי" זו ההכנה ליום הדין... הרי לא פחות מזה... איש לרעהו ומתנות לאביונים זו ההכנה המתאימה והראויה ביותר ליום הדין... בשביל זה יש בכל ישיבה בחורים צעירים וחדשים שבעוד תקופה קצרה הם כבר יתאקלמו וכבר לא יצטרכו אותך... אבל כעת... בשלב הראשוני והמתחיל הזה הם בגדר "אביונים"!!!! ואתה יכול בטיפ טיפה מאמץ לתת להם את ההרגשה הטובה ולהכניס אותם לעניינים...

חברת בשווי לירושלים- שבת!

בתחילת בין הזמנים האחרון יצאה חוברת "בשווי לירושלים" על שבת קודש!!! העיתוי להוצאת חוברת הזו שמתמקדש בנושא של שבת קודש היא מכמה סיבות.

הסיבה הראשונה: בגלל שבאותו שבוע היה סיום של מסכת שבת... **והסיבה השנייה:** כי מיד אח"כ התחילו מסכת עירובין שגם היא... כל עניינה שבת קודש...

והסיבה השלישית ואפילו העיקרית היא: שבראש השנה הקרוב... השופר שלנו הוא **שבת קודש!!!** אנחנו נתקע בשופר של קול דממה דקה- של שביתת השבת ובוה יעלה זכרונו לפניו יתברך... והיות וצריך ללמוד הלכות שופר וכוונות התקיעות, אזי הלכות שופר של שנה זו זה הלכות **שבת**... וכוונות התקיעות של שנה זה "ה-ה אכסוף נועם שבת המתאמת ומתאחדת בסגולתך..." ולכן יצא לאור חוברת בשווי לירושלים על שבת קודש... ממוקם של הכנה לימים הנוראים... הכנה לתקיעות!!!

עכ"פ כיון שהחוברת זו יצאה ביומא דפגרא, לא פרסמנו וכמעט לא יצאנו בהפצה ובמכירת החוברת, ואשר ע"כ כעת שוב ניתן להשיג את החוברת לעת עתה בכמות מוגבלת, במוקדים מסוימים אלו כלדהלן:

אופקים: שפיא: 0534112035

אשדוד: 0504120311

רחובות: 0548423047

חיפה: יבולן 9 0527683095

בני ברק: קבוץ גלויות 9- 0556728458

חזון איש 34 (מינת דסלר, משפחת דריימוס) 0527117271

רבי עקיבא: אזור הרב קוק- 0527603814

משפחת בויס רחוב השלושה 11.

ירושלים: מרכז העיר: רחוב נחמיה 10.

בית וגן: רח' הרב פרנק 29 קומה ב'.

רמת ד"ר רובין 47 קומה ב'

קרית ספר: חפץ חיים 14 089742750

וכדי לא להשאיר את הנייר חלק:

בימים אלו בדף היומי אנו עוסקים במסכת עירובין... איך לוקחים שכונה שמשותפת להרבה אנשים... והופכים אותה לרשות אחת... במילים אחרות: אם במסכת שבת היינו עוסקים בסגור!!! להגדיר מה זה רשות היחיד ש... שאסור להוציא ממנה לרה"ר... הרי כעת העבודה שלנו הפוכה... אדרבה... איך מערבים!! איך מכשירים אפשרות לפתוח את הסגר ולאפשר התקלות ציבוריות באופן סבוקר שזה יקרא רשות אחת... יתן ה' ועסק התורה דעירובין... יפתחו בפנינו שערי רוחה ונזכה להתפלל בימים הנוראים ברב עם ברשות אחת,

עכ"פ יש שני מסלולים עיקריים איך לוקחים קהלים ומגזרים שונים ומאחדים אותם לרשות אחת... או לחי או קורה!!! לחי זה מסלול אשכנזי... המאבקים המשותפים... המחיצות והגבולות והאויבים המשותפים שמכריחים אותנו ליצור גבולות משותפים... זה מה שמאחד אותנו... אבל חוץ מלחי יש מסלול נוסף... זה כבר מסלול ספרדי... קורה!!! כולנו תחת קורת גג אחת... כולנו יהודים... כולנו בני איש אחד נחנו... כולנו אומרים שמע ישראל וכולנו נכנסים בשער אחד ותחת קורה גג אחת בבית המקדש... ואם הגענו לכאן... העיר לי משהו על דרך המליצה ש... שמה הפלא שהסימן בשו"ע שמדבר על לחי וקורה הוא סימן שש-ג-ו ודו"ק.

סליחה... זה לצד!!! מה אתה דוחף את האף שלך???

ושוב: אם צריך לעשות משהו... אז צריך!!! צריך ללבוש מסיכה כי **צריך**... וצריך לשמור מרחק כי **צריך!!!** זה רצון ה' וזה מה שהוא דורש מאיתנו בתור חובת השתדלות... אבל פאניקה??? **פאניקה זה כבר לדחוף את האף!!!** כאן זה כבר עוד אחד מאינספור בעיות שעלויות לצוץ בחיים... ואתה "מכבד" את הרבש"ע שיעשה את זה בלי שיערב אותך ובלי שיעדכן אותך במורכבות האינסופית שיש בזה... ורק בייחס קורונה פתאום צצת והחלטת לדחוף את עצמך בכח לנושא. זה נקרא **לדחוף את האף!!!**

רוצה עוד דוגמא אחת מני אלף של דחיפת אף?? בחורים שדורשים דירות... אני שואל אותם למה?? מה פירוש למה... כ"י... כי אחרת מה יהיה איתי... כל החיים אני אצטרך לשלם משכנתא... ואז אני שואל אותו: בחור יקר... סליחה על ההתעללות: אתה בטוח שיהיו לך ילדים?? אתה בטוח שיהיה לך שלום בית עם אשתך... לך תדע... אולי אתם תתגרשו?? רגע... אתה בכלל בטוח שתאריך ימים?? ואשתך... מי ערב לך שהיא תאריך ימים?? ואתה בטוח שכל הילדים שלך יהיו בריאים?? מה אתה עושה עם כל הרשימה הזו שאתה מבין לבד שזו רשימה די כוללת שאם רק תרצה אני יכול להיכנס איתך לפרטים ולפרטי פרטים ולמנות לפניך רשימות ארוכות ו**מוכרות**?? נו... מה עושים עם כל הרשימה הזו שהזכרתי??

מה עונה לי הבחור: על זה נאמר: ה' יעזור... שבביל זה יש רבש"ע שמנהל את העולם... אה... אם יש רבש"ע ובייחס לכל האינספור בעיות הנוספות שיכולות לצוץ לך בחיים... אתה מבין שזה עניין שלו יתברך וה' ירחם... אז מה נפלת על הנושא של דירה?? **למה בדיוק בנושא הזה אתה דוחף את האף שלך ומחליט שהרבש"ע לא יכול להסתדר בלעדך???**

בכל טירדה אחרת בהמשך החיים... אתה נותן לרבש"ע לדאוג לך ואתה לא מתערב לו... ואילו ברגע שזה הגיע לדירה... פתאום עלה לך הפיוז ואתה דוחף את האף שלך?? **זה לא יפה לדחוף את האף!!!**

הנה לך דוגמא אחת מני **אלף**... ואני מדגיש **אלף!!!** כי לכל אחד מאיתנו יש את הדחיפת אף הנקודתית שלנו!!! לכל אחד יש את הקריזה שלו... את היבלות הרגישות שלו שזה מה שמלחיץ אותו בחיים ושם יש לו נטיה לדחוף את האף בעסקים של הרבש"ע... אז חבר שלי החליט לדחוף את האף שלו בתחום המסוים של דירה... מאיפה יהיה לי כסף לדירה... ואילו אני... לי יש את הג'וקים שלי... אני מפחד מבידוק דם... אני רועד ממחלות מסוימות שזה מלחיץ אותי... פה אני דוחף את האף שלי לעסקים של הרבש"ע... וכן הלאה וכן הלאה... כל אחד והמשקעים שלו והריאקציות שלו בחיים ששם הוא מחליט לדחוף את האף ולעזור לרבש"ע...

אז שוב: ה"דחיפת אף" הזו קיימת אצלנו באינספור וריאציות בחיים... רק בשנה האחרונה... בקורונה זה פשוט צף על פני השטח באופן מאוד בולט ובוטח... כי בסה"כ הרי כולנו מקפידים על ההוראות... כולנו

כולנו נכנסנו לפאניקה!!! מה פשר הפאניקה הזו?? מה טמון בפאניקה הזו?? במילים אחרות **דחפנו את האף לעסקים של הרבש"ע!!!** פתאום נזכרנו שיש רבש"ע שהיה אמור לנהל את העולם... ורגע... אולי הוא לא מסתדר... אולי העולם מאבד שליטה ח"ו... אוי... מה עושים... אבאלה... **עכשיו שלא תבין לא נכון:** אם צריך לעשות משהו בחובת ההשתדלות... אז עושים כי **צריך** כי הרבש"ע רוצה שנעשה משהו מסוים... אבל פאניקה? פאניקה זה כבר **לדחוף את האף!!!** פאניקה זה לנחות מהחלל ביום בהיר ולהחליט שאני דוחף את עצמי לעסקים של הרבש"ע...

רק בשביל להמחיש את האבסורד... (נקטתי בסיטואציה שאני מסופק אם חלק מהקוראים יבינו על מה אני מדבר... עכ"פ מי שמכיר את זה... יחייך חיוך גדול) **ובכן:** אתה מכיר את הסיטואציה הזו שאתה לוקח אחריות על איזשהו תפקיד ציבורי מסוים... אם זה בבית כנסת או על המטבח בשיבה או באוצר הספרים וכיוצ"ב... ואתה כבר משקיע שם ימים ולילות ושעות ע"ג שעות ועובד לבד לבד... אף אחד לא הציג לך עזרה ואף אחד לא מושיט יד... ואתה נאלץ לעשות הכל בכוחות עצמך... ואז!!! אחרי שהכל כבר כמעט מסודר... פתאום מישהו נוחת מאיזה ענן... הוא בבת אחת מגיח ומכניס את עצמו לנושא... ומתחיל לכונן את התנועה ולתת הוראות... רגע... מה קורה עם זה ומה עושים עם זה... ולמה זה עדיין לא מסודר?? אה...?? מכיר את הפרצופים האלו שמופיעים כפטריות אחרי הגשם?? אתה מכיר את האורח הזה שנחת בבית כנסת שכבר מנוהל ארבעים שנה... והוא פתאום דואג מי יגש ש"ץ ומחפש אם יש בעל קורא... **ההנהלה... מה אתה דוחף את האף???** היינו פה לפניך ונהיה פה אחריך!!! הסתדרנו עד עכשיו בלעדך... מה אתה צף לנו פה ומרגיש שאי אפשר להסתדר בלעדך?? מכיר את הסיטואציות האלו? מי שמכיר מכיר...

עכ"פ זה בדיוק מה שקורה איתנו!!! יש רבש"ע גדול שמנהל את העולם... ויש אינספור דברים מורכבים שהוא עושה בעולם לבד ואתה בכלל לא מוטרד איך זה קורה ואיך זה נעשה... הגוף שלך מתנקה מהפסולת ואתה בקושי זוכר לברך אשר יצר... יש אינספור מחלות והסתבכויות שקיימות!!! ועלויות רח"ל לצוץ בכל רגע... והוא יתברך מסדר את העניינים ואתה בכלל לא יודע... וזה ממש לא מטריד אותך... אתה אפילו לא זוכר להודות לו על זה... והנה... יום אחד הרבש"ע החליט להביא לעולם איזה משהו שנקרא קורונה!!!

הופה!!! פתאום כולנו נחלצנו חושים... ונכנסנו לפאניקה איך עוזרים לרבש"ע לפתור את הבעיה... **בוקר טוב אליהו!!! איפה היית עד היום?** עד היום הכל היה בסדר... לא צינתור... לא שבץ... לא סכרת... לא לחץ דם... ולא קשוי נשימה... לא פריצת דיסק... ולא אי ספיקת כליות... כל זה לא הטריד אותך... לא ניסית לעזור לרבש"ע... השארת לו את זה... סמכת עליו שהוא מסתדר מצוין עם הרשימה הזו... גם כשאתה לא בתמונה...

פתאום הגיעה איזה קורונה... ואתה פתאום נדחף ונחלץ חושים???

תפסיק לדחוף את האף שלך...**די!!!**

יום הדין ממשמש ובא... וצריך לחזור בתשובה כמו כל שנה!!!

אבל השנה!!! השנה צריך לקחת בחשבון שיש גם דברים אחרים שצריך לחזור עליהם בתשובה... סו"ס לשנה הזו היה אופי אחר... כל אורח החיים שלנו היה מאוד שונה... אני מתאר לעצמי שהשנה הרבה פחות גמגמו בלשון הרע ורכילות מכל שנה אחרת... גם הרבה פחות חטאנו בכבוד בית הכנסת וכן הלאה וכן הלאה... בקיצור: המפה של הזכויות והחובות בשנה הזו היא מפה מאוד שונה בייחס לשנים אחרות...

אבל!!! צריך לקחת בחשבון שכמו שעברנו פחות עבירות בשנה זו... ככה במקביל יתכן שישנם עבירות חדשות מסוג אחר שסיגלנו לעצמנו כתוצאה מהתקופה היוצאת דופן שעברה עלינו... בקיצור: המפה השתנתה!! ואם כך צריך לעדכן אותה!! השנה אי אפשר להקריא את הרשימה משנה שעברה... צריך לבחון את הנושא מחדש...

אז תרשה לי לפתוח חטא מסוים!! שאנחנו צריכים לחזור עליו בתשובה שלימה... והאמת היא שהחטא הזה הוא בכלל לא קשור בהכרח לקורונה... אבל הקורונה הציפה אותו על פני השטח באופן בולט מאוד... ובכן: מהו החטא המדובר?? אז בלשון מושאלת קראתי לזה-

אסור לדחוף את האף לעסקים של הרבש"ע!!!

מה אני מתכוין?? אם אני עכשיו חוזר עם שקיות עמוסות מהחנות... האם זה יפה לדחוף את האף כדי לראות מה יש לי בתוך השקית?? **לא!! זה לא יפה**... ואם אני עכשיו מחזיק בידיים דף פירוט חשבון של העובר ושב... זה יפה לדחוף את האף ולהסתכל מה המצב חשבון שלי?? **לא!!! למה לא???** כי מה זה עניינך... אם הייתי רוצה עזרה הייתי פונה אליך... ואם אתה חושב שצריך לתת לי כסף... אז בבקשה... תביא...

אבל סתם לדחוף את האף ולהכניס את עצמך לנושאים שלא קשורים אליך? זה לא התנהגות!!! **אסור לדחוף את האף!!!** עד כאן נכון??

אז זהו!!! שעל אותו משקל: הקב"ה מנהל את ככלל העולם... ולנהל את העולם מדובר בלוגיסטיקה מערכתית אדירה בקנה מידה אטמוספרי... ואילו כל הימים דיו... ובני אדם לבלרין וכו'... אין יכולים לכתוב חללה של רשות... בקיצור: לנהל את העולם זה משהו גדול!!! ענק ענק ענק!!! הרבש"ע אף פעם לא הטריח אותך ולא ביקש ממך שתעזור לו בניהול **הטכני** של העולם... (השפעה רוחנית על העולם בודאי שיש לנו... זה כל תפקידו של יהודי... אבל לא בטכני!!! בששת ימי בראשית אדה"ר לא נולד... ולא הושיט אצבע במעשה בראשית עצמו) והנה... יום אחד הקב"ה החליט מאיזו סיבה שתהיה שצריך שיהיה קורונה בעולם... איך כולנו הגבנו?

שפעם לרפואה היה מושג ב-0.2% 000000 מגוף האדם... ואילו היום הרפואה התקדמה יפה וכעת יש לה מושג ב-0.12% 000000 מגוף האדם. זו התקדמות? בהחלט! אבל זה לא סתירה שאחרי ההתקדמות עדיין נשארו מיליארדים של תאים ועצבים שנשארו נטו בידיים של הקב"ה שהוא היחיד שיכול לשמור עלינו!!! ומי שקצת מכיר את הרפואה מקרוב יודע שזה ממש ככה... **בשביל זה!!!** **בדיוק בשביל זה** הקב"ה עשה את גוף האדם כ"כ מורכב ומסועף... כדי שכמה שהרפואה תתקדם והיא תצליח בגאווה לטפל במאה אלף בעיות עדיין ישארו לה בפטונציאל עוד מאות מיליארדים של דאגות שרק הקב"ה יכול להם ולא נותר לנו אלא לשאת עיניים אליו!!! טוב לדעת את זה. כי מי שלא מבין את זה ותקוע לו בראש שהרפואה מתקדמת אז נכוננו לו הרבה אכזבות ומשברי אימון ברפואה כי בן אדם מגיע לרופא... ושוב הרופא אומר לו וירוס... ושוב ויראלי... ושוב לא יודע מה זה... ותנוח... זה יעבור... ואז הבן אדם שואל: סליחה אדוני הרופא: את זה גם אני יודע להגיד... אם זה מה שאתה יודע להגיד... אז בתור מה אתה נחשב רופא יותר מכל סנדלר אחר???

ומה התשובה?? אדוני היקר.. הרפואה כיום בהחלט מתקדמת... אם פעם היא ידעה אפס אפס אפס **נקודה 2...** אז עכשיו היא יודעת אפס אפס אפס **נקודה 12...** אבל בייחס למה שהיא עדיין לא יודעת...?? אוהו... אין לנו על מי להישען אלא רק ורק על אבינו שבשמים... עינינו לך תלויות עד שתחננו ורק אתה!!! (ממילא גם כשרופאים מייאשים... זה אולי מייאש... אבל זה מייאש רק בייחס לאפס אפס אפס נקודה 12 אחוז שיש להם שמץ של אחיזה ב)

את התפיסה הזו אנחנו מוכרחים לקלוט!!! כי ברגע שכן אדם חי בתחושה שבגגדול העניינים בשליטה... אז ברגע שיש לו איזושהי דאגה מסוימת... ברגע שיש לו פינה אחת בחיים שהיא לא לגמרי סגורה והוא לא יודע לגמרי איך זה יסתדר... אז הוא פשוט תקוע!!! הוא לא נרדם בלילה... הוא לא יכול להתחתן עד שלא יסבירו לו איך הנושא הזה פתיר... הוא לא יכול לשבת וללמוד תורה כי הוא לא יודע מה יהיה בעתיד הרחוק... **והדרך היחידה** שלנו להרגיע אותנו!!! זה פשוט לפרוש בפניו את המפה האמיתית של החיים... ולהוכיח לו מינייה וביה... שאם אתה באמת ריאלי ואתה באמת רוצה לדחוף את האף שלך לעסקים של הרבש"ע אז יש לנו בשבילך עוד אינספור דאגות משמעותיות בחיים בשלל נושאים שהם לגמרי לא בשליטתך... על זה נאמר: **"אם בשלת מן התורה יש לך בטלים הרבה כנגדך!!!"** הרבש"ע עשה את העולם מסובך בכוונה... בשביל לעזור לנו להרים ידיים מהר!!! כדי שיהיה לנו קל לקלוט שגם האדם הכי מוצלח והכי עשיר והכי בעל אפשרויות הרי לולי ה' עזרתה לי יש לו מספיק בטלים שיכולים לשבשש לו את הסדר יום... אז בבקשה!!! נקבל החלטה ונבין: שיש רבש"ע!!! והוא מנהל אותנו... ונפסיק לדחוף את האף שלנו לפי כריזה ולהחליט איפה מתחשק לנו להחליט שפה הרבש"ע לא מסתדר בלעדינו... למבינים בלבד...

והגבנות שעלולות לקרות... ובקיצור: אני עדיין באמצע הרשימה... החלטתי שאם כבר אני מתעלל בעצמי... בא נתעלל עד הסוף... אם החלטתי לדחוף את האף שלי לעסקים של הרבש"ע ולהיות בלחץ מאחת הצרות המתרגשות ובאות לעולם... אם כבר אז כבר... בא נאמץ את ככככל הבעיות והמחלות והאסונות ביחד... נערוך ונעמיד אותם בצורה מסודרת כדי **שיהיה מבחר!!!** שמי שרוצה לדחוף את האף שלו ולהיות בלחץ בחיים... שיהיה לו אפשרות לבחור לאיזה דאגה נקודתית הוא מחליט לדחוף את האף... **ולא תאמינו!!! מסתמן שזה הפתרון!!!**

ברגע שעמדתי מול רשימה מידי מידי ארוכה של צרות ומחלות וסיבוכים... **דווקא זה פתאום הרגיע אותי!!!** למה?? כי ברגע שאתה עומד מול אינספור בעיות שעלולות להיות בחיים... אתה מקבל סחרחורת... ואז אתה אומר לעצמך... די די די... תעזוב אותי... יש גבול... גדול עלי... אני מבין שהרשימה הארוכה הזו גדולה על הלב... ובשביל זה יש רבש"ע... שהוא אמור לחלוש על כל התיקים האלו... כל טוב... אני מרים ידיים... לא מתערב לו... אה... אתה מסכים שיש רבש"ע ביחס לכל הרשימה הארוכה הזו? אם ככה... אז תשאיר לו גם את הדאגה הנקודתית שכעת מטרידה אותך!!! כן... זה הדבר היחיד שהצליח להרגיע אותי בשיא הלחץ של הקורונה... בשיא הקורונה הדבר היחיד שהצליח להרגיע אות... שפתאום ראיתי אמבולנס שמגיע... וכל כולי נבהלתי... אוי... בטח מישהו פה קיבל קורונה... ואז אמרו לי שלא!!! יש פה מישהו שהתפנה מחשש להתקפת לב!!! אה... התקפת לב?? זאת אומרת: שעכשיו צריך לפחד לא רק מקורונה אלא גם מהתקפת לב?? אה... לא! יש גבול!!! אין לי מקום פנוי בנפש לפחד מעוד משהו... אז אין לי ברירה אלא להחליט שה' יעזור... אה... ה' יעזור?? אז אולי הוא גם יעזור בייחס לקורונה... אה... איזה רעיון... פתאום הרבש"ע שובץ גם בקורונה... ומשהו שם נרגע.

כן... מי שלא מצליח להרגיע את עצמו שהכל בידיים של הקב"ה... השיטה הטובה ביותר זה להעמיד בפניו את הרשימה האינסופית של החרדות והלחצים וההיסטריה המוצדקת שיכולה להיות לנו מאלף ואחד בעיות אחרות. ואז "מחוסר ברירה" הרבש"ע נכנס לתמונה ורפא לנו...

אגב: במאמר המוסגר: אף פעם לא הבנתי למה בכל דבר ששייך לגוף האדם... המספרים מתחילים מ-50 מיליון ומעלה!! הנה... אני מקריא לך... במוח יש עשר מיליארד תאי עצב... כל תא שולח מאה אלף סיבים ל"קשרים" שהם בעצמם אלף מיליון מיליון (כלומר: עשר ועוד חמש עשרה אפסים אחריו... צר לי... אין מקום ביריעה ל"כ" הרבה אפסים...) ובגלגל העין יש שבע מיליון חיישנים. וב-ריאות יש עשרות מיליונים נואדיות שקולטות אוויר... והעורקים והוורידים... אל תשאל... מספרים מלחיצים עם המון המון אפסים... למה?? מה זה המספרים ההזויים האלו?? למה הקב"ה עשה את גוף האדם כזה מסובך עם מלא מלא מלא מלא... ארון כזה.. ארון כזה??

רוצה שאני אגיד לך מה הסיבה??? שאם פעם הרפואה היתה פרמיטיבית והיום הרפואה מאוד מתקדמת... אתה יודע מה הכוונה??

לובשים מסכות ושומרים על מרחק... אבל יש כאלו שבחרים לעשות את **אותו דבר** רק מתוך פאניקה!!!! מתוך דחיפת אף לעסקים של הרבש"ע...

זה חטא!!! והחטא הוא כלפי מ?? **כלפי עצמנו בעיקר!!!** למה אתה מתעלל בעצמך?? למה אתה חוטא על הנפש שלך?? למה אתה מכניס את עצמך לעסקים של הרבש"ע שהם גדולים על המידות שלך...???

ועל זה צריך לחזור בתשובה בראש השנה הקרוב!!! למה אנחנו מתעללים בעצמנו?? למה אנחנו מדאיגים את עצמנו בדאגות שלא קשורות אלינו?? למה אנחנו דוחפים את האף בעסקים של הרבש"ע???

זה לא צחוק!!! הפאניקה שלנו עולה לנו בחיים... אנחנו סובלים מזה... זה הורס לנו את איכות החיים... וכמובן!! כמובן שיש לזה השלכות ישירות לעבודת ה' שלנו... ממילא!!! הנושא של הדאגה והפאניקה בכל הדאגות בחיים... מי שסובל מזה ומבין על מה אני מדבר... (אני לוקח בחשבון שיש כאלו שלא מבינים במה מדובר... אני מקנא בהם... דא עקא שהם מקנאים בי) צריכים לדפוק על השלחן ולהבין שזה חטא!!! זה חטא שצריך לטפל בו... אז לא הייתי קורא לזה **"יעזוב רשע דרכו"** אבל בהחלט הייתי קורא לזה **"ואיש און מחשבותיו..."** הדאגות המיותרות שלנו בחיים זה **אנוני!!!** ואם הדאגות האלו מתיבות לנו את המצב רוח של החיים אז הגיע הזמן להגדיר אותם כחטא!!! ויעזוב... איש און מחשבותיו וישוב אל ה' וירחמהו... "כן... צריך לחזור על זה בתשובה!!! פעם חשבתי שהדאגות האלו הן סתם סבל... שצריך בשביל זה טיפול רגשי או פסיכולוג... עד שקלטתי שזה חטא!!! כשקלטתי שזה חטא... אז נגשתי לטפל בזה...

נו... מה הפתרון לחטא הזה? איך מפסיקים לדחוף את האף???

אז תתפלא לשמוע... **הפתרון היחיד שהצליח לעבוד עלי!!!** פשוט התחלתי לאגור את כל רשימת הצרות והתסבוכות שאפשר להסתבך בחיים... ואל תחשוב... זו עבודת נמלים!!! הלכתי לרופא שיניים... ישבתי אצלו חצי שעה... תביא לי את כל הבעיות האפשריות שיכולות להתפתח בחניכיים ובשיניים ובלסתות ובריחת עצם... יצאתי עם רשימה... הלאה... משם הלכתי לרופא משפחה... תן לי את כל רשימת המחלות האפשריות שאפשר רק להילחץ מהם בבדיקת דם... משם הלכתי לאיזה חבר עיריה שהוא גם מבין במשפטים אמרתי לו: תפרט לי את כל התביעות והסתבכויות והקנסות והטפסים והתלאות שאפשר לעבור עם העיריה... ועם המערכת המשפטית... הלאה... עברתי משם לאיש מכבי אש... תן לי את כל הטרגדיות האפשריות של נפילות מגובה רב... ושריפות... וקצר חשמלי וגז והדברה... ונפילה ממעלית וילדים ברכב וכו' וכו'... משם עברתי למשטרה... תביאו לי את כל סוגי הנוכלים והעקיפות

"למען לא נבוש..." - מושגים בסיסיים בהלכה.

מותר לשקר מפני דרכי שלום... מה זה ה'ש' ל'ם הזה???

שנה שעברה בחודש אלול, במדור זה נצמדתי לשער ג' בשערי תשובה, וכיון שהוא מדרג שם את כל המצוות והעבירות ששייכות אצל יהודי... הוחלט שאין לנו לא את הלוקוסים ולא את הזמן לדבר על העבירות הקלות, אלא להתחיל מיד מהעבירות שמדורגות במקום החמור ביותר שעונשם הוא "ש"אין לו חלק לעולם הבא",

וכידוע רבינו יונה מונה את ארבעת הכתות: כת שקרים, כת ליצינים, כת חנפים, כת מספרי לשון הרע, שאלו הם העבירות החמורות ביותר שאינם מקבלים פני שכינה, שנה שעברה נכתב כאן בקצרה על כת ליצינים, וכת חנפים, והפורשים מדרכי ציבור, (למי שרוצה, יתכן שתמצא חוברת לקראת ר"ה שזה יהיה משוחזר שם...) וכעת הגיע הזמן לפתוח את אחד הנושאים המבולבלים והמורכבים ביותר,

כת שקרים!!!! אסור לשקר!!! מי שמשקר אין לו חלק לעולם הבא!!! וכמוכן שהמקום היחיד שמותר לשקר זה רק מפני דרכי שלום...

---אני מוכרח לציין שהנושא הזה מאוד מאוד מעורפל... כי אני לבד מצאתי עשרות ראיות מגמרות מפורשות שהיו תנאים ואמוראים שלפעמים לא אמרו את האמת... אם זה מחמת בושה, אם זה מכל מיני שיקולים נקודתיים... ו... ולא תמיד היה שם דרכי שלום... נ... אז איך באמת מציינו שאמוראי שיקר מפני

כיסופא? וכי מומתי כיסופא ובושה יש בה שיקול של דרכי שלום?? ומוכרחים כנראה לומר: שמפני דרכי שלום... זה לא דווקא מריבה... זה לא שיש פה סיטואציה שאם תגיד את האמת יהיה פה מריבה ואם תשקר יהיה פה שלום... אלא מאי?? שלום הכוונה היא לאנושיות!!! לנורמליות!!!! תאר לעצמך שיש איה נודניק חסר טאקט שסימן אותי כמטרה והחליט להוציא ממני מידע שאני לא רוצה לשחרר... והוא מצמיד אותי לקיר ומוציא עלי נשק שקוראים לו: אמת!!!! כן... אני

הרי דובר אמת... ואם ככה... מה שהוא רוצה הוא יכול להוציא ממני... באמצעות הנשק שקוראים לו דובר אמת... זה לא בא בחשבון!!! כמדומני שבדיוק על זה נאמר שמותר לשקר מפני דרכי שלום!!! לא יתכן שכל אחד יוכל לחוג על נשמתו ולהתעלל בו... ואני אהיה מובל כצאן לטבח רק בגלל שאני דובר אמת...

מותר לשקר מפני דרכי שלום- הכוונה מפני דרכי אבטחה!!!! כמדומני שהמידע הזה מאוד חשוב... כי מי שלא יודע את זה... ובטוח שברגע שאני מתחיל להתחזק במידת האמת... המשמעות היא שמרגע זה ואילך ניתן לכל נוכח פרטומי לחדור לפרטיים שלי... הוא פשוט יצמיד אותי לקיר... ויכריח אותי לומר את מה שאני לא רוצה... לא!!!! לא!!!! לא!!!!

מסתמא לא כל אחד מבין למה אני כ"כ נסער ותקפו כשאני כותב שורות אלו... כי... יש אינשים חוקים כטבעם שהם יודעים ליצור גבולות ברורים שמי שקצת מנסה לחדור לפרטיים שלהם... הם מעמידים אותו במקום והוא מבין שפסופופ!!!! עד כאן!!! סוג האנשים האלו לא אמורים להבין על מה אני נסער... מה הבעיה?? תקטע את השיחה באמצע ושלום... אז זהו!!! שאני וחברים שלי שייכים לסוג השני... הסוג הנחמד והזורם הזה שלא יודע להציב גבולות ולא יודע לסיים שיחות ולא יודע להעמיד אנשים במקום... ואם מישהו יתחיל לשאול שאלות ואני אתחיל להתחמק כדי לא לשקר (ולא לפרק לו סיפור מצוין מהאנציקלופדיה של חזון אפוא זה... זה... זה נישט שייך... להגיד לי שאני מוכרח לומר את האמת במקום שאני לא רוצה לגלות... זה במילים אחרות לומר "לחפרן" שהוא יכול להוציא ממני מה שאני רוצה... **זה לא בא בחשבון!!!!** אמת זה חותמו של הקב"ה... ולא של אף אחד אחר... לא יתכן שכן אדם רע וחסר טאקט יוכל לעשות עם מידת האמת שלי שימוש לאינטרסים האפשריים שלי...

עכ"פ' למרבה האכזריות!!!! כעת במקום להגיד שאסור לשקר... אמרתי **מתי מותר לשקר**... ולענ"ד זה מאוד חשוב!!! כי אותם אלו שמוזדהים עם האופי שהוזכרתי... הם פשוט עלולים להרגיש שהאמת היא האויבת שלהם... אם אני צריך להגיד את האמת לכל שואל ודורש... או פתחתי כעת את הדלת וניתן לחדור לפרטיים שלי... אז זהו שלא!!!! לא רבתי!!!!

עכ"פ' בשבוע הבא א"ה נתמקד בדובר אמת על דרך ההיובל!!!!

היערכות שיא בירושלים לקראת הקדמת העליה לרגל בשבועיים...

דרמה בירושלים!!! היערכות והתכונה זינקה בבת אחת להילוך הכי גבוה... והכל נעשה בקדחתנות...

הסיפור התחיל בשבוע שעבר ביום חמישי כ"ט במנחם אב... חצר בית יעזק נפתח כמידי ליל ערב ראש חודש... השולחנות כבר ערוכים בסעודות גדולות כמיטב המסורת... דווקא שררה אופטימיות... הערכה היתה שבשעות הקרובות הולכים להגיע לכאן אלפי עדים שיעידו עדות החודש... ובעז"ש עד הבוקר יהיה פה הכרזה מקודש שקודש... צוות המטבח כבר התחילו לעסוק בתיקון ליל ערב ר"ח לאוקמי שכינתא ולחבבה על בעלה... אבל תכל"ס... חיכו וחיכו... והגיע הבוקר והמשיכו לחכות שמישהו יבא להעיד עדות החודש... וגארנישט!!! אין!!! אף אחד לא מגיע!!! הצופים עלו להרים הגבוהים של מבשרת ירושלים והסתכלו במשקפות אולי... אולי מישהו כן מגיע אי שם מאזור גוש דן... או אולי מעלה אדומים... עד... עד שהגיע חצות היום!!!! שאז זהו... סטופ!!!! לא מקבלים עדות החודש מן המנחה ולמעלה... רבן שמעון בן גמליאל שעד כה ישב שם בעלית בית יעזק והמתין לעדים... יצא וירד לעם... וכעת נפל דבר בירושלים!!!!

השמועה עשתה לה כנפיים... ו... כל ירושלים כמרוקחה... לא יאומן... ראש חודש אלול יוצא מעובר...

אתה יודע מה המשמעות??? זה אומר שראש חודש אלול יוצא ביום ששי!!! ו... ואם ר"ח אלול יצא ביום ששי... מה זה אומר??? ש... ש... שבוע חודש... א' בתשרי לעול לצאת ב... ב... בשבת קודש!!! אוה אוה...

אתה יודע איזה השלכות מרחיקות לכת יש לזה??? דבר ראשון: ברגע שר"ה חל בשבת... הרי חז"ל גזרו שאסור לתקוע בשבת גזירה שמא יעביירו ברשות הרבים... חוץ!!!! חוץ ממקום אחד ויחיד שכן מותר לתקוע... איפה??? בבית המקדש... או אפילו בכל ירושלים (לפי הרמב"ם)... נו... ומה זה אומר??? זה אומר שאם בכל שנה הגל הראשון של עולי הרגלים מגיע ב-ז' או ח' בתשרי לקראת יום כיפור... והגל השני והעיקרי מגיע כבר לקראת חג הסוכות... ואילו לפני ראש השנה בדרך כלל זה די דליל... מאוד מעט אנשים יכולים להרשות לעצמם להקדים להגיע לקראת ראש השנה... (ס"ס התקופה הזו של ירח האיננים היא הכי מנוסה בשנה... לא לחינם זה נקרא חג האסיף שזה הזמן שמסתיים יבוש התבואה בגג והנסתה לאוצר... ובדיק אז זה הלוקיה של התמרים והירוסים... וגם בדיק נעשיו זה שיא זמני הגתות שבהם דוריים את הענבים היין... ואל תשכח שזו גם העונה של לידת הצאן... מתעברות באייר ויולדות בתשרי... ממילא זו עונה בוטרת שאי אפשר לעזוב את הכל ולהקדים לבא מערב ראש השנה ועד מוצאי שפחת תורה...) אבל השנה שבכל ארץ ישראל אי אפשר לקיים מצוות תקיעת שופר והמקום היחיד שאפשר זה רק ירושלים... ממילא השנה כמעט ככככולם ללא יוצא מן הכלל יעשו שמיוניות באויר ויגיעו כבר לקראת ראש השנה...

זאת אומרת: הועדה המכינה לקליטת ההמונים ברגל... שעד אתמול הם ידעו שיש להם זמן להיערך עד אחרי יום כיפור... פתאום בערב ראש חודש אלול!!! ברגע שהחודש התעבר... המשמעות היא שהעוילים הולך להקדים בשבועיים להגיע!!! אין לך מושג איזה היערכות זו... צריך לגייס בבת אחת עוד אלפי כבשים... ועוד כמויות של קינים ש... שבנינו על ה"ברכות" של השבועיים הנוספים שחשבנו שיהיה לנו...

וכמוכן!!! צריך גם לקחת בחשבון שברגע האחרון... אחרי כל היערכות הגדולה... אחרי כל העוילים הגדול שיגיע לירושלים לר"ה שחל בשבת... יכול להיות שברגע האחרון יקרה מה שקרה היום... כמו שהיום היינו בטוחים שיקדשו את החודש בזמנו זה לא קרה... הרי בא' בתשרי זה שוב יכול לקרות אותו דבר!!! שפתאום לא יקדשו את החודש... או שרבן גמליאל יחליט מאיזה שיקול שיהיה... שהוא רוצה לעבר את החודש... ואפילו שוגגים ואפילו מזידין... ו... ואז פתאום יתברר שר"ה חל ביום ראשון ולא בשבת!!!!

(אי אפשר לדעת... יש פרשנויות עקשניות שאומרות שבשנה זו קיים סיכוי שרבן גמליאל יהיה איזה שיקול בהנהגה לדחות דווקא את ר"ה ליום ראשון... ולא תאמרו לה שיקול... שמום שאם ר"ה יצא ביום ראשון... יצא **שהשנצא רבה יוצא בשבת!!!!** והיות ובזמן האחרון התעוררה פירצה של הבייתוסים שהם כופרים ומזלזלים במצות ערבה וטוענים שזה לא מדאורייתא... לכן חז"ל תקנו שיום שביעי של ערבה דוחה שבת כדי לפרסום שהוא כן מותר... ומהשיקול הזה יש לר"ג כביכול "אינטרס" בהנהגה שהושנצא רבה יצא בשבת, ולו בשביל שהערבה תדחה שבת... להוציא מלבם של ביייתוסים שוכפרים ומזלזלים במצוה זו... עיין סוכה מג: שאכן כך אירע, שחל שביעי של ערבה בשבת, והבייתוסים לרוב תסכולם הלכו וכבשו את הערבות תחת אבנים כדי שזה יהיה מוקצה ולא יהיה אפשר לוקוף אותם, עיי"ש) עכ"פ הועדה המכינה נכנסה להילוך הכי גבוה... ו... וכעת היערכות בעיצומה לקראת העוילים הגדול שהולך להגיע לכאן לר"ה!!! אגב: אלקנה אבי שמואל שכתוב עליו שהוא היה מזרז את כולם לעלות לרגל... הוא דווקא היה עולה כבר לראש השנה... (כפי שמבואר בחז"ל שבר"ה נפקדה שרה רחל וחנה)

אבל!!! תדע לך... שלמרות שרוב העוילים כבר לר"ה... נכון שאף אחד לא רוצה להפסיד תקיעת שופר דאורייתא... אבל יש יוצא מן הכלל... יורם שלנו כבר הודיע בבית הכנסת בשער בת רבים... אני נשאר פה בראש השנה!!!! תנחש למה?? עם כל הכבוד לתקיעת שופר... מצוה חביבה עד מאוד אחת בשנה... אבל ליום יש דיר... ובדיק בערב ראש השנה זה הזמן ש"כבירת רועה עדרו מעביר צאנו תחת שבטו", וביום הזה, זה התאריך של הפרשת מעשר בהמה... ויורם אמור להפריש כאן לא פחות משמונה כבשים... והוא מתכנן להביא את כל העניים של העיר ולהאכיל אותם בשר שלמים בירושלים על חשבוננו... חוץ מזה טוען יורם... הצטברו לי פה כמה וכמה בכורות שנולדו לי בחודש האחרון... ואני באמצע לטפל בהם ולגדל אותם עד שלושים יום כדי לתת אותם לכהן לכבוד חג הסוכות... שיהיה לו מה לשמוח ברגל בבשר שלמים... יורם עשה את השיקול שמי יודע... אולי המצוות היקרות האלו לשמח את העניים ואת הכהנים ברגל... אולי הם משקל מספיק גדול מול תקיעת שופר... לכן החליט יורם... אני פה בראש השנה, עם הכבשים והאילים וקרניהם האחוות בסבך... אבל אם כבר דיברנו על ראש השנה... בימים אלו מרנין לראות את הגב המזדקף של העניים!!! סו"ס שוב אנו מתקרים לשנת המעשר עני!!! בכ"ט אלול זו ההזדמנות האחרונה לשנה זו להפריש מעשר שני... ומא' בתשרי ואילך כל המעשרות הם מעשר עני... זו הזדמנות אחת לשלוש שנים לשיקום משפחות של העניים!!! שנה של מרווח נשימה לעניים... יש להם הכנסה מהצד שנקראת "מעשר עני" שמאפשרת להם להשתקם ולחזור למסלול... עכ"פ כעת יש מגבית מיוחדת שבגבי הצדקה פונים לציבור שמשתוקקים כבר לרכוש ארבעת המינים... ומנסים להתרים את הציבור **שימתינו!!!!** נכון... אתה כבר רוצה לקנות אתרו... אבל אם אתה תמתין עד אחרי ראש השנה... העניים ירוויחו את המעשר עני של עשרות מיליוני האתרוגים שכלל ישראל רוכש וזה יכול להיות בשבילם סיפחת' טוב להתחיל את השנה על רגל ימין עם הכנסה יפה בצידה... אבל אם אנחנו נתעקש להקדים לקנות אתרו לפני ראש השנה... אז אמנם אנחנו נרויח כמות גדולה של מעות מעשר שני... ומי לא משתוקק לעוד ועוד מעשר שני... אבל אדרבה... בשביל זה צדקה זה אחד מהדברים שאנחנו צריכים בערב יום הדין **זכרו!!! מכריזים גבאי הצדקה: תשובה ותפילה וצדקה מעבירים את רוע הגזירה!!!!** נא להתחשב בעניים ולאחר את רכישת האתרוגים ולקיתםם לאחר ר"ה... ו... ולך תהיה צדקה... (מה שבטוח... בירושלים עצמה בודאי נענו לקריאתם של גבאי הצדקה... כי בירושלים בלאו הכי אי אפשר לפדות מעשר שני... ואילו אתרוג של מעשר שני קי"ל שלא יטול ואם נטל כשר... כך שאתרוג עצמו של מעשר שני זה לא כ"כ אידיאלי!!! ממילא בירושלים תמיד מעדיפים שהאתרוג יהיה מעשר עני ולא מעשר שני... כל ההתרהם היא בעיקר מחוץ לירושלים ששם מדובר במעשר שני שחיללו על מעות)

היתקע שופר בתש"פ והעם לא יחרדו בתשפ"א??

מישהו ניגש אלי השבוע והתחנן לפני... תעשה טובה... תכתוב מה שאתה רוצה... רק לא על קורונה!!! כן... זה כבר לא פעם ראשונה ולא שניה שמבקשים ממני ואני גם מבקש מעצמי שלא לדבר על זה...

אמרתי לו: אין בעיה!!! אני לא מדבר מילה אחת על הקורונה... אבל אתה מרשה לי לדבר על זה שהשנה אין אומני?? איון? אפשר לדבר על זה ששלושים אלף יהודים שעד השנה נסעו לאומן... השנה לא...?? אתה מרשה לי לדבר על זה שבר"ה הקרוב יתכן שלא יהיו 13.000 איש בתפילות בביהמ"ד הגדול של גור...?? אתה מרשה לי לדבר על זה שיתכן והיו אלפי מניינים מאולתרת בר"ה וי"כ וצריך להכשיר אלפי בעלי תוקעים חדשים ובעלי תפילה חדשים...?? (ענף השופרות צובר תאוצה...)

בקיצור: עזוב!!! אני לא מדבר על קורונה... אין לי עסק עם הקורונה עצמה... היא לכשעצמה מאוד משמעותית ומהרגע הראשון לא היה לי מה לדבר עליה!!! אבל יש אינספור השלכות שנגרמות כתוצאה ממנה שהם פוגשות אותנו ערב ובוקר וצהריים... ועליהם אי אפשר שלא לדבר כ"י... כ"י... כי שם החיים שלנו נמצאים... זאת אומרת: אם נרצה להגדיר את בשאלה הלכתית... בא נשאל ככה: לו יצויר שאדם הדיר את עצמו הנאה מכל דבר שהוא **פועל יוצא** מהקורונה... תנסה לחשוב ממה הוא צריך לפרוש? אסור לו לנגוע בשום עיתון שבעולם!!!! זה ברור... שלושת רבעי מהמניינים החדשים שקיימים היום הם נולדו איכשהו בעקבות הקורונה... תשעים אחוז מהמניינים נולדו עקב סגירת שטיבלאכים למיניהם... שום אירוע או שמחה הוא לא יכול להשתתף כי כל אופי האירוע מוכתב לפי הקורונה על כל השלכותיו... בקיצור: אדם שהדיר את עצמו הנאה מקורונה הוא מוגבל מאוד מאוד כי ההשלכות של הקורונה פוגשות אותנו בכל פינה **אם ככה: אז על אותו משקל בדיוק:**

הימים הנוראים!!!! הימים הנוראים זה תאריך מסוים שיש לו התחלה וסוף... הוא מתחיל בא' תשרי ונגמר בכ"א בו... אבל תכלס... יש לו השלכה רב מערכתית לכל השנה כולה... בן אדם שיחליט לדבר כל השנה כולה על ימים הנוראים לא תוכל לגמרי להגיד עליו שנתקע לו הדיסק... כי באמת הכל הכל פועל יוצא לימים הנוראים... כל מה שקרה השנה וכל מה שמתרחש כיום זו תוצאה ישירה לגזירה שנגזרה בימים הנוראים דאשתקד... שמסתמא היה אפשר לקרוע את רוע הגזירה אם היינו קצת יותר רציניים שנה שעברה... זאת אומרת: חבר שלי שביקש ממני שאני אפסיק לדבר על הקורונה... **הוא קצת צודק!!!** ד"י... נמאס לי לשמוע שכל דבר שקורה עכשיו זה כתוצאה מהקורונה... למרות שזה נכון... זה נדוש... נמאס... אין לאף אחד כח לשמוע את המילה קורונה...

אבל!!!! יש משהו שעדיין לא נמאס לך לשמוע וזו למייעשה האמת האמיתית... גם הקורונה בכבודה ובעצמה היא פועל יוצא... ל-מה??

לימים הנוראים!!!! אם השנה אין אומן... ואין חתונות... ורבבות אנשים מובטלים... ובבידודים למיניהם... הכותרת של כל זה היא **לא** קורונה!!!! אלא מאי?? הכותרת היא: **היתקע שופר באלול תשע"ט והעם לא יחרדו!!!** לא בסימן שאלה... אלא במנגינה של עובדה וקניה... **כן... העם לא נחרדו!!! עובדה** אנחנו בשנה שעברה לא נחרדנו מימים הנוראים... היינו עסוקים בספירת קולות של בחירות... היינו עסוקים במנדט שעירי או שמיני... ותכלס... עם יד על הלב **העם לא נחרדו!!!** לא נחרדנו... היינו עסוקים בפייצ'פקס... ואם יש היום קורונה... זה לא קורונה... אלא זה ימים הנוראים דאשתקד!!!! שם!! שם זה קרה... שם קרתה ההדבקה ההמונית... **שם נרדמנו**... וכעת אנחנו **שוב חוזרים לזירת האסון של שנה שעברה**... אנחנו שוב מגיעים לאותו ר"ה שבשנה שעברה נרדמנו בו... וכעת אנחנו לא רוצים יותר להירדם!!!! השנה מוכרחים להתעורר...

יהודים: ראש השנה מתקרבו!!!! נקודה!!!!

עם כל הכבוד לתחילת שנת הלימודים... עם כל הקושי והלוגיסטיקה בקפסולות ובבידודים ובמסכות ובחום המעיק... אנחנו נמצאים כעת בתקופה גורלית ומכריעה... שבשנה שעברה נפל עלינו טיל בראש השנה... נפל עלינו משהו כזה גדול גדול שקוראים לו קורונה... **וזה קרה אז!!!** ואם אנחנו רוצים שמשנה פה ישתנה לטובה... אנחנו צריכים כעת לנשום נשיקה עמוקה... לחמם מנועים ולהיכנס להכנה ליום הדין ומהרה!!!!

---השנה נפל דבר... השנה אנחנו לא יכולים להכות לפריביליגיה האשכנזית שמתחילים לזעוק סליחות רק בשבוע שלפני ר"ה... השנה אנחנו במצב חירום!!!! השנה הסליחות נאמרות מתוך מסיכה!! סליחות שנאמרות מתוך מסיכה... זה סליחות בנוסח אחר... קיטל עם מסיכה זה... זה ממש כהן מרובה בגדים... זו עבויידה אחרת... יש לה כללים משלה... אי אפשר להישאר עם אותם זמני תפילות ועם אותה שאננות...

אני רוצה שתביני: כל החילונים האלו שאחראים על הקורונה... אם זה הפרוייקטור הזה והמנכ"ל וקבינט הקורונה וכל שום וחניכה דאית להו... כל אלו כבר מדברים **כמה וכמה שבעות** על התפילות בימים הנוראים... **פתאום חשתי לעצמי!!! רגע רגע... הסו!!!** הם מבינים שצריך כבר עכשיו לדבר על התפילות בימים הנוראים... הם מבינים שלתפילות של ימים הנוראים עלולה להיות השלכה מרחיקת לב של הדבקה כ"כ המונית... שצריך לשבת על זה כבר עכשיו בכובד ראש...

אז אני?? אני אמור להבין שלתפילות של ימים הנוראים **יש השלכות הרבה הרבה הרבה יותר משמעותיות ומרחיקות לכת**... תפילת הערער" של ימים הנוראים היא היא ההתפילה של "דור אחרון" שמעלה את זכרון כל הזעקות וכל הסאת יגון וכל השברון לב שעבר עלינו בשנה האחרונה... התפילות של ימים הנוראים משליכות על הגורל של ככככל שנת התשפ"א מרשית השנה ועד אחרית שנה...

אז אני?? איפה אני?? האם גם אני מכנס את קבינט הקורונה שלי?? האם גם אני יושב בכובד ראש וקורא מספרים... ומסיק מסקנות ומפיק לקחים מה ה' רצה ממני בשנה האחרונה ולאן פני מועדות להבא?? לא... עם יד על הלב- לא כל כך... אני עוסק בלהגיד שנמאס לי... תעזבו אותי עם הקורונה... תנו לי לחיות... לא מעניין אותי עכשיו לא מאומתים ולא מבדודים... תסכים איתי שגם רוני גמזו יודע להגיד שנמאס לו... אבל היות והוא קיבל את השם "פרוייקטור" אז הוא חייב לגשת לנושא בכובד ראש וביסודיות!! נכון?? **אז זהו!!! שאני יהודי מאמין!!!** ואני הוא הפרוייקטור של הרבש"ע... אני בתור יהודי, אני אחד מהכמה אנשים הבודדים בגלובוס שיש לי תקשורת ישירה עם בורא עולם ואני

מבין שהכל בגזירת עליון ואם השנה היתה לנו קורונה, ה' רוצה מאיתנו משהו!!! והיות ואני שייך לעם הנבחר הפצפון הזה שרק הוא מבין עניין ורק לו יש תדרים ישירים מול בורא עולם... אז אני פרויקטור!!! אני מוכרח לגשת לזה בצורה יסודית... ולא להגיד נמאס לי ולהמשיך הלאה...

פרוייקטור שבונים עליו ותולים בו תקוות לא מדבר ככה...

אבא שבשמים בונה עליי!!! הוא בונה עלי כ-בן שלו שמכיר בו... שאני אזהה שהוא דיבר איתנו ורצה מאיתנו משהו בשנה האחרונה!! והוא מצפה ממני **שאני אעשה משהו עם זה**... ולא אהיה עסוק בלהסתדר בצל הקורונה כמו גוי שהראש שלו נמצא באדמה... משפחות האדמה...

---אני רוצה שתביני: בחודש ניסן האחרון אף אחד מאיתנו לא נשאר שווה נפש מול הקורונה!!! כולנו היינו סוערים ונרגשים סביבה... כל אחד הגיב בצורה שלו... אחד הגיב בפאניקה... ואחד הגיב בהכחשה... ואחד הגיב בתקווה גדולה שהנה... עוד שנה המשיח מופיע... ואחד הגיב בחיזוקים ותפילות... **לא כ"כ משנה מה היתה התגובה!!!** אבל מה שבטוח... אף אחד לא נשאר אידיש... אם אתה זוכר בחודש הראשון של הקורונה כולנו עמדנו דרוכים ונפעמים מול ההתפתחות הכ"כ דרמטית שעוברת על הגלובוס כולו... ואילו כעת?? כעת כולנו פתאום אידישים... ולמה?? כי די... התרגלנו לזה... למדנו לחיות עם זה... כן... לגיטימי ביותר... אז זהו!!! שעכשיו הולך ומתקרב יום הדין!! ש... ש... שמה זה אומר?? שגם אם התרגלנו כבר לחיות בצל הקורונה... אבל כעת מגיע מאחרי!! כעת מגיע ראש השנה!!! אז אותו ראש השנה שבשנה שעברה בעיצומו של אותו יום נגזר שיהיה קורונה!!!! בכל מדינה ומספר המתים והמאומתים שלה... כל בית יהודי ומספר הבידודים שלו... ומספר ההשלכות הכלכליות והנפשיות הפרטני שלו... **ואת הראש השנה הזה אנחנו פוגשים כעת פ.ע.ם ר.א.ש.ו.נ.ה מאז**

תחילת הקורונה!!!! אליו אנחנו עדיין לא התרגלנו... אולי לקורונה התרגלנו... אבל ליום הדין הגדול הזה שבו נגזר הקורונה... זו הפעם הראשונה שאנחנו עומדים במפתן שלו!!! כי בר"ה של שנה שעברה בכלל לא דמיינו מה עומד לקראתנו... ואילו בחודש ניסן שכולנו היינו בפאניקה אליבא דאמת הכל כבר היה אלטע זאכען... הכל כבר נגזר בר"ה ואליבא דאמת לא היה כ"כ מה לדאוג... ואילו דווקא עכשיו!!!! דווקא עכשיו כשאנחנו מגיעים שוב לראש השנה הזה... **אז אם כבר... אז עכשיו!!!** עכשיו זה הזמן להיכנס לדריכות... עכשיו זה כבר לא עוד איזה חודש נוסף של קורונה האין קורונה אער... אלא ערב יום הדין שבו התחיל ונגמר גזירת הקורונה...

זה לא פשוט!!!! לא פשוט בכלל...

---נ... הצלחת להכניס אותי לדרמה... נו... הלאה... מה?? מה עושים עכשיו?? מה למעשה?? להתחיל כבר עכשיו להתכונן ליום הדין!!! בדרך כלל בתחילת חודש אלול זה עדיין מוקדם... עכ"פ ככה זה בתחושה... בפרט לאשכנזים שיש לנו במוצאי מנוחה קדמון תחילה... אז מתחיל עונת הסליחות!! אז זהו... שאם כל שנה ביום א' דסליחות אנחנו אומרים:

זוחלים ורועדים מיום בואך, חלים כמבכירה מאימת דינך

אז השנה אנו מבינים את המשפט הזה קצת יותר מכל שנה אחרת... השנה יש למשפט הזה משמעות מוחשית וקרובה ללב, קצת יותר מכל שנה... אם ככה... אז אם כל שנה הספיק לנו להגיד את שבוע לפני ר"ה... אז השנה מומלץ לקחת את המשפט הזה קצת יותר מוקדם... כדי שנספיק להתכונן קצת יותר... לפחות יותר משנה שעברה...

פשוט להיכנס לאימת הדין!!! לא לאימת הקורונה... אלא לאימת הדין... להבין שזה קרה בשנה שעברה!!!! ואם ככה זה רציני...

---וכעת נעבור למשפט המרגיע: כולנו מודים שהשנה הזו היתה מפתיעה!! מפתיעה בכיוון השלילי!!! אף אחד לא חלם איזה שנה לא שגרתית הולכת לעבור עלינו... דווקא הבעל תוקע תקע מצוין... דווקא הש"ץ בכלל לא זייף... כל הניגונים היו כמו כל שנה... התפילה נגמרה בשעה __ כמו כל שנה... היא גם התחילה באותה שעה... גם הסימנים היו מצויינים... הקציצות של הכרתי והסילקא כמו תמיד היו טעימים או שלא... לא... לא היה משהו מיוחד... לא היה בר"ה שום סימנים מיוחדים איוו סערה הולכת להתרגש עלינו השנה... ו... ו... וזה קרה!!!! אז על אותו משקל בדיוק!!! במידה טובה מרובה... על זה נאמר: ופחדו אל ה' ואל טובו! בדיוק כמו שלא דמיינו איזה שנה קשה הולכת להיות וזה קרה... באותה מידה... אתה לא מדמיין איזה טוב יכול להיות לך בשנה הבאה... וזה יכול לקרות!!! כן... ראש השנה זה יום של איפוס הגדרות ולכל כיוון... אני יכול לספר לך שהיה ראש השנה אחד שהייתי דווקא די מדוכדך... (היו לי גם כל מיני סימנים שהתפילה שלי לא רצויה) שלא דמיינתי לרגע איזה שנה טובה הולכת להיות לי... הורעפתי דווקא באותה שנה בחסדים אינסופיים... וכמובן היה גם הייפך... ראש השנה הוא יום של איפוס הגדרות ולכל כיוון!!! השנה זה היה לכיוון השלילי... (עכ"פ מצד צרות הכלל... באופן פרטי ברור שהיו הרבה ישועות וחסדים...) ובאותה מידה זה יכול גם להיות לכיוון החיובי... וזה תלוי במעשים שלנו... כן... בתשובה ותפילה וצדקה שלנו... ראש השנה זה אחד הימים היחידים שחז"ל אומרים באופן חד משמעני ובלתי משתמע לשת"י פנים... שהוא יום שתלוי במעשינו!!!! נטו במעשינו!!!! מי שחוזר בתשובה ולוקח את הימים האלו ברצינות... הוא מסדר לעצמו את השנה... כן... בא נדבר עברית... מסדר לעצמו את השנה... אז בבקשה... במקום להיות עסוק בלסדר את החיים מול כל מיני נדיבים ובני אדם שאין להם תשועה... עזוב נא בן אדם עזוב נא... לך לכתובת הנכונה!! ולתאריך הנכון!! זה הזמן!! עורו!! עורו ישנים משנתכם... בן אדם מה לך נרדם? קום קרא בתחנונים...

מספורי המגיד

"מתוך ההפיכה" (סיפור היסטורי מפעים מהעבר הלא רחוק)

פרק ל"ה "איך מתירים קשר לא רצוי?"

תקציר: לחץ אימים שורר במפקדה של האצ"ל בעקבות סיוחם של עיז דוסוביץ' להמשיך בסייעו, בעקבות ערכת חיפשים בחדר שרמזו כי אי מי מעוניין בראשו. דבר זה יכל לגרום שהמבצע להרסת המפקדה הראשית של הברטים בחשלים ידחה, עיז הוא יהודי ששייך לאסכולה של "תורה עם דרך ארץ" חפץ לעזור לארגוני השחרור אבל מסתייג מחילונותם, עוז דהן ו"ר הארגון היחשמי מצא דרך איך לגייסו, הוא שלח איזה מסתור רעול פנים שדבר עמו כמה שעות והצליח לגייסו לתעין איש צללים, איש לא ידע שיעיד משתייך לאצ"ל, כך נמשך הדבר כשנה שלימה, אלא נראה שהיה מי שעלה עליו ודאג לשלוח לו תזכורת מחממת כ מעשיו ידעיים.

חיים שלום מסתובב זמן רב בעצבנות רבה, הזמן עבר ואין פתרון נראה לעין, משפת היוזמן מושכת אותו בלי לרמוז על תאריך מסוים. לבסוף נפלת בקרבם החלטה להיכנס לבית הכנסת "אחוזה" ב עורך רב משה יוסף חמיו את ההכנה לשיעור שלו עם רב מיילאך פישמן, הוא מוצא אותו רסן על ספרים רבים בחיפוש מאש אחרי תיחץ לסתירה מפורשת בין שני דיבורי תוס', הוא הציע את עצמו לעזרה בפישוט העניינים. רב משה יוסף נבהל מאוד, הוא קלט כי חיים שלום לא הגיע לעזור לו בעניין אלא בא לברר אצלו למה החתונה לא נערכה, הוא נאלם דום וחיים שלום קלט כי בעצם אין לחמיו כל רעיון לקירוב הנישואין, הוא מצבי ל אולטימטום של שבעים, במידה ולא תהיה תשובה הוא מחזיר לו את כל המתנות ושולח לו כתב מחילה חתום על יד ואמו, הוא עזב את המקום חש חוהה עצומה, לאחר שזרק את הכרז אליהם. משפחת היוזמן במבוכה עצומה מה לעשות, רב משה יוסף הולך להתייעץ עם המו"צ שחושב הרבה לאחר מיק מייעץ לו למקוט בשב ואל תעשה, אם לחיים שלום אצה הדרך, הבחירה בידי ואין אדם מקוף אצבעו מלמטה, אלא א"כ הוכרז על כך מלמעלה. הוא בירך את רב משה יוסף שהקב"ה ישלח את הישועה לבתו, הוא הבטיח לו שהיא תינשא בסייעתא דשמיא עם הזיווג הנכון לה.

שבועיים תמימים היה חיים שלום במתח רב, לדעת האם הלחץ שלו השפיע, באותם ימים למד עם אפרים זלמן כרגיל, הוא בחן אותו מהצד, האם הוא במתח, אבל ארשת פניו הייתה תמימה לחלוטין, ניכר עליו כלל כי אינו יודע על העניין בכי הוא זה, נראה שאביו הסתיר ממנו את כל הנושא, הוא אינו יודע כי הציב אולטימטום בפני אביו להכריע את השידוך. חיים שלום לא רצה להכניס אותו בלי רשות הוויז, הוא נצר את הסוד בלבו והוא פנפנע בתוכו כמעט עד לידי פיצוץ.

הגיע היום שבו הייתה אמורה להגיע תשובה מאת משפחת היוזמן אך אין קול ואין עונה, כאילו לא חובר על ק מעולם. זעמו של חיים שלום גאה בו עד להשחית, היתכן שעשוי ממנו צחוק? האם כל מה שאמר לא היה משמעותי?! איך אפשר לעבור ק לסדר היום?!

מה עליו לעשות מרגע זה? האם לשלוח את השעון הנדיר משובץ היהלומים ואת הש"ס רמב"ם וש'י"ע שקיבל מחמו ובכך לעשות סוף, או להמתין מספר ימים?

לרגע לא שכח שפעל עד עתה על דעת עצמו, הוא לא הכניס את אמו בתמונה, גם לה יש דעה מסוימת ואיך אפשר לעשות צעד כה משמעותי בלי ידיעתה, אי אפשר לעשות את הכל בצורה חד צדדית.

לאחר מחשבות רבות החליט לדחות זאת לעוד שבוע, במוצאי שבת ישב על הנושא עם אמו ויאמר לה כי קצה נפשו במצב המתמשך ללא קץ וגבול, הוא היה בטוח שהיא תתן לו גיבוי מוחלט לכל המהלכים שלו.

אלא שבמוצאי שבת נכונה לו הפתעה מאד לא נעימה, אמו נחרדה מהמהלך החד צדדי שנקט.

"טייער חיים שלום מיינער (יקיר) איך אתה עושה צעד פזיז כל כך? האם אתה לא מבין כי שידוך כזה לא זוחים בידיים, לעולם לא תשיג אחת כדוגמתה, היא נדירה לא פחות ממך, מאיזה צד שתסתכל היא מיוחדת מעל כולן, היא חכמה ושקולה מאד, מיוחדתה נאצלות ביותר כבת מלכים, היא בקיאה במלאכת התפירה עד כדי אומנות, בק תוכל לפרנס אותך בצורה מעולה, ביחשלים יש ביקוש רב למשרה הזו, תפלוותיה מיוחדות זה פרט חשוב במשפחה יהודית, גם הצד החיצוני מושלם, עלך להתאזר בסבלנות כדי לא לאבד את הסיכוי שברור שיהיה, לפי הרגשת לבי, אפילו אם יאוך כמה שנים, ההשקעה שווה, כי אין טובה יותר ממנה.

יש לי ידיעה בחורה שכלךך רוצה את השידוך מאד, היא הופכת עולמות בתפילה שהשידוך יקום ויהיה, אמה אינה עיוורת, היא רואה שצארטיל אינה מוכנה להיפרד והיא לא תאמלל אותה, אלא שכעת היא נתונה לצערנו הרב תחת השפעות רעות של שכנות "טובות עין" שמנסות לבלבל את מוחה, אבל צארטיל אינה נתונה תחת השפעתה כלל וכלל, אלמל קן, כבר מזמן היו מתירים את הקשר.

יש כאן מאבקי כוחות שקטים מתחת לפני השטח, כרגע צארטיל היא עוד צעירה, לפיכך אמה עוד לא רואה את הרעה הגדולה שעושה לה, אבל כשיעברו עוד כמה חודשים ואפילו שנה שנתיים, אם המצב לא ישתנה תוכרח להיכנע, כי אין לה דרך אלטרנטיבית, הרי לא תוכל להושיב את בתה בכבלי העיגולן" סיימה דבריה בנחישות רבה.

בדרך כלל הוא מקשיב היטב לדבריה, הוא יודע עד כמה היא חכמה ושקולה ודעתה חשובה לו מאד, אלא שהפעם אצה לו הדרך, הוא חש שאיש אינו מבין אותו, הוא לא אוהב לעבוד לפי תכתיבים של אחרים, הוא רוצה לשלוט במצב, ובעיקר הוא אינו מוכן להיכנע לגחמות מרושעות של שוויגער רעה שכל החיים תתערב ותמרר את חייו. אבל מאיך הוא לא יכול לעשות מעשה חד צדדי שאמו לא נותנת לו יד, זה יצטייר לא טוב.

הוא גמר אומר שאם הוא לא יכול לשלוט במצב לכל הפחות מצדו הוא מנתק קשר, שזה אומר שהוא לא עומד יותר בקשר עם אפרים זלמן, לכל הפחות זה יהיה האיתות למשפחת היוזמן שהוא אינו מרצה מהמצב.

כל אותם שבועיים היה רב משה יוסף במתח אדיר, הוא היה צריך לשחק את המשחק כאילו לא אירע דבר, הוא לא דיבר על ק עם איש, אבל בלבו פנימה גאה בו המתח, מה יעשה חתנו הפזיז?

מספרי המגיד

אך כאשר עברו השבועיים, ראה שלא אירע דבר, המתנות לא הוחזרו, שום מכתב ניתוק מהאמא לא הגיע, גם לא מכתב נתינת סליחה על עצם הניתוק, ההר הוליד עכבר, חיים שלום יודע לאיים אבל לא להוציא בפועל, אבל היה איזה איתנות אזהרה, הוא הפסיק להגיע ללימוד עם אפרים זלמן בנו, הקשר היחיד שעוד אחז את השידוך בפועל, ניתק לחלוטין, רב משה יוסף קלט את המצב היטב וניתח זאת בבהירות, חיים שלום לא הצליח לשכנע את אמו לעשות מעשה בפועל, לך עשה את מה שיכול היה לעשות כדי להודיע להם את תגובתו. זה היה בשבילו איתנות רע מאד, הקשר הפנימי נפרם לחלוטין גם אם לא הוכרז על כך ברבים, השידוך דעך, אך אין ביכולתו לשנות דבר, הוא זכר את דברי המו"צ שנהג בחכמה רבה, הוא לא נתן לחתנו עילה להיתפס שכאלו הוא מעוניין לנתק את הקשר, יותר מזה הוא לא יכול לעשות והכל נתון בידי ההשגחה העליונה.

חיים שלום לא ידע להתמודד עם המצב שנכפה עליו, הוא חש עצמו שבו ואין לו כל אפשרות להתיר את עצמו מבית האסורים, דבר זה הביאו למריחת עצומה על כל העולם, כשאין תגובה לכל מה שהוא עושה הרי הוא בעצם משחק עם עצמו.

מאותו יום שקע ביאוש ודכדוך, הוא למד את לימודיו כרגיל אבל רוחו לא הייתה עמו, הוא ראה את העולם שחור ללא שמץ תקווה, רב ברוך עקשטיין ניסה לעודד את רוחו, הוא נזהר שלא לדבר על השידוך, אבל לא היה לו ספק שהסיפור המתמשך הוא שהביאו לידי התפרצויות ודיכאוונות. הוא היה מספר לו הרבה סיפורי אמונה על כל מיני מצבים קשים שממש אי אפשר היה להשתחרר מהם, אבל כל אלו שהאמינו בקב"ה ובהשגחתו הפרטית שחופפת על הבריות בכל פרט ופרט, ראו בסוף עין בעין את שבסוף הכל הסתדר לטובה, ומי שהעמיק בזה ראה עוד יותר שלא היה אפשר אחרת.

לכל אחד יש מעגל שמתנהל בסדר מופלא ואין לשום בר אנוש השגה בתהליך האלוקי, כי לא ישגוהו משיגי הגוף, כפי מאמר הראב"ד ז"ל, אבל לפעמים נפתח צוהר קטן לבן אדם, אם הוא מטהר ומקדש את עצמו, אז הוא זוכה להבין את דרכי ההשגחה הפרטית, למה היה צריך להיות כך ולא כך, אבל גם אם לא זוכים עדיין להבין, צריכים לדעת כי הבורא עולם הוא רחום וחנון ומתכוון לטובת הברואים ולכל אחד ואחד יש לו סדר מיוחד שמתאים רק לשורש נשמתו, ומי יבוא בסוד ה' יתברך, לדעת למה לאחד הולך הכל טוב, כפי שנוהגים לומר באידיש עסיסית "סיא גייט איהם פון טיהר און פון טייער" מכל כיוון הכל הולך לו לטובה בשובה ובנחת, ואילו האחר רח"ל "טאפט אזואנט" מגשש את הקירות כעיור באפילה, שום דבר לא הולך לו, ברם אם היה יודע את הכל כבר לא היה ניסיון (אולי היה לו כאב גדול אבל הוא היה מבין שכל צריך הוא לעבור ואין דרך אחרת).

חיים שלום שמע ולא ענה, שכלו קלט היטב והבין את העניין, אבל הוא לא יכול היה לסגל את עצמו לשלוט על עצמו, להפנים שעדיין לא הגיעה השעה להינשא, יש לו בת זוג שממתנה עליו, אבל עוד לא הגיעה עת חדשים.

אם על חיים שלום עבר מעין גיהנום, זה לא הפחית את חלקו של אפרים זלמן, מרגע שחיים שלום הפנה לו עורף לא ידע את נפשו מרוב צער, הוא לא הצליח להבין במה חטא לחיים שלום, הם למדו עם "געשמאק" שאין לתאר את מסכת עירובין, תוך תקופה קצרה הפך אפרים זלמן שהיה בתחילה המגיד שיעור שמעביר את עיקרי שיעוריו של רבו הגאון רבי ישראל יצחק רייזמאן לתלמיד, חיים שלום בחריפות שכלו תפס את העניינים במהירות מטאורית עד שהבין את הדברים לעומק, כך יכול היה להעמיד את אפרים זלמן על דקויות וגם להבהיר דברים בצורה יוצאת מהרגיל, והנה כל זה ניטל ממנו בלי לקבל אפילו רמיזה קלה, אפרים זלמן לא חס על כבודו ובא לברר אצל חיים שלום על מה ולמה יצא הקצף?

הוא לא האמין איזו התקפה יקבל.

"האם יש לך מושג כמה צער ועוגמת נפש הנחילה לי משפחתי היקרה? האם ראית חתן שמחכה לחתונתו יותר משנה? והנה אני מחכה כבר שש שנים ואין קול ואין עונה, אם לא די בכך, הלכתי לדבר עם אבך על כל הנושא והבהרתי לו שאין בכוחי יותר להמתין, הצבתי לו תאריך יעד ואם לא אשמע ממנו יותר מבחינתי העסק בטל ומבוטל כעפרא דארעא, נתתי לו את הכתובת, מה הק חושב שדברי חדרו אל לבו???"

...הוא שמע ושתק ועד להגע זה לא הגיב, ואני יודע היטב את הסיבה, לא נעלם ממני יחסה העוין של אמך שמהרגע הראשון סלדה מהשידוך, אין לי מושג למה נתנה לשידוך להיקדם, אם היא סולדת ממני כל כך? עם מחלתי הקשה כנראה הסיקה שאני יצור חולני מאד, אולי גם שמעה "חדשות טובות" משכנותיה הרכלניות, על היותי "ציוני אדוק" חבר במחותרת של משיחיסטיים הזויים, כנראה שאני פסול לעדות ולהצטרף למניין, אז היא החליטה שלא תתן יד לשידוך. לאבך שיחי' אין כוח ללחום בנוות ביתו, הוא לא יסך את שלום ביתו עבור חתן, ביתו קודם לפני שלום בית של אחרים, יהיה מי שלא יהיה.

יש פתגם באידיש העסיסית שלנו "מישט קיין תשובה איז אויכעט א'תשובה -חוסר מענה אף הוא מענה, הסקתי מכך שאשאר רווק זקן עד "זיבולא בתריינא" (גם לזה יש פתגם מתוק באידיש "לייב צו דעקיל" מכסים את הרווק עם גופייתו (רציצים לתאר את הרווק הנצחי -במקומות שלא עוטים סלית בבחורות- שאינו מעוסף בטליתו עד ליומו האחרון, רק בלוחיה לא רציצים לביישו ואז הוא זוכה בפעם הראשונה והאחרונה לעטיפת הסלית)

מה רצית שאעשה?! שאעמוד ואחייך? חיי קודמים לחייכם. אלמלי שאמי תלטי"א עצרה בעדי מלשלוח את המתנות חזרה אליכם יחד עם הודעה על ניתוק הקשר ונתינת כרע מחילה כדי שאיש לא ימנע מלשאת את הכלה לשעבר. אמי נחרדה מכך שהחלטתי במו ידי לנתק את הקשר, אבל באמת מה טעם עוד להמשיך עם העמדת הפנים? לכן החלטתי לשדר איתנות דרך.

אני יודע שהרעיון היה אכזרי כלפך, כי אתה אהוב עלי עד מאד, אבל מה יכולתי לעשות? להמשיך ל"בת יענה" מטופשת להשלים עם קשר חד צדדי שלא יגיב תוצאות חיוביות? למעשה בכך עשיתי חסד עם שמינו, אני אינשא למשפחה שתראה בי שידוך לכתחילה, גם אחותך תיושע, תהיה לה אפשרות אי פעם להינשא.

עוד יותר מכך, אתה אפרים זלמן תוכל להינשא, אם לאו, הרי אתה לא תעז לשמוע שידוך תוך עקיפת אחותך, בכך תיגור על משפחתי כליין, כמשפחת רבין האומללה ששבע אחיות נותרו עד יומן האחרון צרות בצרור הבתולות, כי המתניו על הגדולה שתינשא'.

אפרים זלמן קפא על מקומו מרוב תדהמה, הוא ידע את המצב בבית, אבל מעולם לא ניתח את זה, כן מחוץ שמעריץ את הוריו לא העלה ביקורת כל שהיא על ההתנהגות המשוונה, גם הוא תמה בלבו לא אחת, למה עוד לא עושים גישואין, הייתה תקופה שהייתה מובנת לו, בעת המשברים הרבים שעבר.

מספרי המגיד

אבל ב'ה עתה השתנה הכל, חיים שלום יגע בתורה וגאונותו מוקיעה שחקים, הוא בעצמו שמע מפי רבו הצדיק רבי ישראל יצחק רייזמאן שליט"א על גיסו כי הוא "וועלט גאון" (עולמי) אם זכה, יפאר את הדור כאחד מגאוני עולם בכל השטחים, אם ירצה יוכל אף להיות אחד מגדולי המשיבים, כי יש לו גישה ישרה ומפתיעה כמבין דבר מתוך דבר, יש לו יכולת אנליטית מופלאה, לנתח סוגיות הלכתיות תוך חדירה לעומק, הוא שולט היטב בפרמ'ג ובפרי חדש, מלבד ידיעת דברי הש"ך והט"ז בחלקים רחבים של יור"ד וכל זה בתקופה קצרה מאד, הוא גם התפלא על גודל ידיעותיו בהלכות עירובין שעשה בהם חיל רק מהלימוד שלו עמו.

זו זכות להיות גיסו, למה באמת מקפיאים את השידוך, הרי כיום אין לו עסק עם כל המתחדשים למיניהם? תמה עתה לעצמו.

אולי כעת הגיע זמנו להיות זה שיכריע את הכף? עליו לעשות כל שביכולתו לחדש את הקשר, איך אפשר לתת לצארטיל שהופכת עולמות עבור חתנה לסבול צער אימים כ'שידוך עזוב' אין לו ספק שהיא תבחר מוות מחיים, היא משוכנעת בכל ליבה כי זה השידוך שלה משמים, אף שלא דיברה עמו בכל שש השנים ולא ראתה את מראהו, על"ז אין יום שאינה חושבת עליו, היא הרטיבה את ספר התהילים שקיבלה מחתנה בריבי רבבות דמעות טהורות, השקעה זו חרטה בה קניין נצח, איך תוכל לחשוב על אדם אחר? אין לו ספק שאם השידוך ייעזב, תחלה קשות, היא לא תרצה לשמוע משידוך אחר, הרי אין לו מתחרה בשום שטח, כל מי שיוצע יראה כתחליף סינטטי עלוב, היא לא תוכל להסכים לכך.

(סופר על אלמנה של גאון גדול מישראל לפני כמה מאות שנים ששמו היה רב יום טוב -יש אומרים שהיה זה הגה"ק רבי יום טוב צהלון צוק"ל- שבא שדכן להציע לה שידוך של תלמיד חכם מפואר ששמו היה דומה, אף הוא רב יום טוב, אך האלמנה התנגדה לעצם השידוך, היא ענתה לשדכן, לומר לו בלשון זה: "יום טוב שני כלפי יום טוב ראשון כחול שווינו רבנן (ביצה דף ר') והמבין יבין-אני לא ערב לאמיתות הסיפור כי שמעתי שיש איזו צוואת רבי יהודה הרסיד שאלמנה לא תינשא לאחד ששמו כשם בעלה הקודם)

"אמור לי חיים שלום בכנות, אחרי שהמסר הובן היטב ויעבור לאבי שליט"א, האם תסכים לחדש את החברותא עמי, הרי לא הסתכסכת עמי אישית, אני מבטיחך שאעשה ככל שביכולתי להביא לפתירת הסיבוך, אני לא יכול לערוב לתוצאות, כפי שהעולם אומר "מדארפ טאהן אובער מ'מזח נישט אויפטאהן- צריכים לפעול, אבל אין מחויבים להביא לתוצאות (מאמר מיוחס למוח הגר"ז צוק"ל) התוצאות הן מיד הקב"ה ובעל התעלומות שידוע על מה ולמה הסבל נגרם וכמה זמן נגזר עליכם לסבול, אבל עד כמה שהדבר נוגע לי כאחייכם לצרה אשתדל לפעול לטובת שניכם.

האמן לי גסי היקר, שצעוד נוגע ללבי לא פחות מצערה של אחותי שתחי, אני חצה שיהיה לשניכם הטוב ביותר, ובמקום שאין איש שיכול לעשות, מוטלת החובה על כל מי שלב יהידי חם בלבו לפעול, יש לי קשר חזק מאד עם הורי, מצד שני אני גורם שיכול לדבר במקום שקשה לאבי לדבר, הבעיה היא מאד עדינה וסבוכה ואבי החכם מתקשה להכריע, אני אנסה להושיט את הסולם לרדת מהעץ הגבוה, הם לא יכעסו עלי שאני מתערב, אני אהוב על שניהם מאד, בלי נדר אתחיל לפעול בזה תוך יום או יומיים, עלי לחשוב את צעדי, עלי ללמוד היטב את שו"ע "הלכות מבוד אב ואם" כדי שאוכל לדבר עמהם בשיא הדרך ארץ, שלא תצא כאן "מצוה בעברה" וה' הטוב יתן לי את הדעת הנכונה, לדבר דברים נכונים שיתקבלו על לבם.

אני מבקש ממך דבר אחד, עוד לפני שהבאתי תוצאות, חדש עמי את הקשר הלימודי, אני חושב שאין קשר בין המצב לבין מערכת היחסים האישית שבינינו, צריכים לעשות חילוק מוחלט בין שתי המערכות. האם תסכים עמי בכך?

בפעם הראשונה הופיע חיך של קורת רוח על פניו המעונות של חיים שלום, הוא התחייב לו להמשיך את הקשר הלימודי גם אם השידוך ייעזב. הוא לא מתנה זאת בהצלחתו בהשתדלות, הוא מוכן לתת "אור ירוק" לחידוש הקשר אך בתנאי שהטאבו של אמו יוסר לחלוטין, כל עוד היא לא גורסת אותו, אין הוא מוכן להכניס ראש בריא למיטה חולה.

דפיקה עזה נשמעה על הדלת, היא הצליחה לעורר את עידו מקיפאנו שנתקפו לאחר הפלישה למבצרו, הוא היה מופתע מי זה שמען לדפוק בחזקה כעין בעל הבית, הוא ניגש אל הדלת וראה דמות גבר חילוני חבוש כובע קש אפור שיווד כמעט עד לחצי מצחו, מרכיב משקפיים כהות כדי להסתיר את פניו, הוא נרתע בתחילה, מה לו עם ברנש זה שמעולם לא ראהו, הקשר שלו עם העולם החילוני הסתכם רק עם עוזי והברנש חבוש כובע הגרב שדיבר עמו תמיד באידיש עסיסית.

"אפשר להיכנס ל'שטיבאלע' (חדרונ) שלך למספר דקות, לא תתחרט אם תשמע מה שיש לי למסור לך".

עידו נרתע לאחוריו ורמז לו להיכנס.

עידו התיישב על מיטתו ורמז לו לקחת כיסא עלוב שעמד במטבחון הזעיר, הברנש ציית לו, הוא קירב את הכסא והתיישב על קצהו, הוא לא הקץ סחור סחור אלא הציג את עצמו.

"שמי קליינציק בוימל, אני כיום מנהל את תנועת המורי האזרחי, האמת שחורגתי מתקנון המותרת, אסור לי להזהות בפניך בשמי, אלא שבאמת זה רק עיבוד ועיוות שמי האמיתי, אותו יודעים בודדים, גם שם זה ידוע רק לאנשי המחתרות ואין להגות את שמי מוחץ למסגרות. אני לא הייתי עושה צעד כה דרסטי ללכת לבקר אדם שבאמת לא שייך למסגרות שלנו, אבל ביצעתי מהלך דרסטי זה בשל החשיבות שאני מייחס לך.

הובאו לאזני המבצעים המיוחדים שתכננת עבור ארגונו של עוזי זהו, בשל הקשר שלו עם המרי האזרחי ארגון הגג, הובאו חלק מהתכנונים שלך ומה אומר לך "יינגערמנציק" (בחורז) יש לך עתיד מזהיר כאסטרוטג רחב אופקים, משום מה ניתקת קשר עם ארגון ואיך מסייע לו עתה במבצע שאמור להתנהל בימים הבאים, תדע לך שאם לא תסייע לארגונו של עוזי שנטל על עצמו את הניהול המערכת של המבצע שאמור להנחית מכה מורלית קשה לאויבינו, אתה מחבל במבצע זה דבר חמור ביותר, להניח מקלות בגלגלים, בימים אלו זה גובל בפשע ששווה -כדור בין העיניים!!!

פני עידו החווירו כמת, אבל כל זה רק לשניה אחת, הוא לא יתן לאותו רשע את ההנאה הזאת, הוא פנה אליו בתקיפות רבה.

"האם אתה רומז ל'משפט שדה' שאתה מתכוון לערוך בי? דע לך שבדרכים אלו לא תכריח אותי לשתף עמך פעולה, לא בגדתי בשום ארגון, כי אני לא שייך לאף אחד מהם, מעולם לא התגייסתי לארגון האצ"ל, נדבתי מרוחי ורעיוני כדי לעזור לו במאמץ המלחמתי, אבל לא התחייבתי להם ב'שבועות הלוחמים' תראה על כן את כל מה שנתתי עד עתה בתור התנדבות אישית, אינני חייב לסכן את חיי, בעת שאני יודע בידיעה ברורה שמחפשים אחרי, אין לי ספק ידו של מי מעורבת בזה, אומר לך בבהירות רבה שאיני מתכוון לשרוף את הגשרים שלי עם עולמי הישן, בעת שעוזי

מספרי המגיד

ביקש את עזרתו, דובר שאיש לא ידע על קיומו, אין לי מושג אך הוא עבר על דברי, עד כדי שהוא ידע לא רק את חברי ארגונו אלא גם את ראשי המרי האזרחי" סיים דברי בעזם רב.

"בראבו אתה איש כלבבי, לא התכוונתי חלילה וחס להעמיך למשפט שדה, רק רציתי להעמיד אותך על נחיצות העזרה שלך לארגונים שלנו, אני ידע שאמונתך בצעדים שלנו לא פגה, אלא שאתה מאוים על ידי הקנאים שאינם משכילים להבין את חשיבות המאבק שלנו במשטר העוין, להם לא אכפת אם ארצנו המסכנה תהיה תחת שליטת אנשים זרים לעולמי עד, העיקר שהציונים לא יצליחו, למרות שבאו לארץ מוכת עמיות וחולי ומיפוח במסירות נפש רבה, בשביל כלל ישראל לבנות בית לעם היהודי שישל מעליו את השלשלאות שכובלות את ידיו כאלפים שנה, נאנחים תחת מגפי הגויים הרשעים ששחטו וטבחו בנו ללא רחם, באנו כדי להפסיק להיות "הכבשה המסכנה" שהולסת לטבח כמעט מרצונה הטוב, את התדמית השפלה והחרפה הבזויה הזו באנו להסיר מעלינו...במקום לומר לנו תודה הם מחבלים בכל דרך".

עידו לא אהב את דבריו, הוא לא האמין בחלום הציוני בכל לבו, הוא לא גרס שכונתם טובה, כי איזה טעם יש לבנות בית בארץ משולל כל סממן יהודי, זה לא טוב, לא בשביל זה באנו לארץ בשארית כוחותינו לחונן את האדמה, אם הארץ פלטה אותנו בשל חטאים נוראים שהתחוללו בימי בית ראשון ושני ובשל זה חרבה הארץ וגלו כל תושביה ופוזרו בכל העולם, לאחר שנהרגו מיליונים רבים רח"ל בעת המלחמה הקשה, התורה העידה כבר על כך בפירוש בכמה מקומות, כי לא תסבול חטאים והיא פולטת כל עם שעושה עליה חטאים. א"כ מה התועלת להקים בארץ עם ככל העמים, כולו שטוף בתאוות ורצונות בהמיות ומשכיח שם ה' לבל יזכר בשום פנים ואופן, הם מחנכים את הילדים "להיות עם חופשי בארצנו" בדגש על "חופשי" טוול כל מוסרות, כל אחד עבד לתאוותיו האישיות.

תפיסתו האישית של עידו הייתה: לבנות בית נאמן לה' יתברך, שתהיה לנו את היכולת לבנות כאן מחדש את כל יהודי התפוצה, כמו יהדות גרמניה היקרה, נוסח רבי שמשון רפאל הירש ורבי עזריאל הילדסהיימר זצוק"ל, כמו כן יהיו בה יהודי פולין גליציה רוסיה הונגריה רומניה עם עדות המזרח, בל פחד מהערצים שבכל עת פורעים ביהודים על כל חטא מדומה.

הוא חצה שתהיה כאן ארץ שלווה וכל אחד ישב תחת גפנו ותחת תאנתו, עתה משתולל הצורך הנאצי ימ"ש ושוחט בעם היהודי ללא רחם, מי ידע כמה מיליונים נהרגו ונשחטו במיתות משונות ביותר, לצורך זה נתן יד לאחר ששוכנע על ידי אותו יצור אלמוני (בעל המסכה) שחונן בכוח שכנוע מיוחד במינו, לתת יד לאצ"ל דרך שלט רחוק, הלה הצליח לשכנע אותו, כי אנשי האצ"ל הם אנשים מסודרים וחמים לאידישקייט.

הוא הביא לו ראיה ממשוה סוסובר (מנחם בגין) שניהל את הארגון, למרות היותו תלמידו של זאב זבוטינסקי שהיה כמעט מתבולל, הוא שונה לחלוטין, בגין היותו יהודי חם ליהדות ובכל מקום הוא חזאג לדבר בשבח האידישקייט. אם ידו תגבר על יתר הארגונים השמאלניים ויש לכך סיכוי גדול מאוד, יתן יד לבנות כאן בית בו יהיה מקום גדול לחרדים, הם יוכלו לחיות את החיים שלהם באוטונומיה מלאה.

בחלקת לשונו הצליח הברנש לשכנע את עידו שהייתה לו תמימות טהורה של "יקה" שגולד בברלין והצליח לצאת יחד עם הוריו בשנת תרצ"ג ולהשתקע בארץ, עידו קיבל חינוך טוב, אבל הייתה בו נימה של "תורה ודך ארץ" לפיכך היו דעותיו לצנינים בעיני שכניו בשכונת גאולה, הוא קיבל בתחילה רמזים קלילים משכנו ר' מאנש שיינברגר שהיה מראשי הקנאים, יהודי ירא שמים מרבים ונזהר בכבוד הבריות, הוא דיבר איתו בנועם שפתיים, אבל עידו שגדל על "תורה עם דרך ארץ" לא הצליח לקלוט את השיטה המסתגרת אך סלח למעורבותו.

אך כשהגיע ר' לייבל ווערקער שהיה מחונן ב"פה קדוש" ונזף בו חמורות באמצע השטיבלאך של מאה שערים נפגע חמורות ועזב את המקום לטובת שכונה שקטה יותר, שם התבודד ושמר קשר רק עם אלו שהכירם היטב, הוא הפסיק להתווכח ולעמוד על דעתו ושמר על דממת אלחוט, עד שפגש את היצור האלמוני שבקסם לשונו הצליח לשכנעו לתת יד לארגון האצ"ל "גואלי עם ישראל" מרגע שהגיע לאצ"ל שודרג הארגון פלאים, הייתה לו יכולת ארגונית מיוחדת, הוא ידע לקרוא מפות צבאיות בשניות ולהכין לכל דבר תכנית מסודרת.

כיון שלמד לשמור על פה נצור, לא השיב עידו לקליניציק בימל דבר, הוא נתן לו לשפוך הגמיו כשאחזניו אטומות לחלוטין.

קליניציק הציע לו לעקור למקום רחוק, שם לא תשיגו יד הקנאים, יש את גבעתיים הגובלת עם בני ברק, בה מתגוררים יהודים חרדים, הוא יוכל לנהל את מסגרת חייו האדוקה, רק שיסכים לתת יד לארגון המרי ולתכנן את המבצע הדחוף.

שעותיים תמימות ישב קליניציק עם עידו עד שריק את לבו, הוא הסכים לעקור לאזור המרכז ומשם לנהל את המבצע החשאי, הוא יקבל טלפון לדירתו (דבר שלא היה כמעט לאיש טרם הקמת המדינה רק לאנשים חשובים ביותר) הוא יקבל גם מס' טלפון חשאי מקודד, אליו יוכל להעביר רמזים אם התכנית מוכנה לפעולה, קליניציק התחייב אליו שהוא יבוא באופן אישי אליו ולא שליח אחר, כך יהיה מוגן מכל כיוון, הוא קיבל כינוי מחתרתי "בועז".

במידה וזהותו תיחשף יברח על ידי מבחר אנשיו למקום מסתור שיהיה ידוע רק לקליניציק בלבד.

להצעה טובה כזו לא יכול היה עידו לסרב, אף שידע שיש לכך מחיר יקר, אובדן סדרת לימודיו עם מספר תלמידי חכמים, הוא יצטוו להקים מחדש את סדר יומו שהיה גדוש בלימודים בהרבה תחומים, תנ"ך בעיון, מחשבת ישראל, גמרא דף היומי ולימוד מעמיק במסכת הוריות, הוא גם אהב להתבונן בשיירי רבי יהודה הלוי ורבי שלמה אלקבץ ולנתח אותם לעומק.

~~~~~

לקבל מייל זה נא ליצור קשר במייל [w0533194197@gmail.com](mailto:w0533194197@gmail.com) הנוף חיים וינשטוק נ"י

בשל בעיות בשליחה בכתובת הקודמת העברתי את שליחת הגיליון דרך דיוור מיוחד.

הכתובת החדשה להרשמה לקבלת הגיליון היא:

<http://mevaser-tov.ru/index.php/he/the-maggid>

שפינו קייץ!

הדלקת נרות: 18:50  
יציאת השבת: 19:50  
רבינו תם: 20:26



ע"פ אופק תל אביב  
ט' באלול התש"פ

# טוב לחסות בה'

699

## שופר או שבת?

### כי תצא התש"פ

השנה יחול היום הראשון של ראש השנה ביום שבת, וכן לא נתקע בשופר, כי חז"ל חששו שמא יוציא אדם שופרו לרשות הרבים ויעבור על איסור דאורייתא. ונשאלת השאלה: אם לא נתקע בשופר השנה, כיצד נינצל? ... והרי אומרת הגמרא (ר"ה טז) כי ע"י תקיעת השופר עובר ה' מביא דין לכיבא רחמים, והשטן מפסיק לקטר ומתחיל להתבלבל, ועל ידי כך עולה זיכרונו לפני ה'... ומה נעשה השנה בלי תקיעת השופר? התשובה היא כי באמת השנה לא יהיה לנו את זכות השופר, אך יהיה לנו את זכות שבת קודש, שבעבורה לא תקענו בשופר. היא הזכות הגדולה שתעמוד לנו מפני שלא תקענו רק כדי לשמור על קדושתה של השבת. נמצאנו למדים, אומר הרה"ג הרב זילברשטיין, כמה צריכים השנה להקפיד להדר ולהתחזק בשמירת השבת, ובפרט בשבתות האחרונות של השנה, כדי שהם אכן יגנו עלינו ביום הדין בו לא תהיה תקיעת שופר. אם נזוהר כעת להכניס את השבת בזמן, להקפיד שלא להעלות על שולחן השבת דברי הבל ושטות, אלא רק דברי חיזוק ושירי שבת – אז נזכה שהיא תהיה מליצת יושר עבורנו!



מספר הרב יגן זצ"ל: "אין אדם שמשקיע בשבת ומפסיד! בסיום אחד הסמינרים, ניגשו אלי בני זוג, שהחליטו לעשות את מהפך חייהם ולשוב בתשובה שלמה. הוא כבר חבש לראשו כיפה שחורה והתעטף בציצית, אישתו כבר כיסתה את ראשה. "החלטנו לשמור הכל", אמרו לי, "אם ה' הוא האלוקים, אז עד הסוף. אבל יש רק דבר אחד, שהוא פיקוח נפש, ואיננו יכולים לעשות אותו בשום פנים ואופן. אנו מקווים, שתוותר לנו על זה... זה היה נשמע כאילו אני המזכירה של בורא עולם ויכול לבטל להם כמה מצוות. "במה מדובר?", שאלתי. "אני עובד כבר 22 שנה בחברת החשמל באשדוד", אמר הבעל, "וחייב לעבוד בשבת".

"לא!", קבעתי, "בשום פנים ואופן. אסור לך!". "אבל 22 שנה אני עובד שם, ואם לא אבוא, הם יפטרו אותי ואפסיד פיצויים של עשרות אלפי שקלים". "עדיף שהם יפטרו אותך", השבתי, "מאשר שבורא עולם יפטרו אותך... אם אתה מאמין בקב"ה באמת – אל תלך לעבודה ותאמר להם שבשבת אינך עובד!". האיש הרהר רגע ואמר: "טוב, אנסה". למחרת נפרדו דרכינו. הוא שב לאשדוד, אני לירושלים. לאחר כמה חודשים ספורים הזמנתי לדבר במתנ"ס באשדוד. והנה, לאחר ההרצאה ניגש אלי אדם שמח וצוחק. "כבוד הרב, יש לי בשורה טובה לבשר לך. אני הוא אותו מהנדס בחברת חשמל, שחילל שבת במשך 22 שנה. כשחזרנו הביתה, אמרה לי אישתי במשך כל הנסיעה: 'תחליט, מי נותן פרנסה: הקב"ה או חברת החשמל?', ענית לה: 'בודאי שהקב"ה, אם כך', אמרה לי, 'החלטנו – אתה לא הולך לעבוד יותר בשבת!'. הודעתי למנהל חברת חשמל שאיני עובד יותר בשבת, והוא חשב שהשתגעתי ופיטר אותי מיד. הוא נתן לי כמה שמגיע לי – \$15,000 פחות ממה שיכולתי לקבל פיצויים... וחזרתי הביתה בשמחה. כשירדתי ברחוב הראשי, פגשתי פתאום חבר מרוסיה שכבר שנים לא ראיתי. החלפנו כמה מילות נימוסין, שאלתי אותו: 'מה אתה עושה?'. 'אני עובד במפעל מתכת, וכעת הם מחפשים מהנדס חשמל'. 'ומה אתה?', החזיר לי. 'אני מהנדס חשמל שהתפטר היום...'. הוא הציץ בי רגע, ואחר אמר: 'בוא איתי'. לקח אותי למנהל שלו, והלה, שהתרשם מ-22 שנות ניסיון שלי, קיבל אותי לעבודה. הוא נתן לי, כמתחיל, משכורת כפולה ממה שקיבלתי, ומאז כבר הספקתי לקבל פי שנים מסך כל הפיצויים שהפסדתי, כשאני עובד רק 5 ימים בשבוע, בלי שבת!".

מי שיהדר ויקפיד בקדושת השבת: בלימוד הלכות שבת, בהליכה לשיעורי תורה בשבת, בעונג השבת ובהקדמת הכנסתה, ואיחור ביציאתה – היא תהיה לו השנה למגן ומליץ יושר, במקום השופר!.

#### לרפואה, פרנסה

**והצלחה:** מ"א מיכאל וציפורה אחיאל. מנשה ואורה אחיאל. א"ה הדר בת נחמה. ליאורה. אורטל חנה בת הדסה וב"ב. פנינה בת שושנה וב"ב. אושרית בת פנינה וב"ב. רחל ובעלה אסתר וב"ב. וצאציהם. אסתר בת מזל. משה שמואל בן זלדה. ירון שמעון בן שושנה. חן בת דליה רבקה וב"ב. אביגיל בת קארין.

**זשב"ק:** שולמית בת איריס. יסכה בת מזל. הדר בת נחמה.

**לעילוי-נשמות:** הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב שמעון בן חתריה. מ"ס צדוק בן נור ומרים בת גליה. יחזקאל בן גורג'יי. גבריאל בן סמינה. שלום בן מנחם שמריהו. יוסף בן נג'יה. פרחת בת טובה. אהובה בת טובה. שולמית בת חתון. ברוך בן גורג'יה. יפה בת ויקטוריה. שרון שירין ספיר ספאחי בת לאה. יהודה בן יהיא גריידי סאלם. יצחק ז'אק בן שמחה. עזרא בן פרחת. מנשה בן קוט.

העלון מוקדש לע"נ האיש היקר יורם בן סעדה ז"ל  
רוח ה' תניחנו בגן עדן!  
רוצים הקדשה? לשנה טובה? לזכות ולהצלחה? צלצלו אלינו...

# הבטחה לשנה טובה!

מרת ז'ל'ה ז"ל

יודע לכמה שעות. הוא דפק בדלת והחל לצעוק בקולי קולות... אלא שאיש לא הצליח לשמוע אותו מאחורי הדלת האטומה. הוא פתח את החלון והחל לשאוג במלוא גרונו... אלא שממרומי הקומה ה-30, אין אדם שמסוגל לשמוע דבר ברחוב הסואן. ואז עלה במוחו רעיון, כיצד להסב את תשומת לב העוברים ושבים ברחוב למצוקתו. הוא החל לזרוק שטרות דולרים למטה שהיו לו במשרד, בתקווה שאנשים ירימו ראשם לעבר הזורק. אלא שלאכזבתו, האנשים נדהמו מהשטרות המעופפים, ובמקום להביט מהיכן הם באים, הם היו עסוקים אך ורק באיסופם. הוא זרק עוד שטרות, ולשווא. כאשר נואש מכך נטל את המאפרה מהשולחן והשליך למטה, לאחר מכן השליך את העציץ. הוא ראה שמישהו נפגע קלות, אבל עדיין לא התבוננו לחפש מהיכן צנחו החפצים הללו. ואז, בלית ברירה, נטל את השולחן והשליך ממרומי הקומה השלושים. או אז, כאשר כמה עוברי אורח נפצעו קשה, הוזעקה המשטרה, החלו החיפושים אחרי המשליך האלמוני, ואז התגלה להם אותו אזרח כלוא במרומי המגדל. כוחות המשטרה הגיעו במהירות אל החדר ופרצו את הדלת לשמחתו הרבה של האיש. זהו המשל. והנמשל הוא אנחנו, כאן בעולם. הקב"ה זורק לנו חיים, בריאות, פרנסה, דעת, אבל אין לנו מתבוננים. לא מחפשים מהיכן יש לנו בריאות, מנין הפרנסה, מהיכן הכוח ללמוד תורה. זה נראה טבעי ואיש מאתנו אינו מתבונן למעלה לחפש את הנותן. או אז הוא מתחיל לזרוק אבנים, לפגוע, לפצוע, כדי שנתבונן אליו, שנבין מהיכן הגיעו כל הטובות הללו. אבל אנו מבקשים: "ריבוננו של עולם, אנחנו לא ממתנינים ל'אבנים' כדי להודות לך על כל הטוב, הנה אנו כעת מתקרבים אליך מתוך שמחה והודאה על כל הטוב שנתת לנו, ומקבלים על עצמנו קבלות וחיזוקים שיקרבו אותנו אליך בימים אלו שכל רחמך פתוחים".

לדבר דברים בטלים כל יום, כל השנה. הוא עשה חשבון נפש שיש באפשרותו לעמוד בקבלה זו ומסר את הנפש על כך. רק שנבין, ר' שלום שבדרון היה צדיק עצום שלמד בשעות אלו ברציפות, וכלל לא עסק בדיבורים אחרים, אך לקח הוא על עצמו במסירות נפש שהרבע שעה הזו תהיה קודש לה' בלי דיבורים בטלים, כשאף אחד לא יצליח להזיז אותו ממנה. זה נקרא בעל תשובה! ששב לה' במעשיו, ואפילו בדבר הכי קטן. (כמובן, שזה לדרגתו של רבי שבדרון, אך כל אחד יתחזק בדבר שהוא חלש, אך בכמות קטנה שוודאי יצליח לעמוד בה).



בימים אלו של מגיפת הקורונה, הורה הגאון הרב יצחק זילברשטיין שליט"א לבני קהילתו להתחזק שלא לדבר לשון הרע ורכילות במסירות נפש מהשעה 19:00 ועד 20:00 בערב, וב"ה בזכות כך נזכה להיוושע מהמגיפה.

"קחו עימכם דברים ושובו אל ה'", קורא הנביא. כאשר מגיעה שעת חתימת הדין בשמים, אז הקב"ה הבוחן כליות ולב בודק את האדם האם אכן חזר בתשובה במשהו, ולו הכי קטן. וכאשר הוא מקבל על עצמו החלטה נחרצת לשנות את דרכו, אפילו במשהו קטן, הוא כבר נמצא בדרך העולה בית א"ל, דרך התשובה, וזה בעל תשובה. "אספר לכם סיפור", ממשיך הרב ישראל מאיר שושן ואומר, "באחד המגדלים היוקרתיים במנהטן, בקומה ה-30, אירעה הפסקת חשמל. למרבה הצער, אחד האנשים שם ננעל במשרד. הדלת הייתה חשמלית ולא ניתן היה לפתוח אותה. לא היה לו טלפון סלולרי, וכך היה תקוע שם ומי

נמצאים אנו בעיצומו של חודש הרחמים, השמיים פתוחים והקב"ה רק מחכה שנעשה צעד לקראתו, כדי לתת לנו טובה וברכה לכל השנה. סיפר מגיד המישרים, הרב ישראל מאיר שושן שליט"א: "שנה אחת, בערב יום הכיפורים, בעת שהכל יראים ומתפללים שיזכו לחתימה טובה ממרומים, נכנס רבי שלום שבדרון וצוק"ל אל חדרו של משגיח ישיבת חברון, רבי לייב חסמן זצ"ל, ושאלה בפיו: "איזו קבלה עליי לקבל על עצמי לקראת 'כל נדרי', בכדי לזכות לחתימה טובה?".

השיב לו הגאון ר' לייב: "ר' שלום, כל אחד מאיתנו יחשוב בשקט לעצמו על איזו קבלה, בלי לספר לשני". כך ישבו הם איש מול רעהו במשך כמה דקות וחשבו על הדבר שצריכים הם לשפר, רגע לפני החתימה האחרונה. ואז, לאחר כמה דקות של שקט, השיב ר' שלום שבדרון ואמר: "החלטתי מה לקבל על עצמי". שמע זאת הגאון ר' לייב ואמר: "אם כן, מה שחשבת לקבל על עצמך – תקבל רק מחצית מזה ודי בכך". כשראה המשגיח את פליאתו של ר' שלום שבדרון הוא תירץ והסביר: "על האדם לקבל על עצמו דבר קטן, משהו מזערי ביותר בו יראה הוא לה' כי הוא אכן משתנה וחוזר בתשובה – אלא בלבד שהיא תהיה קבלה אמתית שלא יזוז ממנה ויהי מה, מעין 'ייהרג ואל יעבור'".

לכן צריך שהיא תהיה מצד אחד קבלה קטנטנה, ומצד שני למסור את הנפש עליה, כדי להשתנות באמת". ומהי הקבלה שקיבל על עצמו רבי שלום שבדרון?... לימים סיפר הרב שבדרון כי קיבל על עצמו באותו מעמד, אחר שחשב רבות – שלא לדבר דברים בטלים בכל בוקר במשך חצי שעה, מהשעה 9:00 ועד השעה 9:30. ואחר הוראת רבי לייב הוא הוריד זאת לרבע שעה 9:00 ועד 9:15 – רבע שעה שהוא מוסר נפש לא

"קחו עימכם דברים", זועק הנביא, "ושוב אל ה'" – לקחת איתנו תשובה הכי קטנה שלא נוזז ממנה ואף במחיר של מסירות נפש, וזהו הנקרא בעל תשובה גמור, וגם שמדובר בקבלה קטנה של רבע שעה לא לדבר דברים בטלים. ה' נותן לנו טוב בלי סוף, ואם נחזור בתשובה מתוך רצון ושמחה – לא נצטרך לקבל אבנים במשך השנה!

# עצור: אתה חטוד!

הרב ישראל אביהר

שהעסק הסתבך?! מדוע רק הפעם ערכו עליי כל כך הרבה בדיקות ולא האמינו לי, בעוד שבפעמים הקודמות הכל עבר למישרין?!

ואז זה היכה בי המסר הבא: "בטיסות הקודמות גם לקחתי 'מטרנה', אך אז זכרתי לעשות דבר פשוט: לפני שהגעתי למכונת השיקוף הצגתי את המטרנה לראווה, והודעתי לנציג הביטחון שאני מעלה איתי למטוס 'פורמולה' לתינוקות. תמיד פשפשו הבודקים באבקה - לעיתים גם ערכו לה בדיקה כימית מהירה - אך בזה הסתיים העניין. אך מה קרה הפעם?!

הפעם ניסיתי להסתיר. תחבתי את המטרנה לעומק התיק - ולא סיפרתי כלום. ככה? "מכסה פשעיו לא יצליח!" (משלי כח, ג) - כעת אעבור תהליך מתיש, עד לחקר האמת!...

אז מה באמת העצה? ממשיך הפסוק ואומר: "ומודה ועוזב ירוחם". מי שמגיע לפני רגע הבדיקה ואומר גלוי: "יש לי מטרנה" - אני לא בסדר... טעיתי... יש לי בעיה ועבירות כאלו... ואני עובד על עבירה אחת ומנסה לשפר אותה... - אז מעבירים אותו בקלות לחיים טובים ולשלום.

בעוד ימים מעטים נעמוד בראש השנה מול 'מכונת השיקוף' של הקב"ה, שם יבדקו את כל המעשים והמחשבות שלנו. נדע לנו, כי ככל שננסה להסתיר 'אבקה חשודה', זה פשוט לא יצליח.

ה'סליחות' שהתחלנו לומר במוצאי שבת הם השולחן שלפני מכונת השיקוף. זה הזמן להניח הכל על השולחן... הקב"ה מוחל וסולח, רוצה שגם אם לא נצליח לתקן הכל עד לבדיקה בראש השנה, לפחות נעמוד ונודה שאנחנו לא בסדר, ואנו מאד רוצים לעזוב את הרע, לפחות נודה באשמה ונתחרט, נעשה חשבון נפש ונפרט את החטא, וכך נזכה לרחמים!

השיקוף אשר ניבטה במסך שממולו. ניסתי שוב להסביר שזה האוכל של התינוק שלי, אך ראיתי כי הוא קרא לכוחות הביטחון לבדוק את המקרה, וכי הם חושדים בי ובחפציי. נזכרתי כי מלבד העובדה שיש כאן אבקת מטרנה, גם ארזנו אותה בחלוקה פנימית למנות - ואולי היא שעוררה חשד כלשהו. הוא הורה לי להניח את כל החפצים שלי על השולחן, ולא לגעת בכלום. ושוב הסביר לי שאני בגדר 'חטוד'.



התחננתי על נפשי שזה רק אוכל פשוט לתינוק, אך הם לא האמינו לי. הם הודיעו לי כי הם הולכים לערוך עליי בדיקות מחשידות. ואכן כך היה. בעודי לחוץ לא לפספס את הטיסה, הוכנסתי לחדר עם כל חפציי, כשמלווים אותי אנשי בידוק וביטחון. הבודק הורה לי לעמוד זקוף, והשניים החלו לערוך בי בדיקות חיצוניות, אך פרטניות להחריד. לא היה גרגיר שהם לא הוציאו לי מהבגד.

הסתיים הבידוק. לפתע הגיע מומחה עם מזוודת 'גיימס בונד', והחל לעשות לאבקה האומללה 'ארבע מיתות בית דין'. כאשר השתכנע שאכן לא מדובר בסם המוות, הפך לאנושי והתעניין מתי הטיסה. אמר שההליך שלו יסתיים בתוך שתי דקות. לאחר מכן, נרגעתי וחשבתי: "מה לי ולצרה הזאת? כמה וכמה פעמים טסתי, והכל הלך למישרין. אז מה קרה הפעם

את המעשה הבא סיפר אברך על אשר אירע עמו: "הייתי בדרכי לעלות על טיסה מארה"ב לישראל.

הבידוק האמריקני ידוע אמנם כקשוח, אך ניתן לומר שאם אינך טיפוס שבא לעשות להם בעיות - גם הם לא יעשו לך בעיות. הגעתי לשדה בזמן.

הנחתי את התיקים, כולל הנעליים, על השולחן בדרך למכונת השיקוף. עברתי במתקן 'סורק' - הגוף ולאחר מכן מהירתי לחלוץ את מיטלטליי מהצד השני של המכונה, לנעול את נעליי ולחגור את חגורתני.

לפתע, העיריה אשתו את תשומת ליבי, כי התיק של עגלת התינוק שלנו נפלט ממכונת השיקוף החוצה, לשולחן החבילות החשודות.

העפתי מבט לתיק ומיד קלטתי שקופסת ה'מטרנה' שנמצאת בתיק חוללה את הבעיה. היו שם עוד כמה תיקים חשודים שנפלטו.

מידי פעם ניגשה נציגת ביטחון, הרימה תיק אחד ושאלה מי הבעלים. יחד איתו ניגשה לשולחן סמוך, פתחה את התיק, וידאה שהכל בסדר ושיחררה את האדם לטיסה.

בדיוק כאשר הגיע תורו של התיק שלי, היא עזבה את העמדה.

המתנתי. ערימת התיקים 'החשודים' הלכה והצטברה, אך הנציגה פשוט נעלמה מן הזירה. הכושי שהיה אחראי כעת על מכונת השיקוף, אמר לי כי אני יכול להישאר לחוץ, ומצידו שאשאר פה עד מחר... עד שהגיע תורי.

הרימו את התיק 'החשוד' שלי ושאלו: "של מי התיק?", לקחתי אחריות והוא ניגש איתי אל שולחן צדדי.

"אין פה שום דבר חשוד, זה בסך הכל אבקת פורמולה לתינוקות", אמרתי, אך הוא לא התעניין והתעמק בתמונת

לתגובות: 052-7151858  
רחוב משה בריל 9, ת"א, מספ' אחיאל  
daniel777achiel@gmail.com

לרפ"ט ניסים חיים רפאל בן לעיפה,  
ערה חיה רפאלה בת רחל

העלון מוקדש לעילוי הנשמות:  
מו"ר עזרא לוי בן משה ושמה  
ומו"ר סבי משה לוי בן בת שבע  
תהא נשמתם צרורה בצרור החיים. אמן!

## הקדשה המרכזית

העלון מוקדש לבריאות, הצלחה, פרנסה: שלום בן צביה, אבשלום בן ויולט, ניסים רוקח, משפחת אטדגי, שלמה בן אלה, אלונה בת פלינה, יואב חי אברהם ב"ב וצאצאיו.

זיווג הגון וחוב"ש: יב.ש, מזל בת תמר.  
לע"נ: יוריק בן אסנת, בוריס בן ברכה, משוב בת יוכבד,  
אסתר אסנת בת מלכה, בכור יעקב בן אסנת.

חולה אלצהיימר המברך כל כמה דקות על כוס המים 'שהכל', האם יש לענות (חיה) אחריו אמן או שזה ברכה לבטלה?  
מסלול: מלך המלכים  
טל: 052-5235585

ראינו ישונות גדולות בזכות קו הצניעות: 054-5235585

העלון מוקדש לעילוי נשמות  
האדם היקר אברהם בן לעיפה  
והאשה היקרה יעל בת שולמית ת.צ.ב.ה.  
העלון מודפס  
בחנות דפוס אפי

# אבות ובנים

# "אהל פינחס"

מספר

# 20



## 626 עני

להמציא חיסון לקורונה הרוסים יודעים, אבל להוציא את סבתא מהסלון... זה לא

**אמרתי לילדים שאסור לצעוק בבית כי אז הקורונה תשמע ותדע איפה אנחנו...**

כְּאִשֶׁר הוֹצִיא מִשָּׁה רַבֵּנוּ אֶת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, שָׁמְעוּ עַמִּים עַל זֶה הָאִישׁ מִשָּׁה, כִּי עַל יְדוֹ נַעֲשֶׂה כָּל הַגְּבוּרוֹת וְהַנְּפִלְאוֹת הָאֵלֶּה, וְלִכְּן הִתְעוֹרָר מִלֶּךָ עַרְבֵי אֶחָד, לְשַׁלַּח צִיר מִבְּחָר לְצִיר אֶת דְּמוּתוֹ שֶׁל מִשָּׁה, וְלִהְבִּיאָהּ אֵלָיו. הַלֵּךְ הַצִּיר וְצִיר אֶת תְּמוּנָתוֹ, וְהִבִּיאָהּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ. אֶסֶף הַמֶּלֶךְ אֶת חֲכָמָיו, וְאָמַר לָהֶם שִׂיטְתְּכֶלּוּ עַל הַתְּמוּנָה, וְיֹאמְרוּ לוֹ מַה הֵם תְּכוּנֹתָיו עַל פִּי חֲכָמָת הַפְּרִיצוּף. כְּשֶׁהִסְתַּכְּלוּ הַחֲכָמִים עַל הַתְּמוּנָה אָמְרוּ לַמֶּלֶךְ: נֹאמַר לְאֲדִינֵנוּ הַמֶּלֶךְ כִּי אִישׁ זֶה הוּא רַע מְעַלְלִים, וְיֵשׁ לוֹ חֲסֵרוֹנוֹת רַבּוֹת מְאֹד. וַיִּקְצַף הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַיֹּאמֶר: מִזֶּה! וְהָרִי בְּכָל הָעוֹלָם יֵצֵא שְׁמוֹ שֶׁל הָאִישׁ, שֶׁהוּא אָדָם גָּדוֹל עַד מְאֹד, וְכָעַת אַתֶּם אוֹמְרִים עָלָיו שֶׁהוּא אִישׁ רַע מְעַלְלִים. הַצִּיר אָמַר: אֲנִי צִירְתִּיו כְּהֵגֹן, וְהַחֲכָמִים שָׁגוּ בִּידְעָתָם. וְהַחֲכָמִים אָמְרוּ, שֶׁהַצִּיר לֹא צִיר אֶת דְּמוּתוֹ שֶׁל מִשָּׁה כְּהֵגֹן, וְיֹאמְרוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ נִכְסָף לְדַעַת מִי מִשְׁנִיחֵם צוֹדֵק, נִסֵּעַ בְּעַצְמוֹ כְּדִי לְרַאוֹת אֶת דְּמוּתוֹ שֶׁל מִשָּׁה. וְהִנֵּה בְּבוֹאוֹ, רָאָה אֶת דְּמוּתוֹ שֶׁל מִשָּׁה וַיִּקַּח אֶת הַצִּיר וְהִבִּיט בּוֹ, וְרָאָה שֶׁהוּא מְמֹשׁ כְּמוֹ דְּמוּתוֹ שֶׁל מִשָּׁה. מִיֵּד הֵלֵךְ לִפְנֵי מִשָּׁה וַיִּכְרַע וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לוֹ, וַיִּסְפָּר לוֹ אֶת כָּל הַדְּבָרִים אֲשֶׁר קָרָה לוֹ עִם הַצִּיר וְחֲכָמָיו, וְכָעַת רוֹאָה הוּא שֶׁחֲכָמָיו אֵין בָּהֶם שׁוּם חֲקָמָה. וַיַּעַן מִשָּׁה וַיֹּאמֶר: לֹא כֵּן! גַּם הַצִּיר וְגַם חֲכָמָיִךָ נִפְלְאוֹת הֵם בִּידְעָתָם וְחֲכָמָתָם. אוֹלַם דַּע לָךְ, כִּי כָּל הַחֲסֵרוֹנוֹת אֲשֶׁר אָמְרוּ עָלֶי חֲכָמָיִךָ, כּוֹלָם קְשׁוּרִים בִּי בְּטַבַּע, אוֹלַם אֲנִי בַכֶּת אֲמִיץ הַתְּחֻזָּקָתִי וְרִדְתִּי וְכִבְשֵׁתִי אוֹתָם, עַד אֲשֶׁר קִנִּיתִי לִי אֶת הַפּוֹכֵם לְטַבַּע שְׁנִי

רואים אנו כי גם כאשר יש באדם תכונות לא טובות על ידי עבודה תמידית וקשה אפשר לתקן זוהי עבודתנו...

### העורך

עבריו בכיר מת מקורונה לאחר שמתען רב עצמה התפוצץ ברכבו



**מרגישה שחם לך, כואב לך הראש וקשה לך לנשום? אין לך קורונה נשמה, את פשוט בחופשה עם הילדים**

שניכם מנסים להיזכר בשם של מישהו ששכחתם ואז מתחילה תחרות מלחיצה מי יזכר קודם.

בטח גיהנום זה פשוט עולם שאין בו מלחיה בשום מקום

**הילדים התחילו לריב אומרת לקטן "די תפסיק להציק לו" מקבלת הודעה מהשב"כ "הגדול התחיל"**

הסיפורים הכי ארוכים מתחילים ב'בקיזור'.

המיטה שלי כשאני הולך לישון



המיטה שלי כשאני צריך לקום



כשאני צריך רגע לרשום הודעה דחוף פתאום כל הרמזורים ירוקיייייייי

למי שחשב שיהלום זה הדבר הכי חזק כנראה לא ניסה משחת שיניים שנדבקה לכיור

**השקר הכי גדול: אני יוצא אליך**

אתה יודע שאתה שעיר כשבתרומת דם אתה לא מפחד מהמחט אלא מהסלוטייפ

האם באמת יש אנשים שמסדרים את המיטה כל בוקר? או שזה בסך הכל מיתוס?



גם כשתחלוף הקורונה ייקח לנו שנים לאזור אומץ ולבקש שלוק ממים של חבר...

כשנגמרו לך השמות לרחובות



מאז שקניתי את הצעצוע הזה לכלב שלי... אין יותר אנשי מכירות, פריצות או חברים שבאים בלי להתקשר קודם. רק שקט ושלוה



**הקדשת 300 כוסות ברד**  
**300 ברכות 300 חיוכים**  
 להצלחת:  
**הקדש שם לשבת הקרובה**  
**והברכה בדרך אליך**  
 להמשכת הפעילות (100% לשבת): **052-7656075**

שח רבי יהושע מאוסטרובה זצ"ל יש האוהבים את האמת יען שהדבר מועיל להם יש האוהבים את השקר יען כי הדבר מועיל להם נמצא שאין הם לא אנשי אמת ולא אנשי שקר אלא אנשים האוהבים את עצמם איש אמת אוהב את האמת על שאמת היא בין אם מועילה לו ובין אם לאו.



מה זה ג'חנון?

- סיום שיחה עם סבתא
- אמן
- אמן
- תודה סבתא
- אמן
- אמן
- אמן
- אמן
- גם את!
- אמן
- אינשאללה
- אמן
- לכל עם ישראל
- אמ..
- אמ..
- אמן אמן
- תהי בריאה
- תודה
- אמן
- אמן
- ביי...
- אמן.

אני לא עי"ף,  
אני מנסה להקשיב לשולחן

בעל: איפה את?  
אמרת לך, אני 5 דקות יורדת  
לא צריך להתקשר אליי  
כל רבע שעה.



**רציתי להפתיע את  
אמא שלי בעבודה  
בפרחים, אבל  
במקום שהיא  
עובדת יש שלט  
שאושר כניסה  
לזרים. אז הכנסתי  
פרח פרת.**



**שמימי מים חמים מעורבבים עם חומץ סודה לשתייה, 2 נוסות קוקה קולה, טבליה של מדיח, וחצי לימון. ערבבתי טוב טוב במשך 3 דקות שמתני את המחבת במים האלה למשך שעתיים ואז שטפתי אותה במי ברו, אבל היא עדיין נראתה אותו דבר. אז הלכתי וקניתי מחבת חדשה.**

**לילה טוב, ילדים.  
אמא, תדליקי את האור. אנחנו לא רואים כלום. עוד מעט תתרגלו לחשך ותראו היטב. אז תדליקי בינתים את האור עד שנתרגל.**

לקראת חודש אלול, היחידה שצרכה לבקש השנה סליחה היא שנת 2020. מכולנו.

**דברי הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א**

**לא תראה את שור אחיך או את שני נדחים והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך:**

ואם לא קרוב אחיך אליך ולא ידעתו ואספתו אל תוך ביתך והיה עמך עד דרש אחיך אתו והשבתו לו (דברים כב, א-ב).  
כותב אור החיים הקדוש שפרשה זו באה לרמוז בפרטות חיוב התוכחות, שצריכים בני א-ל ח', צדיקי עולם, לעשות לעם ה'.  
"כי תראה את שור אחיך" - אלו הם בני אדם שנמשלו כבהמות, ללא דת וללא דין ללא תורה וללא מצוות, וצויה ה' לבל יתעלם מהם אלא ישיבם לאחיו, הוא אלוקי עולם ה'. והדרך לקרבם אומר הכתוב "ואספתו לתוך ביתך" - אל תוך בית המדרש.

אין דבר גדול יותר מבית המדרש, תכניס אותו לבית המדרש, תביא אותו לשמוע דברי תורה, והתורה הקדושה בעצמה תתקן אותו. אין דבר יותר גדול מעוצמת התורה, התיקון הגדול ביותר שיכול אדם לתקן זה להרבות בלימוד התורה, כמו שאנו אומרים בברכת השיבנו, "השיבנו אבינו לתורתך" ורק אח"כ "החזירנו בתשובה שלימה לפניך", דבר ראשון שצריך האדם לעשות כדי לקבל עליו עול מלכות שמים שלימה זה ללמוד את התורה הקדושה, אפילו שעדיין לא חזר בתשובה. ולכן כששואל אדם במה הוא צריך להתחיל, צריך לומר לו שיתחיל לקבוע עיתים לתורה, שילך לשמוע שיעור תורה שעה-שעתיים בשבוע, איש כפי גבורתו, והתורה הקדושה כבר תפעל את פעולתה ותסדר את הכל, עץ חיים היא למחזיקים בה ותמכיה מאשר (משלי ג, יח).

התורה הקדושה נותנת את החיות לאדם ומאירה לו את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו (שמות יח, כ)  
זה מה שמוטל עלינו לעשות, "ואספתו אל תוך ביתך", אל בית המדרש, לגרום לעוד יהודי ולעוד יהודי להיכנס לבית המדרש ולהאזין לדברי אלוקים חיים, וכך לאט לאט הם יתקרבו ומלאה הארץ ידעה את ה' פמיה לים מכסים (ישעיה יא, ט).



**שבת שלום ואבורך!**

**תכירו את רוברט.. האדם הראשון שהגיע לירח ללא חללית**



**יש לקחת הכל בהומור**



**הידעת?**  
במהלך ביקור ביפן, ג'ימי קרט (Jimmy Carter), נשיאה ה-39 של ארה"ב, פתח את נאומו בבדיחה שגרמה לקהל המקומי לפרוץ בצחוק גדול. "זו לא הייתה הבדיחה הכי טובה שלי, אבל זו ללא ספק הייתה התגובה הכי טובה לבדיחה שאי פעם קיבלתי". סיפר קרט לאחר מכן.  
מורשם מן ההישג, קרט שאל את המתורגמן היפני כיצד הוא סיפר את הבדיחה בצורה שגרמה לקהל לצחוק כל כך חזק. המתורגמן הודה במבוכה שהוא אמר לקהל - "הנשיא קרט סיפר סיפור מצחיק, כולם חייבים לצחוק עכשיו".



**סליחות כל בוקר**  
תפילת שחרית 7:15  
6:30  
**אלגים שוקו ולמניה**  
בית כנסת שמואל הנביא לעדת התרגום  
רח' שמואל הנביא 55

**יש אנשים המשקיעים בנדל"ן המבינים משקיעים באבות ובנים "אהל פינחס"**  
בזכות זו אתה יכול להיות שותף!!!  
לתרומות ופרטים: 052-7656075  
לימוד אבות ובנים, קריאת תהלים, מתמידים בנים, מתמידים בנות, ארועי ראש חודש, טיולים, ארועי חגים ועוד...



גם המוצר שלך צריך לקבל  
את המראה והרושם המושלם

שירות מיוחד

## חוברות הידוק בגימור מרובע

רוצים להדפיס חוברת עם נראות טובה  
בתקציב שלא יקרע לכם ת'כיס?

גרפומט ידפיסו לכם חוברות עם הידוק  
עם גימור מרובע עד 200 עמודים!



משלוחים  
לכל חלקי  
העיר



שרות  
מהיר  
במיוחד



מחירים  
נוחים  
במיוחד



כל סוגי  
ההדפסות  
וההפקות



הדפסות  
באיכות  
גבוהה